

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ,  
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»  
(ΕΠΑνΕΚ)  
ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020**

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ**

***2<sup>ης</sup> ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ  
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ***

ΠΕΜΠΤΗ 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

# ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

## ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» (ΕΠΑνΕΚ) ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020

### 2η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

#### ΣΧΕΔΙΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Διαπίστωση απαρτίας / Έναρξη Συνεδρίασης / Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ.
2. Σύντομοι Χαιρετισμοί (πολιτική ηγεσία).
3. Έγκριση των Πρακτικών της 1ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ της 25 Ιουνίου 2015.
4. Εισήγηση από την κα Ευγενία Φωτονιάτα, Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ, Ειδική Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ.
5. Πρόοδος Υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020.
  - 5.1 Παρουσίαση της πορείας υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ - Ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης με έτος αναφοράς το 2015.
  - 5.2 Ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της Εξειδίκευσης του ΕΠΑνΕΚ και της επίτευξης των ετήσιων στόχων.
  - 5.3 Νέες δράσεις προς εξειδίκευση. Έγκριση της 2ης έκδοσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης.

**5.4 Μεθοδολογία και Κριτήρια επιλογής πράξεων: Παρουσίαση, συζήτηση και έγκριση.**

**5.5 Πρωτοβουλίες για την υλοποίηση των δράσεων.**

- **Μητρώο Δομών Ενεργού Στήριξης της Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας (Start ups) (ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ).**
- **Δημιουργία ανοιχτού καταπιστευτικού λογαριασμού για τις δράσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΥΠΟΙΑΝΤ).**

**5.6 Έγκριση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠΑνΕΚ.**

**5.7 Ενημέρωση για την υλοποίηση της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και Επικοινωνία του ΕΠΑνΕΚ – Προγραμματισμός για το επόμενο έτος.**

**6. Ενημέρωση για την εκ των προτέρων αξιολόγηση των Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής.**

**7. Ειδικά Θέματα υλοποίησης των Ε.Π. της Π.Π. 2014-2020.**

**7.1 Παρουσίαση της πορείας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και της προόδου κάλυψης της αιρεσιμότητας 1.2 (ΓΓΕΤ).**

**7.2 Παρουσίαση της προόδου κάλυψης της αιρεσιμότητας 2.1 (ΓΓΨΠ).**

**7.3 Παρουσίαση της προόδου κάλυψης των αιρεσιμοτήτων (ΕΑΣ).**

**7.4 Εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ.**

**8. Άλλα θέματα.**

**8.1 Η καταπολέμηση της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα (ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ)**

**8.2 Πρόοδος κάλυψης στόχου δαπανών 7% (ΕΥΣΕ)**

**9. Συζήτηση - Παρεμβάσεις Μελών.**

**10. Συμπεράσματα – Αποφάσεις.**

**Έγκριση των Αποφάσεων και Συμπερασμάτων της 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020.**

ΠΕΜΠΤΗ 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΩΤΟΝΙΑΤΑ**

**Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνεΚ, Ειδική  
Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΩΤΟΝΙΑΤΑ):** Κυρίες και κύριοι, αγαπητά μέλη και προσκεκλημένοι της Επιτροπής Παρακολούθησης, έχω τη χαρά να σας καλωσορίσω στη 2<sup>η</sup> συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία 2014-2020».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που μου έδωσε η Γραμματεία η οποία και υποστηρίζει τις σημερινές μας εργασίες, διαπιστώνεται απαρτία καθώς παρόντα στην αίθουσα είναι 42 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 52 μελών οπότε κηρύσσεται και επίσημα η έναρξη της συνεδρίασης.

Η διαδικασία θα ξεκινήσει με την έγκριση της ημερήσιας διάταξης, σχέδιο της οποίας σας έχει κοινοποιηθεί τις προηγούμενες μέρες μέσω της ανάρτησης στο «Δίαυλο».

Στο σημείο αυτό καλείται οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής επιθυμεί να προσθέσει οποιαδήποτε υποενότητα στο σχέδιο αυτό και δεν είχε προβλεφθεί στο αρχικό, να το κάνει γνωστό στο Προεδρείο, προκειμένου να τεθεί προς έγκριση.

Η δική μου εισήγηση για τροποποίηση του σχεδίου της ημερήσιας διάταξης αφορά απλώς την ανακατάταξη μεταξύ δύο θεμάτων προκειμένου να τελειώσουμε με το διαδικαστικό κομμάτι και να προχωρήσουμε με το κομμάτι των χαιρετισμών και στη συνέχεια με το βασικό κομμό στον οποίο δεν υπάρχουν αλλαγές.

Εισηγούμαι λοιπόν το θέμα 3 ν' αλλάξει σειρά με το θέμα 2, άρα να γίνει διαπίστωση της απαρτίας, ν' ακολουθήσει η έγκριση των πρακτικών της 1<sup>ης</sup> συνεδρίασης που είναι μια τυπική διαδικασία και να συνεχίσουμε με εισηγήσεις και χαιρετισμούς από τους φορείς πολιτικής, τους συναδέλφους Γενικούς Γραμματείς και την εισήγηση του Προεδρείου.

**1. «Διαπίστωση απαρτίας / Έναρξη Συνεδρίασης / Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ»**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Η ημερήσια διάταξη με βάση την πρόταση για αλλαγή των θεματικών ενότητων 3 και 2, τίθεται προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

**Η ημερήσια διάταξη εγκρίθηκε ομόφωνα από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.**

**2. «Έγκριση των Πρακτικών της 1ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ της 25 Ιουνίου 2015»**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Προχωρώντας λοιπόν στο τροποποιημένο, τίθενται προς έγκριση τα πρακτικά της 1<sup>ης</sup> Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2015 και αποτυπώνουν όλα τ' αποτελέσματα των εργασιών της 1<sup>ης</sup> συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης.

**Τα πρακτικά της 1<sup>ης</sup> Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης εγκρίνονται ομόφωνα από τα μέλη της Επιτροπής.**

**3. «Σύντομοι Χαιρετισμοί (πολιτική ηγεσία)»**

Ακολουθεί μια ενότητα με εισήγηση του Προεδρείου της Επιτροπής και σύντομους χαιρετισμούς απ' όσους συναδέλφους Γενικούς Γραμματείς επιθυμούν. Μέχρι στιγμής έχω σημειώσει στην ατζέντα μου, έχει ζητήσει να χαιρετίσει ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, κ. Ζαφείρης, ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής, κ. Ταφύλλης και έχει ζητηθεί ένας σύντομος χαιρετισμός από τον κ. Περουλάκη ως εκπρόσωπος των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο λόγος στο Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας, τον κ. Ζαφείρη.

**E. ΖΑΦΕΙΡΗΣ:** Γεια σας κι από μένα. Πιο πολύ θα πω μερικά πράγματα, τη φιλοσοφία από μεριάς Βιομηχανίας που προσεγγίζουμε τα προγράμματα του ΕΣΠΑ.

Θα δώσω κάποια στοιχεία για να εξηγήσω παρακάτω τις δράσεις τις οποίες κάνουμε, που προσπαθούμε να τις παντρέψουμε με το ΕΣΠΑ και τη χρηματοδότηση των Προγραμμάτων. Η βιομηχανία είναι το 16% στο παγκόσμιο ΑΕΠ. Όμως, παρ' ότι το ποσοστό είναι μικρό, συμμετέχουν στο 75% του παγκόσμιου εμπορίου τα βιομηχανικά προϊόντα. Και πάνω από 80% της έρευνας και καινοτομίας πηγαίνει στη βιομηχανία.

Η δική μας βιομηχανία έχει κάποια χαρακτηριστικά. Είναι περίπου 95.000 επιχειρήσεις, εκ των οποίων το 95% είναι μικρές, 1 έως 10 άτομα. Είναι πολύ μικρές μονάδες με τις αντίστοιχες δυσκολίες που παρουσιάζουν αυτά τα μεγέθη. Αν δούμε τους κλάδους τους δυναμικούς που όλες οι μελέτες συγκλίνουν ότι η ελληνική οικονομία έχει δυνατότητες, οι 5 είναι βιομηχανικοί κλάδοι καθαροί και στους υπόλοιπους υπάρχει διασύνδεση.

Λόγω της φύσης της η βιομηχανία διασυνδέεται με πάρα πολλούς κλάδους. Δηλαδή διασυνδέεται με τα logistics, με το εμπόριο κτλ.. Επομένως ο σχεδιασμός που κάνουμε εμείς στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας λαμβάνει υπ' όψιν αυτά τα στοιχεία και ανάλογα σχεδιάζουμε.

Μ' αυτή την προσέγγιση, να σας πω ένα παράδειγμα, προσπαθήσαμε να κάνουμε και κάνουμε κλαδική πολιτική στην εγχώρια φαρμακοβιομηχανία που είναι ένας από τους δυναμικούς κλάδους που αναφέρονται στις μελέτες. Εκεί λοιπόν υπάρχει μια ανάγκη να συντονιστεί και η Δημόσια Διοίκηση διότι υπάρχει μια διασπορά αρμοδιοτήτων σε διάφορα Υπουργεία και το παραγωγικό κομμάτι όπου είναι 10 μεγάλες δυνατές επιχειρήσεις οι οποίες καινοτομούν, κάνουν έρευνα και από κει και πέρα είναι μικρές επιχειρήσεις, πολύ μικρές οι οποίες δουλεύουν κυρίως με το γενόσημο φάρμακο.

Σ' ένα Σχέδιο Δράσης το οποίο έγινε, έχει 6 άξονες, προσπαθούμε ν' αυξήσουμε το γενόσημο που πρακτικά είναι αυτό που δουλεύει η ελληνική φαρμακοβιομηχανία, προσπαθούμε να κάνουμε τη σύνδεση της εγχώριας φαρμακοβιομηχανίας με την έρευνα, διότι η έρευνα όπως σας είπα δε γίνεται στη βιομηχανία και γενικά η βιομηχανία δεν ερευνά,

άρα προσπαθούμε να συνδέσουμε τις δομές τις ερευνητικές που είναι κυρίως κρατικές, που γίνονται με την ευθύνη της ΓΓΕΤ, ούτως ώστε να γίνει δυναμικό το σύστημα, ούτως ώστε να υπάρχει η διασύνδεση που θα οδηγήσει σε αύξηση του προϊόντος, στις εξαγωγές κτλ.

Όλα αυτά μας οδήγησαν να σχεδιάσουμε προγράμματα, τα οποία έχουν τη φιλοσοφία να βοηθήσουν τη βιομηχανία πραγματικά. Δηλαδή μέσα από οριζόντιες δράσεις που προκηρύσσονται από το ΕΣΠΑ, αυτή είναι η λογική προσέγγισης, να υπάρχει ανάπτυξη κλαδική.

Και πιο συγκεκριμένα: Όπως είπαμε η βιομηχανία είναι ο κύριος τομέας ο οποίος προσφέρει στο εμπόριο, άρα αν μιλάμε για εξωστρέφεια πρέπει να δούμε τι γίνεται με τη βιομηχανία.

Μεγάλο θέμα είναι η σύνδεση της έρευνας με την καινοτομία, είπαμε πιο πριν ότι η έρευνα γίνεται σε κρατικές δομές, η βιομηχανία καινοτομεί μέσα από την εμπειρία της παραγωγικής διαδικασίας αλλά επειδή είναι μικρή ούτε καν το πατεντάρει το προϊόν και κοιτάμε να συνδεθούν και όλα αυτά. Τα logistics αν δείτε ένας δυναμικός κλάδος ο οποίος αναπτύσσεται πάρα πολύ, είναι κοντά 10%, 11% του ΑΕΠ είναι το 11% συνδεδεμένος με τη βιομηχανία, τα logistics διακινούν προϊόντα, άρα λοιπόν η σύνδεση με την εγχώρια βιομηχανία είναι πολύ μικρή, η διακίνηση δηλαδή γίνεται με προϊόντα τα οποία είναι κυρίως από το εξωτερικό, μπαίνουν και βγαίνουν στην Ελλάδα ή μπαίνουν και καταναλώνονται στην Ελλάδα κτλ.

Αυτό λοιπόν οδηγεί στη διασύνδεση κλάδων οι οποίοι μας οδηγούν σε παραγωγή προϊόντων αξίας. Άρα λοιπόν μιλάμε για σύνδεση στη λογική αλυσίδας αξίας όπως συνδέονται διάφορες δραστηριότητες. Τα προγράμματα τα οποία προωθούμε και βγαίνουν εδώ πέρα και είμαστε σε στενή συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή είναι σ' αυτή τη λογική και την προσέγγιση. Αυτά τα λίγα είχα να σας πω. Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ το Γενικό Γραμματέα. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας αποτελεί έναν από τους κύριους κορμούς και συνδιαμορφωτές αυτού του προγράμματος.

Έχει ζητήσει το λόγο και η εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, ο δεύτερος βασικός εταίρος συνδιαμόρφωσης του

Προγράμματος, η κα Σπηλιώτη, η οποία θ' απευθύνει κι έναν χαιρετισμό εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα, του κ. Μαλούτα.

**A. ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Ευχαριστώ. Δυστυχώς ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας σήμερα δε μπορεί να είναι μαζί μας, γιατί πρέπει να παρευρεθεί στη Βουλή, στην τελική διαδικασία ψήφισης του νόμου για την ίδρυση του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας, το οποίο είναι μια καινούργια πρωτοβουλία που προωθεί ο Τομέας Έρευνας του Υπουργείου Παιδείας και αφορά ένα καινούργια εργαλείο, ένα καινούργιο μηχανισμό υποστήριξης της Έρευνας και της νεοφυούς καινοτομικής δραστηριότητας, επιχειρηματικής δραστηριότητας, με μια συγχρηματοδότηση που προέρχεται από τη Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, συνολικού ύψους 240 εκατομμυρίων ευρώ για μια τριετία.

Σας μεταφέρω λοιπόν το χαιρετισμό εκ μέρους του. Θα ήθελα να ξεκινήσω τονίζοντας ακόμη μια φορά τη σημασία που δίνεται στην έρευνα και στην τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο όπου οι πόροι που προβλέπει το ΕΠΑνΕΚ για το θεματικό Στόχο 1 που αφορά την Έρευνα και την Καινοτομία ξεπερνούν το 1 δις ευρώ.

Αναγνωρίζεται λοιπόν η συμβολή αν θέλετε της έρευνας και της τεχνολογίας και της καινοτομίας σαν ένα σημαντικός μοχλός για την ανάπτυξη και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας με την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και των υπηρεσιών που παράγει το εγχώριο παραγωγικό σύστημα.

Η ΓΓΕΤ έχει εξειδικεύσει στην 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ που έγινε τον Ιούνιο του 2015, 7 δράσεις Έρευνας και Καινοτομίας, συνολικής δημόσιας δαπάνης 440 εκατομμυρίων ευρώ, ορισμένες από αυτές έχουν ήδη ξεκινήσει και υλοποιούνται, άλλες έχουν προδημοσιευθεί και βρίσκονται στο δρόμο της υλοποίησης.

Στη σημερινή Επιτροπή Παρακολούθησης προτείνουμε επίσης 8 νέες δράσεις συνολικής δημόσιας δαπάνης 162 περίπου εκατομμυρίων ευρώ σε τομείς αιχμής για την ανάπτυξη ακόμη μια φορά, όπως είναι τα βιομηχανικά υλικά και ο πολιτισμός και η δημιουργική βιομηχανία, με μέσα εφαρμογής που επίσης ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες όπως είναι η



ίδρυση νεοφυών επιχειρήσεων, spin off και start up και καινοτομικών clusters για την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, κέντρα ικανότητας για την υποστήριξη των εξειδικευμένων υπηρεσιών που μπορούν τα Ερευνητικά Κέντρα και τα Πανεπιστήμια, οι ερευνητικοί φορείς, να προσφέρουν προς τον παραγωγικό τομέα και διάφορες μικρότερες δράσεις που όμως συμβάλλουν σε μια ολοκληρωμένη υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας.

Σε ό,τι αφορά τη στρατηγική της «έξυπνης εξειδίκευσης», έχει ήδη ολοκληρωθεί η στρατηγική αυτή κι έχει εγκριθεί από την ελληνική κυβέρνηση τον περασμένο Αύγουστο. Στην παρούσα περίοδο και σ' αυτές που θ' ακολουθήσουν, προωθούμε μια μεγαλύτερη εμβάθυνση στους τομείς προτεραιότητας της «έξυπνης εξειδίκευσης», έτσι ώστε να τροφοδοτήσουν το θεματικό περιεχόμενο των προκηρύξεων που ετοιμάζονται.

Τέλος, προχωράμε και στην εκπλήρωση της δεύτερης Αιρεσιμότητας, της Αιρεσιμότητας 1.2 για τις Ερευνητικές Υποδομές, με τη συμπλήρωση του σχετικού οδικού χάρτη Ερευνητικών Υποδομών και προβλέπουμε να ολοκληρώσουμε όλη αυτή τη διαδικασία μέχρι τα τέλη του Νοεμβρίου, του τρέχοντος έτους βέβαια.

Και παρά το πολύ πιεστικό χρονοδιάγραμμα που ισχύει για την εκπλήρωση αυτής της Αιρεσιμότητας, ακολουθούμε όπως πάντα μια bottom up διαδικασία για τη χαρτογράφηση αναγκών σ' ερευνητικές υποδομές κι εφαρμόζουμε μια αδιάβλητη διαδικασία αξιολόγησης με διεθνή standards και προδιαγραφές. Να πούμε βέβαια ότι προσδοκούμε, ο οδικός χάρτης των ερευνητικών υποδομών, να συμπληρωθεί με υποδομές που θα στηρίξουν τομείς οι οποίοι υποεκπροσωπούνται στον υφιστάμενο οδικό χάρτη όπως είναι οι μεταφορές και η αγροδιατροφή.

Προβλέπαμε επίσης στην προκήρυξή μας και τον Τομέα του Τουρισμού. Δυστυχώς δεν υποβλήθηκε καμία πρόταση για την ανάπτυξη μιας ερευνητικής υποδομής στον τομέα αυτό.

Τώρα θα ήθελα να πω λίγο και για το σύστημα διαχείρισης του ΕΠΑνΕΚ που ισχύει στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο το οποίο έχει αρκετές ιδιαιτερότητες σε σχέση με όσα είχαμε συνηθίσει ν' ακολουθούμε μέχρι τώρα και βέβαια αυτό μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικό στο τέλος της ημέρας, αλλά έχει δημιουργήσει και ορισμένες καθυστερήσεις και αυτές

σίγουρα αντανακλώνται στο όλο ξεκίνημα της υλοποίησης του Προγράμματος. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε πολύ. Ο λόγος στο νέο μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης, το Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής, όπου βάσει του νόμου δεν απαιτήθηκε και τροποποίηση του ΦΕΚ της σύνθεσης της Επιτροπής Παρακολούθησης για την πρόσθεσή του ως μέλος με δικαίωμα ψήφου.

Ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής όπως θ' αναλυθεί και παρακάτω στο κομμάτι της εξειδίκευσης διατρέχει όχι απλώς τους άξονες οι οποίοι μπορούν να χαρακτηρισθούν αμιγώς ως έργα ΤΠΕ αλλά όλες τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους Άξονες στους οποίους συναντάμε έργα. Το εγχείρημα και η προσπάθεια για συντονισμό μιας πολύ δύσκολης κατάστασης των έργων ψηφιακής φύσης το οποίο συμμαριζόμαστε με το Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής, είναι ένα μεγάλο στοίχημα για την επόμενη περίοδο.

Ο λόγος στον κ. Ταφύλλη.

**Ι. ΤΑΦΥΛΛΗΣ:** Καλημέρα κι από μένα, ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Πριν πω δυο λόγια για το πώς θα γίνεται η διαδικασία έγκρισης και προτεραιοποίησης των όρων των δράσεων ΤΠΕ, επιτρέψτε μου να πω εντελώς συνοπτικά δυο λόγια για το ρόλο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής.

Συστάθηκε πρόσφατα το Μάιο αυτού του χρόνου, είναι μια Γενική Γραμματεία η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό και με πολύ λίγα λόγια η αποστολή της είναι η ακόλουθη: Έχει την ευθύνη για τη χάραξη της στρατηγικής για την ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη χώρα.

Η στρατηγική αυτή θα έχει, όταν θα εκδοθεί και θα έχει περάσει τ' απαραίτητα στάδια διαβούλευσης, την υπογραφή του Πρωθυπουργού. Σε επόμενο στάδιο θ' αποτελεί το κεντρικό όργανο το οποίο θα εγκρίνει και θα προτεραιοποιεί όλες τις δράσεις, όλες τις προτάσεις των φορέων για έργα και δράσεις ΤΠΕ για την υλοποίηση της στρατηγικής.

Σε τρίτο επίπεδο θα είναι επίσης ο φορέας ο οποίος θα εκδίδει πρότυπα και διαδικασίες για την υλοποίηση αυτών των δράσεων, πρότυπα και διαδικασίες στον τομέα της διαλειτουργικότητας, πρότυπα και διαδικασίες

στον τομέα των καλών πρακτικών, έτσι ώστε να μην έχουμε απλά υλοποίηση έργων αλλά να έχουμε υλοποίηση αποτελεσματικών και αποδοτικών έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Και τέλος, θα παρακολουθεί τη υλοποίηση όλων των δράσεων αυτών.

Άρα λοιπόν, σύμφωνα με τη νέα διαδικασία, όλοι οι φορείς του Δημοσίου θα υποβάλλουν τις προτάσεις τους για έργα και δράσεις ΤΠΕ στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής αρχικά για έγκριση και προτεραιοποίηση. Η έγκριση θα γίνεται με κριτήριο το κατά πόσο η δράση συντελεί στην επίτευξη στόχων της Εθνική Ψηφιακής Στρατηγικής και η προτεραιοποίηση θα είναι στη βάση αντικειμενικής και διαφανούς διαδικασίας την οποία πολύ συνοπτικά θ' αναλύσω στη συνέχεια.

Πριν μπω σε πιο εξειδικευμένα θέματα, θα ήθελα να πω ότι η ίδρυση της Γενικής Γραμματείας ήταν απαίτηση δεκαετιών, η λογική οι φορείς να προτείνουν και να υλοποιούν έργα τύπου σιλό χωρίς να υπάρχει αντίληψη του τι γίνεται συνολικά, το τι κάνουν οι υπόλοιποι φορείς, το πώς εξελίσσονται οι ίδιες οι τεχνολογίες ΤΠΕ, ήταν μια πρακτική η οποία δυστυχώς οδηγούσε σε κατασπατάληση πόρων του Δημοσίου, οδηγούσε σε έργα τα οποία είχαν περιορισμένη αποτελεσματικότητα, περιορισμένη διαλειτουργικότητα και, το σημαντικότερο, δεν υπήρχε απάντηση κατά πόσο τα έργα αυτά εξυπηρετούσαν πολύ συγκεκριμένους στόχους και πολύ συγκεκριμένες προτεραιότητες.

Άρα λοιπόν, όπως θα έλεγε παραφράζοντας και τον ποιητή, η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής ήταν ώριμο τέκνο της ανάγκης κατ' αρχήν και συνδέεται βέβαια και με την υλοποίηση της Αιρεσιμότητας 2.1. Είναι μια από τις δράσεις εκείνες για την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας, οι υπόλοιπες δράσεις έχουν να κάνουν με το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός νέου πλαισίου, για την υλοποίηση έργων ΤΠΕ στη χώρα, όπως προβλέπεται στην ατζέντα.

Θα το αναλύσουμε στην πορεία της κουβέντας, θα πούμε αρκετά για το πού βρισκόμαστε ως προς την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας αυτής. Όπως προβλέπεται στην ατζέντα θα το αναλύσουμε στην πορεία, θα σας πω στην πορεία της κουβέντας αρκετά για το πού βρισκόμαστε ως προς την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας αυτής.

Για να κλείσω αυτό το πρώτο εισαγωγικό μέρος της παρέμβασής μου θα ήθελα να πω ότι δεν ήταν απλά μια τυπική υποχρέωση να υπάρχει ένα ακόμα όργανο το οποίο θα προσυπογράφει, θα εγκρίνει δράσεις, ο κόσμος των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών έχει αλλάξει δραματικά, οι απομονωμένες λύσεις όπως τις φανταζόταν ο κάθε φορέας η τεχνολογία τις έχει αφήσει δεκαετίες πίσω, βρισκόμαστε ήδη σ' ένα περιβάλλον όπου το Δημόσιο έχει κεντρικές δομές, άρα όλες οι προτάσεις λοιπόν των φορέων θα πρέπει εκτός από το γεγονός ότι θα πρέπει να εξυπηρετούν έναν συγκεκριμένο στόχο σε ό,τι αφορά τη στρατηγική, θα πρέπει να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται με συγκεκριμένο τρόπο έτσι ώστε να μεγιστοποιείται το αποτέλεσμα και το σημαντικότερο απ' όλα, ν' αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο οι διαθέσιμες υποδομές.

Κλείνω λέγοντας ότι πολύ σύντομα η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής θα εκδώσει πολύ συγκεκριμένες οδηγίες για το πώς θα γίνεται η διαδικασία της έγκρισης και της προτεραιοποίησης και πολύ σύντομα θα εκδώσει επίσης πρόσκληση προς όλους τους φορείς του Δημοσίου να υποβάλλουν προτάσεις.

Το τέλος της διαδικασίας έγκρισης και προτεραιοποίησης αυτής θα είναι η είσοδος στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, από μας θα φεύγουν προτάσεις εγκεκριμένες και προτεραιοποιημένες, μαζί επίσης με τα κριτήρια τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για τις εγκρίσεις αυτές, έτσι ώστε οι Επιτροπές Παρακολούθησης να έχουν ένα πλαίσιο αναφοράς και να ξέρουν ακριβώς με ποια λογική και με ποια ακριβώς κριτήρια εγκρίθηκαν και προτεραιοποιήθηκαν οι δράσεις.

Αυτά για την ώρα, ευχαριστώ, καλή συνέχεια κα Πρόεδρε εύχομαι στις εργασίες της Επιτροπής.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε το Γενικό Γραμματέα. Νομίζω ότι έθεσε το καινούργιο πλαίσιο βάζοντας ένα καινούργιο στοιχείο στην αρχιτεκτονική και στη ροή των εργασιών που θ' αναλυθούν στο τεχνικό κομμάτι με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και θ' αφορούν τα έργα ΤΠΕ.

Θεωρώ ότι όπως καταφέραμε και βρήκαμε το βηματισμό μας από πέρυσι μέχρι φέτος στη νέα αρχιτεκτονική που αφορούσε τις σχέσεις και το ρόλο των επιτελικών δομών, αφήνοντας σε όλους μας μια περίοδο

ωρίμανσης αυτών των καινούργιων συνεργασιών, θα βρούμε το βηματισμό και για τα έργα των ΤΠΕ.

Όπως θα δείτε, προλαμβάνοντας μια και ήδη έχει θέσει το πλαίσιο ο Γενικός Γραμματέας, στη συγκεκριμένη εξειδίκευση θα δείτε ν' απουσιάζουν εξειδικεύσεις που αφορούν έργα ΤΠΕ ακριβώς γιατί κάνουμε και εφαρμόζουμε αυτό που μόλις οριοθετήθηκε.

Μας έχουν κατατεθεί και στην Ειδική Γραμματεία και στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και από τους φορείς πολιτικής αρκετές προτάσεις, ώριμες προτάσεις άμεσης υλοποίησης προτάσεις με όρους μνημονιακών υποχρεώσεων αλλά και από άλλους φορείς ΤΠΕ, όλα αυτά έχουν αποτελέσει ένα σύνολο το οποίο ήδη έχει προωθηθεί στο Γενικό Γραμματέας ο οποίος και η Υπηρεσία φαντάζομαι στη συνέχεια, θα προτεραιοποιήσουν με βάση τη στρατηγική που θα σας παρουσιαστεί.

Ο λόγος στη Γενική Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, την κα Βλαζάκη για έναν σύντομο χαιρετισμό.

**M. ΒΛΑΖΑΚΗ:** Ευχαριστώ πολύ κα Ειδική Γραμματέα. Κατ' αρχάς θα ήθελα να πιάσω το σημείο από εκεί που το αφήσατε, δηλαδή αυτή τη χρονιά που πέρασε για την ωρίμανση που λέτε.

Θα ήθελα να ευχαριστήσουμε πάρα πολύ και εσάς και όλο το επιτελείο σας διότι αυτή ακριβώς τη χρονιά ήσαστε δίπλα μας και συζητήσαμε πάρα πολύ σε διάφορα θέματα, είτε συμφωνώντας είτε διαφωνώντας και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό για ό,τι ακριβώς πρόκειται να γίνει.

Βέβαια θα ήθελα να επισημάνω ότι πρέπει να τρέξουμε πάρα πολύ γρήγορα τώρα πια. Δεν έχουμε πολλά περιθώρια, γιατί είναι λίγο πολύ όλα έτοιμα, πιστεύω και με τ' άλλα τα Υπουργεία, υπάρχουν στελέχη που από τα προηγούμενα προγράμματα είναι πολύ καλά εξειδικευμένα και δεν υπάρχουν αμφιβολίες ότι μπορεί να υπάρξουν προβλήματα σε σχέση με την υλοποίηση των έργων.

Θα ήθελα να πω επίσης ότι χαίρομαι πάρα πολύ για ό,τι είπε ο κ Ταφύλλης, γιατί λίγο πολύ το κομμάτι των ψηφιακών έργων είχε μείνει πίσω και όλοι αναρωτιούνταν τι θα γίνει με την Ψηφιακή Πολιτική. Βεβαίως ό,τι αποτέλεσμα είναι να προκύψει από τα έργα, βασικά στοιχείο πρέπει να έχει βιωσιμότητα καθώς συνεχώς βελτιώνονται και αλλάζουν δραστικά τα

τεχνολογικά μέσα, είναι κάτι που στο παρελθόν είχε δημιουργήσει προβλήματα και γίνονταν έργα τα οποία στην πορεία δε μπορούσαν να προχωρήσουν για μεγάλο χρονικό διάστημα γιατί είχαν αλλάξει τα μέσα, είναι κάτι που δεν το αντιμετωπίσαμε στο ΕΣΠΑ αλλά ελπίζω να μην αντιμετωπισθεί και στην καινούργια συνεργασία.

Πολύ σύντομα θα σας πω για τα έργα που το Υπουργείο Πολιτισμού προτείνει και προχωρούν στο κομμάτι του ΕΠΑνΕΚ. Κυρίως είναι έργα σε μνημεία UNESCO, ένα ποσό από αυτά, δηλαδή μεγάλα και σημαντικά μνημεία της χώρας που έχουν ενταχθεί στα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Είναι στην «έξυπνη εξειδίκευση» κατά κάποιον τρόπο οι ανοιχτές ανασκαφές, δηλαδή ανασκαφές τις οποίες μπορεί να παρακολουθήσει ο επισκέπτης με ειδικές συνθήκες, όχι μόνο να επισκέπτεσαι ένα χώρο αλλά να μπορείς να δεις και πώς εργάζονται για ν' αποκαλύψουν τις αρχαιότητες οι υπάλληλοι. Επίσης στ' ανοιχτά εργαστήρια να μπορεί κανείς να δει στα εργαστήρια συντήρησης πώς συντηρούνται τα εργαστήρια συντήρησης, πώς συντηρούνται κινητά ευρήματα.

Βεβαίως αυτά θα είναι σ' ένα πειραματικό στάδιο, μας δίνεται αυτή η δυνατότητα τώρα για να δούμε ακριβώς πώς θα προχωρήσουν και ποια προβλήματα θ' αντιμετωπισθούν προκειμένου στο μέλλον να έχουμε ευρύτερη υλοποίηση αυτών.

Ένα άλλο κομμάτι είναι η αναβάθμιση παρεχομένων υπηρεσιών σε μεγάλα μουσεία και χώρους, ο εκσυγχρονισμός υποδομών στον τομέα των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών που και αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι και βεβαίως το Μουσείο των Ελληνικών Ιδεών είναι μια νέα πρόταση που λίγο πολύ εφ' όσον όλα υλοποιηθούν στο τέλος θα είναι ένας πρεσβευτής του αρχαίου ελληνικού πνεύματος γενικότερα στον κόσμο.

Θα θέλαμε με το Υπουργείου Τουρισμού να έχουμε μια συνεργασία γιατί πολλά θέματα θα μπορούσαν να γίνουν από κοινού, Πολιτισμός και Τουρισμός είναι δεμένα και τα δύο Υπουργεία στενά και βεβαίως με τη ΓΓΕΤ με την οποία έχουμε πολλά επίσης κοινά σημεία γιατί το Υπουργείο Πολιτισμού και ειδικά η Αρχαιολογική Υπηρεσία έχει μεγάλο κομμάτι έρευνας. Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ την κα Βλαζάκη. Θεωρώ πως το παράδειγμα του Πολιτισμού σε επίπεδο συνεργασίας μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών αλλά και σ' επίπεδο επιτελικών και διαχειριστικής, θα μου επιτρέψετε να το χαρακτηρίσω σα μια καλή πρακτική στο κομμάτι της εξειδίκευσης κι αυτό γιατί αφήσαμε όλο αυτό το χρόνο που μεσολάβησε μεταξύ της προηγούμενης, της 1<sup>ης</sup> Επιτροπής Παρακολούθησης και σήμερα.

Ήταν ένας χρόνος ουσιαστικής ωρίμανσης των αρχικών προτάσεων που κατατέθηκαν και δεν πέρασαν προς εξειδίκευση στην πρώτη Επιτροπή για να έρθουν σήμερα πολύ πιο ώριμες, πολύ επεξεργασμένες να εξειδικευθούν και να επικυρωθούν από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Είναι χαρακτηριστικό και αυτό είναι αν θέλετε και η τεχνική καινοτομία στο Πρόγραμμα ότι οι δράσεις του Πολιτισμού δε συναντώνται απλώς στην κλασική επενδυτική προτεραιότητα που αφορά υποδομές του Πολιτισμού, συναντάμε δράσεις όπως ανέφερε η κα Βλαζάκη στον Άξονα της Έρευνας, σύνδεση Έρευνας με Πολιτισμό, στον Άξονα των κρατικών ενισχύσεων με στοχευμένη δράση που θα σας παρουσιαστεί στη συνέχεια για τις επιχειρήσεις του Πολιτισμού με στόχο την αύξηση της τουριστικής κίνησης.

Δεν ξέρω αν κάποιος από τους συναδέλφους Γενικούς Γραμματείς θέλει το λόγο.

**I. ΦΙΡΜΠΑΣ:** Κατ' αρχήν να μεταφέρω κι εγώ το χαιρετισμό του Γενικού μου Γραμματέα που λόγω άλλων υποχρεώσεων δε μπορούσε να είναι εδώ κι εμείς ελπίζουμε βάσιμα στην καλή εξέλιξη της ναυαρχίδας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, νομίζω ότι είμαστε πια σε καλό δρόμο.

Να σας πω ένα , προς το παρόν, καλό νέο, να δούμε πώς θα εξελιχθεί. Ξέρετε και έχει ξανασυζητηθεί, το μεγάλο πρόβλημα που είχαμε με τα 5 εκατομμύρια ευρώ στον Τομέα Πολιτισμού και Τουρισμού λόγω αυτής της εξειδίκευσης που έκανε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όριζε το ποσό των 5 εκατομμυρίων, συνολικό κόστος , ως το ταβάνι.

Στην τρέχουσα συζήτηση που γίνεται γι' αναθεώρηση των κανονισμών στο πλαίσιο ενός πακέτου Omnibus όπως ονομάζεται, υπάρχει η πρόταση, δεν έχει ακόμη εγκριθεί, αλλά ας την έχουμε στο μυαλό μας, περί διαγραφής της συγκεκριμένης αναφοράς στα Small Scale Projects, σαν

Ελλάδα προφανώς και το χαιρετίζουμε και θα το υποστηρίξουμε, σας το φέρνω ως νέο, δεν έχει ακόμη καταλήξει.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Πότε περιμένουμε;

**Ι. ΦΙΡΜΠΑΣ:** Όχι νωρίς, μέσα στο 2017.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ, αυτό είναι όντως μια καλή είδηση. Εγώ απλώς να ενημερώσω ότι ήδη με επιστολές της Ειδικής Γραμματείας και εισηγήσεις της Ειδικής Υπηρεσίας έχουν φύγει διάφορες επιστολές προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπου θέταμε το πρόβλημα των 5 εκατομμυρίων, τόσο για το πρόβλημα ολοκλήρωσης των έργων phasing μιας και η β' φάση δε μπορούσε πάντα να περιοριστεί στο κομμάτι των 5 εκατομμυρίων, όσο και στη στρέβλωση που δημιουργούσε στη χάραξη πολιτικής για τις υποδομές του Πολιτισμού και του Τουρισμού.

Νομίζω ότι αν έχουμε στα μέσα του '17 μια θετική απάντηση, δεδομένου ότι θα είμαστε σ' ένα καίριο σημείο ενεργοποίησης του Προγράμματος, θα είναι μια πάρα πολύ καλή εξέλιξη.

Κύριε Περουλάκη, ο λόγος σ' εσάς.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Καλημερίζω την ομήγυρη και τ' αγαπητά μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Από μεριάς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα ήθελα να κάνω ένα σύντομο χαιρετισμό επικεντρώνοντας την προσοχή σας σε 4 σημεία:

1. Το πόσο δύσκολη είναι η προσπάθεια υλοποίησης ενός Προγράμματος σαν το «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», σε σχέση μάλιστα με την ταυτόχρονη προσπάθεια κλεισίματος του Προγράμματος του 2007-13.
2. Ότι θα πρέπει πάντα να παραμένει στο στόχο μας η προώθηση της καινοτομίας και στήριξης της επιχειρηματικότητας.
3. Την αξιοποίηση των εμπειριών από την υλοποίηση του Προγράμματος του 2007-13 και των προηγούμενων Προγραμμάτων, και
4. Την ανάγκη της αξιοποίησης των συνεργειών.

Πιο αναλυτικά: Σε σχέση με τη δυσκολία της υλοποίησης του τρέχοντος προγράμματος είναι σαφές ότι έχουμε μια κάποια καθυστέρηση,



αλλά η Επιτροπή προκρίνει την ποιοτική υλοποίηση σε σχέση με την ποσοτική.

Είναι σίγουρο ότι πλέον είμαστε στο 2016, είμαστε 3 χρόνια μετά από την έγκριση του Προγράμματος, πρέπει να επιταχύνουμε, αλλά είναι πιο σημαντικό να κάνουμε συγκεκριμένα και συντονισμένα βήματα και παίρνω αφορμή από την τοποθέτηση του κ. Ταφύλλη ο οποίος μας δείχνει ότι η κύηση μπορεί να μην είναι πολύ μακρά, αλλά το τέκνο είναι και ώριμο είναι και όμορφο στο τέλος, τουλάχιστον αυτό ελπίζω μ' αυτό που θα δούμε από τη στρατηγική που θα μας καταθέσει ο κ. Ταφύλλης σύντομα για να αρθεί και η αιρεσιμότητα σε σχέση με την Ψηφιακή Πολιτική.

Σε σχέση με τη στήριξη της Επιχειρηματικότητας και την προώθηση της καινοτομίας νομίζω πως πρέπει να παραμείνει ο βασικός μας άξονας. Θα πρέπει να προωθούμε την καινοτομία όπου και όπως μπορούμε, τη διάχυσή της στις επιχειρήσεις, να στηριζόμαστε στη γνώση και την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών και δεξιοτήτων.

Το ζήτημα των δεξιοτήτων δεν το λέω τυχαία, το λέω γιατί νομίζω ότι το ζήτημα του ανθρώπινου δυναμικού είναι ένας πολύ σημαντικός παράγων, η Ελλάδα έχει ένα πλεονέκτημα πάνω σ' αυτό το σημείο και πρέπει να το αξιοποιήσουμε και να το επεκτείνουμε περισσότερο.

Θα επεκταθώ λίγο παραπάνω σε δυο ζητήματα τα οποία προκύπτουν ως συμπεράσματα από τα πρώτα αποτελέσματα της υλοποίησης του Προγράμματος 2007-13.

Το ένα είναι η αξιοποίηση των πόρων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων. Η χώρα παρ' όλο που γνώρισε περιόδους έντονων κλυδωνισμών, ειδικά στο τραπεζικό σύστημα που ήταν υποτίθεται η βάση και αυτό που θα έβαζε πλάτη στην υλοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων, μπορεί να αφιέρωσε πόρους σχετικά υψηλούς και σχετικά υπεραισιόδοξους σε σχέση με το συγκεκριμένο πολιτικό και οικονομικό γίνεσθαι στη χώρα την περίοδο υλοποίησης αλλά παρ' όλα αυτά έχουμε δυο βασικά αποτελέσματα:

Έχουμε φτάσει σε απορρόφηση σχεδόν 1 δισ. ευρώ από τα χρηματοδοτικά εργαλεία και σε ένα από τα Προγράμματα καταφέρνουμε να φτάνουμε σ' ένα δεύτερο κύκλο προσκλήσεων, στο «Εξοικονομώ κατ' οίκον»,

καταφέρνουμε ν' αξιοποιούμε τις επιστροφές και τους τόκους οι οποίοι παρήχθησαν από αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ακόμα σημαντικό επίσης, ότι το 1 δις παραμένει προίκα για τη χώρα. Είναι πλέον εθνικοί πόροι οι οποίοι μπορούν ν' αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για τους στόχους του Προγράμματος.

Θα ήθελα επίσης να κάνω ιδιαίτερη μνεία στον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να στηρίξουμε την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, διαχέοντας την καινοτομία και στηρίζοντας συνεργατικούς σχηματισμούς.

Πρόσφατα αναρτήθηκε στον ιστότοπο της ΓΓΕΤ μια ανεξάρτητη αποτίμηση του έργου CORALLIA και θα ήθελα πάρα πολύ να σταθώ σ' αυτό, δεν έχουμε ανάλογα παραδείγματα στη χώρα και δεν υπάρχουν και άλλα παραδείγματα στην Ευρώπη.

Ο συγκεκριμένος συνεργατικός σχηματισμός είναι μιας παγκόσμιας κλάσης σχηματισμός τον οποίο και οφείλουμε ν' αξιοποιήσουμε τα συμπεράσματα όπως ακριβώς τα κατέγραψε αυτή η αποτίμηση γιατί είναι πολύ σημαντικά, μας δίνουν τον οδηγό, το πώς μπορούμε να στήσουμε ανάλογους σχηματισμούς στην πορεία και ν' αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους πόρους του Προγράμματος αλλά και να διατηρήσουμε και τη μαγιά η οποία έχει δημιουργηθεί.

Θα ήθελα επίσης να επιστήσω την προσοχή σας στην ανάγκη εκμετάλλευσης των συνεργειών. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα είναι ένα Πρόγραμμα που μας δίνει ευρύτατα την ευκαιρία να συνεκμεταλλευτούμε τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου μαζί με τους πόρους του Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Ταμείου αλλά και όχι μόνο.

Μέσα από στρατηγικές σαν τις στρατηγικές της «έξυπνης εξειδίκευσης», τις οποίες έχουμε εγκρίνει και δεν πρέπει να μείνουν, προς θεού, στα χαρτιά, θα πρέπει ν' αξιοποιήσουμε και οποιουσδήποτε άλλους πόρους όπως του Προγράμματος HORIZON 2020, του Προγράμματος COSME και επίσης, υπάρχει η δυνατότητα μέσα από τα καινούργια χρηματοδοτικά εργαλεία, ν' αξιοποιήσουμε και τους πόρους του επενδυτικού σχεδίου Γιουνκέρ.

Νομίζω ότι είναι σημαντικές ευκαιρίες μπροστά μας, έχουμε πολλή δουλειά και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής. Ευχαριστώ.

**«Εισήγηση από την κα Ευγενία Φωτονιάτα, Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνεΚ, Ειδική Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ»**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Περουλάκη. Μια σύντομη δική μου εισήγηση με την ιδιότητα της Προέδρου της Επιτροπής αν και νομίζω ότι ήδη έχει μπει ένα πλαίσιο το οποίο ξεκινά κι έχει διατυπώσει τις στρατηγικές και τις πολιτικές προτεραιότητες όπως τις έθεσε ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας μέχρι σε πιο οριοθετημένα τεχνικά ζητήματα τα οποία θα μας απασχολήσουν και στη συνέχεια της σημερινής ημέρας.

Δε σας κρύβω ότι ακούγοντας τον Περουλάκη να μιλάει, κράτησα δυο βασικές έννοιες: Την έννοια της ποιοτικής εξειδίκευσης και το κομμάτι των συνεργειών. Και προσπαθώντας όση ώρα μιλούσε να κάνω μια συσχέτιση και αντιστοίχιση εν είδει αυτοκριτικής του συστήματος και των αποτελεσμάτων της εξειδίκευσης της 1<sup>ης</sup> Επιτροπής Παρακολούθησης και των πρώτων εκροών όπως αυτές αποτυπώθηκαν στις δράσεις της επιχειρηματικότητα κυρίως, γιατί αυτές απετέλεσαν τις νέες δράσεις, και στις υπόλοιπες δράσεις, θα ήθελα να μοιραστώ κάποιες σκέψεις για να δούμε κατά πόσο είμαστε κοντά και κατά πόσο μπορούμε να ικανοποιήσουμε αυτούς τους στόχους που τέθηκαν.

Στην περσινή μου εισήγηση, αντίστοιχη εισήγηση τέτοιας μέρας, είχα παρουσιάσει τις πολιτικές προτεραιότητες της κυβέρνησης τόσο στο κομμάτι της ανάπτυξης όσο και στο κομμάτι της διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Στο κομμάτι της ανάπτυξης είχε δοθεί ιδιαίτερη έμφαση, ότι στόχος μας είναι η ενίσχυση ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και η ανάδειξη νέων παραγωγικών υποκειμένων.

Είχαμε μιλήσει για μια προσπάθεια δημιουργίας ενός νέου μίγματος παραγόμενου προϊόντος το οποίο θα διακρινόταν από προστιθέμενη αξία, από περιβαλλοντική διάσταση και θα κατάφερνε να ενσωματώσει τις κοινωνικές προϋποθέσεις της παραγωγής.

Στο κομμάτι της διαχείρισης οι στόχοι που είχαν τεθεί είχαν να κάνουν με τη διαφάνεια, με το άνοιγμα, την ουσιαστική εξωστρέφεια των προγραμμάτων τόσο στο κομμάτι του σχεδιασμού όσο και στο κομμάτι τις υλοποίησης προς την κοινωνία, προς την ελάφρυνση όλων των διαδικασιών και προς τη δέσμευση για υιοθέτηση τεχνικών καινοτομιών που θα έδιναν ένα διαφορετικό στίγμα.

Έρχομαι λοιπόν τώρα να δω με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα, γιατί κάτι το οποίο τέθηκε σ' ένα γενικό επίπεδο λέξεων, πώς αυτές αποτυπώνονται και συσχετίζονται με τις δράσεις που βγάλαμε, σε ποιο βαθμό, αν τα κατάφεραν ή δεν τα κατάφεραν κάνοντας και μία αυτοκριτική στο πλαίσιο της εξειδίκευσης.

Οι 4 πρώτες δράσεις επιχειρηματικότητας, οι οποίες δημοσιοποιήθηκαν το Φεβρουάριο, συνάντησαν πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από το επενδυτικό κοινό. Οι υποβολές, για τις οποίες θα σας παρουσιαστεί μετά και αναλυτική παρουσίαση για τα ποσοτικά στοιχεία, θεωρώ ότι άγγιξαν συμμετοχές και υποβολές εποχών προ κρίσης. Αυτό από μόνο του δεν είναι ένα στοιχείο.

Στοιχείο για μένα είναι η πεποίθηση ότι πια δε μιλάμε απλώς για πάρα πολλά υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια, αλλά η πεποίθηση ελπίζω και η ιστορία να το αποδείξει, για πιο ποιοτικά επενδυτικά σχέδια. Και αυτό το στηρίζω στο γεγονός ότι η δουλειά που έγινε στο κομμάτι των κριτηρίων της συγκριτικής αξιολόγησης που συνοδεύει αυτές τις δράσεις, είχε ένα μεγαλύτερο επίπεδο εμπάθυνας απ' ό,τι στο παρελθόν.

Έννοιες όπως η καινοτομία, έννοιες όπως «βιώσιμη, υγιής επιχείρηση», όροι όπως «εξαγωγική δυναμική», νομίζω ότι αποτυπώθηκαν στα κριτήρια με πιο αντικειμενικούς όρους έτσι ώστε να θεωρούμε ότι είμαστε πιο κοντά στη στόχευση. Και ποια ήταν αυτή η στόχευση από τις δράσεις που βγάλαμε;

Η στόχευση ήταν παραγωγή σύνθετων προϊόντων και υπηρεσιών, δημιουργία βιώσιμων και ποιοτικών θέσεων εργασίας.

Οι δυο πρώτες δράσεις αφορούσαν ίδρυση επιχειρήσεων από υφιστάμενους ατομικούς επιχειρηματίες είτε ανέργους, με μια ομάδα στόχου η οποία αφορούσε εργαζομένους υψηλών προσόντων. Ήταν η δράση της

ενίσχυσης των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

Ήταν δράσεις οι οποίες έτρεξαν με ένταση ενίσχυσης 100% και αυτό το 100% θα μου επιτρέψετε να πω ότι σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να ερμηνευθεί ως μια λογική προνοιακής προσέγγισης απέναντι στην επιχειρηματικότητα.

Οι δυο αυτές δράσεις έδιναν ένα βασικό στίγμα για την παραγωγή σύνθετων προϊόντων και υπηρεσιών, αποφεύγω προς το παρόν για τις συγκεκριμένες δράσεις να χρησιμοποιήσω τον όρο «καινοτομία» προσπαθώντας να κρατηθώ λίγο πιο κοντά στην πραγματικότητα, για την παραγωγή λοιπόν σύνθετων προϊόντων και υπηρεσιών, είναι μονόδρομος η λογική της συνέργειας, της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ειδικοτήτων.

Άρα λοιπόν σε μια ομάδα στόχου που αποτελείτο από αυταπασχολούμενους υψηλών προσόντων, όπου η δική μας εκτίμηση είναι ότι η βιωσιμότητά τους αν συνεχιστεί με τέτοιους όρους δε θα είναι μακρά, προσπαθήσαμε να έχουμε μια μετατόπιση αυτού του μοντέλου της απασχόλησης, προς συνεργατικά σχήματα, προς σύσταση εταιρείας οποιασδήποτε μορφής, ξεκινώντας από μια ΕΠΕ και μια ΙΚΕ, φτάνοντας σε καινούργια παραγωγικά υποκείμενα, όπως είναι οι κοινωνικές επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο λοιπόν αυτό, μοριοδοτήσαμε και κάναμε επιλέξιμες επιδοτήσεις επενδυτικών σχεδίων, προκειμένου να στρέψουμε και να δώσουμε ένα στίγμα μιας λογικής συνεργασιών και μάλιστα η συνεργασία διέτρεξε νομίζω με όλες τις διαστάσεις τα Προγράμματά μας, μοριοδοτήθηκε και ενισχύθηκε η συνεργασία είτε με αλληλοσυμπληρωματικές ειδικότητες είτε ακόμη και με όρους εμπειρίας με τη λογική νέοι και παλιοί που συνεργάζονται.

Περιμένουμε τ' αποτελέσματα. Ήταν ένα πολύ μικρό βήμα. Το λέω για να δείξω ένα παράδειγμα, ότι μια δράση την οποία κανείς ανέμενε στον τίτλο ή σε δυο τρία χαρακτηριστικά θα μπορούσε να τη χαρακτηρίσει ή να την ταυτίσει με οποιαδήποτε παλιά δράση, επιτρέψτε μου τον όρο, τύπου ΟΑΕΔ, μόνο κάτι τέτοιο δεν ήταν. Κι αυτό το αποδεικνύει και το κομμάτι των κριτηρίων και το κομμάτι της στόχευσης.

Αντίστοιχα, οι δράσεις που αφορούσαν υφιστάμενες επιχειρήσεις, είτε αυτές ήταν οι υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή

υφιστάμενες τουριστικές, έδιναν κι εκεί το πλαίσιο, την οριοθέτηση και τη στόχευση. Χαρακτηριστικά και των 4 δράσεων, και γι' αυτό νομίζω ότι είναι κάτι στο οποίο θα πρέπει να μας κάνει τουλάχιστον εμάς να νιώθουμε καλά γιατί ήταν μια δέσμευση, ήταν ότι κατά τη διάρκεια της πορείας δεν υπήρχε κανενός είδους στρέβλωση παρά τις πιέσεις σε σχέση με τη στόχευση.

Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε τροποποίηση έγινε στις δράσεις δεν αφορούσε ουσιαστικά χαρακτηριστικά των δράσεων, τι θα σήμαινε αυτό, είτε πρόσθεση επιπλέον ΚΑΔ είτε κάποια πράγματα με μια ευελιξία. Αυτά έμειναν σταθερά, έδειξαν μια συγκεκριμένη στόχευση.

Δε σας κρύβω ότι στο επίπεδο των υφισταμένων μικρομεσαίων υπήρχαν αιτήματα, τις περισσότερες φορές εξαιρετικά πειστικά, για την πρόσθεση ΚΑΔ στις οποίες με μια απλή ανάγνωση κανείς θα έβλεπε ότι δεν είναι επιλέξιμοι από τα κριτήριά μας.

Όταν λέμε ότι η στόχευση αφορούσε δυναμικές εξαγωγικές επιχειρήσεις, μία επιχείρηση η οποία στηριζόταν στην εσωτερική ζήτηση και παρείχε απλώς υπηρεσίες σαφώς δε θα είχε καμία πιθανότητα να εγκριθεί στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Για μας επικοινωνιακά ίσως θα ήταν το πιο εύκολο πράγμα να προσθέτουμε συνέχεια ΚΑΔ, αγνοώντας ή αποκρύπτοντας στους ενδιαφερομένους ότι «και που το κάνουμε δε θα έχει κανένα αποτέλεσμα για σας».

Δεδομένου όμως ότι αυτό θα προκαλούσε μια στρέβλωση και θα έχαναν το συγκεκριμένο στίγμα τους οι δράσεις, έγινε η επιλογή να μην ενσωματωθεί τίποτα και να μείνει στον αρχικό σχεδιασμό. Το να κάνεις καινούργια πράγματα στο κομμάτι της επιχειρηματικότητας, το να θέλεις να πας όσο γίνεται πιο στοχευμένα, θα πρέπει οπωσδήποτε ν' αλλάξεις τους μηχανισμούς, τις δομές, το οικοσύστημα και τους παίκτες που μπαίνουν σ' όλη αυτή τη διαδικασία.

Εμείς σ' αυτή την προσπάθεια, προσπαθήσαμε να ενσωματώσουμε το πιο σύγχρονο κομμάτι του οικοσυστήματος που είναι αυτές οι Δομές Στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

Σε πρώτο στάδιο, δεδομένων όλων των δομικών αδυναμιών που παρουσιάζει αυτός ο χώρος στη χώρα μας και πρέπει να το αναγνωρίζουμε, είτε αυτό μπορεί να αφορά μια στρέβλωση σε σχέση με τη

χωρική τους συγκέντρωση στις δυο μεγάλες πόλεις είτε όσον αφορά μία προς το παρόν απουσία μεταξύ τους συνεργασίας, ξεκινήσαμε από το πιο αυτονόητο: Την καταγραφή αυτών των δομών.

Θα σας παρουσιαστεί και στη συνέχεια το Μητρώο που έχει δημιουργηθεί για την καταγραφή των Δομών Στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, είναι μια αναλυτική βάση όπου προδιαγράφονται και πρέπει να καταγραφούν το σύνολο των στοιχείων. Σε δεύτερο επίπεδο, όλο αυτό το καινούργιο οικοσύστημα που θέλουμε να εντάξουμε και στο σχεδιασμό μας και στην υλοποίηση, αποκτά πιο στρατηγικό ρόλο.

Σίγουρα πρέπει να γίνουν πάρα πολλά βήματα για ν' αναλάβουν αυτό το στρατηγικό ρόλο και ουσιαστικά αν θέλετε μία αυτονομία στο κομμάτι της σχέσης τους με τα προγράμματα και τη χρηματοδότηση.

Εμείς έχουμε επενδύσει πολλά, υπάρχει ένα στρατηγικό πλάνο γι' αυτή την ανάπτυξη όλων αυτών των δομών, τις θεωρούμε πυρήνα του σχεδιασμού μας και θα γίνουν όλα τα βήματα προκειμένου και να εξορθολογιστεί αυτός ο χώρος και να καταγραφεί και να πιστοποιηθεί και να παρακολουθηθεί και να ενταχθεί πια μ' εκείνους τους όρους που νομίζουμε ότι θα διασφαλίζουν πραγματική υλοποίηση καινοτόμων σχεδίων, με μια λογική πιο εξατομικευμένης προσέγγισης.

Γιατί οι στόχοι, όλους αυτούς που πολύ συχνά τους συζητάμε με την Επιτροπή και τον κ. Περουλάκη, κατά τη γνώμη μου, έχουν ως βασική προϋπόθεση τη δημιουργία μικρότερων προγραμμάτων σαφούς στόχευσης, σ' ένα βαθμό που να φτάνει σε πιο εξατομικευμένο αν θέλετε κομμάτι αξιολόγησης και παρακολούθησης της πορείας μιας νεοφυούς επιχείρησης.

Φεύγοντας λοιπόν από το στρατηγικό και πηγαίνοντας στο κομμάτι της διαχείρισης, νομίζω ότι τα στοιχήματα της διαφάνειας, της πληροφόρησης, της ελάφρυνσης, των τεχνικών καινοτομιών έχουν να δείξουν πιο απτά αποτελέσματα, έχει αναλυθεί πολλές φορές στο δημόσιο λόγο του Υπουργείου μας και στις συνεντεύξεις Τύπου όλη η δουλειά που έχει γίνει για το κομμάτι της αξιολόγησης, τη θωράκιση του Πληροφοριακού Συστήματος, την επιλογή των αξιολογητών στις Περιφέρειες, τη δημιουργία και αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο σε συνεργασία με τη ΜΟΔ προχωράει και διασφαλίζει αυτό το κομμάτι.

Στο κομμάτι της διαβούλευσης και της πραγματικής εξωστρέφειας νομίζω ότι δεχτήκαμε και μια κριτική ότι μάλλον το παρακάναμε, δηλαδή έμειναν κάποιες από τις δράσεις μας αρκετό καιρό ανοιχτές προς διαβούλευση, για μας όμως είναι πολύ σημαντικό και θα συνεχίσουμε και θα το διευρύνουμε και για οποιαδήποτε άλλη πρόσκληση βγαίνει, είτε αφορά το κομμάτι των επιχειρήσεων είτε αφορά το κομμάτι των ΟΤΑ και των καινούργιων δράσεων υποδομών που θα παρουσιαστούν στη συνέχεια.

Τεχνική καινοτομία, που συνοδεύει το κομμάτι της επιχειρηματικότητας και νομίζω ότι έχει χαιρετισθεί απ' όλους τους εμπλεκόμενους και τον επιχειρηματικό κόσμο, είναι η δημιουργία του καταπιστευτικού λογαριασμού, η διευκόλυνση της ρευστότητας των ενδιαφερομένων και των δυνητικά ωφελούμενων από το Πρόγραμμά μας για την έναρξη της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Νομίζω ότι σίγουρα θα γίνει μια παρουσίαση στη συνέχεια για να δούμε πώς λειτουργεί αυτός ο καταπιστευτικός λογαριασμός, αλλά νομίζω ότι σίγουρα θα ωφελήσει και με όρους πραγματικής βοήθειας προς τους ωφελουμένους αλλά και με όρους βοήθειας στο Πρόγραμμα σε σχέση με την ομαλή υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων.

Θα παρουσιαστεί σήμερα η Εξειδίκευση η οποία είναι το αποτέλεσμα μιας δουλειάς, η οποία είναι μια διαρκής δουλειά για μας με τους φορείς πολιτικής με τους οποίους συνδιαμορφώνουμε το πρόγραμμα. Η βασική μεθοδολογία που ακολουθείται στο κομμάτι της εξειδίκευσης ακολουθήθηκε πριν την 1<sup>η</sup> Επιτροπή και σίγουρα σήμερα.

Διακρίνεται σε δύο επίπεδα: Υπάρχει ένα κομμάτι το οποίο επιτρέψτε μου να τ' ονομάσω «πολιτική εξειδίκευση» όπου υπάρχουν συναντήσεις της Ειδικής Γραμματείας με όλους τους φορείς πολιτικής, τους Γενικούς Γραμματείς και τους Πολιτικούς Προϊσταμένους, σε περίπτωση που είναι διαφορετικό πρόσωπο, των Επιτελικών Δομών όπου εκεί συζητιούνται οι αρχικές προτάσεις εξειδίκευσης.

Και συζητιούνται σ' ένα πλαίσιο διασφάλισης μιας στοχευμένης στρατηγικής για τα κομμάτια της βιομηχανίας, για τα κομμάτια του Τουρισμού, για τα κομμάτια του Πολιτισμού κι εκεί αν θέλετε θεωρώ ότι είναι σημαντική η συμβολή της Ειδικής Γραμματείας με την έννοια ότι κάτω από την



αρμοδιότητά της είναι και τα άλλα μεγάλα τομεακά Προγράμματα που αφορούν το περιβάλλον ή τις υποδομές, οπότε σ' έναν μεγάλο βαθμό και νομίζω ότι έχει αποτυπωθεί και θα το δούμε και σε συγκεκριμένα παραδείγματα, η λογική της συνέργειας ή των αποτελεσμάτων μερικών δράσεων που έχουν τρέξει σε άλλα προγράμματα, έρχονται να κουμπώσουν και να συνδιαμορφώσουν τις προτάσεις του ΕΠΑνΕΚ.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα για μένα είναι –και κοιτάζω το Γενικό Γραμματέα Τουρισμού, τον κ. Τζιάλα με τον οποίο ενεργοποιήσαμε μια πρόσκληση στα πλαίσια του Προγράμματος του ΥΜΕΠΕΡΑΑ στον Τομέα του Περιβάλλοντος, το οποίο αφορούσε την αξιοποίηση του δημόσιου τουριστικού κεφαλαίου.

Ήταν μια πρόσκληση που έτρεξε, βρίσκεται στη φάση της αξιολόγησης, από κει είδαμε σημαντικές προτάσεις που κατατέθηκαν. Μία δυναμική ανάπτυξης και προοπτικής από τους Δήμους σε σχέση με τον Τουρισμό και με βάση αυτή την εμπειρία αλλά και τα σχόλια που είχαμε από τους εμπλεκόμενους, έχει σχεδιαστεί η καινούργια δράση που αφορά την αξιοποίηση του δημόσιου τουριστικού κεφαλαίου, είτε από τη σκοπιά του κτιριακού αποθέματος ή του δημόσιου χώρου, όπου εκεί αποτυπώθηκε το πρώτο αποτέλεσμα της πρόσκλησης που έτρεξε.

Και θα δείτε ότι οι δικαιούχοι θα μπορούν να είναι είτε ΟΤΑ είτε μικτά σχήματα ΣΔΙΤ των Δήμων, τα οποία προκρίνουμε και διατρέχουν πάρα πολλές δράσεις μας ως δικαιούχοι.

Μετά λοιπόν αυτό το επίπεδο ακολουθεί η τεχνική εξειδίκευση όπου τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας με τα στελέχη των Επιτελικών και τα στελέχη του Υπουργείου Οικονομίας, την ΕΥΚΕ και την ΕΥΘΥ, επεξεργάζονται το Τεχνικό Πλαίσιο με όρους επιλεξιμότητας και διαδικασιών και δαπανών, και παρουσιάζεται σήμερα όλη αυτή η δουλειά που έχει τρέξει και με όρους ωρίμανσης και με όρους τεχνικής επεξεργασίας στον οποίο δεν είχε σημεία συνέχειας για εμάς από πέρυσι τον Ιούνιο που με κάποιους από εσάς έχουμε να τα πούμε.

Θα κάνω και κάποιες παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια της εξειδίκευσης για να συζητάμε συγκεκριμένες δράσεις και να βλέπουμε το τί διαφορετικό ή τη διαφορετική προσέγγιση που έχουμε κάνει.

Τελειώνω λέγοντας ότι αν και οι ευχαριστίες συνήθως γίνονται στο τέλος των εργασιών, επειδή οι ρυθμοί ήταν εντατικοί, είναι το λιγότερο που μπορώ να πω κι επειδή προέρχομαι απ' αυτό το χώρο ως στέλεχος της ΜΟΔ και μπορώ ν' αναγνωρίσω τι σημαίνει ένταση και τι σημαίνει πολύ μεγάλος όγκος δουλειάς θέλω πραγματικά να ευχαριστήσω τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας τα οποία στήριξαν όλη αυτή τη διαδικασία και νομίζω ότι έχουμε να σας δείξουμε μια Εξειδίκευση για την οποία νιώθουμε μια σιγουριά και την οποία μπορούμε να υποστηρίξουμε από κάθε πλευρά. Σας ευχαριστώ πολύ.

Συνεχίζουμε, μπαίνουμε στον κορμό των εργασιών μας. Θα γίνει η ενημέρωση για την πορεία υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ και η ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης.

Η παρουσίαση θα γίνει από την κα Φέτση, η οποία είναι Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας.

## **5. «Πρόοδος Υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020»**

### **5.1 «Παρουσίαση της πορείας υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ - Ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης με έτος αναφοράς το 2015» και**

### **5.2 «Ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της Εξειδίκευσης του ΕΠΑνΕΚ και της επίτευξης των ετήσιων στόχων»**

**A. ΦΕΤΣΗ:** Καλημέρα σας. Η πορεία υλοποίησης του προγράμματος ανέβηκε ουσιαστικά μαζί με την πρόσκληση στο ΔΙΑΥΛΟ και έτσι σε μια συνοπτική μορφή, μπορούσαν να την δουν και όλα τα μέλη.

Σήμερα παρουσιάζουμε λίγο ειδικότερα τις προσκλήσεις και τις βασικές ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια αυτού του χρόνου καθώς επίσης και ορισμένα θέματα που αφορούν γενικότερα το Πρόγραμμα, τα προβλήματα και την πρόδοό του.

Να θυμίσουμε στο σημείο αυτό, όπως νομίζω δε χρειάζονται περισσότερες λεπτομέρειες, τη βασική δομή του Προγράμματος, το Πρόγραμμα έχει 3 ουσιαστικά κύριους Άξονες και 2 Τεχνική Βοήθεια, με το 51% σχεδόν των πόρων να κατευθύνεται στους Άξονες άμεσης ενίσχυσης

της επιχειρηματικότητας, με έμφαση στην καινοτομία, την εξωστρέφεια και με τομεακές προτεραιότητες στους στρατηγικούς τομείς που παρεμβαίνει.

Έχει 2 Άξονες, με το 18% περίπου των πόρων, που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και έχουν σα βασική κατεύθυνση – στρατηγική τις ενέργειες εκείνες μέσω των οποίων επιτυγχάνουμε την προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις και ανάγκες της χώρας.

Και έχουμε και μια τελευταία ομάδα Αξόνων που αφορούν όλες εκείνες που, με τη διαχειριστική έννοια, συνηθίζαμε να ονομάζουμε υποδομές, αλλά είναι και διάφοροι μηχανισμοί και εργαλεία από τα οποία υποστηρίζεται η επιχειρηματικότητα περισσότερο με την έννοια του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, δηλαδή υποδομές και εργαλεία στον Τομέα της Έρευνας, της Καινοτομίας, της Ενέργειας και γενικά της Επιχειρηματικότητας. Εκεί κατευθύνεται περίπου το 29% των πόρων του.

Για να επανέλθουμε λίγο ένα χρόνο πριν, στη διάρκεια της 1<sup>ης</sup> Επιτροπής Παρακολούθησης εξειδικεύθηκε 1,4 δισ. από τα 4,6 που αποτελούν τον προϋπολογισμό τον ΕΠΑνΕΚ, με αποτέλεσμα το ποσοστό αυτό να αφορά το 30% περίπου του προϋπολογισμού του Προγράμματος.

Λόγω της ανάγκης η Εξειδίκευση να προχωρήσει, παρ' ό,τι ήμασταν στην αρχική ακόμα φάση του Προγράμματος, απευθυνθήκαμε στην Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία μέσα από 7 γραπτές διαδικασίες, χωρίς να γίνεται δηλαδή συνεδρίαση, αλλά μέσω γραπτών διαδικασιών, ενημερώθηκε, υπήρξε ο σχετικός διάλογος μεταξύ των μελών και αποφασίστηκε ο εμπλουτισμός της Εξειδίκευσης.

Παράλληλα περνούσαν και κάποια κριτήρια, τα κριτήρια επιλογής, για τα οποία όμως δε θ' αναφερθώ αυτή τη στιγμή, μια και πρόκειται για ένα χωριστό θέμα της ατζέντας για το οποίο θ' ακολουθήσει επόμενη παρουσίαση.

Έτσι, μ' αυτές τις επόμενες αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης και με τη δυνατότητα που είχε δοθεί στη Διαχειριστική Αρχή μικρής σημασίας παρεμβάσεις να τις κάνει απευθείας, έχουμε φτάσει

αυτή τη στιγμή σε μια Εξειδίκευση του Προγράμματος, πριν τη σημερινή μέρα, που αφορά περίπου το 1,79, θα λέγαμε 1,8 δισ., 38% του Προγράμματος.

Αν δούμε αυτό τι αφορά, βλέπουμε τις δράσεις της Επιχειρηματικότητας στις οποίες εξαρχής είχε δοθεί και μεγαλύτερη προτεραιότητα και ανάγκη λόγω άλλωστε και της στρατηγικής του Προγράμματος αλλά και των γενικότερων συνθηκών.

Αυτή η κατηγορία λοιπόν δράσεων αφορά περίπου το 33%, η έρευνα, η τεχνολογία και η καινοτομία το 26%, δράσεις ΤΠΕ 10,4% εδώ τώρα αναφερόμαστε στα έργα phasing τα οποία ήταν τα υποχρεωτικά, δηλαδή έργα από την προηγούμενη περίοδο για τα οποία βεβαίως και γι' αυτά ισχύει η νέα διαδικασία, δράσεις πολιτισμού, δράσεις στον ενεργειακό τομέα, τον τομέα του ΕΚΤ κτλ., όπως αποτυπώνονται στη διαφάνεια.

Με βάση λοιπόν αυτή την Εξειδίκευση, προχωρήσαμε σε 40 περίπου προσκλήσεις, οι 36 αφορούν αυτό που χαρακτηρίζουμε ως δράσεις υποδομών, δηλαδή σε συγκεκριμένους φορείς ή ομάδες φορέων που έχουν το ρόλο για ορισμένες από τις ενέργειες αυτές και τις 4 προκηρύξεις κρατικών ενισχύσεων, στις οποίες έγινε και αρκετή αναφορά στη παρουσίαση της Ειδικής Γραμματέως, οι οποίες βγήκαν το Φεβρουάριο του 2016. Συνολικά οι προσκλήσεις αφορούν, επειδή επικαιροποιήθηκε σήμερα με μια πρόσκληση που δημοσιοποιήθηκε, το 695 εκ. είναι το σωστό και το 14,9% το σχετικό ποσοστό.

Οι εντάξεις βέβαια είναι πολύ πιο πίσω, έχουμε φτάσει στα 74,7 εκατομμύρια, ουσιαστικά εντάξεις έγιναν μόνο στον τομέα της Τεχνικής Βοήθειας. Οι διαδικασίες προχωρούν αλλά μέχρι τώρα δεν έχουμε προχωρήσει όσο θα περίμενε κανείς τουλάχιστον.

Προχωρώντας λίγο ανά Άξονα να δούμε τις προσκλήσεις, θα δούμε ότι στους Άξονες ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας, η εξειδίκευση αντιπροσωπεύει το 35% του Άξονα, ενώ έχουν εκδοθεί 5 προσκλήσεις με προϋπολογισμό 216,9 εκατομμύρια, δηλαδή περίπου το 9,2 % του προϋπολογισμού.

Οι σημαντικότερες προσκλήσεις αφορούσαν στην Επενδυτική Προτεραιότητα 3c και αφορούν τις 2 από τις 4 δράσεις που αναφέρθηκαν στην τοποθέτηση της Ειδικής Γραμματέως. Έτσι, η πρώτη δράση αφορούσε

την αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, δηλαδή φτάσαμε μέχρι το μέγεθος της μικρής, για την αναβάθμισή τους, την ποιοτική τους εξέλιξη σε νέα προϊόντα, αγορές με εξαγωγίμο χαρακτήρα, βιώσιμες θέσεις απασχόλησης, μ' αυτή την προοπτική.

Αυτή η πρόσκληση αφορούσε τους 8 στρατηγικούς τομείς του Προγράμματος, δηλαδή δεν περιελάμβανε τον Τουρισμό ο οποίος ήταν αντικείμενο χωριστής πρόσκλησης, και είχαμε σα βασικά χαρακτηριστικά σχέδια από 15.000 έως 200.000 , υφιστάμενες επιχειρήσεις που είχαν ιδρυθεί το αργότερο μέχρι τέλος του 2015 και έπαιρναν ένα ποσοστό επιχορήγηση 40%, το οποίο μπορούσε να φτάσει και το 50% στην περίπτωση που προχωρούσαν σε δημιουργία νέας θέσης εργασίας.

Τόσο αυτή η δράση όσο και οι δράσεις οι αντίστοιχες του ΕΚΤ επίσης υλοποιούνταν με ρήτρα ευελιξίας, που σημαίνει ότι ναι μεν δεν είχαμε αυτή τη στιγμή αυτό που τυπικά ονομάζεται συνδυασμός, συνέργεια μεταξύ των Ταμείων, να χρηματοδοτούνται από τα δυο Ταμεία, χρηματοδοτούνταν όμως από το ίδιο Ταμείο με τη λογική των ενεργειών του άλλου Ταμείου, είχαμε δηλαδή τη δυνατότητα οι δράσεις αυτές που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ να τύχουν στήριξης με τη ρήτρα ευελιξίας του ΕΚΤ για την ενίσχυση της απασχόλησης, ακόμα και του υφιστάμενου προσωπικού.

Συγκεντρώθηκε ένα μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτή τη δράση, 9.500 περίπου αιτήσεις και στην ίδια αυτή λογική θα υπάρξει και δεύτερος κύκλος, γι' αυτό το λόγο προγραμματίζεται.

Επίσης η επόμενη δράση, αντίστοιχη, ήταν για τον Τουρισμό που όπως είπαμε απετέλεσε χωριστό αντικείμενο με τελικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 90 εκατομμύρια.

Εδώ πλέον είχαμε και τις μεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή όλο το φάσμα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στόχος ήταν ο εκσυγχρονισμός, η ποιοτική αναβάθμισή τους, ο εμπλουτισμός του προϊόντος και γενικά η ανταγωνιστικότητά τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σ' εσωτερικό και διεθνές επίπεδο, ο προϋπολογισμός των σχεδίων ήταν από 15.000 έως 150.000 και εδώ το ποσοστό από 40% μπορούσε να φτάσει 50% στην περίπτωση νέας θέσης εργασίας. Επίσης και εδώ είχαμε ρήτρα ευελιξίας ΕΚΤ

για περισσότερη έμφαση στην ενίσχυση της απασχόλησης του προσωπικού. 2.500 αιτήσεις ήταν η συμμετοχή των ενδιαφερομένων.

Από τις υπόλοιπες προσκλήσεις που βγάλαμε, αναφερόμαστε στην πρόσκληση στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1β.

Εδώ θα πρέπει να κάνω μια παρατήρηση, ότι παρ' ότι είχαμε εξειδικεύσει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό στο θεματικό στόχο 1 από την 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης, λόγω της ύπαρξης της αυτοδέσμευσης παράλληλα με την Αιρεσιμότητα, στην οποία αναφέρθηκε και η κα Σπηλιώτη από τη ΓΓΕΤ, ουσιαστικά μέχρι το τέλος Μαΐου δεν ήταν δυνατό να ενεργοποιηθεί απολύτως τίποτα στο θεματικό στόχο 1. Από το τέλος Μαΐου και μετά που επετράπη σε συνεργασία των Εθνικών Αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να πάμε με το 50% των Προτεραιοτήτων, ό,τι έχει βγει, βγήκε από κει και πέρα.

Βγήκε λοιπόν αυτή η δράση η οποία αφορά ένα έργο phasing από την προηγούμενη περίοδο, που είναι ένα επιδεικτικό έργο, το Πράσινο Νησί στο Δήμο του Άη Στράτη, το μικρό νησί κοντά στη Λήμνο, στο οποίο επιχειρούμε ένα μεγάλο επιδεικτικό έργο για την υποκατάσταση των παραδοσιακών μορφών ενέργειας με ΑΠΕ.

Είναι το μοναδικό έργο στον τομέα, στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2β της Ψηφιακής Σύγκλισης που μετά από πάλι ειδική άδεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έγινε δεκτό να μπορέσουμε να το βγάλουμε πρόσκληση, γιατί λόγω των ιδιαιτεροτήτων του, εάν δε μπορούσε να υποβληθεί η πρόταση πριν ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο, χάνονταν σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς.

Είναι και μια εξαίρεση αλλά μια και βρισκόμαστε στην αρχή της περιόδου και τα έργα είναι λίγα θα το αναφέρουμε και αυτό. Φυσικά και αυτό θ' ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται, τη νέα, για όλα τα έργα. Πρόκειται για ένα έργο του Εθνικού Κτηματολογίου, «Υπηρεσίες ορθοεικόνων και αεροφωτογραφιών».

Η τρίτη πρόσκληση αφορά μια σειρά από μελέτες και ειδικού ερευνητικού χαρακτήρα εργασίες στήριξης του Ενεργειακού Τομέα, του Τομέα της Βιομηχανίας, ιδίως στα υλικά, με δικαιούχο το ΙΓΜΕ, σε θέματα

εφαρμοσμένης έρευνας που θα δώσουν input σ' αυτούς τους τομείς που είπαμε, προϋπολογισμού 5,3 εκατομμυρίων.

Στους επόμενους Άξονες του Κοινωνικού Ταμείου, εδώ έχουμε από τα 850 εκατομμύρια να έχουν εγκριθεί για εξειδίκευση τα 285, περίπου 33,5% και έχουν εκδοθεί 4 προσκλήσεις με προϋπολογισμό 162 εκατομμύρια, δηλαδή περίπου το 19% έχει εξειδικευθεί.

Εδώ, σαφώς η βάση δόθηκε στην επενδυτική προτεραιότητα 8.iii, έχουμε λιγάκι υπερβεί και το διαθέσιμο προϋπολογισμό, δηλαδή αυξήθηκε περισσότερο το βάρος της Επενδυτικής Προτεραιότητας 8iii, που είναι ουσιαστικά η επιχειρηματικότητα που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, είναι οι δυο προσκλήσεις που αναφέρθηκαν έτσι εκτεταμένα στην εισαγωγική ομιλία.

Αφορούν η μιατην ενίσχυση της αυταπασχόλησης πτυχιούχων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η άλλη αφορά τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Εδώ θα πρέπει να πούμε ότι η δράση αυτή ήταν κάτι καινούργιο για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που ουσιαστικά απευθυνόταν σ' επιχειρήσεις περισσότερο, κρίθηκε όμως αναγκαία για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων στην ειδική αυτή κατηγορία.

Συνάντησε ένα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και αυτό που αποτυπώνεται είναι ότι τα επενδυτικά σχέδια, ήταν ουσιαστικά μέχρι 25.000 ευρώ όπως βλέπουμε και στη διαφάνεια, αλλά μόνο για την περίπτωση ενός συμμετέχοντα. Μπορούσαν εφ' όσον είχαμε δεύτερο, τρίτο έως και τέταρτο, να φτάσουν και μέχρι 50.000 ευρώ, και έτυχαν πολύ μεγάλου ενδιαφέροντος καθώς έδωσαν τη δυνατότητα στην κατηγορία αυτή των πτυχιούχων, είτε ανέργων είτε αυταπασχολουμένων, να μπορέσουν να βρουν μια σημαντική διέξοδο.

Βεβαίως ισχύει ότι τα κριτήρια ήταν εδώ και αυστηρά και ποιοτικά, και ουσιαστικά από τις 16.000 που υπέβαλλαν, περίπου, αυτή τη στιγμή εκτιμούμε με τα πρώτα δεδομένα ότι περίπου γύρω στις 2.500 θα μπορέσουν να ενταχθούν, έχει ουσιαστικά ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, η βαθμολόγησή τους.

Και αυτό το οποίο μέσα στην επόμενη εβδομάδα αναμένουμε, είναι η έκδοση του προσωρινού καταλόγου δυνητικών δικαιούχων, δηλαδή

εκείνων οι οποίοι πλέον προχωρεί η αξιολόγηση τους και μόλις φέρουν τα δικαιολογητικά θα μπορούν να εντάσσονται.

Αντίστοιχα, η δεύτερη δράση πάλι ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας από την 8.iii Προτεραιότητα, αφορά τη νεοφυή επιχειρηματικότητα. Η ίδρυση λοιπόν εδώ νέων μικρών, πολύ μικρών επιχειρήσεων από ανέργους αλλά και ασκούντες επαγγελματική δραστηριότητα, όχι βέβαια μισθωτή.

Εδώ ήταν πιο στοχευμένη δράση στη δημιουργία μικρών, βιώσιμων επιχειρήσεων, υπήρχαν εξειδικευμένα κριτήρια περισσότερο που αναδείκνυαν την ποιότητα του επιχειρηματικού σχεδίου και την καινοτομία και φυσικά πάντα με τη λογική της διατήρησης και δημιουργίας, κυρίως, νέων θέσεων απασχόλησης.

Τα σχέδια ήταν από 15.000 έως 60.000 ευρώ και αυτό που ισχύει εδώ είναι ότι, όπως αναφερθήκαμε και στην περίπτωση του Άξονα που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ, και εδώ στο ΕΚΤ έγινε χρήση της ρήτρας ευελιξίας και γι' αυτή τη δράση αλλά και για την προηγούμενη, δίνοντας τη δυνατότητα στους υποψηφίους να μπορούν ν' αξιοποιήσουν τη δυνατότητα να έχουν εξοπλισμό, να χρηματοδοτήσουν και στα σχέδιά τους εξοπλισμό, πέρα από αυτόν που τυπικά επιτρέπει το Κοινωνικό Ταμείο. Έγινε δηλαδή αυτός ο συνδυασμός των δυνατοτήτων που δίνουν και τα δύο Ταμεία. Εδώ εκτιμούμε περίπου γύρω στα 1.450 επιχειρηματικά σχέδια και εδώ επίσης προχωρεί η διαδικασία της αξιολόγησης.

Έχουμε την Επενδυτική Προτεραιότητα 8ν, μια μεγάλη Επενδυτική Προτεραιότητα, στην οποία έχουμε βγάλει κατ' αρχήν τη δράση «Κατάρτιση και πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα».

Η δράση αυτή η οποία επίσης απασχόλησε αρκετά τη Διαχειριστική Αρχή και η οποία κινητοποίησε ένα μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων, απευθύνεται σ' ένα σημαντικό φάσμα επιστημονικών κι επαγγελματικών φορέων και κοινωνικών εταίρων και κλαδικών, με στόχο να φτιαχτούν κάποια σχέδια, που βασισμένα σε ανάγκες, ανάλυση και τεκμηρίωση αναγκών σε συγκεκριμένους χώρους, τομείς, επαγγέλματα . κτλ.,



να δώσουν στη συνέχεια τη δυνατότητα για κατάρτιση και πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων.

Αφορά τον ιδιωτικό τομέα και έχουμε έναν στόχο με βάση τα 30 αυτά εκατομμύρια, έναν αρκετά φιλόδοξο στόχο, να φτάσει σε 24.000 εργαζομένους. Βρίσκεται αυτή την περίοδο σε μια διαδικασία μιας επικαιροποίησης, τροποποίησης, αποσαφηνίσεων ορισμένων θεμάτων, και ουσιαστικά μέσα στον Οκτώβριο, μέχρι και το τέλος του μήνα, λήγει η πρόσκληση και στη συνέχεια θ' ακολουθήσουν τα επόμενα βήμα.

Επίσης, βγήκε και μια δεύτερη πρόσκληση προϋπολογισμού 10 εκατομμυρίων, με δικαιούχους τους θεσμικούς κοινωνικούς εταίρους, τους 5 κλασικούς εταίρους του νόμου. Εδώ λοιπόν πρόκειται για παρεμβάσεις που αφορούν την πρόγνωση και παρακολούθηση μεταβολών του παραγωγικού περιβάλλοντος με στόχο την ανάπτυξη δράσεων και την υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων.

Εδώ, θ' αναπτυχθούν ειδικά εργαλεία, που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ικανότητας όλων των φορέων που εμπλέκονται στο να προβλέπουν και να διαχειρίζονται τις αλλαγές, αλλά θα έχουμε και εξειδικευμένες δράσεις ανάπτυξης προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, ως δηλαδή εργαλεία πάνω σ' αυτούς τους τομείς.

Περνώντας και στους Άξονες των Υποδομών, εδώ έχουμε μεγαλύτερο ποσοστό εξειδίκευσης, φτάνουμε αυτή τη στιγμή στο 43,6% και έχουν εκδοθεί 5 προσκλήσεις με προϋπολογισμό 243,7 εκατομμύρια, 18%.

Κατ' αρχήν βρίσκεται εδώ η Επενδυτική Προτεραιότητα 1α, έχει ήδη μνεία και από την κα Σπηλιώτη, ήταν ένα πολύ σημαντικό βήμα ότι μετά από μια αρκετά επίπονη διαδικασία και για τους ίδιους τους φορείς που ενεπλάκησαν αλλά και για τους δημόσιους φορείς και συνεχή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατέστη δυνατό στο τέλος Μαΐου να δοθεί η δυνατότητα χωρίς ακόμα επίσημη τελική άρση της αυτοδέσμευσης, να προχωρήσουμε στην υλοποίηση δράσεων στον τομέα αυτό, τον πολύ κρίσιμο.

Είχε προηγηθεί μια διαδικασία από το τέλος του '14, από τη ΓΓΕΤ, προτεραιοποίησης, αξιολόγησης συγκεκριμένων ερευνητικών υποδομών, όχι γενικώς όλων των υποδομών, οι οποίες χαρακτηρίζονταν από

ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, αριστεία, πρόσβαση σε χρήστες, standards διεθνούς δικτύωσης σε επίπεδο ευρωπαϊκό και διεθνές, από τις οποίες τελικά, μέσα απ' όλη αυτή τη διαδικασία και σε συμφωνία και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καταλήξαμε σε 20 συγκεκριμένες υποδομές και η πρόσκληση βγήκε τον Ιούλιο με προϋπολογισμό 73 εκατομμύρια.

Παράλληλα βγήκε και μια δεύτερη δράση. Να διευκρινίσω ότι στην πρώτη δράση, στους δικαιούχους είναι ερευνητικοί φορείς κατά βάση αλλά και κάποια ΑΕΙ σε ορισμένες περιπτώσεις, τα οποία συνδέονταν στις σημαντικές ερευνητικές υποδομές του ευρωπαϊκού ερευνητικού χάρτη.

Η δεύτερη προκήρυξη αφορούσε τη δράση στρατηγικής ανάπτυξης ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων με 31,86 εκατομμύρια και είχε δικαιούχους τους εποπτευόμενους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς.

Εδώ πλέον κατεβαίνουν προτάσεις οι οποίες έχουν ένα πιο γενικό χαρακτήρα, ουσιαστικά προάγουν την αναπτυξιακή πορεία, την αριστεία και την ποιότητα όλων αυτών των φορέων, μέσα σε μια στρατηγική βέβαια θεώρηση όλων των πλευρών της δράσης τους, προκειμένου ν' αναβαθμίσουν το ρόλο τους και στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας, γι' αυτό συνδέονται άμεσα και με τους στόχους της «έξυπνης εξειδίκευσης», αλλά και γενικότερα το ρόλο τους σε φορείς έρευνας και καινοτομίας.

Στην επόμενη Επενδυτική Προτεραιότητα, στην 6ς, είχαμε προσκλήσεις με προϋπολογισμό 73,89 εκατομμύρια περίπου. Εδώ τα πρώτα έργα είναι έργα που ξεκίνησαν από την προηγούμενη περίοδο, είναι έργα phasing με φορείς τον Πολιτισμό, τον Τουρισμό, τ' αντίστοιχα Υπουργεία, το Ίδρυμα της Τράπεζας Πειραιώς και το Δήμο Σάμου, τα βλέπουμε ένα προς ένα, ενώ δυο καινούργιες προσκλήσεις σημαντικές είναι η πρόσκληση για τα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς UNESCO με δικαιούχο το Υπουργείο Πολιτισμού, με 10 εκατομμύρια και επίσης, πάλι μια δράση καινούργια, η αναβάθμιση προσφερομένων υπηρεσιών σε αρχαιολογικούς χώρους, Μουσεία και πολιτιστικές υποδομές.

Εδώ είναι επιμέρους παρεμβάσεις που βελτιώνουν την εικόνα σ' αυτούς τους χώρους με στόχο πάντα τη βελτίωση της ποιότητας της

προσφοράς τους στους επισκέπτες και με στόχο βέβαια την ανάπτυξη του τουρισμού και της ελκυστικότητας της χώρας.

Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7, έχουμε προσκλήσεις και εδώ σημαντικές, έχουμε βγάλει έργα που ενισχύουν το ενεργειακό σύστημα, έργα τα οποία συμβάλλουν στον εξορθολογισμό του και στην ασφάλεια του εφοδιασμού.

Είναι η γραμμή που αφορά το ΚΥΤ Λαγκαδά- ΚΥΤ Φιλίππων, έργο που είχε ξεκινήσει η ωρίμανσή του από την προηγούμενη περίοδο αλλά είναι εξ ολοκλήρου έργο της νέας περιόδου με 10,85 εκ., το πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης και διαχείρισης της ζήτησης στο οποίο εκτιμούμε κατ' αρχήν μέσα από τους έξυπνους μετρητές να πιάσει ορισμένες Περιφέρειες αρχικά και μεταγενέστερα θα γίνει συνολικά. Σημαντικό και αυτό έργο που συμβάλλει στην εξοικονόμηση της ενέργειας και στην καλύτερη διαχείριση.

Είναι η συνέχιση του σημαντικού στρατηγικού έργου της διασύνδεσης των Κυκλάδων με το ηπειρωτικό διασυνδεδεμένο σύστημα, το έργο αυτό ξεκίνησε από την προηγούμενη περίοδο και την περίοδο αυτή κάνουμε τη δεύτερη φάση αυτού που ονομάζουν βέβαια πρώτη φάση, γιατί εξελίσσεται και σε επόμενες φάσεις. Ο προϋπολογισμός σ' αυτό το κομμάτι είναι 43,6 εκατομμύρια.

Το επόμενο επίσης σημαντικό μεγάλο έργο phasing από την προηγούμενη περίοδο, είναι το δεύτερο στάδιο της δεύτερης αναβάθμισης του τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου στη Ρεβυθούσα, έργο το οποίο συμβάλλει στην επάρκεια του ενεργειακού εφοδιασμού, στη δημιουργία ενεργειακής ασφάλειας μέσω των εναλλακτικών πηγών και στη βελτίωση της διείσδυσης περαιτέρω του φυσικού αερίου.

Στην επενδυτική προτεραιότητα στον ίδιο πάλι Άξονας 6g που έχει περισσότερο να κάνει με το περιβάλλον, έχουμε ένα έργο στο Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου, το οποίο είναι η συνέχεια παλαιότερων παρεμβάσεων που είχαν γίνει σε προηγούμενα προγράμματα, την απορρύπανση του κτιρίου Κονοφάγος.

Ένα πολύ σημαντικό κι αυτό έργο, μοναδικό από τεχνολογική άποψη, που με την υλοποίησή του θα ενταχθεί πλέον ομαλά στο χώρο του τεχνολογικού πάρκου, ένα έργο το οποίο σήμερα δημιουργείται πρόβλημα αν

παραμένει ως έχει, το οποίο είναι νομίζω αρκετά κοντά στο να ενταχθεί αυτή την περίοδο.

Η Τεχνική Βοήθεια δε θα κάνει ιδιαίτερη μνεία γιατί ουσιαστικά πρόκειται για έναν τομέα που έχει στο μεγαλύτερο βαθμό εξειδικευθεί και προχωρούν οι ενέργειες με τους χρόνους της όπως γνωρίζουμε. Αφορά έργα δημοσιότητας, έργα λειτουργίας του Ενδιάμεσου Φορέα Κρατικών Ενισχύσεων και φυσικά την υποστήριξη των Επιτελικών Δομών και των φορέων που αφορούν στο ΕΠΑνΕΚ, τη στήριξή τους σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται βέβαια στις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις. Είναι οι Άξονες που, όπως θα οφείλαμε κιόλας, έχουν και τη μεγαλύτερη μέχρι στιγμής πρόοδο.

Στη διάρκεια του έτους υποβλήθηκε η Ετήσια Έκθεση για το 2015, ουσιαστικά η Επιτροπή Παρακολούθησης έδωσε την έγκρισή της μέσα από γραπτή διαδικασία και έχει ενημερωθεί. Απλώς το μόνο που θα ήθελα ν' αναφέρουμε περισσότερο είναι ότι κάναμε εκεί ιδιαίτερη αναφορά των προβλημάτων και της συγκυρίας που οδηγεί στ' αποτελέσματα του Προγράμματος μέχρι τώρα.

Ιδιαίτερα αναφερόμαστε στις ενέργειες που απαιτήθηκαν προκειμένου να ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο για να μπορέσουν να λειτουργήσουν τα έργα και αυτό πράγματι σε συνδυασμό με το μεγάλο βαθμό από τον οποίο το Πρόγραμμα με την έγκρισή του είχε αυτοδεσμεύσεις και αιρεσιμότητες, ένα θέμα το οποίο διαρκώς επανέρχεται με διάφορους τρόπους, το θεωρούμε, το αναδεικνύουμε ως μια βασική αιτία για το γεγονός ότι το ποσοστό των δεικτών πέρα από την εξειδίκευση και την πρόσκληση δεν ήταν εύκολο να είναι μεγαλύτερο.

Ουσιαστικά το Πρόγραμμα ενεργοποιήθηκε αρκετά αργά, είχε τη δυνατότητα, όπως βλέπουμε, να βγάλει και προσκλήσεις, αλλά και επί της ουσίας οι προσκλήσεις να δώσουν τις εντάξεις που θα περιμέναμε, καθώς και όλοι οι φορείς με το νέο σύστημα διαχείρισης φαίνεται ότι απαιτούν κάποιο χρόνο περισσότερο, είτε πρόκειται για την προετοιμασία της πρόσκλησης και την ανταπόκρισή τους μάλλον, αλλά και για όλα τα επόμενα βήματα. Και αυτό είναι ένα πρόβλημα το οποίο αντανακλά και στις χαμηλές σχετικά επιδόσεις όπως είπαμε, μετά το στάδιο των εντάξεων.

Ένα επόμενο επίσης θέμα που θα ήθελα ν' αναφερθεί στα μέλη, που ήταν σημαντικό σ' αυτή την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης, είναι ότι σε συνεργασία βέβαια και με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς αλλά και με τους εξειδικευμένους φορείς που παράγουν, έχουν την ευθύνη για την παραγωγή των δεικτών, που έχουν και τροφοδοτούν με αξιόπιστα δεδομένα και τη χώρα αλλά και το μηχανισμό του ΕΣΠΑ, προσδιορίστηκαν μεταγενέστερες τιμές στους μακροσκοπικούς δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος σε σχέση με την έγκριση του Προγράμματος καθώς οι δείκτες αυτοί ήταν πλέον διαθέσιμοι. Αυτές οι τιμές θα επικαιροποιηθούν με την αναθεώρηση του Προγράμματος.

Ανοίγω μια παρένθεση εδώ, να επισημάνω ότι αυτό είναι ένα σημαντικό ζήτημα, ότι πλέον τα Προγράμματα στην περίοδο αυτή που διάγουμε, συνδέονται πολύ στενά με σημαντικούς μακροσκοπικούς δείκτες και στόχους, δηλαδή ουσιαστικά η αναπτυξιακή στρατηγική είναι πολύ πιο στενά συνδεδεμένη, η στρατηγική μέσω των Προγραμμάτων με την εθνική στρατηγική και αποτυπώνεται σε δείκτες αποτελέσματος μακροσκοπικούς που παρακολουθούνται σ' εθνικό επίπεδο.

Στον Προγραμματισμό Μεγάλων Έργων έχουμε τα έργα, το ενεργειακό έργο το δεύτερο στάδιο της αναβάθμισης της Ρεβυθούσας, το ενεργειακό έργο, ο φάκελος προγραμματίζεται για το τέλος του 2016, έχουμε το Rural Phasing, ένα έργο συνεχιζόμενο, προγραμματίζεται κι αυτό για το τέλος του 2016.

Είναι τα νέα έργα στο NGA plan τα οποία και αυτά έρχονται, είναι σε μια διαδικασία ανασχεδιασμού. Εδώ έχουμε βάλει, δεν είναι ώριμα αυτή τη στιγμή, στα μέσα του '17 προγραμματίζεται η υποβολή του φακέλου.

Το Κτηματολόγιο που είναι ένα ονοματισμένο έργο στο Πρόγραμμα και μνημονιακή υποχρέωση, υπάρχει ο σχεδιασμός για το '16, προς το τέλος του χρόνου.

Και από τα υπόλοιπα ενεργειακά έργα η διασύνδεση των Κυκλάδων Β' φάση, 12/16 και το νέο έργο που αφορά τη διασύνδεση της Κρήτης με το ηπειρωτικό σύστημα, ουσιαστικά το πρώτο του κομμάτι που είναι η διασύνδεση με την Πελοπόννησο. Αυτό το βλέπουμε στον 6<sup>ο</sup> του 2017.

Θα ήθελα απλώς να προσθέσω εδώ ότι ακόμα και τα έργα phasing έχουν μια διαδικασία η οποία στην πράξη φάνηκε ότι παίρνει αρκετό χρόνο στην Υπηρεσία και γι' αυτό και φτάσαμε κατ' ανάγκη, παρ' ότι προσπαθούμε ν' αξιοποιήσουμε όλο το χρόνο για την ένταξη και για την πληρωμή τους, φτάνουμε στο τέλος του 2016, να θεωρούμε ότι θα μπορέσουν να πάρουν τις υποβολές.

Τελειώνοντας, θα ήθελα ν' αναφέρω πολύ σύντομα κάποια πράγματα από κάποιες παρεμβάσεις που θεωρούμε ότι έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο αυτή την περίοδο.

Ήταν η ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάδειξης του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων, οι δράσεις που αφορούν την επιχειρηματικότητα συγκεκριμένα μετά από διαγωνιστική διαδικασία, κατέληξε στις 31/3 ο ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα και εν συνεχεία η ανάθεση αρμοδιοτήτων για τις 4 δράσεις κρατικών ενισχύσεων που προκηρύχθηκαν, μέσα από ένα νέο πλαίσιο διαχειριστικό πολύ πιο απαιτητικό.

Ένα δεύτερο βήμα που επισημάνθηκε ήδη, θα ήθελα να υπάρχει όμως κι εδώ, σ' αυτό το σημείο, είναι μια σημαντική έμφαση που δόθηκε στις διαδικασίες αξιολόγησης, στις 4 αυτές προκηρύξεις, οι οποίες επειδή ακριβώς βγήκαν και μαζί και είχαν και μια έννοια σύγκρισης και συμπληρωματικότητας στη στόχευση, δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα ώστε τα κριτήρια να διασφαλίζουν πλήρως την επίτευξη της στόχευσης των δράσεων και σε καμία περίπτωση να μη δρουν είτε ανταγωνιστικά είτε διαστρεβλωτικά, παρά τις αυξημένες ανάγκες και την πίεση των ενδιαφερομένων.

Δόθηκε πολύ μεγάλο βάρος στη διαφάνεια μέσω πολύ μεγάλων περιορισμών στην επιλογή αξιολογητών, αλλά και σε όλα τα υπόλοιπα στάδια, διασφαλίζοντας ότι δεν υπάρχει δυνατότητα ουσιαστικά, καμία πρακτικά, να επηρεαστεί ο αξιολογητής μέσα από την όποια γνώση του για συγκεκριμένα πρόσωπα που παίρνουν μέρος στις προτάσεις και στην επιτάχυνση και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας μέσω της χρήσης του ΠΣΚΕ αλλά και μέσω μιας διαδικασίας αξιολόγησης όπου δεν υποβάλλονται τα δικαιολογητικά από την αρχή, αλλά μόνο αφού έχει προχωρήσει η αξιολόγηση και έχει βγει η πρώτη λίστα.

Παράλληλα και άλλες πρωτοβουλίες έτσι παίρνονται αυτή τη στιγμή με στόχο για την επιτάχυνση της όλης διαδικασίας, αυτοί οι οποίοι είναι έτοιμοι να προχωρήσουν, να μην είναι υποχρεωτικό να περιμένουν όλους για να ξεκινήσουν τα έργα. Στόχος και μεγάλη αγωνία είναι να μπορέσουν να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατό.

Μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία, η δημιουργία του καταπιστευτικού λογαριασμού για την ενίσχυση της ρευστότητας των δικαιούχων, πρόκειται να γίνει και μια αναλυτική παρουσίαση σ' αυτό. Να πούμε όμως ότι αυτό είναι μια πρωτοβουλία που αναμένεται να βοηθήσει πολύ στην υλοποίηση και ουσιαστικά στη χρηματοδότηση των έργων, στη ρευστότητα των έργων, καθώς δίνεται για πρώτη φορά η δυνατότητα να μπορούν οι δικαιούχοι των Προγραμμάτων αυτών να έχουν το σύνολο της επιχορήγησης που δικαιούνται χωρίς ν' απαιτούνται οι εγγυήσεις.

Έτσι, με τον τρόπο αυτό, ξεπερνιέται το πρόβλημα που στην πράξη αποδείχθηκε πολύ μεγάλο και δυσκολεύει την υλοποίηση τέτοιων έργων, η ανάγκη ν' απευθυνθούν στις Τράπεζες για να πάρουν εγγυήσεις, εγγυητικές επιστολές για να πάρουν τις προκαταβολές τους.

Και η πρωτοβουλία για το Μητρώο της νεοφυούς στήριξης που αναφέρθηκε ήδη, της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, την οποία εκτός από τη σημασία της σε επόμενο βήμα τη βλέπουμε να συνδυάζεται και με τα Προγράμματα, θ' αναφερθεί και αυτή σε χωριστή ομιλία.

Και φυσικά η εκπαίδευση των δικαιούχων και η διαρκής υποστήριξή τους σε όλες αυτές τις διαδικασίες, καθώς σα Διαχειριστική Αρχή θεωρούμε ότι είμαστε μία ομάδα μαζί μ' αυτούς όλους και με στόχο πάντα να μπορέσουν τα έργα να ενταχθούν και να υλοποιηθούν το γρηγορότερο δυνατό. Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ την κα Φέτση. Κρατάω από την παρουσίαση τα στοιχεία ότι πρώτον, όντως υπάρχει ένας χαμηλός βαθμός ενεργοποίησης σ' επίπεδο προσκλήσεων σε σχέση με την εξειδίκευση, νομίζω ότι το κομμάτι της ικανοποίησης των Αιρεσιμοτήτων και αυτοδεσμεύσεων έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό, η συνέχεια όμως και η εξέλιξη στην ικανοποίηση των Αιρεσιμοτήτων θεωρώ ότι, όπως θα παρουσιαστεί και από τα στελέχη, δείχνει ότι θα προχωρήσουμε με πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς.

Θεωρώ ότι και στις δυο θεματικές, είτε στα έργα της Έρευνας και Τεχνολογίας είτε στα έργα τα ΤΠΕ υπάρχει ένα ripe line ώριμων έργων τα οποία πολύ άμεσα οι προσκλήσεις και η υλοποίησή τους θα ξεκινήσει. Ξαναναφέρθηκε η κα Φέτση πιο αναλυτικά στις 4 δράσεις της επιχειρηματικότητας που έτρεξαν.

Να πω εδώ δυο πράγματα απλώς: Ότι είναι οι πρώτες και οι τελευταίες δράσεις οι οποίες έχουν μια τέτοια ευρύτητα σε επίπεδο επιλέξιμων ΚΑΔ και επιλέξιμων δαπανών. Οι καινούργιες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας που θα σας παρουσιαστούν στην επόμενη εισήγηση της 2<sup>ης</sup> Εξειδίκευσης είναι πιο πολύ πιο στοχευμένες, είτε όσον αφορά την ομάδα στόχου των ωφελούμενων, είτε όσον αφορά τις κατηγορίες των δαπανών γύρω από τις οποίες θ' αναπτυχθούν τα επενδυτικά σχέδια.

Αυτές οι δράσεις επανασχεδιάζονται σε μια λογική ανατροφοδότησης από τ' αποτελέσματα των ήδη υποβαλλομένων προτάσεων, κάποιες θα έχουν μικρότερες και κάποιες μεγαλύτερες τροποποιήσεις. Η νεοφυής επιχειρηματικότητα για την οποία δεχθήκαμε και πάρα πολλά σχόλια, επιτρέψτε μου και δικαιολογημένα σχόλια, με κάποιους όρους που μπήκαν, θα τα ενσωματώσουν και θα τροποποιηθούν.

Δε θέλω να μπω σε μεγάλες συζητήσεις εκτός κι αν ακολουθήσει ένας γύρος συζήτησης οπότε το κάνουμε και λίγο πιο συγκεκριμένο. Πολλοί όροι μέσα στις προσκλήσεις μπήκαν προκειμένου ν' αποφύγουμε στρεβλώσεις, είτε από εισροή επενδυτών οι οποίοι δε μπορούσαν να είναι επιλέξιμοι σε άλλες δραστηριότητες, είτε εισροή επενδυτών οι οποίοι έρχονταν με το κίνητρο του 100%.

Η νεοφυής επιχειρηματικότητα θεωρώ ότι δέχτηκε τη μεγαλύτερη στρέβλωση. Σ' αυτή λοιπόν τη λογική μπήκε ένας όρος ο οποίος έλεγε ότι για να χρηματοδοτηθείς και να ανοίξεις μια καινούργια επιχείρηση, θα πρέπει να κλείσεις την προηγούμενη. Αυτό για μένα δεν είναι το πιο σοβαρό πρόβλημα, το πρόβλημα είναι ότι δε θα μπορούσες ν' ανοίξεις σε συναφή ΚΑΔ με την αρχική σου δραστηριότητα.

Αυτό θ' απαλειφθεί και θα επανασχεδιαστεί, όπως εξετάζεται και το σχόλιο που είχε διαπιστωθεί, έτσι ώστε ν' αποτελεί μια δράση της



επενδυτικής προτεραιότητας 3γ, δηλαδή χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ με χρήση της ρήτρας ευελιξίας του ΕΚΤ.

Αν δεν έχει αντίρρηση κάποιο από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, θα πρότεινα να προχωρήσουμε στην επόμενη παρουσίαση που αφορά τη 2η Εξειδίκευση και μετά ν' ανοίξουμε ένα μεγάλο γύρο συζητήσεων όπου να έχουμε ολοκληρωμένες τοποθετήσεις και για το κομμάτι της πρώτης Εξειδίκευσης και για τη 2η. Εκτός κι αν θέλει κάποιος να τοποθετηθεί με βάση την αρχική εισήγηση.

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη εισήγηση που αφορά τις νέες δράσεις προς εξειδίκευση που τίθεται προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Θα σας παρουσιαστούν μεταξύ άλλων, 39 νέα δελτία εξειδίκευσης, δηλαδή 39 νέες δράσεις. Εκεί υπάρχει ένα περιθώριο κουβέντας και συζήτησης μεταξύ μας.

Η παρουσίαση θα γίνει από τον κ. Διακολιό, ο οποίος είναι Προϊστάμενος της Μονάδας Α1 Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Προγράμματος.

### **5.3 «Νέες δράσεις προς εξειδίκευση. Έγκριση της 2ης έκδοσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης»**

**Μ. ΔΙΑΚΟΛΙΟΣ:** Καλημέρα κι από μένα. Στην παρουσίαση αυτή θα δούμε μία μία τις 39 δράσεις που πέρασαν από εξειδίκευση με τη διαδικασία που σας παρουσιάστηκε προηγουμένως.

Ουσιαστικά η νέα εξειδίκευση φτάνει τα 802 εκατομμύρια ευρώ. Το σύνολο της εξειδίκευσης μαζί με όλες όσες έχουν περάσει στη γραπτή διαδικασία και την 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης είναι 2 δισ.568εκατομμύρια ευρώ και θα ξεκινήσουμε παρουσιάζοντας τα έργα ανά Άξονα Προτεραιότητας, την ενεργοποίησή τους και στη συνέχεια ανά ειδικό στόχο.

Ο πρώτος Άξονας Προτεραιότητας που αφορά την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, έχει 5 θεματικούς στόχους εκ των οποίων έχουν ενεργοποιηθεί οι 4, όπως βλέπετε με χρώμα μπλε. Η ενεργοποίηση φτάνει το 1.369.000.000 ευρώ σε σύνολο 2.367.000.000 ευρώ. Οι ειδικοί στόχοι του

ΕΠΑνεΚ στο συγκεκριμένο Άξονα είναι 7, έχουν ενεργοποιηθεί οι 6, αναφέρονται εδώ συνοπτικά τα ποσοστά.Κυμαίνονται από 12 έως 128 εκ. εκεί που είχαμε πολλές ιδέες.

Προχωράμε τώρα σε μία - μία την παρουσίαση των δράσεων.

Η πρώτη λοιπόν είναι στον Ειδικό Στόχο 1.1. Αφορά την Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό, η οποία ουσιαστικά είναι η σύνδεση της Έρευνας και της Καινοτομίας στον τομέα του Πολιτισμού και σε συνεργασίες με επιχειρήσεις στον τομέα του Πολιτισμού.

Εδώ ουσιαστικά προωθούνται τριμερείς συνεργασίες που αφορούν φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού, ερευνητικούς ακαδημαϊκούς φορείς και επιχειρήσεις. Η παρέμβαση γίνεται στη διάγνωση, συντήρηση ανάδειξη μνημείων και έργων τέχνης και ιστορικών στοιχείων πολιτισμού.

Προβλέπεται πιλοτικά η επίδειξη των αποτελεσμάτων της συγκεκριμένης δράσης προς το κοινό σε μουσεία, ανασκαφές, μνημεία κτλ. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός εδώ είναι 13.000.000 ευρώ, δημόσια δαπάνη.

Η δεύτερη δράση είναι βιομηχανικά υλικά. Εδώ έχουμε πάλι συνέργεια της έρευνας στον τομέα των υλικών, έτσι όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία «έξυπνης εξειδίκευσης». Η μεταποίηση και οι διεργασίες είναι προτεραιότητα, βιομηχανικά υλικά και πρώτες ύλες, μηχανολογικές κατασκευές και υλικά ευρείας κατανάλωσης, με ενδεικτικό προϋπολογισμό 6.000.000 ευρώ.

Η επόμενη δράση είναι η Seal of Excellence. Αυτή αφορά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες υπέβαλλαν προτάσεις στο SMEs Instrument του HORIZON 2020, θεωρήθηκαν ιδιαίτερα καινοτόμες, ξεπέρασαν το κατώφλι της βαθμολόγησης ώστε να χαρακτηρισθούν ως τέτοιες, πλην όμως δε συγχρηματοδοτήθηκαν, λόγω μη επάρκειας των συγκεκριμένων πόρων.

Μετά από πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία ουσιαστικά προωθεί τη συγκεκριμένη δράση πανευρωπαϊκά, προτείνουμε να εξειδικευθεί σήμερα εδώ, έχει ενδεικτικό προϋπολογισμό 50.000.000 και θα τρέξει σε τρεις φάσεις. Η πρώτη είναι η συνοπτική παρουσίαση του επιχειρηματικού σχεδίου, η δεύτερη είναι αναλυτικό επιχειρηματικό πλάνο και

ανάπτυξη πλέον του σχεδίου και εμπορική του αξιοποίηση και η τρίτη είναι η προβολή και προώθησή του διεθνώς.

Η επόμενη δράση είναι η ενίσχυση νεοφυών επιχειρήσεων για την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτομικών ιδεών. Έχουμε εδώ άλλη μια συνέργεια πάλι Ερευνητικών Κέντρων και επιχειρήσεων με προϋπολογισμό 35.000.000 ευρώ. Ουσιαστικά επιχειρήσεις συστήνονται από ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, ερευνητές των ανωτέρω φορέων και ιδιώτες ερευνητές. Σκοπός είναι η εμπορική αξιοποίηση ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων. 35.000.000 δημόσια δαπάνη.

Εδώ τώρα πάμε στα Innovation Clusters, καινοτομικές συνεργατικές συστάδες επιχειρήσεων. Ουσιαστικά σε αυτή τη δράση καλούνται φορείς οι οποίοι είναι έμπειροι, καθένας στο δικό του τομέα να συνεργαστούν, ν' αναπτύξουν καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα τα οποία θα έχουν διεθνή αναγνώριση. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός είναι 24.000.000 ευρώ δημόσια δαπάνη.

Η επόμενη δράση αφορά ουσιαστικά την έρευνα και την τεχνολογία, καθώς αγγίζει το κομμάτι της Παιδείας. Εδώ ουσιαστικά καλούνται μαθητές να συστήσουν ομάδες όπου θ' αναπτύξουν ένα τεχνολογικό έργο υπό την επίβλεψη του καθηγητή τους, οι καθηγητές τους θα καθοδηγούνται ή θα λαμβάνουν οδηγίες από ερευνητές, οι οποίοι θα έρχονται από εξειδικευμένα Ερευνητικά Κέντρα. Το αποτέλεσμα το οποίο επιδιώκεται εδώ είναι η εξοικείωση των μαθητών με την παραγωγή τεχνολογικών έργων, με το να γνωριστούν με τις επιπτώσεις των τεχνολογιών και της έρευνας στην επιχειρηματικότητα, πιλοτικά δε προβλέπεται να παρουσιάσουν τ' αποτελέσματα των εργασιών τους σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και άλλες μεγάλες πόλεις. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός εδώ είναι 2.000.000 ευρώ.

Στη συνέχεια, με 1,6εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη, αναπτύσσεται ένας μηχανισμός παρακολούθησης της υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής RIS. Ουσιαστικά αυτός ο μηχανισμός συλλέγει δεδομένα τα οποία αφορούν τη χρηματοδότηση, τις πηγές της χρηματοδότησης της έρευνας, τα αποτελέσματα αυτής, την απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού στην έρευνα και ουσιαστικά τα συμπεράσματα που εξάγονται, μέσα από τη συγκεκριμένη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, αξιοποιούνται ως προς τη λήψη αποφάσεων για τις συγκεκριμένες επιλογές στην έρευνα και τεχνολογία.

Στη συνέχεια έχουμε μια πιλοτική δράση η οποία εισάγει ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με τη μορφή μικρών ανεμογεννητριών σε οικιστικό αστικό περιβάλλον. Επίσης, εισάγει την αιολική ενέργεια στη βελτιστοποίηση υβριδικών συστημάτων αφαλάτωσης. Η δράση εδώ έχει 2,29εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη προϋπολογισμό.

Περνάμε στον επόμενο στόχο, τον 1.3, «Επενδυτική Προτεραιότητα 3α για την αποτελεσματική αξιοποίηση νέων ιδεών στην επιχειρηματικότητα σε διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα, υπηρεσίες, κτλ.». Εδώ έχουμε δυο δράσεις στο συγκεκριμένο τομέα.

Η πρώτη είναι η δημιουργία θερμοκοιτίδων για την ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρήσεων ΤΠΕ, οι οποίες ουσιαστικά θα φιλοξενοούνται στους συγκεκριμένους χώρους, προκειμένου ν' αναπτύξουν προϊόντα και υπηρεσίες που θα είναι απαραίτητα στο δημόσιο τομέα για την άσκηση των δικών του αρμοδιοτήτων. Η δράση αυτή έχει προϋπολογισμό 5 εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη.

Η δεύτερη αφορά το Acropolis Palace, την αξιοποίηση του κτιρίου από το Υπουργείο Πολιτισμού. Η συγκεκριμένη δράση αφορά την αξιοποίηση του κτιρίου, ουσιαστικά εκεί θα φιλοξενηθούν επιχειρήσεις στις εικαστικές παραστατικές εφαρμοσμένες τέχνες. Επίσης σε νέες τεχνολογίες πολιτιστικού περιεχομένου.

Οι υπηρεσίες που θα παρέχονται εκεί θα είναι ενημέρωση των συγκεκριμένων επιχειρήσεων για επιχειρηματικές ευκαιρίες και χρηματοδότηση στον τομέα που κάθε μία απασχολείται, διοργάνωση εκθέσεων και ενεργειών προβολής, συναντήσεων, επίσης στο αντικείμενο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ότι θα διενεργούνται τρίμηνοι κύκλοι στους οποίους θα δίνονται σε ομάδες καλλιτεχνών χώροι όπου εκεί θα μπορούν ν' αναπτύξουν κάποιο έργο το οποίο στη συνέχεια θα παρουσιάσουν οπουδήποτε θέλουν. Φιλοξενοούνται ουσιαστικά, τους δίνεται ο χώρος για να μπορέσουν εκεί να εργαστούν. Αυτή η δράση έχει προϋπολογισμό δημόσια δαπάνη 3,7εκ. ευρώ.

Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 3c, έχουμε μια δράση που αφορά την αξιοποίηση της επιχειρηματικής εμπειρίας και επιχειρηματική επανεκκίνηση. Αυτή απευθύνεται σε ανθρώπους άνω των 45 ετών, ανέργους

οι οποίοι προφανώς έχουν πληγεί από την κρίση και στην ηλικία τους ίσως να είναι δύσκολο να βρουν νέα εργασία, να χρηματοδοτηθούν προκειμένου να αξιοποιήσουν την όποια επαγγελματική τους εμπειρία, το γνωστικό τους αντικείμενο για να ξεκινήσουν μια δική τους επιχείρηση.

Ο προϋπολογισμός δημόσια δαπάνη που εδώ προβλέπεται είναι 35 εκατομμύρια ευρώ, ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός ανά επιχειρηματικό σχέδιο κυμαίνεται από 15.000 έως 60.000 ευρώ.

Η επόμενη δράση είναι η αναβάθμιση εταιρειών Franchising. Εδώ ενισχύονται επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε δίκτυα franchising. Ο προϋπολογισμός της δράσης είναι 25 εκ. ευρώ. Ενδεικτικά ενισχύονται στον εκσυγχρονισμό των κτιριακών τους υποδομών, του εξοπλισμού τους, στην εφαρμογή τεχνολογιών ΤΠΕ για αυτοματοποίηση συγκεκριμένων εργασιών, κ.ά.

Συνεχίζουμε με την ίδια επενδυτική. Εδώ υπάρχει μια δράση για την οποία δε χρειάζεται να πω κάτι παραπάνω από τον τίτλο. Είναι η «Στοχευμένη δράση ενίσχυσης εκσυγχρονισμού υποδομών και εξοπλισμού θεατρικών και κινηματογραφικών αιθουσών και αιθουσών εικαστικών τεχνών». Το μόνο που θα προσθέσω εδώ είναι ότι οι κινηματογραφικές αίθουσες θα πρέπει να λειτουργούν πριν από το '90. Αναφέρεται η δράση δηλαδή σε πιο παλιές που έχουν την ανάγκη να εκσυγχρονιστούν. Ο προϋπολογισμός εδώ είναι 20 εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη με ένταση ενίσχυσης το 50%.

«Πρόγραμμα Ενίσχυσης για την ίδρυση και λειτουργία μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων»: Εδώ ουσιαστικά μπορούν να συσταθούν τουριστικές επιχειρήσεις μικρομεσαίες, να λάβουν χρηματοδότηση για τις δαπάνες οι οποίες προκύπτουν από τη σύσταση, εξοπλισμό και ό,τι χρειάζονται. Ενδεικτικός προϋπολογισμός 120 εκ. ευρώ με ένταση ενίσχυσης 40% έως 50%, ανάλογα με το αν θά ενισχυθεί το μισθολογικό κόστος, αν δηλαδή θα προσληφθεί ανθρώπινο δυναμικό στη νέα επιχείρηση.

«Ενίσχυση νεοϊδρυόμενων ή υφιστάμενων κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων»: Εδώ ουσιαστικά μιλάμε για επιχειρήσεις οι οποίες συστήνονται ή λειτουργούν από ανθρώπους οι οποίοι εντάσσονται σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, τους δίνεται υποστήριξη για την ανάπτυξη

επιχειρηματικών σχεδίων, καθώς επίσης και για εξοπλισμό. Η δράση έχει προϋπολογισμό 25 εκ. ευρώ και εδώ η ένταση της ενίσχυσης είναι 80%.

Η επόμενη δράση είναι η «Αναβάθμιση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων». Οι τομείς είναι το λιανικό εμπόριο, η εστίαση και η ιδιωτική εκπαίδευση. Γίνονται παρεμβάσεις στην εξοικονόμηση ενέργειας, ενσωμάτωση τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, παρεμβάσεις στην ενίσχυση της υγιεινής και της ασφάλειας των χώρων, παρεμβάσεις για την ενίσχυση της εφοδιαστικής αλυσίδας. 50εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη.

Στον Ειδικό Στόχο 1.5 επενδυτική προτεραιότητα 3d που αφορά την αύξηση των εξαγωγών των επιχειρήσεων. Η πρώτη δράση που αναφέρουμε εδώ είναι η εξωστρέφεια και η διεθνοποίηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ουσιαστικά ενισχύονται οι επιχειρήσεις στο να προσανατολιστούν προς την αύξηση της αναγνωρισιμότητάς τους στο εξωτερικό καθώς επίσης και να συμμετέχουν σε αλυσίδες αξίας του εξωτερικού και να προσθέσουν εκεί, να προμηθεύουν σε αυτές ένα κομμάτι το οποίο θα παράγουν αυτοί.

Εδώ ενδεικτικός προϋπολογισμός είναι 50 εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη. Το ύψος των επιχειρηματικών σχεδίων σχεδιάζεται να κυμαίνεται από 30.000 έως 250.000 ευρώ και θα υλοποιηθεί μέσω deminimis.

Στη συνέχεια έχουμε μια δράση για την Ενίσχυση Αλυσίδων Προστιθέμενης Αξίας. Εδώ δεν είναι η συμμετοχή σε κάποια άλλη που είναι στο εξωτερικό, εδώ ουσιαστικά είναι η συνεργασία επιχειρήσεων, ο πυρήνας εδώ είναι η μεταποίηση, η μεταποιητική δραστηριότητα. Θα συνεργαστούν επιχειρήσεις οι οποίες θα είναι ανήκουν στον ίδιο μεταποιητικό κλάδο, ο καθένας θα προσφέρει διαφορετικό αντικείμενο κάθε φορά και οι ίδιοι θα φτιάξουν μια ένωση, ως το πούμε άτυπη, όπου θα μοιράζονται τεχνογνωσία, υποδομές, εξοπλισμό και θα μπορέσουν όλοι μαζί ν' ανταγωνιστούν καλύτερα και σε εθνικό αλλά κυρίως σε διεθνές επίπεδο όσους παράγουν παρόμοια προϊόντα. Εδώ έχουμε 32 εκ.ευρώ δημόσια δαπάνη, το ύψος των επιχειρηματικών σχεδίων είναι 1.000.000 έως 4.000.000 ευρώ.

Εδώ έχουμε το Σήμα Ποιότητας, Ανάπτυξη Ενιαίας Ταυτότητας στον αγροδιατροφικό τομέα. Εδώ ουσιαστικά τι γίνεται: Χρηματοδοτείται η

ανάπτυξη ενός σήματος, μιας ταυτότητας, το οποίο θ' αντιπροσωπεύει τα προϊόντα τα οποία πιστοποιούνται και λαμβάνουν αυτό το σήμα, ότι πληρούν κάποιες συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας. Άρα λοιπόν εδώ ουσιαστικά χρηματοδοτείται η διαδικασία για τον καθορισμό των συγκεκριμένων προδιαγραφών, την προτυποποίηση και την πιστοποίηση των συγκεκριμένων προϊόντων αγροδιατροφικών υπηρεσιών και ό,τι αυτό συνεπάγεται, στη συνέχεια την προβολή και του σήματος στο εξωτερικό, προκειμένου να λάβει την αναγνωρισιμότητα που θα το κάνει ελκυστικό στις αγροτικές επιχειρήσεις οι οποίες καλούνται να πιστοποιηθούν και τα προϊόντα τους να θεωρούνται ότι είναι πιστοποιημένα με βάση αυτό το συγκεκριμένο πρότυπο. Η δράση έχει προϋπολογισμό 34.500.000 ευρώ δημόσια δαπάνη.

Το Πληροφοριακό Σύστημα και η αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης της εξωστρέφειας: Ουσιαστικά είναι η ανάπτυξη ενός Πληροφοριακού Συστήματος το οποίο θα συλλέγει δεδομένα εξαγωγικής δραστηριότητας. Συμπεριλαμβάνει μια εφαρμογή επιχειρηματικής ευφύϊας, η οποία συνδυάζει τα συγκεκριμένα δεδομένα μεταξύ τους και αυτά στη συνέχεια αξιοποιούνται, τα συγκεκριμένα συμπεράσματα, προκειμένου να λαμβάνονται αποφάσεις ή διορθωτικά μέτρα σε σχέση με την εξαγωγική πολιτική.

Στην ίδια δράση αναβαθμίζεται η διαδικτυακή πύλη, που συνεργάζεται με το Πληροφοριακό Σύστημα και παρέχει πληροφορίες σ' ενδιαφερόμενους για εξαγωγές σχετικά με τις διαδικασίες και τέλος πάντων όποια άλλη χρήσιμη πληροφορία μπορεί να χρειάζεται ένας εξαγωγικός φορέας. Εδώ έχουμε 1.400.000 ευρώ προϋπολογισμό.

Τώρα περνάμε στον Άξονα 2 ο οποίος έχει 3 θεματικούς στόχους: Όπως βλέπετε οι μπλε που είναι ενεργοποιημένοι είναι οι 2, η ενεργοποίηση φτάνει στα 285.000.000 ευρώ επί προϋπολογισμού 850.000.000 περίπου. Οι ενεργοποιημένοι Ειδικόί Στόχοι είναι 3 εκ των 4 και τα ποσοστά αυτά που αναφέρονται εδώ.

Η δράση του Ειδικού Στόχου 2.11, Επενδυτικής Προτεραιότητας 11i, είναι ουσιαστικά αντικατάσταση αντίστοιχης δράσης που υπήρχε στην πρώτη Εξειδίκευση. Αντικαθίσταται, αλλάζει λίγο ο χαρακτήρας της, κατ' αρχήν δεν περιλαμβάνει καθόλου έργα ΤΠΕ. Απευθύνεται σε φορείς της γενικής κυβέρνησης και τους καλεί να βελτιώσουν θεσμικά τις διαδικασίες τους, οι ίδιοι ν' αναβαθμιστούν, να προτυποποιήσουν τις διαδικασίες τους, να

διαμορφώσουν προδιαγραφές για νέες διαδικασίες και προϊόντα και ουσιαστικά να βοηθηθεί ο δημόσιος τομέας να αλλάξει προκειμένου και αυτός να μπορέσει ν' ανταποκριθεί στη υποχρέωση που έχει να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα.

Η πρόσκληση η συγκεκριμένη έχει προϋπολογισμό 25.000.000 και σχεδιάζεται να είναι μια ανοιχτή πρόσκληση καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος, όπου οι φορείς με ομοιογενή ή μη ομοιογενή έργα θα μπορούν να έρχονται και να υποβάλλουν τις προτάσεις που θα εντάσσονται στη συγκεκριμένη προτεραιότητα.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 3, εδώ έχουμε πλήρη ενεργοποίηση των θεματικών στόχων. Οι επενδυτικές προτεραιότητες εδώ είναι 7. Έχουν ενεργοποιηθεί οι 6.

Η πρώτη δράση που εντάσσεται στον Ειδικό Στόχο 3.1, Επενδυτική Προτεραιότητα 1a είναι τα Κέντρα Ικανοτήτων σε Τομείς Προτεραιότητας της RIS. Ουσιαστικά εδώ δημιουργούνται εργαστήρια όπου προωθείται η έρευνα, η ανάπτυξη και η μεταφορά τεχνογνωσίας σε επιχειρήσεις για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών. Σε αυτά συμμετέχουν τα εργαστήρια, τεχνολογικοί και ερευνητικοί φορείς. Οι Υπηρεσίες οι οποίες μπορεί να λαμβάνουν τεχνογνωσία μπορεί να είναι επιχειρήσεις, Υπηρεσίες του Δημοσίου, ΔΕΚΟ, Τοπικής Αυτοδιοίκησης κτλ. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός εδώ είναι 30.000.000 ευρώ.

Στον Ειδικό Στόχο 3.4, ο τίτλος νομίζω τα λέει όλα, «Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων», προϋπολογισμός 12.800.000 ευρώ. Ουσιαστικά στα κτίρια τα οποία είναι ενεργοβόρα γίνονται συγκεκριμένες παρεμβάσεις εκεί που χρειάζεται, θερμομονώσεις, αγορά εξοπλισμού ψύξης, θέρμανσης και ό,τι άλλο χρειάζεται προκειμένου να μην καταναλώνουν τόση ενέργεια.

Συνεχίζουμε στην ίδια Προτεραιότητα, την 6c. Επίσης αυτό το έργο μιλάει από μόνο του. Ουσιαστικά είναι η προστασία αποκατάσταση, ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων μείζονος σημασίας, που περιλαμβάνονται στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO, Ακρόπολη, Αιγές, Μυκηναϊκή Ακρόπολη, ενδεικτικά, 18.000.000 ευρώ.



Η επόμενη δράση: Ανάδειξη και Αξιοποίηση Δημόσιου Κτιριακού Αποθέματος. Εδώ διατίθενται 25.000.000 προκειμένου από ΟΤΑ Α' βαθμού, να επιλεγούν κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος και να γίνουν οι κατάλληλες εργασίες έτσι ώστε αυτά να είναι επισκέψιμα, εκμεταλλεύσιμα. Στο «εκμεταλλεύσιμα» κολλάει ο τρόπος υλοποίησης ΣΔΙΤ. Αυτό θα μπορούσε να γίνει ή με δημόσια χρηματοδότηση ή με ΣΔΙΤ.

Επίσης, εδώ στον τουρισμό δημιουργία πολυθεματικών παραθαλάσσιων, παραλίμνιων, παραποτάμιων πάρκων. Επίσης και αυτό το έργο από τον τίτλο του λέει τι είναι: Σε παράκτιες περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, αναπτύσσονται πολυθεματικά πάρκα για να προσελκύσουν περισσότερους επισκέπτες.

Η δράση καλεί ΟΤΑ Α' βαθμού και γίνεται με δημόσια χρηματοδότηση ή ΣΔΙΤ. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός είναι 20.000.000 ευρώ.

Το ίδιο περιεχόμενο έχει, για να μην πλατιάζω επειδή ήδη έχουμε πει πολλά έργα, για την ανάδειξη των αναγνωρισμένων ιαματικών πηγών, δικαιοδοσίας πάλι ΟΤΑ Α' βαθμού. Εδώ ο προϋπολογισμός είναι 25.000.000 ευρώ, τρόπος υλοποίησης, δημόσια χρηματοδότηση ή ΣΔΙΤ.

«Πιλοτική δράση του Θρησκευτικού Τουρισμού». Εδώ έχουμε 5.000.000 ευρώ. Ανάδειξη μνημείων για προσέλκυση θρησκευτικού τουρισμού σε ναούς, θρησκευτικά μνημεία κτλ.

Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η λειτουργία του Μουσείου Ελληνικών Ιδεών, απαιτεί 2.500.000 προϋπολογισμό. Ουσιαστικά θα γίνει ένα μουσείο στο χώρο του Ωδείου Αθηνών. Το μουσείο αυτό ουσιαστικά θ' αξιοποιήσει σχεδόν αποκλειστικά τεχνολογίες Πληροφορικής όπου θα παρουσιάζονται τόσο περιεχόμενο όσο εικόνες, βίντεο, οι ιδέες οι οποίες γεννήθηκαν στην Αρχαία Ελλάδα.

Θα βλέπει προφανώς κάποιος κάποιον φιλόσοφο ο οποίος, σ' ένα περιβάλλον το οποίο με πολυμεσικές εφαρμογές θα έχει αναπτυχθεί εκεί, ουσιαστικά πώς κινείτο, τί έλεγε και πώς θα παρουσίαζε την ιδέα του τότε, για να το πω λίγο πιο απλά, όπως το έχω καταλάβει κι εγώ.

Στον Ειδικό Στόχο 3.6, Βελτίωση της Δυνατότητας Ανάκτησης Βιομηχανικών Αποβλήτων και Απορριμμάτων, Αύξηση της Επαναξιοποίησής

τους. Εδώ έχουμε το Δίκτυο Πράσινων Σημείων. Εδώ καλούνται Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων συγκεκριμένων Περιφερειών, Αττικής, Θεσσαλίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου, προκειμένου να αναπτύξουν χώρους όπου θα συλλέγονται ανακυκλώσιμα υλικά, θα γίνουν δράσεις καλύτερης διαχείρισης αποβλήτων, κομποστοποίησης.

Η δράση αυτή συνεργάζεται με το ΥΜΕΠΕΡΑΑ, θα υπάρξει στην περαιτέρω εξειδίκευσή της και στα κριτήρια μηχανισμός παρακολούθησης της μη διπλής συγχρηματοδότησης με συγκεκριμένα δικαιολογητικά.

Στον Ειδικό Στόχο 3.7 που αφορά τον Τομέα της Ενέργειας, εδώ συνοψίζοντας μπορώ να πω ότι τα 3 πρώτα έργα τα οποία βλέπετε αφορούν σε κατασκευές ή εργασίες που γίνονται σε σταθμούς φόρτωσης φυσικού αερίου.

Η μία αφορά τη Ρεβυθούσα με προϋπολογισμό 3.000.000 ευρώ, σταθμός φόρτωσης βυτιοφόρων υγροποιημένου φυσικού αερίου, η δεύτερη είναι ο σταθμός συμπίεσης απαερίων υγροποιημένου φυσικού αερίου, με προϋπολογισμό 1.900.000 ευρώ.

Το τρίτο έργο είναι στη Νέα Μεσημβρία, σταθμός μονοκατευθυντήριας ροής που ουσιαστικά θα πάρει τον εξοπλισμό που θα βοηθήσει στη διασύνδεση με τον Trance Adriatic Pipeline. 5.500.000 ευρώ προϋπολογισμός.

Στη συνέχεια πάμε σε καλώδια. Διασυνδέσεις της Νότιας Εύβοιας με την Άνδρο και της Άνδρου με την Τήνο. Εδώ έχουμε 5.800.000 ευρώ για την αντικατάσταση των καλωδίων που συνδέουν τα παραπάνω μέρη.

Το δεύτερο έργο αφορά τη διασύνδεση Κυκλάδων, την Πάρο με τη Νάξο και τη Νάξο με τη Μύκονο, 18.600.000 ευρώ.

Και το τρίτο είναι η κατασκευή Κέντρου Διανομής στα Χανιά και καλωδιακή γραμμή σύνδεσης με τον υποσταθμό των Χανίων. Μεταφορά εδώ ενέργειας, 10.300.000 ευρώ.

Έχουμε επίσης το Κέντρο Διανομής του Ιλίου με διπλή καλωδιακή γραμμή, 19.700.000 ευρώ και το Κέντρο Διανομής Κερατέας, διπλή καλωδιακή γραμμή κι εδώ, 8.900.000 ευρώ.

Επίσης απαιτείται ο εκσυγχρονισμός συγκεκριμένων υποδομών κέντρων ελέγχου του ΑΔΜΗΕ. Ο ΑΔΜΗΕ διαθέτει δυο συστήματα ελέγχου ενέργειας και ένα σύστημα διαχείρισης της αγοράς, τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα να λειτουργούν και μάλιστα σε πολύ υψηλό επίπεδο, προκειμένου να γίνεται σωστά η διαχείριση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Σε αυτή τη δράση θα διατεθούν 1.500.000 ευρώ.

Η Τεχνική Βοήθεια είναι πλήρως ενεργοποιημένη με 94% ενεργοποίηση, Άξονες 4 και 5.

Οι επόμενες δυο διαφάνειες δεν αφορούν την εξειδίκευση, είναι μια απλή ενημέρωση για την πρόοδο της σύστασης των Ταμείων, του δεύτερου Ταμείου Επιχειρηματικότητας και του Equity. Ουσιαστικά και τα δύο είναι στην οριστική διαμόρφωση του σχεδίου Υπουργικής Απόφασης όπου θα συσταθούν τα Ταμεία, προκειμένου να περάσουν εξειδίκευση θα πρέπει να γίνει οριστική παραλαβή της ex ante αξιολόγησης η οποία αναμένεται το Νοέμβριο του 2016.

Στη συνέχεια θα εγκριθεί η εξειδίκευσή τους και τα κριτήρια ένταξης θα περάσουν από την Επιτροπή Παρακολούθησης με γραπτή διαδικασία. Το Νοέμβριο αναμένεται η μεν υπογραφή για τις συμφωνίες χρηματοδότησης για το ΤΕΠΙΧ 2 με διαχειριστή το ΕΤΕΑΝ ενώ το Δεκέμβριο, με διαχειριστή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, αναμένεται να υπογραφεί το Δεκέμβριο του 2006.

Για τη δουλειά η οποία γίνεται εδώ ουσιαστικά έχει συσταθεί μια ομάδα με πάρα πολλά μέλη και δουλεύει διαρκώς με πολύ αυστηρά χρονοδιαγράμματα για να προλάβει τον προγραμματισμό τον οποίο σας περιέγραφα. Οι εκτιμώμενοι πόροι για το EQUITY FoF είναι 200.000.000 ευρώ και για το ΤΕΠΙΧ 2 είναι 400.000.000.

Για να δούμε μερικά συγκεντρωτικά στοιχεία της παρούσας εξειδίκευσης: Στο συγκεκριμένο γράφημα βλέπετε ότι στο ΕΤΠΑ η πρώτη εξειδίκευση είναι με το κόκκινο, η δεύτερη με το πράσινο, σήμερα φτάνουμε στο 59,7% και 2.268.000.000 ενεργοποίηση του Προγράμματος αν εγκρίνετε

την εξειδίκευση. Στο ΕΚΤ από τη 2<sup>η</sup> στην 3<sup>η</sup> είμαστε σταθεροί στο 34,5%. Στο σύνολο είμαστε στο 55%.

Στο ΕΤΠΑ, εδώ βλέπετε τα χρήματα τα οποία ενεργοποιούνται και αυτά που περισσεύουν και στο ΕΚΤ και στο σύνολο. Άρα λοιπόν ουσιαστικά περισσεύουν 1.500.000.000 περίπου, 566.000.000 για το ΕΚΤ και 2.000.000.000 για το σύνολο του Προγράμματος.

Εδώ βλέπετε την περιφερειακή κατανομή της ενεργοποίησης ανά Διαρθρωτικό Ταμείο και κατηγορία Περιφέρειας, με τις λιγότερο ανεπτυγμένες να είναι στο 51%, της μετάβασης στο 82%, τις περισσότερο ανεπτυγμένες στο 67% για το ΕΤΠΑ. Το ΕΚΤ κυμαίνεται στο 34,5% και στις τρεις κατηγορίες Περιφερειών.

Η συγκεκριμένη πίτα εδώ δείχνει ουσιαστικά την εικόνα της ενεργοποίησης ανά τομέα. Η Επιχειρηματικότητα λοιπόν καταναλώνει το 39% της εξειδίκευσης μέχρι σήμερα, η Έρευνα το 25%, το Περιβάλλον και η Εξοικονόμηση της Ενέργειας το 11%, Τεχνολογίες Πληροφορικής το 7%, Ενέργεια – Υποδομές το 7%, Δράσεις Πολιτισμού και Τουρισμού 5%, Τεχνική Βοήθεια 3% και οι Δράσεις ΕΚΤ εξαιρουμένης της συμβολής τους στην Επιχειρηματικότητα, 2,5%.

Εδώ είναι η συνολική εξειδίκευση ανά Άξονα και Συμπληρωματικό, στο 57% για τον πρώτο, στο 33,5% για το δεύτερο και στο 61,1% για τον τρίτο. Η Τεχνική Βοήθεια είναι στο 94%.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Διακολιό. Σ' αυτό το σημείο πρέπει να πούμε ότι δεχτήκατε έναν βομβαρδισμό καινούργιων δράσεων οι οποίες εξειδικεύθηκαν, δε θα πρέπει να κρύψουμε και να πούμε ότι δεδομένης της διαδικασίας για τα έγγραφα Εξειδίκευσης, ακολουθείται ένας κοινός χρόνος στην κοινοποίηση του συνόλου της Εξειδίκευσης.

Αυτό σημαίνει ότι ενώ υπήρχαν προτάσεις οι οποίες είχαν κατατεθεί, είχαν επεξεργαστεί, ήταν έτοιμες προς κοινοποίηση, δε θα μπορούσαν ν' ανέβουν σε χρόνο νωρίτερο από την ολοκλήρωση της Εξειδίκευσης προκειμένου ν' ανέβει ως ένα σύνολο, έτσι όπως η διαδικασία επιβάλλει.

Αυτό έχει το εξής πρόβλημα: Ότι το σύνολο αυτής της πληροφορίας έχει ανέβει προς κοινοποίηση μέσω του Διαύλου ή μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος χτες το απόγευμα. Αυτό είναι η μία ανάγνωση, η οποία δημιουργεί κάποια προβλήματα και τα οποία φαντάζομαι ότι στον επόμενο γύρο συζητήσεων που θ' ακολουθήσει θα τα συζητήσουμε.

Πώς θεωρώ ότι αυτό το κενό, το οποίο επιτρέψτε μου να μην το θεωρήσω κενό πληροφόρησης, καλύπτεται ; Είπαμε στις αρχικές εισηγήσεις μας όλοι οι Γενικοί Γραμματείς ότι το κομμάτι της συνδιαμόρφωσης των προτάσεων εξειδίκευσης, προέρχεται είτε από μια στενή συνεργασία μεταξύ μας, είτε από τον κάθε φορέα πολιτικής με τους φορείς και τους Οργανισμούς οι οποίοι είναι αρμοδιότητά του ή τους οποίους εποπτεύει.

Αυτό σημαίνει ότι οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί π.χ. από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας –και θα τα πει πολύ καλύτερα στην εισήγησή του φαντάζομαι χωρίς να θέλω να τον υποκαταστήσω, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, αποτυπώνουν τ' αποτελέσματα μιας πολύ σοβαρής δουλειάς που έχει γίνει με το φόρουμ, καθώς και όλη τη διαδικασία της εσωτερικής διαβούλευσης που έχει κάνει με τους φορείς του.

Αντίστοιχα οι δράσεις του Πολιτισμού και οι δράσεις του Τουρισμού στο πλαίσιο των Γενικών Γραμματέων. Δράσεις οι οποίες έχουν κατέβει και αφορούν το εμπόριο, είναι ακριβώς η πρόταση που έχει καταθέσει η ΕΣΕΕ εμπλουτισμένη.

Σ' αυτή λοιπόν τη λογική θα ήθελα λίγο να δούμε το κομμάτι της εξειδίκευσης και να το συζητήσουμε. Ο λόγος θα δοθεί στο τραπέζι. Μπορούμε να ξεκινήσουμε με τους κοινωνικούς εταίρους.

Η κα Παπαρίδου, εκπρόσωπος του ΣΕΠΕ, έχει το λόγο.

**Π. ΠΑΠΑΡΙΔΟΥ:** Αυτό που ανέβηκε στο site, όχι στο ΔΙΑΥΛΟ, βασικά εμείς το ΔΙΑΥΛΟ κοιτάμε, ανέβηκε στις 7:05 χτες το βράδυ. Άρα δεν το έχουμε δει καθόλου.

Το γεγονός ότι κάποιος μπορεί να έχουν επεξεργαστεί κάποια θέματα τι σημαίνει αυτό; Πώς θα μπορέσουμε να πάρουμε θέση πάνω σε κάτι που δεν το έχουμε μελετήσει. Καταλαβαίνω ότι μπορεί να μην υπήρχε χρόνος ή οτιδήποτε, αλλά ίσως αυτή τη στιγμή εδώ που βρισκόμαστε δεν είμαι σε θέση να μπορώ, έχω απορίες σε ό,τι πρόλαβα να δω γιατί εδώ που είμαι, ούτε

εκεί μπορώ να δω καλά ούτε εδώ βλέπω καλά, δεν ήξερα καν ότι έχετε ανεβάσει το κείμενο στο site διότι εμείς κοιτάμε το ΔΙΑΥΛΟ σα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, στο ΔΙΑΥΛΟ δεν έχει ανέβει αυτό σαν Εξειδίκευση. Άρα τι μπορούμε να κάνουμε αυτή τη στιγμή; Δεν ξέρω, οι υπόλοιποι είναι όλοι εντάξει; Έχω μόνο εγώ πρόβλημα μ' αυτό το θέμα; Γιατί αν είναι όλοι οι υπόλοιποι εντάξει και δεν έχει κανέναν άλλος πρόβλημα, γιατί τα παρακολουθήσατε όλα στο προφορικό και τα καταλάβατε, δεν ξέρω. Μήπως και κάποιος άλλος να μας πει;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ωραία, αν καταλαβαίνω από την τοποθέτησή σας, είναι καθολική, δηλ. ότι δε μπορεί ν' ακολουθήσει συζήτηση ή θεωρείτε ότι κάποια από τα πράγματα μπορούν να συζητηθούν; Θεωρώ ότι είναι κάποιες προτάσεις, ειδικά οι φορείς που συμμετέχουν και για κάποιους απ' αυτούς έχουν αποτυπωθεί αυτούσιες ή εμπλουτισμένες προκειμένου να περιλαμβάνουν κι άλλες επιλέξιμες δραστηριότητες, μπορούμε να συζητήσουμε.

**Χ. ΓΟΥΛΑΣ:** Καλημέρα κι από μένα, είμαι από τη ΓΣΕΕ. Δεν έπαιρνα το λόγο, δεν ήθελα διότι το θέμα το μεγάλο, ο μεγαλύτερος όγκος αυτών που παρουσιάστηκαν αφορούσαν κυρίως θέματα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας που δε μπορούμε να πούμε ότι εμείς είμαστε ειδικοί σ' αυτό. Δεν είμαστε, οι συνάδελφοι δίπλα των εργοδοτικών φορέων, θεωρούμε ότι έχουν μεγαλύτερη δικαιοδοσία και είναι πιο ειδικοί.

Απλά θα ήθελα να πω ότι σε σχέση με την πληροφόρηση υπάρχει ένα θέμα, δεν εκτιμώ όμως ότι δε μπορούμε να τοποθετηθούμε επ' αυτού και είναι προφανές ότι έχει γίνει μια πραγματικά εξαιρετική δουλειά από σας και από την Υπηρεσία και αυτό είναι καλό να το πούμε και να το τονίσουμε γιατί όντως μας βομβαρδίσατε με μια σειρά από έργα, μια σειρά από Προγράμματα, μια σειρά από προσκλήσεις οι οποίες έχουν βγει και μια σειρά από προσκλήσεις που είστε έτοιμοι να βγάλετε.

Αυτό είναι πολύ θετικό διότι βλέπουμε ότι κινείται. Θα είναι πιο θετικό βεβαίως αν κινηθούμε λίγο πιο γρήγορα, υπό την έννοια ότι αυτά πρέπει να είναι βγουν, να τελειώσουν οι αξιολογήσεις και ν' αρχίσουν να τρέχουν και να ολοκληρώνονται τα έργα. Ένα κομμάτι είναι αυτό.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι έχω την αίσθηση ότι ίσως να χρειάζεται μια μεγαλύτερη διαβούλευση. Βέβαια μας είπατε πολλές φορές ότι για να βγουν αυτά τα έργα όλα και να γίνουν όλες αυτές οι προσκλήσεις και αυτή η δουλειά που παρουσιάστηκε σήμερα και είναι μεγάλη σε όγκο πραγματικά, έγινε μια σειρά από διαβουλεύσεις σε επίπεδο φορέων Δημόσιας Διοίκησης, με Γενικούς Γραμματείς αρμοδίου, με Υπουργεία, Βιομηχανία κτλ.

Έχω την αίσθηση ότι αυτή η διαβούλευση θα πρέπει να επεκτείνεται και λίγο περισσότερο πέρα από το κλασικό θέμα του συστήματος ΔΙΑΥΛΟΣ ή ανοίγοντας θέματα 10 ημερών να πείτε την άποψή σας. Σε μεγαλύτερα ζητήματα συμμετοχή ουσιαστική, επί της ουσίας με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους αρμόδιους φορείς οι οποίοι έχουν λόγο επ' αυτών.

Ως παράδειγμα θ' αναφέρω λίγο το κομμάτι της πρόσκλησης 24 που είναι ένα κομμάτι που αφορά πιο πολύ εμάς, όταν λέω εμάς εννοώ τη ΓΣΕΕ και το Ινστιτούτο Εργασίας και τους κοινωνικούς εταίρους, που έχει να κάνει με το θέμα της διαρθρωτικής προσαρμογής επιχειρήσεων και εργαζομένων.

Μπήκε μια πρόσκληση, είναι στον αέρα, έχουμε αντιληφθεί ότι έχει αρκετά προβλήματα ως προς την υλοποίηση της πρόσκλησης αυτής διότι υπάρχουν διάφορα γκρίζα σημεία. Υπάρχουν δυνητικοί δικαιούχοι που είναι οι φορείς των κοινωνικών εταίρων, είτε σε τριτοβάθμιο βαθμό είτε σε δευτεροβάθμιο βαθμό, αυτό είναι ένα παράδειγμα το οποίο όμως μπορεί να χαρακτηρίσει το όλο.

Μια μεγαλύτερη διαβούλευση κατά τη φάση της συγγραφής αυτής της πρόσκλησης διότι θεωρούμε ότι έχουμε να δώσουμε επιπλέον στοιχεία έτσι ώστε να μην αντιμετωπίζουμε προβλήματα και επί της ουσίας και της ποιοτικής στόχευσης των έργων, για να είναι πιο ποιοτικά αλλά και ως πιο διαχειριστικά και διοικητικά ζητήματα υπό την έννοια ότι απευθύνεται στα μέλη μας.

Γνωρίζουμε τις δυσκολίες που έχουν τα μέλη μας και οι Οργανώσεις μας και μπορέσαμε να δώσουμε κάποιες πιο διοικητικές λύσεις έτσι ώστε να μην έρχονται όλα αυτά τα ερωτήματα τα οποία έρχονται και εμείς

υποβάλλουμε αντίστοιχα ερωτήματα και δυσκολεύεται η Υπηρεσία να δώσει απαντήσεις.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα που θεωρώ ότι θα μπορούσε να επεκταθεί στο σύνολο του κομματιού που αφορά το Κοινωνικό Ταμείο. Όντως είναι μικρότερο, 2,9 αν θυμάμαι καλά έγινε η παρουσίαση, αλλά είναι αυτό το οποίο τουλάχιστον εμάς μας αφορά περισσότερο και θεωρούμε ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση.

Τι εννοώ: Εννοώ στο κομμάτι του ανθρώπινου δυναμικού όπως το αναφέρετε κι εσείς, ανθρώπινο δυναμικό και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, θα πρέπει να υπάρξει λίγο πιο συστηματικότερη ανάλυση ενός επιχειρησιακού και στρατηγικού σχεδίου, το τι θέλουμε να κάνουμε για το ανθρώπινο δυναμικό. Το οποίο στην ουσία για το δικό μας Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το δικό σας μάλλον, το ΕΠΑνΕΚ, αφορά εργαζομένους, εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα.

Υπό αυτή την έννοια θεωρούμε ότι θέλει ενίσχυση το στρατηγικό πλαίσιο τι θέλουμε να κάνουμε. Θέλουμε να ενισχύσουμε εργαζομένους με τη λογική της πρόληψης; Βλέποντας δηλαδή τα ζητούμενα της επαπειλούμενης ανεργίας, ποιες επιχειρήσεις δεν πάνε καλά και να ενισχύσουμε τις επιχειρήσεις αυτές και τους εργαζομένους που βρίσκονται σε μια φάση επαπειλούμενης ανεργίας;

Είναι σίγουρα ένα θέμα. Ένα δεύτερο θέμα είναι να δούμε την αντιμετώπιση. Υπάρχει θέμα με την αντιμετώπιση; Υπάρχει ζήτημα επιλεξιμότητας; Τι εννοώ αντιμετώπιση; Υπάρχουν μια σειρά από επιχειρήσεις όπως γνωρίζουμε που δυστυχώς κλείνουν ή είναι σε φάση πτώχευσης και υπάρχουν μια σειρά εργαζόμενοι οι οποίοι είναι αυτή τη στιγμή σε μια φάση δύσκολη, προσπαθώντας να δουν ποιο είναι το εργασιακό τους μέλλον.

Εκεί μπορούμε να κάνουμε ένα στρατηγικό σχέδιο για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων; Στο κοινωνικό κομμάτι δηλαδή πώς αυτοί οι εργαζόμενοι θα επανενταχθούν; Γιατί ακόμη εργαζόμενοι είναι τυπικά. Είναι εν δυνάμει άνεργοι ή είναι λίγο πριν την ανεργία. Ωστόσο σ' αυτούς τους ανθρώπους, σ' αυτές τις ομάδες εργαζομένων μπορούμε να δούμε ζητήματα, μπορούμε να τους υποστηρίξουμε να ενταχθούν ή να επανενταχθούν ή να υποστηρίξουμε και την επιχείρησή τους προκειμένου να μπουν;



Ένα τρίτο ζήτημα που μπορεί να έχει να κάνει στο ίδιο πλαίσιο για τους εργαζομένους οι οποίοι είναι σε μια ευέλικτη μορφή εργασίας, σε μια λογική δηλαδή όπου είναι μερική απασχόληση, εκ περιτροπής απασχόληση, part time ή τέτοια αντίστοιχα, οι οποίοι όμως έχουν προσόντα και οι οποίοι μπορούν να υποστηριχθούν αυτοί και οι επιχειρήσεις τους για να δημιουργηθούν αυτές οι θέσεις και να εξελιχθούν με μια λογική επαγγελματικής κινητικότητας ανοδικής και να μετατραπούν οι θέσεις εργασίας από μερικής και ευέλικτης σε σταθερές και πλήρεις, σ' ένα στρατηγικό βέβαια πλαίσιο ενίσχυσης και της επιχείρησης.

Κοντολογίς, μην πω άλλα, εκτιμώ ότι χρειάζεται ενίσχυση στο κομμάτι αυτό, ενίσχυση σε σχέση μ' ένα στρατηγικό πλαίσιο, τι ακριβώς θέλει να κάνει το Υπουργείο Οικονομίας και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για να στηρίξει ζητήματα διαρθρωτικής προσαρμογής, κυρίως εργαζομένων και επιχειρήσεων βεβαίως, και πώς μετά θα υλοποιηθεί και πώς μέσα από αυτό το στρατηγικό πλαίσιο μπορούν να βγουν τα Προγράμματα που θα υποστηρίξουν αυτό κι όχι το ανάποδο.

Δηλαδή να βγουν πρώτα τα Προγράμματα αποσπασματικά με μια σχετική μάλλον αποσπασματικότητα χωρίς να έχουμε στο νου μας το όλον. Πού θέλουμε να πάμε. Δηλαδή όχι να βγάλουμε μια πρόσκληση τύπου 24 η οποία θετική είναι και καλώς έκανε και βγήκε, αλλά θα πρέπει να βγει πρώτα το στρατηγικό πλαίσιο, να δούμε πώς θέλουμε να πάμε, τι θέλουμε να πετύχουμε και αμέσως μετά κάτω από κει να βγουν οι προσκλήσεις οι αντίστοιχες να υποστηρίξουν το πλαίσιο, σε μια ας το πούμε πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Υπ' αυτή την έννοια εγώ θέλω να πω και τελειώνω ότι εμείς, το ξέρετε άλλωστε, έχουμε συναντηθεί αρκετές φορές, επανεπιβεβαιώνω τη διαθεσιμότητά μας και σε επίπεδο κειμένων και σ' επίπεδο τεχνικής ή επιστημονικής ανάλυσης αλλά και σε επίπεδο δικτύωσης με τις Οργανώσεις μας.

Γιατί δεν εκπροσωπώ μόνο την Τριτοβάθμια Οργάνωση, εκπροσωπώ Δευτεροβάθμιες, κλάδους και ειδικά τώρα μ' αυτή την πρόσκληση 24 έκανα συνάντηση στα γραφεία με σχεδόν όλες τις δευτεροβάθμιες Οργανώσεις σε διάφορους κλάδους, όπου εκεί παρουσιάστηκαν μια σειρά από ζητήματα που το Ινστιτούτο, το επιστημονικό

δηλαδή εργαλείο των Συνδικάτων, μπορεί να υποστηρίξει από πίσω χωρίς να φαίνεται, αλλά μπροστά οι Οργανώσεις αυτές δεν είναι έτοιμες να κάνουν αυτά που ζητά το Υπηρεσιακό και να συμβάλλουν στο στόχο.

Υπό αυτή την έννοια λοιπόν δηλώνω και τη διαθεσιμότητα και επιστημονική και τεχνική για να διαβουλευτούμε και τελικά να πάρετε μια απόφαση ποιο είναι το στρατηγικό σχέδιο για το ανθρώπινο δυναμικό, για το Κοινωνικό Ταμείο, για τη διαρθρωτική προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζομένων και αμέσως μετά με βάση αυτό να βγουν αντίστοιχες προσκλήσεις.

Διότι θεωρώ ότι το ανάποδο επιφέρει μια αποσπασματικότητα η οποία νομίζω δεν τη θέλει κανένας. Δεν έχω κάτι άλλο, ευχαριστώ πολύ.

**Π. ΠΑΠΑΡΙΔΟΥ:** Επί της διαδικασίας να πω κάτι; Επειδή ο κύριος της ΓΣΕΕ μπήκε επί της ουσίας, εγώ έθεσα ένα θέμα διαδικαστικό προς τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Εγώ δεν είμαι εδώ ως ΣΕΠΕ και πιστεύω και οποιοσδήποτε άλλος συμμετέχων με δικαίωμα ψήφου για να εγκρίνω μόνο αυτά τα οποία επεξεργάστηκα εγώ.

Καλούμαι να εγκρίνω αυτά που επεξεργάστηκαν όλοι. Λοιπόν, εγώ θέλω να πάρουμε όλοι να πάρουμε απόφαση και αν όλοι συμφωνείτε εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα, δεν πρόκειται να διαφωνήσω, είστε όλοι εντάξει; Αυτό που είδαμε προφορικά όσο μπορέσαμε να το δούμε, μας αρκεί για να πάρουμε απόφαση επί της Εξειδίκευσης; Μπορούμε να λύσουμε αυτό το θέμα; Γιατί επί της ουσίας έχω κι εγώ διάφορες ερωτήσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Θα μου επιτρέψετε απλώς να κρατήσουμε λίγο τη διαδικασία και με μια λογική μη υποκατάστασης ή αντικατάστασης του Προεδρείου οπότε θα μου επιτρέψετε να έχω τον έλεγχο της διαδικασίας.

Αυτή τη στιγμή οι τοποθετήσεις θα δώσουν ένα στίγμα και θα βοηθήσουν τον οποιονδήποτε να τοποθετηθεί στο τέλος κατά πόσο η συζήτηση που έγινε τον βοήθησε, κατά πόσο τα κενά παραμένουν μεγάλα, κατά πόσο είναι αντίθετο στην πολιτική, στη στόχευση, σε οτιδήποτε. Επί της αρχής δε θα ήθελα να τεθεί και θα μου επιτρέψετε ως Πρόεδρος να επιλέξω αυτό τον τρόπο, το να τεθεί προς έγκριση, δεδομένου ότι δεν απαιτείται και μια ομόφωνη έγκριση αυτού του αιτήματος.

Νομίζω θα αδικούσε και εσάς και όλους τους υπολοίπους. Οπότε θεωρώ ότι μπορούμε να συνεχίσουμε με τοποθετήσεις, μπορεί να γίνει μια κουβέντα, είναι μια λογική την οποία νομίζω την έθεσα εξ αρχής στην ομιλία μου, βάζοντας λοιπόν κάτω όλα τα δεδομένα και βλέποντας εκτός από ένα γενικό κομμάτι του «δεν ξέρω», που κατά τη γνώμη μου και αυτό μπορώ σ' ένα πολύ μεγάλο βαθμό ν' αμφισβητήσω, ακριβώς γιατί μπορώ να τεκμηριώσω την εμπλοκή του καθενός ξεχωριστά σε όλη αυτή τη διαδικασία, νομίζω ότι από τις τοποθετήσεις, αφού κάνουμε έναν γύρο, διαβουλευτούμε, υπάρξει μια ζύμωση, θα δούμε πώς θα κινηθούμε.

Να τοποθετηθώ λίγο στην εισήγηση του κ. Γούλα και να πω ότι όπως επεσήμανε και ο ίδιος, έχουμε συναντηθεί αρκετές φορές κι έχουμε συναντηθεί και με τους 5 θεσμικούς κοινωνικούς εταίρους για τα κομμάτια του ΕΚΤ και το κομμάτι της χάραξης της στρατηγικής για τη διαρθρωτική προσαρμογή.

Μέσα από έναν πρώτο γύρο συναντήσεων και διαβουλεύσεων, γίνετε κοινωνοί του στίγματος και της πολιτικής της οποίας είναι φορέας το Υπουργείο Οικονομίας, του τι θα ήθελε να υλοποιήσει. Βασικός εταίρος όμως στο κομμάτι της χάραξης της διαρθρωτικής πολιτικής είναι το Υπουργείο Εργασίας.

Η αρμοδιότητα της διαρθρωτικής προσαρμογής με τη σύσταση μιας καινούργιας Επιτελικής έγινε τους τελευταίους μήνες, και εκεί υπήρξε μια στενή συνεργασία με τον Γενικό Γραμματέα, υπάρχει και εκπρόσωπός του οπότε αν θέλει θα τοποθετηθεί στη συνέχεια.

Με τον κύριο Νεφελούδη λοιπόν και τους συνεργάτες του προσπαθήσαμε να οριοθετήσουμε και ν' αρχίσουμε να δίνουμε σάρκα και οστά σ' αυτό το κομμάτι της στρατηγικής που θα σας παρουσιαζόταν, ακριβώς επειδή θέλουμε να είμαστε στη γραμμή που είπε και ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην αρχή, ότι καλύτερα να είναι μεγαλύτερος ο χρόνος κήσης έτσι ώστε το αποτέλεσμα να είναι ποιοτικότερο.

Θα προσέξτε ότι δεν κατεβαίνει καμία μεμονωμένη δράση στην επενδυτική προτεραιότητα 8ν που αφορά τη διαρθρωτική προσαρμογή. Έγινε λοιπόν η συμφωνία και με το Υπουργείο Εργασίας έτσι ώστε να

ωριμάσουμε αυτό το πράγμα, να το εντάξουμε, να τ' ολοκληρώσουμε και να το διαβουλευτούμε μαζί σας.

Επειδή λοιπόν συνεχίζω να λέω ότι τουλάχιστον ο τρόπος με τον οποίο δουλεύουμε όλοι μας και νομίζω ότι το έχουμε αποδείξει στην πράξη είναι ότι η συγκεκριμένη, η δια ζώσης Επιτροπή Παρακολούθησης, αποτελεί ένα μόνο κρίκο μιας δυναμικής αλυσίδας που εξελίσσεται κάθε μέρα και μπορεί ν' αποτυπωθεί μέσω μιας γραπτής διαδικασίας, είμαστε σ' αυτή τη λογική και για το κομμάτι της διαρθρωτικής προσαρμογής, οπότε κ. Γούλα θα τα πούμε πολλές φορές.

Όσον αφορά το κομμάτι της πρόσκλησης της κατάρτισης, έχετε δίκιο ότι η τελική πρόσκληση της κατάρτισης δεν τέθηκε υπό διαβούλευση. Το συνολικό όμως, η στόχευσή της, η εισαγωγή της έννοιας της πιστοποίησης και όλο αυτό το κομμάτι σας είχε γίνει γνωστό πολλές φορές, μάλιστα το είχαμε συζητήσει, είχα δεχθεί κάποια σχόλια, κάποιες δικές σας αγωνίες για το τι θα μπορούσε να δημιουργήσει το κομμάτι της πιστοποίησης.

Είναι αλήθεια ότι κατά τη γνώμη μου είναι μια δύσκολη πρόσκληση. Και είναι συνειδητά μια δύσκολη πρόσκληση, βάζει καινούργια πράγματα. Βάζει το κομμάτι της πιστοποίησης.

Θέτει πολλά ερωτήματα από φορείς, τα οποία ναι μεν κάνουν δύσκολη τη ζωή της Υπηρεσίας και αυξάνουν το διαχειριστικό βάρος, αλλά κατά τη γνώμη μου είναι απαραίτητα σε μια λογική ζύμωσης των φορέων οι οποίοι είχαν μάθει λίγο διαφορετικά στην αντιμετώπιση των θεμάτων της κατάρτισης σε σχέση με το πώς εμείς αντιμετωπίζουμε πλέον την κατάρτιση.

Δε θέλω να επεκταθώ στην πρόσκληση 24, η επόμενη εισήγηση η οποία θα γίνει από την Ελένη Κρητικού αφορά την πρόσκληση 24 και τροποποιήσεις που μπορούν να γίνουν, όντως για ν' αποφύγουμε μικροπροβλήματα που θα μπορούσαν ν' αφορούν τις Οργανώσεις σας και τα οποία με μια τροποποίηση θα τα περάσουμε και θα τα εγκρίνουμε τώρα, οπότε νομίζω ότι θ' αποτελέσει μια ολοκληρωμένη πρόσκληση που δε θα έχει αφήσει πλέον άλλες απορίες.

Αλλά το ότι δημιούργησε απορίες, εγώ αυτό προσπαθώ να πω κι αν θέλετε να το απενοχοποιήσω λίγο, το ότι δημιούργησε απορίες, ερωτήματα, ακόμη και δυσκολία από τη δική μας πλευρά ν' απαντηθεί κάτι,

έχει να κάνει γιατί το καινούργιο έχει αυτό το χρόνο. Και χρειάζεται ένα χρόνο να φάξεις, να το τεκμηριώσεις και να το απαντήσεις.

Ο κ. Παππάς έχει το λόγο.

**Γ. ΠΑΠΠΑΣ:** Καλημέρα κι από μένα, από την ΕΣΕΕ, την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Εμείς σίγουρα βλέπουμε πάρα πολύ θετικά το γεγονός ότι επιτέλους το λιανικό εμπόριο, οι επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου θα γίνουν επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση, είναι ένας κλάδος στον οποίο πιστεύουμε πάρα πολύ ότι μπορεί να έχει έναν στρατηγικό ρόλο ειδικά στο κομμάτι της διεθνοποίησης της ελληνικής οικονομίας και θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε πάρα πολύ για τη συνεργασία στο συγκεκριμένο κομμάτι.

Βλέπουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και άλλες δράσεις, σίγουρα θα πρέπει να τις δούμε λίγο πιο αναλυτικά σ' επίπεδο προσκλήσεων αλλά έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ενίσχυση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας. Πιστεύουμε ότι θα είναι προς θετική κατεύθυνση. Μια πολύ σύντομη παρατήρηση μόνο σε ό,τι αφορά τον Άξονα Προτεραιότητας 2, όπου μιλάμε για την αναβάθμιση των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης και την υποστήριξη των επιχειρήσεων.

Απ' ό,τι κατάλαβα από την παρουσίαση του κ. Διακολιού, μιλάμε ουσιαστικά για θεσμική αναβάθμιση, αλλά όχι για εκσυγχρονισμό σε επίπεδο ΤΠΕ. Θα έλεγα ότι ίσως θα έπρεπε να υπάρχει και μια κατεύθυνση προς τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό προς όφελος των επιχειρήσεων κατά βάση, με την έννοια ότι υπάρχουν κάποιες Υπηρεσίες που υποχρεωτικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απευθύνονται για δικαιολογητικά.

Θ' αναφέρω για παράδειγμα το Πρωτοδικείο, που μπορώ ν' αναφέρω κι άλλες, και εκεί η κατάσταση είναι λίγο δύσκολη με την έννοια ότι επειδή δεν εκδίδονται τα δικαιολογητικά αυτά ηλεκτρονικά, ένας μικρομεσαίος επιχειρηματίας θα χάνει ώρες ή και μέρες για να καταφέρει να εκδώσει τα δικαιολογητικά.

Άρα ίσως η χρήση των τεχνολογιών Πληροφορικής στο επίπεδο προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης θα θέλαμε να επανεξετασθεί και ει δυνατόν να είναι κι αυτό ένα κομμάτι της αναβάθμισης των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης. Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σε σχέση με την πρόσκληση που αφορά το λιανικό εμπόριο, το λιανικό εμπόριο δεν είναι ένας από τους τομείς που έχει αναδείξει η RIS. Το πρόγραμμά μας επικεντρώνεται, και όλες οι δράσεις οι οποίες έχουν βγει, με εξαίρεση τη συγκεκριμένη, στο κομμάτι της RIS με την ενίσχυση είτε μέσω των επιχορηγήσεων είτε μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων που στη συνέχεια θα παρουσιαστεί, τι δουλειά έχει γίνει εκεί.

Παρ' όλα αυτά, η δική μας εκτίμηση είναι έτσι όπως το θέσατε κι εσείς ότι το λιανικό εμπόριο και το εμπόριο γενικά, αποτελεί έναν σημαντικό κρίκο σε όλη αυτή την αλυσίδα της παραγωγής, ο οποίος δε θα πρέπει ν' αγνοηθεί, δε θα πρέπει να παραγκωνιστεί και θα πρέπει να ενισχυθεί.

Γίνεται μια εξειδίκευση, ο κ. Παππάς το γνωρίζει γιατί το έχουμε συζητήσει όταν συζητούσαμε τη συγκεκριμένη πρόσκληση, η οποία να επισημάνουμε ότι δεν είναι μία πρόσκληση οριζόντιων δαπανών για το λιανικό εμπόριο, μπορεί να κάνει τα πάντα, οι αντίστοιχες δράσεις που βγαίνουν για τους επιλέξιμους κλάδους της RIS, είναι μια δράση η οποία ουσιαστικά περιορίζεται σε δύο ή τρεις κατηγορίες δαπανών.

Συζητώντας λοιπόν με τον κ. Παππά συμφωνήσαμε ,και μάλιστα δεν το προλάβουμε ενόψει εξειδίκευσης και ίσως δεν απαιτείτο αυτό το βάθος της λεπτομέρειας, ότι για τη δημιουργία της πρόσκλησης θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει μια συνάντηση με το ΣΕΠΕ και τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, έτσι ώστε αυτό που εμείς λέμε μέσα σε μια πρόταση ότι η βασική κατηγορία δαπανών που κάνουμε επιλέξιμες για το λιανεμπόριο είναι οι ΤΠΕ, να εξειδικευθεί σε όσο γίνεται σε μεγαλύτερο βαθμό.

Κι εδώ απαντώ και με κάποιον τρόπο για την εμπλοκή την ουσιαστική που θα έχει κανείς στο κομμάτι των προσκλήσεων στη δική σας ένσταση. Για μένα η ένσταση επί της Εξειδίκευσης έχει να κάνει με το αν θεωρούμε ότι μια δράση είναι τελείως εκτός λογικής, είναι εκτός στρατηγικής και δεν αναγνωρίζουμε καμία σκοπιμότητα σ' αυτήν. Μ' αυτή τη λογική μπορώ να το συζητήσω.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΒ έχει το λόγο.

**Δ. ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΗΣ:** Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ σύντομος. Κατ' αρχάς μία μεγάλη ικανοποίηση για την ενεργοποίηση των Υπηρεσιών σας για την εξειδίκευση του Προγράμματος.

Είναι πραγματικά εντυπωσιακή η παράθεση των εξειδικεύσεων που σήμερα παρακολουθούμε. Βέβαια θα χρειαστεί κάποιος χρόνος και αντιλαμβάνομαι και κάποια δυσκολία στο να μπορέσουν και οι άλλοι συνάδελφοι ν' αντιληφθούν ακριβώς το περιεχόμενο και τη στόχευση των προτάσεων που μας παρουσιάζονται σήμερα.

Θα σταθώ σε τρία σημεία που νομίζω ότι χρειάζεται η σημερινή Επιτροπή να σταθεί ιδιαίτερα. Το πρώτο αφορά τις δράσεις, τις επενδύσεις, στον Τομέα της Έρευνας και της Καινοτομίας και ειδικότερα στην αναγκαία κινητοποίηση του επιχειρηματικού δυναμικού της χώρας, οι οποίοι λογικά και φυσιολογικά πρέπει να είναι όχι απλώς αποδέκτες, αλλά και ουσιαστικοί εταίροι σε αυτή την προσπάθεια.

Να θυμηθούμε ότι και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης θυμίσαμε παλαιότερες δυσκολίες και αδυναμίες στην πραγματική, την ουσιαστική, επιτρέψτε μου να πω, καθολική συμμετοχή του επιχειρηματικού δυναμικού της χώρας σε αυτές τις επενδύσεις, σ' αυτή την προσπάθεια. Στις επενδύσεις και στις δράσεις της ΕΤΑΚ συνολικά.

Δεν είναι εύκολη η διαδικασία, δε θα είναι εύκολη η διαδικασία. Δεν αρκεί μια προκήρυξη τύπου Καινοτομία, τύπου Συνεργασία, τύπου ΠΑΒΕ να κινητοποιήσει το παραγωγικό, το επενδυτικό δυναμικό της χώρας. Χρειάζονται ενέργειες, χρειάζονται μηχανισμοί υποστήριξης, χρειάζονται μηχανισμοί σύζευξης επιχειρήσεων και ερευνητικών ομάδων, αντιλαμβάνομαι πολύ καλά και συμφωνώ απόλυτα με μια επισήμανση η οποία έγινε προηγουμένως, είναι πολύ λίγες, ελάχιστες οι ελληνικές βιομηχανίες, οι ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες παράγουν οι ίδιες έρευνα, έχουν δική τους ερευνητική υποδομή.

Όντως ήταν ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας που επεσήμανε αυτή την πολύ σωστή παρατήρηση, επομένως εδώ τίθεται ένα θέμα, ακριβώς πώς διαμορφώνεται αυτό το οικοσύστημα, ποιοι είναι οι παίκτες και ποιες είναι οι υποδομές οι οποίες θα χρειαστούν προκειμένου αυτή η προσπάθεια να είναι ολοκληρωμένη και ουσιαστική.

Επ' αυτού του σημείου και γι' αυτό τον τομέα δραστηριότητας του Προγράμματος, ακριβώς, εκτιμήσαμε στο ΣΕΒ ιδιαίτερα θετικά τη συγκρότηση των πλατφορμών καινοτομίας στη ΓΓΕΤ, μάλιστα τις

υποστηρίζουμε με συμμετοχή εκπροσώπων από την επιχειρηματική κοινότητα και πιστεύω ουσιαστικών εκπροσώπων, έχει γίνει μια ουσιαστική δουλειά στη Γενική Γραμματεία, οφείλουμε να το επισημάνουμε αυτό και θα ήταν και παράκληση ν' ακούσουμε από την εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας τί απολογισμό, προσωρινό απολογισμό έστω, από τη λειτουργία αυτών των πλατφορμών, αυτών των πολύ σημαντικών επιπέδων διαβούλευσης και συνεννόησης έχουμε.

Περνώντας στο δεύτερο σημείο, αφορά τις νεοφυείς επιχειρήσεις και ένα κύμα ενδιαφέροντος το οποίο κατά τα όσα μας είπατε, φαίνεται να εκδηλώνεται. Ένα κύμα το οποίο προκλήθηκε από την Προτεραιότητα του Προγράμματος να στηριχθούν νέα επιχειρηματικά σχήματα, νέα επιχειρηματικά υποκείμενα όπως τα χαρακτηρίσατε. Δε διαφωνούμε καθόλου με αυτό, βέβαια τα νούμερα που ακούσαμε είναι αρκετά εντυπωσιακά, κάποιες δεκάδες χιλιάδες σχημάτων τα οποία φαίνεται να εντάσσονται στο Πρόγραμμα.

Υπάρχει μια φυσιολογική επιφύλαξη, ανησυχία σχετικά με τη βιωσιμότητα αυτών των σχημάτων όπως επίσης και με τα μέτρα δράσης, προφύλαξης, αποφυγής της συντόμευσης του κύκλου τους. Δηλαδή ας πούμε πολλά από αυτά τα σχήματα να μην παραμείνουν βιώσιμα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Μία ερώτηση επίσης και μια απορία, ίσως να μην αντελήφθην καλά και λόγω ταχύτητας των παρουσιάσεων, σε σχέση με δομές υποστήριξης της επιχειρηματικότητας νέων επιστημόνων, ή της συνεργασίας Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Κέντρων με τις επιχειρήσεις, όπως θα ήταν τα Γραφεία της μεταφοράς τεχνολογίας, κάτι που περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα, δεν ξέρω σε ποιο στάδιο ωρίμανσης αυτών των δράσεων βρισκόμαστε σήμερα και νομίζω ότι με βάση τον προηγούμενο προβληματισμό η παρουσία τους και η ενεργοποίησή τους θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμη και απαραίτητη.

Τελειώνω με το θέμα της διαρθρωτικής προσαρμογής που ανέφερε και ο συνάδελφος από τη ΓΣΕΕ. Δεν έχω να πω πολλά πράγματα πλην ενός. Επειδή προφανώς η Προτεραιότητα τίθεται και το θέμα είναι η βελτίωση, η στήριξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων στις επιχειρήσεις οι οποίες διανύουν μια φάση προσαρμογής λόγω και του ευρύτερου



οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η παράκληση και η επισήμανση είναι εδώ ακριβώς στο πλαίσιο μιας στρατηγικής η οποία είναι απαραίτητο να εκπονηθεί, να δούμε ακριβώς τι σημαίνει διαρθρωτική προσαρμογή στο σημερινό περιβάλλον.

Τι σημαίνει σήμερα διαρθρωτική προσαρμογή και τί σημαίνει πριν δυο χρόνια είναι δυο πράγματα πολύ διαφορετικά. Όλοι είμαστε μάρτυρες, γνωρίζουμε και βιώνουμε την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η οικονομία. Μεγάλος αριθμός ελληνικών επιχειρήσεων, των οποίων η διαχείριση των δανείων και των δυσκολιών, των οικονομικών δυσκολιών, θα δημιουργήσει μαζικά προβλήματα και εξαιρετικά κρίσιμα νέα δεδομένα.

Τι σημαίνει αυτό και πώς αυτό συνδέεται με αυτή τη στρατηγική διαρθρωτικής προσαρμογής την οποία περιμένουμε κι εμείς να δούμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί ακριβώς ακουμπά την καρδιά της οικονομίας. Πολλές επιχειρήσεις, πολλές βιομηχανίες, μικρές και μεγαλύτερες, να δούμε δηλαδή πώς οι δράσεις στήριξης του ανθρώπινου δυναμικού σ' αυτές τις μονάδες, μπορεί να στηριχθεί με δράσεις στήριξης των ίδιων των επιχειρηματικών μονάδων.

Αυτά από μένα, πολλά άλλα θέματα αλλά περιορίζομαι και σέβομαι το χρόνο σας. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε πολύ. Μια μικρή επισήμανση πρώτα από μένα και θα δώσω το λόγο στο Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας, ο οποίος θα τοποθετηθεί στις εισηγήσεις που έχετε κάνει.

Να επισημάνω το εξής: Η κουβέντα για το μηχανισμό της επιχειρηματικής ανακάλυψης είναι μια κουβέντα που κάναμε πάλι πέρυσι τέτοια εποχή σ' αυτό το τραπέζι. Νομίζω ότι στο διάστημα που μεσολάβησε και από τη δική σας πλευρά και από τη δική μας πλευρά και μιλάω σαν εταίρος αυτού του κομματιού γιατί βασικός κορμός στο πλαίσιο της Στρατηγικής είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας που μπορεί να τοποθετηθεί μετά, έχουν γίνει κάποια βήματα.

Έχουν κατατεθεί κάποιες προτάσεις, οι οποίες έχουν τεθεί υπό συζήτηση και ζύμωση μεταξύ των δυο πλευρών και θεωρώ πια μετά από αλληπάλληλες συναντήσεις προκειμένου να δούμε πώς μπορούμε να πετύχουμε την καθαρή στόχευση, να μην υπάρχει αλληλοεπικάλυψη με

οποιαδήποτε άλλη πρωτοβουλία έχει κάνει η ΓΓΕΤ, θα είμαστε πολύ κοντά στο να έχουμε μια πρώτη χειροπιαστή εκροή, εννοώντας κάτι που θα μεταφραστεί σ' ένα έργο σε σχέση με το μηχανισμό.

Τέλος, σε σχέση με το κομμάτι που αφορά, επιτρέψτε μου, εγώ την ονομάζω «μετά ΔΑΣΤΑ εποχή», όλα αυτά τα Γραφεία Σταδιοδρομίας ή τα Γραφεία Καινοτομίας των Πανεπιστημίων. Και αυτό πέρασε από ένα μεγάλο κομμάτι εξειδίκευσης και αλλαγής του χαρακτήρα της δράσης. Νομίζω ότι είμαστε στο τελικό στάδιο, δε βλέπω στο τραπέζι κάποιον εκπρόσωπο από το Υπουργείο Παιδείας, αλλά είναι μια δράση η οποία μετά από αλληπάλληλη επεξεργασία θ' ανέβει σε γραπτή διαδικασία μέσα στην επόμενη περίοδο, οπότε θα δώσει και το στίγμα αυτής της ενεργοποίησης.

Ο λόγος στο Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας.

**E. ΖΑΦΕΙΡΗΣ:** Κατ' αρχήν ήθελα να πω το εξής: Εμείς σα μεθοδολογία προσέγγισης για να διαμορφώσουμε πρόταση βιομηχανικής πολιτικής θεωρήσαμε ότι αυτό έπρεπε να γίνει μέσα από μια ανοιχτή διαδραστική διαδικασία.

Στο τραπέζι λοιπόν που θέσαμε τα ζητήματα συμμετείχαν όλοι όσοι έχουν εμπλοκή σ' αυτό που λέγεται βιομηχανική πολιτική. Δηλαδή τα συναρμόδια Υπουργεία, ή επιχειρηματικότητα, οι επιχειρήσεις της βιομηχανίας και όχι μόνο. Αλλά και οι επιχειρήσεις οι οποίες, οι κλάδοι εκείνοι οι οποίοι είναι συνδεδεμένοι με τη βιομηχανία και διαμορφώνουν, συμμετέχουν σαν κομμάτι στην αλυσίδα αξίας, ούτως ώστε να πάμε σ' ένα προϊόν αξίας σαν τελικό αποτέλεσμα.

Το φόρουμ έβγαλε κάποιες προτάσεις, αυτή τη στιγμή τις υλοποιούμε, έχουμε ξεκινήσει μια ιεράρχηση, τις υλοποιούμε και έχουμε ένα πρόγραμμα συναντήσεων με τη βιομηχανία χωρικά πια, στις Περιφέρειες της Ελλάδας όπου θα κουβεντιαστούν πιο εξειδικευμένα τοπικά και κλαδικά θέματα. Και προγραμματίζουμε να κάνουμε κι έναν Απολογισμό Δράσης στην αρχή του χρόνου, κλείνοντας έναν κύκλο.

Τώρα, για τα εξειδικευμένα θέματα που τέθηκαν, η βιομηχανία όπως είπα η δική μας είναι μικρή, άρα λοιπόν αυτό το οποίο πάμε να κάνουμε είναι κάτι που το επεξεργαζόμαστε, δε μπορώ ν' ανακοινώσω κάτι παραπάνω, είναι το εξής: Έχω ένα οικοσύστημα έρευνας το οποίο είναι

κυρίως σε κρατικές δομές. Έχω τη βιομηχανία. Αυτά τα δυο τα συστήματα θέλω να επικοινωνήσουν και να γίνει ένα σύστημα καινούργιο, δυναμικό.

Δηλαδή η βιομηχανία να μπορεί ν' απευθυνθεί στα ερευνητικά κέντρα και να μπορεί να παραγγείλει και να ζητήσει υπηρεσίες, οι υπηρεσίες που παράγονται και το προϊόν που παράγεται στα Ερευνητικά Κέντρα να μπορεί να το πουλήσει στην εγχώρια βιομηχανία διότι αυτό γίνεται στο εξωτερικό, άμα είναι υψηλής ποιότητας δεν υπάρχει βιομηχανία εδώ πέρα να το πάρει, αλλά να μπορεί και η επιχειρηματικότητα η καινούργια, όπως αναφέρθηκαν οι συνάδελφοι προηγούμενα, να φύγει και να κάνει επιχείρηση.

Δηλαδή το ερευνητικό προϊόν να φύγει και να γίνει επιχείρηση. Σ' ένα τέτοιο οικοσύστημα που αλληλεπιδρά ο ένας στον άλλον, εκτιμώ ότι θα βοηθήσει και την καινούργια επιχειρηματικότητα η οποία στηρίζεται στη νέα γνώση που παράγεται. Και δεν υπάρχει η εμπειρία του επιχειρείν στον ερευνητή. Δεν είναι κάτι τόσο απλό, πρέπει ν' αλληλεπιδράσουν τα συστήματα.

Η προσέγγιση που έχουμε εμείς γενικά, είναι συνολική στη βιομηχανία. Δεν είναι μόνο τα συγκεκριμένα Προγράμματα τα οποία συζητάμε, υπάρχουν μια σειρά θεσμικά μέτρα, τα οποία μπορώ ν' αναφέρω, όπως είναι η χωροθέτηση βιομηχανίας, το επιχειρηματικό περιβάλλον που έχει να κάνει με την αδειοδότηση που δουλεύουμε, την εποπτεία αγοράς, τη χωροθέτηση της βιομηχανίας, τα οποία θα δράσουν πολλαπλασιαστικά σ' αυτά.

Δηλαδή εάν εγώ κάνω κάτι για τη βιομηχανία και η βιομηχανία δε μπορεί ν' αναπτυχθεί και να εξελιχθεί γιατί δεν είναι μέσα στα Πάρκα, είναι σε άτυπες βιομηχανικές περιοχές, 28 οργανωμένα πάρκα έχουμε αυτή τη στιγμή. 440 άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις. Η βιομηχανία είναι μια έντονη δραστηριότητα, δεν είναι κάτι απλό.

Άρα πρέπει ν' αναπτυχθεί σ' ένα χώρο που να μπορεί να το κάνει αυτό το πράγμα, πρέπει να είναι κοντά και στην πρώτη ύλη και στην έρευνα κτλ. Δε μπορεί η έρευνα να είναι κάπου και να ψάχνεται να βρει κάποια πράγματα ειδικά στο αγροδιατροφικό αν το συζητήσουμε. Άρα λοιπόν γίνονται μια σειρά από ενέργειες που διαμορφώνουν αυτό που λέμε βιομηχανική πολιτική, που το ένα κομμάτι είναι το θεσμικό και το άλλο κομμάτι

είναι τα προγράμματα τα συγκεκριμένα τα οποία συζητάμε, τα οποία παντρευόμενα οδηγούν σ' ένα αποτέλεσμα βιομηχανικής ανάπτυξης.

Για την έρευνα και την καινοτομία ήθελα να πω το εξής: Εμείς στην επαφή που έχουμε με τις επιχειρήσεις, καινοτομούν. Η καινοτομία δεν παράγεται μόνο στα εργαστήρια, παράγεται και στην παραγωγή μέσα. Ο άλλος για να επιβιώσει πρέπει να βελτιώσει το προϊόν του, πρέπει να το εξελίξει. Αυτό γίνεται μέσα. Η εικόνα που έχουμε είναι ότι επειδή οι επιχειρήσεις είναι μικρές, παράγουν ποιοτικό διαφοροποιημένο προϊόν, αλλά ούτε το πατεντάρουν ούτε και κανείς το ξέρει, το ξέρει η αγορά η οποία το καταναλώνει. Εδώ είναι ένα ζήτημα, δηλαδή πώς αυτοί θα κερδίσουν απ' αυτή τη διαδικασία κάτι παραπάνω.

Και να πω και κάτι άλλο, επειδή με το ΣΕΒ έχουμε μακρές κουβέντες: Χρειάζεται και οι μεγάλες επιχειρήσεις να παίξουν έναν ενεργό ρόλο σ' αυτή την ιστορία μέσα. Στο οικοσύστημα επιχειρηματικότητας να παίξουν το δικό τους ρόλο, ηγετικό, σ' αυτό που λέμε οικοσύστημα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας. Αυτοί που καινοτομούν να το δουν πιο ανοιχτά και πιο δραστικά και λίγο πιο αυτόνομα από το κράτος.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Ο λόγος στην κα Σπηλιώτη, εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

**κα ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Κατ' αρχήν θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Χατζαντώνη για τη θετική αναφορά που έκανε στη δουλειά των πλατφορμών καινοτομίας της ΓΓΕΤ που πραγματικά μέσα από όλο το μηχανισμό της επιχειρηματικής ανακάλυψης, δεν είναι κάτι τόσο απλό, είναι ωραίες λέξεις αλλά αρκετά δύσκολες να εφαρμοστούν στην πράξη, ωστόσο προσπαθήσαμε πραγματικά ν' αναδείξουμε επιχειρηματικές ευκαιρίες μέσα από την αξιοποίηση αποτελεσμάτων ερευνητικών και την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων αυτών μέσα σε αλυσίδες αξίας, όπως ακριβώς ανέφερε και ο κ. Ζαφείρης.

Είναι ένα δύσκολο εγχείρημα και σ' αυτό βοήθησαν πάρα πολύ οι εκπρόσωποι του ΣΕΒ. Είναι ιδιαίτερα θετικό ότι ο ΣΕΒ ίσως για πρώτη φορά στην πορεία των διαδοχικών Προγραμμάτων ΕΣΠΑ ενεργοποιείται και συμμετέχει τόσο πολύ στην ανάδειξη Προτεραιοτήτων στον Τομέα της Έρευνας και της Καινοτομίας.

Εάν έχετε την υπομονή, μέχρι το απόγευμα νομίζω, για μια παρουσίαση που έχουμε ετοιμάσει, από τη ΓΓΕΤ, ακριβώς για να δείξουμε πώς αυτή όλη η διαδικασία κατέληξε στο να τροφοδοτήσει θεματικά τις προκηρύξεις μας, έτσι ώστε να εστιαστούν και να στοχεύσουν σε πολύ συγκεκριμένα πεδία που εξυπηρετούν την ανάπτυξη.

Είναι μια παρουσίαση που έχουμε ετοιμάσει, ωστόσο ακριβώς προσπαθεί να κάνει αυτό που είπε και ο κ. Περουλάκης. Δηλαδή να μη μείνει μια στρατηγική απλά σαν ένα έντυπο, ένα έγγραφο κρεμασμένο σε κάποιο site, αλλά να είναι ένας ζωντανός οργανισμός που θα τροφοδοτήσει στη συνέχεια όλες τις δράσεις μας με στόχο να πετύχουμε συγκεκριμένα πια αποτελέσματα για την ανάπτυξη. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε πολύ. Θα συνεχίσουμε το γύρο των τοποθετήσεων.

**κ. ΜΑΪΣΤΡΟΣ:** Αναπληρώνω τον Γιάννη Τσιάμη, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, έχουν Διοικητικό Συμβούλιο και δε μπόρεσε να έρθει και τον αναπληρώνω.

Θέλω ν' αναφερθώ μόνο στο Θεματικό Στόχο 11 που υπήρχε ήδη στην πρώτη εξειδίκευση μ' έναν προϋπολογισμό 25 εκατομμύρια και απ' ό,τι καταλαβαίνω επιβεβαιώνεται αυτή η εξειδίκευση, αλλά αν κατάλαβα καλά, υπάρχουν δυο επισημάνσεις τις οποίες θέλω να σχολιάσω.

Η πρώτη είναι ότι, αν κατάλαβα καλά, μπορεί να με διαψεύσετε, δε θα περιλαμβάνεται η προσέγγιση των ΤΠΕ στο Θεματικό Στόχο 11. Θέλω λοιπόν να επισημάνω ότι μια και μιλάμε για την οργάνωση φορέων του δημόσιου τομέα, είναι φανερό ότι σε καμία περίπτωση δε μπορεί να περπατήσει το re-engineering εάν δεν περιλαμβάνει ταυτόχρονα δράσεις οργάνωσης, δράσεις ΤΠΕ και κατάρτιση του προσωπικού.

Μόνο μια τέτοια ολοκληρωμένη προσέγγιση μπορεί αν θέλετε να υπερβεί και την παραδοσιακή τιμαριοποίηση μεταξύ αυτών που οργανώνουν, αυτών που μηχανοργανώνουν, χρησιμοποιώ έναν πολύ παλιό όρο, και αυτών που ανεξάρτητα από τους δυο πρώτους, καταρτίζουν τους ανθρώπους. Άρα η συνέργεια αυτών των τριών προσεγγίσεων νομίζω είναι πάρα πολύ σημαντική και πρέπει να υιοθετηθεί.

Άλλωστε δεν είναι τυχαίο που στο Επιχειρησιακό «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» για παράδειγμα έχει ενταχθεί στην πρώτη εξειδίκευση ένα Πρόγραμμα Αναδιοργάνωσης των Δήμων και των Περιφερειών που περιλαμβάνει 3 δράσεις. Η μία αφορά Οργάνωση, η δεύτερη Πληροφοριακά Συστήματα και την υποστήριξή τους και η τρίτη Ανθρώπινο Δυναμικό ταυτόχρονα.

Η δεύτερη επισήμανση αφορά το θέμα των φορέων της γενικής κυβέρνησης. Έχω την εντύπωση ότι θα πρέπει να μην περιοριστεί, γιατί υπάρχουν φορείς στον ευρύτερο δημόσιο τομέα που δεν ανήκουν κατ' ανάγκη στην ελληνική κυβέρνηση. Παράδειγμα τα Επιμελητήρια, παράδειγμα Αναπτυξιακές Εταιρείες Αυτοδιοίκησης, που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αλλά όχι κατ' ανάγκη στην ελληνική κυβέρνηση.

Και έχουν ρόλο στη διαδικασία αδειοδότησης για παράδειγμα τα Επιμελητήρια. Έχουν λόγο στην αδειοδότηση των επιχειρήσεων και επομένως μετέχουν στην αλυσίδα που αφορά την υποστήριξη, την παρακολούθηση κτλ. Επομένως νομίζω ότι θα πρέπει να παραμείνει ανοιχτό όπως αντιλαμβάνομαι ότι υπήρχε στην πρώτη εξειδίκευση. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε πολύ. Θα δώσω το λόγο στη συνέχεια και στο Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής για να ξαναθέσει λίγο το πλαίσιο για τον τρόπο χειρισμού των δράσεων ΤΠΕ, νομίζω ότι δεν ήσαστε και στην αρχή του χαιρετισμού του όπου έχει επισημάνει κάποια σημεία.

Σε σχέση με την πρόσκληση στην Επενδυτική Προτεραιότητα 11.i, θα ήθελα να επισημάνω το εξής: Συμμερίζομαι απόλυτα την άποψη που λέτε ότι ένα Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αναδιοργάνωσης δε μπορεί να σαλαμοποιηθεί και να περιλαμβάνει διακριτά κάποιες δράσεις που να αφορούν έναν πιο παραδοσιακό τρόπο χειρισμού, αλλά είναι ένα ολόκληρο κομμάτι ΤΠΕ με οποιεσδήποτε άλλες δράσεις συνοδευόμενο.

Να επισημάνω το εξής όμως: Η συγκεκριμένη πρόσκληση αφορά, όπως θα δείτε και με την τροποποίηση που έχει περάσει, φορείς της γενικής κυβέρνησης. Από έναν πρώτο γύρο καταγραφής αναγκών που έγινε την προηγούμενη περίοδο, καταγράφηκαν κατ' αρχήν οι μνημονιακές

απαιτήσεις. Και αυτές έτσι όπως είναι γραμμένες στα priority actions τα οποία συζητάμε με την τρόικα, αποτυπώνονται σε πολύ συγκεκριμένες δράσεις.

Αυτή η πρόσκληση λοιπόν περιλαμβάνει αυτές τις διακριτές δράσεις οι οποίες δεν έρχονται και εφάπτονται ή δεν περιλαμβάνουν δράσεις ΤΠΕ. Σίγουρα η επόμενη πρόσκληση που θα βγει, και θα γίνει και εξειδίκευση μάλλον σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, η οποία θα ανοίξει ως προς τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων και προς την ευρύτητα των δικαιούχων, θα είναι δομημένη στη λογική που έχετε βάλει.

Κύριε Ταφύλλη έχετε το λόγο.

**I. ΤΑΦΥΛΛΗΣ:** Να ξεκινήσω επιτρέψτε μου από το τελευταίο: Θα ήθελα να υπερθεματίσω υπέρ της άποψης που ειπώθηκε από τον τελευταίο ομιλητή, επισημάνθηκε επίσης και από τον εκπρόσωπο του λιανεμπορίου.

Στο δημόσιο τομέα του 21<sup>ου</sup> αιώνα, δε μπορεί να διαχωρίζονται δράσεις είτε απλούστευσης διαδικασιών είτε μεταρρύθμισης χωρίς να μπαίνει το στοιχείο μέσα των ΤΠΕ. Όλες οι χώρες του κόσμου τις έχουν εντάξει σ' ένα αρχιτεκτονικό πλαίσιο, τις ΤΠΕ τις έχουν εντάξει σ' ένα συνολικό αρχιτεκτονικό πλαίσιο, το οποίο ξεκινά με τη στοχοθεσία, από τη στοχοθεσία, από τα τίμ στόχους βάζουμε για τις υπηρεσίες που παρέχει το Δημόσιο είτε προς πολίτες είτε προς επιχειρήσεις είτε προς άλλους φορείς του Δημοσίου, μέχρι και το επίπεδο των εφαρμογών για να στηρίξουν τις υπηρεσίες αυτές.

Άρα είναι αλληλένδετο στοιχείο. Για να πετύχουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα θα πρέπει να τα δούμε οργανικά, πώς οι ΤΠΕ διασυνδέονται οργανικά με τους στόχους που βάζουμε για τις Υπηρεσίες, πώς οι στόχοι αυτοί επιβάλλουν ανασχεδιασμούς και αναθεωρήσεις επιχειρησιακών διαδικασιών, ποια δεδομένα χρησιμοποιούμε και ούτω καθ' εξής.

Ένα δεύτερο στοιχείο: Βρισκόμαστε σε μεταβατικό στάδιο μετά τη σύσταση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής. Κανονικά όλες οι προτάσεις που έχουν σχέση με ΤΠΕ των φορέων θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία για να ενταχθούν σε μια διαδικασία ενιαίου σχεδιασμού και προτεραιοποίησης ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης.

Τώρα έχει προηγηθεί σ' ένα βαθμό κάποια εξειδίκευση, άρα από δω αυτό που απομένει στην πορεία, είναι με ποιον τρόπο όλες αυτές οι προτάσεις θα γίνουν πιο συγκεκριμένες και με την εμπλοκή της Γενικής Γραμματείας και ιδιαίτερα το πώς θα τις δούμε να υλοποιούνται, πώς θα ενταχθούν σ' έναν ενιαίο σχεδιασμό.

Θα ήθελα να πω εξαρχής όμως ότι ανεξάρτητα από το γεγονός ότι κάποιες εξειδικεύσεις περιλαμβάνουν δράσεις ΤΠΕ, αυτό δε σημαίνει ότι αυτές δε θα προτεραιοποιηθούν. Ενδεχομένως θα είναι προτεραιότητα 1 ή ενδεχομένως θα είναι προτεραιότητα 101. Γιατί αναγκαστικά στο επίπεδο της Γενικής Γραμματείας θα πρέπει να δούμε συνολικά τις προτάσεις όλων των φορέων του Δημοσίου για την υλοποίηση της στρατηγικής, βέβαια μέσα στο πλαίσιο των διαθέσιμων πόρων.

Όταν λοιπόν οι πόροι δεν επαρκούν για να υλοποιηθούν όλα, αναγκαστικά το μόνο εργαλείο για το τι θα κάνουμε πρώτο και το τι θα κάνουμε δεύτερο, είναι η προτεραιοποίηση, στη βάση μιας διαδικασίας η οποία οφείλει να είναι αντικειμενική, διαφανής και με γνωστούς κανόνες του παιχνιδιού για όλους τους φορείς.

Και μια τελευταία παρατήρηση αν μου επιτρέπεται, επειδή είδα ένα μεγάλο ποσοστό κάλυψης της Τεχνικής Βοήθειας, αυτό που καλούμαστε να κάνουμε, αν θέλουμε να πετύχουμε αποτελεσματικότητα, είναι ν' αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο δουλεύαμε μέχρι σήμερα. Ν' αλλάξουμε συνολικά λοιπόν το τοπίο και ν' αλλάξουμε συνολικά και το πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο. Αυτό έχει πολύ συγκεκριμένες δράσεις.

Εκτός λοιπόν από αλλαγή κουλτούρας και νοοτροπίας, έχει και πολύ συγκεκριμένες δράσεις σε τεχνικό, καθαρά πρακτικό επίπεδο. Αυτές θα πρέπει να υποστηριχθούν από την Τεχνική Βοήθεια.

Πρέπει κάπου ν' αφήσουμε λοιπόν ο λογαριασμός να περιλάβει και τις καινούργιες δράσεις που θα προτείνει η Γενική Γραμματεία για τη βελτίωση, ενίσχυση της διαδικασίας παραγωγής έργων στο Δημόσιο η οποία θα πρέπει να τείνει σε ποιοτικά αποτελέσματα, σε γρήγορα αποτελέσματα, σε σύγχρονα αποτελέσματα και ούτω καθ' εξής. Άρα θα χρειαστούμε κι εμείς Τεχνική Βοήθεια. Μην την κλείσετε..



**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Όχι. Κατ' αρχήν είστε ένας εκ των δικαιούχων του Προγράμματός μας οπότε δικαιούστε Τεχνική Βοήθεια, αν κανείς προσέξει τις εντάξεις που έχουν γίνει στην Τεχνική Βοήθεια κι αυτό θα πρέπει να το επισημάνω, έχει γίνει πολύ εξορθολογισμένη διαχείριση, όχι μόνο από τη δική μας την πλευρά αλλά κι από την πλευρά των αιτημάτων των δικαιούχων, είτε αυτό αφορά κάλυψη των αναγκών των Επιτελικών ή των Γενικών Γραμματειών.

Η διαδικασία είναι γνωστή για το κομμάτι της καταγραφής του αιτήματος Τεχνικής Βοήθειας, εκ της συστάσεώς σας από την πρώτη μέρα είστε επιλέξιμος και θα μπορούσατε να προχωρήσετε σε αυτό κ. Ταφύλλη.

Έχει ζητήσει το λόγο ο Γενικός Γραμματέας Τουρισμού, ο κ. Τζιάλλας.

**Γ. ΤΖΙΑΛΛΑΣ:** Κυρία Πρόεδρε κατ' αρχάς να ευχαριστήσω για τη βοήθεια και τη συνεργασία την οποία είχαμε μέχρι σήμερα καθ' όλη τη διάρκεια της Εξειδίκευσης του Προγράμματος, των δράσεων που αφορούν το δικό μας Τομέα, τον Τομέα του Τουρισμού.

Αντιλαμβάνομαι πλήρως και το φόρτο και την κοπιώδη προσπάθεια των στελεχών της Υπηρεσίας σας και της Ειδικής Υπηρεσίας η οποία δούλεψε όλο αυτό το διάστημα, το αντιλαμβάνομαι κι εγώ από την προηγούμενη θέση μου στον ιδιωτικό τομέα όπου είχαμε πολύ καλή συνεργασία με αντίστοιχες Υπηρεσίες του Δημοσίου και καταλαβαίνω πόσο δύσκολο είναι κανείς να υλοποιήσει έστω και μέχρι την τελευταία στιγμή όλες αυτές τις προτάσεις εξειδίκευσης και να τις παρουσιάσει και να οργανώσει μια Επιτροπή Παρακολούθησης.

Οι Υπηρεσίες μου και εμείς στο Υπουργείο κατ' αρχάς δουλέψαμε στην κατεύθυνση σχεδιασμού δράσεων, βεβαίως και με τη δική σας συμπαράσταση και ιδέες και οπωσδήποτε και τη συμμετοχή όλων των φορέων του Τουριστικού Τομέα στην Ελλάδα και θέλω να πω ότι είμαι πολύ χαρούμενος γιατί μόλις γύρισα από ένα Ευρωπαϊκό Συνέδριο για τον Τουρισμό στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Προεδρίας της Σλοβακίας χτες και εκεί τα θέματα τα οποία απασχολούν τον τουρισμό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι αυτά τα αντιμετωπίζει και ο δικός μας τουριστικός κλάδος.

Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος γιατί μιλάω για ένα θέμα, τον Τουρισμό, που είναι πολύ ελκυστικό, όχι γιατί όλοι μας είμαστε τουρίστες και μας θυμίζει διακοπές, αλλά γιατί ουσιαστικά στηρίζει σε πολύ μεγάλο βαθμό την οικονομία μας σ' αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία. Και είναι ο κλάδος αυτός ο οποίος μαζί με τη βοήθεια όλων των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, θα συμβάλλουμε σ' αυτή την ανάκαμψη στην οποία ήδη διαφαίνεται ότι έχουμε μπει, σ' αυτό τον κύκλο ανάκαμψης.

Τα ζητήματα λοιπόν τα οποία τέθηκαν και σ' επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των χωρών της Ευρώπης, για τον τουρισμό, είναι θέματα που απασχολούν κι εμάς. Η επιχειρηματικότητα στον τουριστικό κλάδο, η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα στον τουριστικό κλάδο, η προσβασιμότητα, θέματα ΤΠΕ και νέων τεχνολογιών που πρέπει ν' αξιοποιηθούν από τις τουριστικές επιχειρήσεις, η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ώστε να μπορέσουμε να έχουμε περισσότερα έσοδα και ν' αξιοποιήσουμε τις θεματικές μορφές Τουρισμού που μπορεί να επιμηκύνουν αυτή την τουριστική περίοδο, ιδιαίτερα για τη χώρα μας που μπορεί να αξιοποιήσει και το πλεονέκτημα του καλού κλίματος, του καιρού, και οπωσδήποτε του ελκυστικού φυσικού περιβάλλοντος το οποίο διαθέτουμε.

Και θέματα που οπωσδήποτε είναι σοβαρά και πρέπει ν' αντιμετωπισθούν όπως το θέμα της φορολογίας για τις τουριστικές επιχειρήσεις και εν γένει θέματα φορολογίας, τα οποία βεβαίως δεν είναι αρμοδιότητα του δικού μου τομέα, της Υπουργού και του δικού μου Υπουργείου, αλλά είναι θέματα τα οποία θ' αντιμετωπισθούν και είμαι σίγουρος ότι θ' αντιμετωπισθούν στο μέλλον όσο η οικονομία μας βελτιώνεται.

Και ένα σημαντικό άλλο θέμα ήταν και τα θέματα της οικονομίας διαμοιρασμού, το sharing economy, το οποίο collaborative economy συνηθίζουν να το λένε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτές οι πλατφόρμες AIRB&B, χωρίς να θέλω να κάνω κάποια διαφήμιση, απλώς είναι η πιο συνηθισμένη πλατφόρμα, και η οποία οικονομία διαμοιρασμού είναι μια πρόκληση όχι μόνο για τις τουριστικές επιχειρήσεις αλλά και γενικότερα για την οικονομία της χώρας αλλά και της Ευρώπης.

Θέλω να πω λοιπόν, να μη σας κουράζω, ότι η εξειδίκευση των δράσεων που κάναμε βασίστηκε και στις προτάσεις, κατ' αρχήν στην κυβερνητική πολιτική, την πολιτική του Υπουργείου μας και της

αναπληρώτριας Υπουργού και του Υπουργού του κ. Σταθάκη, που είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου όπως σας είπα με ανάπτυξη θεματικών μορφών τουρισμού, οι συνέργειες με άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας.

Εδώ δε θα επεκταθώ αλλά μπορώ να πω με λίγα λόγια ότι έχουμε πολύ καλή συνεργασία με το συνάδελφο και φίλο, τον κ. Ζαφείρη σε θέματα Αγροδιατροφής, Τουρισμού και Βιομηχανίας, συνεργασία με όλα τα Υπουργεία γιατί ο Τουρισμός συνδέεται με όλα τα Υπουργεία και επίσης, με δράσεις τις οποίες μας ζήτησε ο επιχειρηματικός κόσμος του Τουρισμού, του τουριστικού κλάδου και με τους φορείς του οποίου τουριστικού κλάδου συζήτησα εκτενώς, συζητήσαμε εκτενώς κι εγώ και η ομάδα μου και στο Υπουργείο και με τον ΗΑΤΤΑ, με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο, με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, με τους μικρούς ξενοδόχους, τον ΣΕΤΕ και πρέπει να το γνωρίζει πολύ καλά η εκπρόσωπος του ΣΕΤΕ ότι κυριολεκτικά η πόρτα του γραφείου μου είναι ανοιχτή στο Υπουργείο και έχουμε συνεργασία με όλους τους φορείς και απ' όλους τους φορείς παίρνουμε input ώστε να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε αυτές τις δράσεις.

Άρα λοιπόν αυτά τα Προγράμματα τα οποία εξειδικεύτηκαν ήταν Προγράμματα τα οποία ήταν αφ' ενός στρατηγική πολιτική, αφ' ετέρου όμως και απαίτηση του επιχειρηματικού και τουριστικού κλάδου στη χώρα. Δηλαδή Προγράμματα για την ίδρυση νέων τουριστικών επιχειρήσεων όλου του φάσματος, όπως αυτό το οποίο αξιολογείται τώρα που επίσης ήταν όλου του φάσματος, άρα να το πω λίγο πιο απλά, αν μου επιτρέπτε η έκφραση, κανένας δεν έχει παράπονο, κανένας επιχειρηματίας του τουρισμού, όλοι οι κλάδοι εκπροσωπούνται και θα χρηματοδοτηθούν μέσα από αυτά τα Προγράμματα.

Και βεβαίως τα άλλα Προγράμματα στα οποία ήδη αναφέρθηκε η Ειδική Υπηρεσία και η Ειδική Γραμματέας, τα οποία στοχεύουν στην επιμήκυνση της περιόδου και στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών Τουρισμού. Όπως είδατε έχει μέσα δράσεις για ιαματικό τουρισμό, δράσεις αξιοποίησης δημόσιων ακινήτων του τουριστικού αποθέματος, άρα πολιτιστικός τουρισμός, τουρισμός πόλης, αυτά τα city break και δράσεις πιλοτικές θρησκευτικού τουρισμού.

Άρα λοιπόν, συνοψίζοντας, οι δράσεις αυτές οι οποίες εξειδικεύτηκαν, παρ' όλο που ενδεχομένως δεν υπήρχε ο χρόνος για να τις μελετήσει κανείς, συνάδουν απολύτως αφ' ενός με την κυβερνητική πολιτική και την πολιτική του Υπουργείου, αφ' ετέρου με τις απαιτήσεις των επαγγελματιών του τουρισμού και είμαστε πάρα πολύ χαρούμενοι διότι με την πολύ καλή συνεργασία που είχαμε με το κεντρικό Υπουργείο χωρίς να έχουμε κανένα παράπονο από την καλή συνεργασία στο ότι ο Τουρισμός δε έχει δικό του Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, αντλούμε όμως τους πόρους, βρισκόμαστε σε συνεργασία με τις Περιφέρειες και προσπαθούμε κι από κει να ζητήσουμε «πόρους» για να υλοποιηθούν έργα τουρισμού.

Είμαστε λοιπόν πολύ χαρούμενοι που εξειδικεύτηκαν αυτές οι δράσεις και θα προχωρήσουμε άμεσα στην υλοποίησή τους με τη βοήθεια του Υπουργείου και της Υπηρεσίας της Προέδρου της Επιτροπής. Και θέλω να ευχαριστήσω γι' αυτό όπως και για την παρουσία μου σήμερα ως μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Νομίζω ότι θα συμβάλλουμε όλοι στην επίτευξη πολύ καλών αποτελεσμάτων. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε το Γενικό Γραμματέα. Ο λόγος στον κ. Αχιλλόπουλο.

**Ε. ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστούμε πάρα πολύ που είμαστε εδώ, γιατί είναι η δεύτερη φορά που βρισκόμαστε.

Έγινε μια παρουσίαση η οποία ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα, οι δράσεις οι οποίες παρουσιάστηκαν ήταν ενδιαφέρουσες. Υπάρχει ένα πρόβλημα, δυστυχώς επειδή το ακούω κι από διπλανή μου, υπάρχει ένα πρόβλημα στο ότι ό,τι προλάβουμε και είδαμε ήταν εδώ, γι' αυτά τα οποία πρέπει να μιλήσουμε.

Εγώ αυτό που παρατήρησα και μου έκανε εντύπωση και πρόλαβα να δω και θέλω να το πω εδώ εφ' όσον είμαστε εδώ, βλέπω ότι θα γίνει μια δράση για την αξιοποίηση της επιχειρηματικής εμπειρίας. Και αναφερόταν στο κειμενάκι το μικρό που είδα εδώ, ότι θα αφορά ανέργους ΟΑΕΔ. Αυτοί που έχουν επιχειρηματική εμπειρία, ή πτωχευμένοι είναι ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή κάτι τέτοιο.

Σίγουρα δεν είναι άνεργοι στον ΟΑΕΔ. Και είναι χιλιάδες. Μπορεί να μιλάμε για εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους. Αυτό θα πρέπει να το προσέξετε λιγάκι. Επίσης, παρατήρησα ότι θα γίνουν και κάποια Προγράμματα που αφορούν Κοιν.Σ.Επ., Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Σ' αυτά τα Προγράμματα, στον προηγούμενο κύκλο είχε εμφανιστεί ένα μεγάλο πρόβλημα, που αφορούσε τις οικογενειακές επιχειρήσεις.

Οι Κοιν.Σ.Επ. που αφορούν αγροτικές περιοχές ας πούμε, έχουμε να κάνουμε με χωριά. Υπάρχουν μικρά χωριά, των 200 κατοίκων, 1.000 κατοίκων, οι οποίοι θέλουν να φτιάξουν π.χ. χυλοπίτες. Μέσα σ' αυτό το χωριό θα βρείτε ότι στη πραγματικότητα είναι τρεις οικογένειες όλες κι όλες. Άρα όποιος είναι να δουλέψει σ' αυτό το χωριό είναι συγγενής.

Οπότε αν αποκλείεις συγγενικά πρόσωπα σε όλες αυτές τις δράσεις, έχεις αποκλείσει ολόκληρα χωριά στην πραγματικότητα. Θα πρέπει να βρεθούν άλλα κριτήρια τα οποία να αποφεύγουν τα προβλήματα αυτού του τύπου που πάει ν' αποφύγει το κριτήριο της αποφυγής της οικογένειας. Δηλαδή κάτι άλλο πρέπει να βρεθεί, δεν ξέρω τι, πώς, αλλά πρέπει να το συζητήσουμε.

Έγινε συζήτηση, είδα στα slides που πέσανε, για το ΤΕΠΙΧ 2. Θα πρέπει να το δούμε πάρα πολύ σοβαρά γιατί τα προηγούμενα ΤΕΠΙΧ τα οποία πήγαν μέσω των Τραπεζών είχαν πάρα πολύ σοβαρά προβλήματα με τα θέματα των κριτηρίων των τραπεζικών. Και επειδή συνεχίζει η ελληνική οικονομία να βρίσκεται σε ύφεση και συνεχίζουν οι επιχειρήσεις να έχουν τεράστια προβλήματα, θα έχουμε πάλι πρόβλημα επιλέξιμων, δηλαδή θα βγαίνουν οι Τράπεζες και θα λένε ότι «δεν έχουμε δικαιούχους».

Λοιπόν, χρειάζεται να το δούμε λιγάκι γιατί ίσως να πρέπει να πάμε σε διαφορετικά εργαλεία, τύπου Financial Intermediators, ανθρώπους οι οποίοι να είναι, στο εξωτερικό υπάρχουν κάποιοι Intermediators οι οποίοι δεν είναι Τράπεζες. Στη Γαλλία ας πούμε υπάρχει ένα μοντέλο πολύ συγκεκριμένο Financial Intermediators.

Διάβασα επίσης για ένα fund of funds με το EIF. Θα πρέπει ν' αντλήσουμε διδάγματα από το Πρόγραμμα JEREMIE για τα start ups, ιδιαίτερα στο σημείο του ότι πρέπει να κάνουμε μια αξιολόγηση, την οποία δεν

την έχω δει να γίνεται, πόσα λεφτά δόθηκαν στο πλαίσιο των JEREMIE σε κεφάλαια σποράς κάτω των 200.000, κάτω των 300.000.

Θα δείτε ότι το νούμερο είναι εκπληκτικά μικρό. Μιλάμε για 30, 40 μάξιμουμ. Αυτό είναι το εύρος, το πρώτο 300άρι είναι το εύρος που έχει πρόβλημα η αγορά. Τα υπόλοιπα λεφτά, οτιδήποτε πάνω από 1,5, 2 εκατομμύρια, 3, 5, 6, 10, που ακούγονται, είναι λεφτά που μπορούν να βρεθούν ακόμα και από την EBRD. Υπάρχουν τόσα πολλά εργαλεία που μπορούν να δώσουν λεφτά, σε ticket μεγαλύτερο από 2 εκατομμύρια, που νομίζω είναι άτοπο να συζητάμε οτιδήποτε πρόκειται να φτιαχτεί για κάτι από κει και πάνω.

Επίσης, έχει παρατηρηθεί και μια χαμηλή ποιότητα θα έλεγα στους fund managers οι οποίοι κλήθηκαν ν' αξιολογήσουν τις προτάσεις. Μιλάω κατ' αρχάς, επειδή δε συστήθηκα, μπήκα κατευθείαν στο θέμα, είμαι από την Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Νέων Επιχειρηματιών.

Παρατηρήθηκε μια λογική μ' ένα «κόλλημα» στις web πλατφόρμες και στα διάφορα ΤΠΕ και υπήρχαν πάρα πολλά start ups τα οποία ασχολούνταν με ιατρικά ας πούμε εργαλεία, ιατρικά όργανα, με ειδικά όργανα μέτρησης, με κάθετες αγορές τύπου internet of things αλλά στον αγροτικό τομέα που είχε hardware μέσα, δεν είχε μόνο software, δεν ήταν μια πλατφόρμα δηλαδή και παρατηρήθηκε ότι δόθηκαν πάρα πολλά λεφτά στα πρώτα κομμάτια και ελάχιστα λεφτά δόθηκαν στα άλλα.

Αυτό είναι θέμα απειρίας και είναι θέμα μίγματος fund managers που επιλέχθηκαν από τους διάφορους που μπήκαν μπροστά. Εκεί πέρα θα πρέπει να βρεθεί κάποιος τρόπος αυτά τα λάθη να μην ξανασυμβούν και στον επόμενο κύκλο να δούμε πώς μπορούμε να φτιάξουμε και κάτι πειραματικό που έχουν προτείνει και οι νέοι επιχειρηματίες και γενικά το start up μανιφέστο, μ' ένα fund το οποίο θα χρησιμοποιήσει χρήματα φιλανθρωπικά και η αξιολόγηση θα γίνεται από μέντορες οι οποίοι δούλεψαν με τα παιδιά κατά τη διάρκεια της φάσης pre-seed και seed και τα παιδιά επέλεξαν αυτούς τους ανθρώπους να τους έχουν σε μια Επιτροπή για να τους αξιολογήσουν.

Δηλαδή ν' αλλάξουμε λιγάκι το μοντέλο του ποιος αξιολογεί ποιον και από πού επιλέγεται αυτός. Όπου είναι πάρα πολύ δομικό

χαρακτηριστικό σε οτιδήποτε έχει να κάνει με τα funds κτλ. Κατά τα άλλα θα θέλαμε να είχαμε όλη αυτή την παρουσίαση νωρίτερα για να μπορούσαμε να έχουμε λεπτομερείς παρατηρήσεις και όχι απλά ό,τι προλάβουμε. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε για τις πολύ εύστοχες παρατηρήσεις. Να πω το εξής, γιατί θα δώσω το λόγο, επειδή αναφερθήκατε σε δυο συγκεκριμένες δράσεις, εγώ σ' αυτό το κομμάτι κρατάω το κομμάτι του φορέα της διαχείρισης, διότι η πρώτη πρόταση που αφορά την έμπειρη επιχειρηματικότητα είναι πρόταση που έχει κατατεθεί από την πλευρά της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η δεύτερη πρόταση που αφορά τις κοινωνικές επιχειρήσεις, από το Υπουργείο Εργασίας.

Οπότε θα δώσω το λόγο στη συνέχεια στους συναδέλφους Γενικούς ν' απαντήσουν. Κρατώντας λοιπόν το πολύ τεχνικό στο κομμάτι της διαχείρισης, έχω να πω αυτό που ήταν και η αρχική παρατήρησή μου και το επιχείρημά μου αν θέλετε απέναντι στο εύλογο της ενστάσεως της εκπροσώπου του ΣΕΠΕ, ότι η Εξειδίκευση έχει ένα μίνιμουμ πληροφορίας το οποίο περνάει προς εξειδίκευση.

Πίσω έχει ένα μεγάλο κομμάτι ωρίμανσης και αναλυτικής στόχευσης, το οποίο όμως είναι δυναμικά και δυναμικά διαμορφώσιμο. Τα κριτήρια αξιολόγησης για όλες αυτές τις δράσεις θα τεθούν προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης με γραπτή διαδικασία, όπως έγινε και για τις προηγούμενες δράσεις. Οι προσκλήσεις θα βγουν προς διαβούλευση.

Εκεί λοιπόν μπορούν να τεθούν και σε πολύ πιο ανοιχτή και αν θέλετε κατά τη γνώμη μου, αυξάνονται πολύ οι πιθανότητες και η επιβολή ενός αιτήματος είτε για την αλλαγή του δικαιούχου είτε για την αλλαγή των χαρακτηριστικών. Οπότε θα έλεγα μην το φοβόμαστε, θα το δούμε αναλυτικά.

Και χαίρομαι που ανοίγεις το κομμάτι των χρηματοδοτικών εργαλείων, διότι θα είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα, ήδη έχει γίνει μια πάρα πολύ μεγάλη δουλειά που αυτή τη στιγμή δεν παρουσιάζεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης, αλλά νομίζω ότι έχει συμπυκνωθεί σ' ένα δίμηνο μια δουλειά που την προηγούμενη περίοδο έγινε σε δυο χρόνια και αυτή η

δουλειά συμβαδίζει σε σχέση με την ενεργοποίηση των Ταμείων πολύ στενά με την ex ante assessment των χρηματοδοτικών εργαλείων, η οποία επικαιροποιείται μετά από απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεδομένου ότι θεωρήθηκε ότι η επιβολή των capital controls άλλαξε τα δεδομένα στην αγορά των δανείων.

Το κομμάτι λοιπόν των χρηματοδοτικών εργαλείων, η εξειδίκευση αυτού, ακολουθεί τη μεθοδολογία εργασίας που ακολουθούμε στο σύνολο των δράσεών μας. Έχει δημιουργηθεί λοιπόν μια ομάδα συνεργατών όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων και της Αντιπροεδρίας, στην οποία επικουρικά συμμετέχουν εκπρόσωποι διαφόρων φορέων, οπότε υπάρχει εκεί και το κομμάτι της αξιολόγησης, το κομμάτι της αποτύπωσης, των καλών πρακτικών ή των παραδειγμάτων σε σχέση με τα εργαλεία που έτρεξαν.

Είναι και ο εκπρόσωπος εδώ, ο κ. Κολουβάς αν θέλει μετά να πάρει και το λόγο, να πει και κάποια πράγματα πιο συγκεκριμένα.

Και αυτή συνεπικουρείται λοιπόν σε δεύτερο στάδιο, όπως ακολουθείται στην όλη μεθοδολογία από την Τεχνική Ομάδα με τα στελέχη της ΕΥΚΕ, της Ειδικής Υπηρεσίας, όπου πλέον επεξεργαζόμαστε αναλυτικά το ΤΕΠΙΧ.

Συμφωνώ σε όλο αυτό που λες για τις καινούργιες δομές και αν θέλεις το σύστημα για τη λογική των Ταμείων, θα πρέπει όμως να έχουμε υπ' όψιν μας ότι ειδικά στην περίπτωση της Ελλάδας, αναφέρομαι γιατί ο ίδιος επεσήμανες ένα ευρωπαϊκό παράδειγμα στο οποίο περνάνε κομμάτι δανείων ή οτιδήποτε άλλο μέσω μη Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.

Αυτό στη χώρα μας δε μπορεί αυτή τη στιγμή να είναι υλοποιήσιμο, χρειάζεται αλλαγή θεσμικού πλαισίου για να μπορεί να γίνει. Είναι πάντως μια δουλειά που η Επιτροπή και η ομάδα που έχει συσταθεί την έχει αναδείξει και ήδη γίνεται μια δουλειά τουλάχιστον στο πεδίο των μικροπιστώσεων που δεν είναι ακόμη ανακοινώσιμη.

Δίνω το λόγο στον κ. Ζαφείρη να μας μιλήσει για την «έμπειρη επιχειρηματικότητα».

**Ε. ΖΑΦΕΙΡΗΣ:** Στην ανάλυση που κάναμε και στην καταγραφή και την εικόνα που αποκτήσαμε γενικά από τη Βιομηχανία και τις επιχειρήσεις ευρύτερα,



υπάρχει μια κατηγορία εργαζομένων η οποία έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Δηλαδή είναι σε μια ηλικία μάλλον ώριμη, έχουν πολύ καλή γνώση του αντικείμενου το οποίο χειρίζονται και οι οποίοι περισσότερο για λόγους οικονομίας των επιχειρήσεων, απολύονται. Υπάρχει λοιπόν αυτή η κατηγορία που έχει κάποιες ιδιαίτερες δεξιότητες.

Ο στόχος του Προγράμματος είναι αυτοί να ξαναμπούν μέσα στο παιχνίδι, εκτιμώντας ότι αυτοί μπορούν να πάρουν κάποιες πρωτοβουλίες επιχειρηματικές. Στο ιδιαίτερο κομμάτι, στην επικοινωνία που είχαμε με κλαδικές Ενώσεις της Βιομηχανίας, μάλιστα το εντόπιζαν κι αυτοί αυτό το θέμα και η πρότασή τους ήταν για να μην τους απολύσουν, να γίνει ένα Πρόγραμμα ενίσχυσης των επιχειρήσεων ειδικά γι' αυτούς τους ανθρώπους.

Δηλαδή παρ' ότι τους έχουν ανάγκη, επειδή είναι σφιχτά τα οικονομικά δεδομένα, τους απολύουν. Άρα λοιπόν αυτό το κεφάλαιο πάμε να το αξιοποιήσουμε. Προβληματιστήκαμε αρκετά, να δούμε πώς θα φτιάξουμε τη διατύπωση και πώς θα τους καλέσουμε. Καταλήξαμε σ' αυτή την πρόταση.

Αλλά το Πρόγραμμα αυτό θα βγει και σε διαβούλευση και θα υπάρχει η δυνατότητα με στοιχεία συγκεκριμένα από την αγορά πια, από τους ενδιαφερομένους, από τις επιχειρήσεις, από τους φορείς κτλ., σε μια ευρύτερη διαβούλευση από αυτήν που κάναμε εμείς, να διορθώσουμε την ομάδα στην οποία απευθύνεται.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ο λόγος στη Δήμητρα Χαλικιά.

**Δ. ΧΑΛΙΚΙΑ:** Η δική μου παρέμβαση θα αφορά την εξειδίκευση που η Επιτελική Δομή του Υπουργείου Εργασίας, Τομέας Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας έστειλε στο ΕΠΑνΕΚ και την είδατε, την παρουσίασαν οι συνάδελφοι σε ό,τι αφορά τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Φαίνεται και από την παρέμβαση που ακούσαμε προηγουμένως, ότι το αντικείμενο, ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας είναι κάτι το οποίο φαίνεται ότι δεν είναι ξεκάθαρο σε πάρα πολλούς από τους ανθρώπους που ασχολούνται στην επιχειρηματικότητα. Να σας πω κατ' αρχήν ότι οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις δεν είναι στα χωριά, είναι στην ελληνική ύπαιθρο αλλά είναι και στις δύο μητροπόλεις. Δηλαδή την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Και είναι μεγάλες. Δεν είναι οικογενειακές. Γιατί; Γιατί εκεί είναι άνθρωποι οι οποίοι συμμετέχουν έχοντας πίστη στο συνεταιριστικό εγχείρημα. Αυτό δεν είναι οικογενειακό, είναι αντίληψη. Άρα λοιπόν δεν πρέπει ν' αντιμετωπίζουμε τις Κοιν.Σ.Επ. σαν αυτούς που μαζεύονται στο χωριό, τους παλιούς, αγροτικούς γυναικίους Συνεταιρισμούς που είναι γυναίκες και κάνουν μόνο γλυκά του κουταλιού και χυλοπίτες.

Είναι κάτι διαφορετικό. Και ως κυβέρνηση αυτό προσπαθήσαμε να το κεφαλαιοποιήσουμε στο νέο νόμο, ο οποίος ήδη είναι στις Επιτροπές, νομίζω ότι χθες ολοκληρώθηκε η δεύτερη συζήτηση στις Επιτροπές της Βουλής και πρόκειται να ψηφιστεί, να μπει στην Ολομέλεια την επόμενη εβδομάδα. Στο πλαίσιο λοιπόν του νέου νόμου αλλά και της εκτίμησης που έχουμε μετά από ενδελεχή αποτίμηση του Τομέα εδώ και ενάμιση χρόνο, το Υπουργείο Εργασίας προχώρησε στην εξειδίκευση αυτή, για ποιο λόγο:

Να σας πω ότι στο δικό μας το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνική Οικονομία έχουν εγγραφεί 50 εκατομμύρια. Θα μπορούσε λοιπόν να πει κανείς «γιατί ρε παιδιά δεν τα κάνετε εσείς;». Εμείς όμως είμαστε ΕΚΤ. Και ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι οποιαδήποτε δράση κρατικών ενισχύσεων, δηλαδή ενίσχυσης των Κοιν.Σ.Επ. βγάλουμε εμείς, πηγαίνει αποκλειστικά για θέσεις εργασίας.

Όμως η έρευνα και η μελέτη που έχουμε κάνει μέχρι τώρα δείχνει ότι αυτά πρέπει να πάνε μαζί, δηλαδή το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ και αντί να έχουμε ΕΚΤ με ρήτρα ΕΤΠΑ, είναι αυτή τη στιγμή εξαιρετικά χρήσιμο για όλα αυτά τα εγχειρήματα τα οποία είτε υπάρχουν και θέλουν να εκσυγχρονιστούν είτε θέλουν να φτιαχτούν από την αρχή, να υπάρχει ΕΤΠΑ με ρήτρα ΕΚΤ.

Κάναμε μια αναλυτική συζήτηση σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων και σ' επίπεδο Υπηρεσιών και γι' αυτό βγάλαμε αυτή την πρόσκληση. Επίσης σε συνεργασία με την Υπηρεσία των κρατικών ενισχύσεων, αποφασίσαμε, αφού το διερευνήσαμε και το γράφουμε στο έντυπο εξειδίκευσης, ότι είναι η πρώτη, και είναι η πρώτη φορά που θα το εφαρμόσουμε στη χώρα, ελπίζουμε ότι θα πάει καλά, ότι το καθεστώς ενίσχυσης είναι του Γενικού Απαλλακτικού και του άρθρου 22, όχι *deminimis*, και όχι γενικά του Γενικού Απαλλακτικού.

Είναι κάτι καινούργιο, το οποίο ελπίζουμε ότι σε συνεργασία των τριών Υπηρεσιών, δηλαδή του ΕΠΑΝΕΚ, της των Κρατικών Ενισχύσεων και το δικό μας θα πάει καλά. Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Κύριε Κολυβά θέλετε να τοποθετηθείτε για τη δουλειά που γίνεται;

**Γ. ΚΟΛΥΒΑΣ:** Ενημερωτικά, τι γίνεται αυτή τη στιγμή: Να ξεκινήσουμε από το θέμα του Ταμείου Κεφαλαίου, Ταμείου Συμμετοχών Επενδύσεων Κεφαλαίου, (Equity Holding Fund) του οποίου διαχειριστής θα είναι το EIF. Η συζήτηση και η διαπραγμάτευση αυτή τη στιγμή με το EIF είναι αρκετά προχωρημένη, ελπίζουμε η υπογραφή της σύμβασης να γίνει στις αρχές Δεκεμβρίου.

Η συμβολή από το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας θα είναι της τάξης των συνολικά 200 εκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία 70 εκατομμύρια ευρώ θα προέρχονται από το θεματικό Στόχο 1 «Καινοτομία» και αυτά θα αφορούν σύνδεση Τεχνολογίας, Έρευνας, Καινοτομίας με την Επιχειρηματικότητα και την Παραγωγή, Ερευνητικά Κέντρα, Πανεπιστήμια, Επιχειρήσεις και ερευνητές, νέοι επιστήμονες. Οποιοσ έχει καλή ιδέα μέσα σ' αυτό το κύκλωμα για επιχείρηση θα καλυφθεί από αυτές τις δράσεις που θα αφορούν και pre-seed και seed και incubators, τα πάντα.

Μια διευκρίνιση εδώ: Ότι το JEREMIE στην περίοδο 2007-13 όσον αφορά τις επενδύσεις κεφαλαίου κάλυπτε μόνο τις τεχνολογίες επικοινωνίας και πληροφόρησης και προέρχονταν από το Πρόγραμμα της Ψηφιακής Σύγκλισης. Εδώ, γι' αυτό που σχεδιάζουμε τώρα, δε θα υπάρχει τέτοιος θεματικός περιορισμός, θα καλύπτονται όλοι οι τομείς της οικονομίας.

Πέρα λοιπόν από τα 70 εκατομμύρια που αφορούν pre-seed και seed και τον τομέα της Έρευνας, της Καινοτομίας και την Επιχειρηματικότητα, τη μεταφορά τεχνολογίας και την επιτάχυνση της Επιχειρηματικότητας, έχουμε τα άλλα 130 εκατομμύρια από το ΕΠΑΝΕΚ που θα αφορούν νεοφυείς επιχειρήσεις και φάση ανάπτυξης.

Έχουμε ως τώρα δηλωμένη την πρόθεση του EIF να συμμετέχει με 60 εκατομμύρια στο Ταμείο. Στο Ταμείο αυτό θα συμμετέχει και το ΕΤΕΑΝ, το οποίο έχει απορροφήσει το ΤΑΝΕΟ, με ποσό της τάξης των 15 εκατομμυρίων, πιθανοί άλλοι συνεπενδυτές οι οποίοι έχουν ως τώρα δηλώσει το ενδιαφέρον τους είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με κονδύλια

από το πακέτο Γιουνκέρ, η Παραευξείνια Τράπεζα, το Γαλλικό Δημόσιο μέσω της Banque publique d'investissement, το Ίδρυμα Ωνάση και άλλοι.

Η προοπτική λοιπόν είναι αρκετά θετική, θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν από αυτούς όλους τους επενδυτές, ποσά της τάξης των 400 εκατομμυρίων ευρώ αρκετά εύκολα, τα οποία επιπλέον θα μοχλευθούν με τη συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών, fund managers και των κεφαλαιούχων που θα βάλουν τα λεφτά, οι fund managers δεν είναι απαραίτητα αυτοί που βάζουν τα λεφτά, μ' αυτούς που βάζουν τα λεφτά σχηματίζουν μια ομάδα και παρουσιάζονται σε ανοιχτές προσκλήσεις στο διαγωνισμό, σε μια ανοιχτή, διαφανή, διαγωνιστική διαδικασία που γίνεται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτές τις προσκλήσεις θα τις βγάλει το EIF και ελπίζουμε ότι θα μπορεί στις αρχές του 2017 να βγουν αυτές οι ανοιχτές προσκλήσεις τουλάχιστον για κάποιους από τους τομείς που προανέφερα. Το αν θα επιλεγεί ο Χ ή ο Ψ fund manager με τον επενδυτή που θα έρθει, είναι θέμα αξιολόγησης και της μόχλευσης που θα προτείνει, και της αξιοπιστίας των κεφαλαίων που προτείνει και της εμπειρίας των fund managers. Άρα τα κριτήρια είναι επαγγελματικά και ξεκάθαρα.

Τώρα άλλες μορφές συνεργατικής μορφής στήριξης νέων επιχειρηματιών κτλ., θα μπορούν να μπουν σε άλλα πακέτα. Αυτό το σχήμα του venture capital, start ups ή pre-seed λειτουργεί σε όλη την Ευρώπη και είναι υποχρεωτικό να περάσουμε από ανοιχτές προσκλήσεις. Ανοιχτές σε όλους τους fund managers λόγω της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να δούμε ποιοι θα έρθουν. Θα είναι καλό να έρθουν και fund managers από άλλα κράτη μέλη. Και κεφάλαια από άλλα κράτη μέλη. Δεν είναι κακό, θα είναι πολύ καλό.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Όχι, βασικά είναι το πρόβλημα ότι δεν υπάρχουν εδώ..

**Γ. ΚΟΛΥΒΑΣ:** Ναι, οι ομάδες των fund managers που έχουμε εδώ είναι πράγματι μικρός ο αριθμός. Αλλά θέλουμε να πιστεύουμε ότι μ' αυτή την κινητοποίηση τόσων συνεπενδυτών σ' αυτό το Ταμείο, μπορεί αυτό το Ταμείο ν' αποτελέσει ένα game changer για τις επενδύσεις κεφαλαίου στην Ελλάδα.

Όσον αφορά τώρα το ΤΕΠΙΧ ετοιμάζουμε μια σύμβαση με το ΕΤΕΑΝ για τη δημιουργία του ΤΕΠΙΧ 2 με στόχο βασικά την πρόσβαση στη

χρηματοδότηση, δανειακά προϊόντα και ένα κομμάτι από το ΤΕΠΙΧ 2 θα αφορά και εγγυήσεις, ένα μικρότερο κομμάτι.

Όσον αφορά τα δανειακά προϊόντα, η προσπάθεια που θέλουμε να κάνουμε είναι να συνδυαστούν οι πόροι του ΤΕΠΙΧ, εφ' όσον θα γίνει αυτό δυνατό, με δάνεια της ΕΙΒ προς τις Τράπεζες που θα επιλεγούν για να έχουμε μεγαλύτερη και καλύτερη μόχλευση. Ο στόχος του ΤΕΠΙΧ είναι να βελτιώσει τους όρους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων. Αλλά οι επιχειρήσεις που θα πάρουν δάνειο, έτσι κι αλλιώς πρέπει να είναι bankable.

Το ΤΕΠΙΧ σ' αυτές τις επιχειρήσεις στοχεύει και θέλει να βελτιώσει την πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση, να μπορούν να πάρουν δάνειο με λογικότερα επιτόκια, 3,5% και 4% και όχι 8% και 10% και 12%, να μπορούν να παρουσιάζουν λιγότερες εξασφαλίσεις γιατί θα συνοδεύουν το δάνειό τους με μια εγγύηση που θα τους παρέχεται μέσα από το ΤΕΠΙΧ, τέτοιου είδους διευκολύνσεις.

Δε μπορεί το ΤΕΠΙΧ να καλύψει επιχειρήσεις που δεν είναι bankable και αυτό οπωσδήποτε θα επαφίεται στην αξιολόγηση της Τράπεζας που θα πάρει και την ευθύνη, η οποία θα βάλει και δικά της κεφάλαια. Η Τράπεζα παίρνει την ευθύνη απέναντι στο holding fund, στο Ταμείο Συμμετοχών, που θα είναι του ΕΤΕΑΝ, να επιστρέψει τα χρήματα.

Άρα, δεν είναι δυνατόν αυτά τα εργαλεία να γίνουν έξω από το τραπεζικό σύστημα, όποιο κι αν είναι αυτό. Τα δάνεια της ΕΙΒ που θέλουμε να μοχλεύσουν τους πόρους του ΕΠΑνΕΚ που θα κατευθυνθούν στο ΤΕΠΙΧ, σίγουρα θα διευκολύνουν τις Τράπεζες να βρουν τους πόρους και να μοχλεύσουν τους πόρους για να φτάσουμε σε ποσά, αν το ΤΕΠΙΧ θα είναι της τάξης των 400 εκατομμυρίων, μπορούμε να φτάσουμε και να ξεπεράσουμε το 1 δισ. σε δανειακά κεφάλαια χωρίς τη συμμετοχή των Τραπεζών που μπορεί να είναι της τάξης του 25% με 30% σ' ένα τέτοιο σενάριο, που θα κατευθυνθούν με ευνοϊκούς όρους στις επιχειρήσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε. Θα μου επιτρέψετε, έχει ζητήσει το λόγο η εκπρόσωπος του ΤΕΕ και νομίζω έχω δει και άλλους στο τραπέζι, αλλά θα μου επιτρέψετε για να κρατηθεί και μια ισορροπία, έχουν ζητήσει εδώ και πολλή ώρα οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, νομίζω ότι έχετε συγκεντρώσει μια πληθώρα παρατηρήσεων.

Κύριε Περουλάκη ο λόγος σ' εσάς.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Ομολογώ ότι μ' αυτό το σχέδιο που μας παρουσιάστηκε μόνο σήμερα, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, αισθάνθηκα αρκετά αποσταθεροποιημένος, στα όρια του εγκεφαλικού.

Δηλαδή, ακούγοντας τίτλους, «Υποστήριξη εκσυγχρονισμού franchising», «Αναβάθμιση πολύ μικρών μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο λιανικό εμπόριο και την εστίαση», «Αναβάθμιση Δημοσίων Υπηρεσιών με στόχο την υποστήριξη εξωστρέφειας» χωρίς ΤΠΕ, που δίνουμε 50 εκατομμύρια, ενώ στους συνεταιριστικούς σχηματισμούς 5, ένιωσα ότι χάνουμε το νήμα το οποίο μας καθοδηγεί για τα επόμενα χρόνια, πού να κατευθύνουμε τους πόρους του Προγράμματος που μπορεί μεν να φαντάζουν πολλοί αλλά είναι λίγοι σε σχέση με τις ανάγκες της χώρας.

Οι ex ante που θα εγκριθούν σύντομα, νομίζω καθορίζουν το χρηματοδοτικό κενό της χώρας, της τάξης των 100 με 120 δισ. Τα 4 δισ. του ΕΠΑνΕΚ δε φτάνουν ούτε για ζήτω, άρα πρέπει να τ' αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ο κ. Κολυβάς μας ανέφερε, μπορεί να ήταν υπερβολικά αισιόδοξος, για κινητοποίηση πόρων 1 δισ μέσα από την κινητοποίηση πόρων 400 για το ΤΕΠΙΧ και 200 για το Ταμείο συμμετοχών.

Ποια είναι η χρησιμότητα δράσεων σαν την υποστήριξη εκσυγχρονισμού franchising ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο λιανικό εμπόριο; Για μένα αυτή τη στιγμή ακυρώνουμε την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος άμα βάλουμε κάτι τέτοιο σε άμεση υποστήριξη. Να τους βάλουμε να πάρουν δάνειο ναι, από το ΤΕΠΙΧ, ή οπουδήποτε αλλού, αλλά όχι με τη μορφή της άμεσης υποστήριξης, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Δηλαδή αυτή είναι πρόταση η οποία πρέπει ν' αποσυρθεί από την Εξειδίκευση. Αυτή είναι η άποψη της Επιτροπής γι' αυτό το θέμα. Θα ήθελα επιπλέον να πω ότι πέρα από την κινητοποίηση των όποιων διαθέσιμων χρηματικών πόρων υπάρχουν, το ζήτημα του σχεδιασμού και της κινητοποίησης όλων των εταιρών είναι πολύ σημαντικό.

Η κα Σπηλιώτη μετά που θα μας παρουσιάσει την έκθεση εξειδίκευσης θα μας πει και για τους ερευνητικούς φορείς, ότι ξανακάναμε μια δεύτερη προκήρυξη για να δούμε για τους φορείς οι οποίοι δεν

αντιπροσωπεύονταν στον εγκεκριμένο οδικό χάρτη και που προσπαθήσαμε να συμπεριλάβουμε αυτούς που είναι μέσα στη RIS, και στην προκήρυξη για τον τουρισμό δεν παρουσιάστηκε κανείς.

Εγώ νομίζω ότι εδώ πέρα πρέπει να λύσουμε ορισμένα ζητήματα επικοινωνίας μεταξύ όλων των φορέων και να δούμε πραγματικά τι χρειάζεται ο καθένας και να μην περιμένουμε να πάρουμε έτοιμα χρήματα από την Τεχνική Βοήθεια, αλλά να δούμε αν μπορούμε να στήσουμε σχηματισμούς οι οποίοι μπορούν να κατευθύνουν καλύτερα το σχεδιασμό μας και τις προκηρύξεις μας.

Αυτό είναι ένα θέμα και το δεύτερο, ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Ζαφείρη για τις τοποθετήσεις του οι οποίες πραγματικά με καθησύχασαν μιλώντας για την ανάγκη επικοινωνίας μεταξύ Υπηρεσιών που λειτουργούν μέσα σε σιλό και τα οποία, αυτό πραγματικά θέλουμε να σπάσουμε με την «έξυπνη εξειδίκευση», να δημιουργήσουμε όχι καινούργια σιλό, αλλά να δημιουργήσουμε μια λίμνη ιδεών από όπου θα μπορέσουμε να ψαρέψουμε τους καλύτερους και να τους προωθήσουμε για να έχουμε αντίκτυπο σ' αυτά που προωθούμε. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ωραία, μια απάντηση και βέβαια λείπει ο εκπρόσωπος και ο φορέας ο οποίος έχει υποβάλλει την πρόταση για το λιανικό εμπόριο, ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου αλλά νομίζω ότι μπορώ να δώσω ένα γενικότερο πλαίσιο δεδομένου ότι προφανώς για να περάσει στην εξειδίκευση έχει περάσει και της εγκρίσεως της συνδιαμόρφωσης από την Ειδική Γραμματεία.

Νομίζω ότι λίγο πρέπει να βάλουμε κάποια όρια στο τι σημαίνει άσκηση πολιτικής μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων και τι σημαίνει μια αποστασιοποιημένη τεχνοκρατική αντίληψη της διαχείρισης των Διαρθρωτικών Ταμείων. Το πρόγραμμα έχει μια στόχευση, έχει συγκεκριμένους περιορισμούς, έχει αναδείξει συγκεκριμένους κλάδους, συγκεκριμένους τρόπους ενίσχυσης. Και νομίζω ότι η βασική του κατεύθυνση είναι αυτή.

Το πρόγραμμα όμως αποτελεί και εργαλείο άσκησης κυβερνητικής πολιτικής για μια περίοδο, για μια χώρα, για μια οικονομία, για κλάδους, οι οποίοι έχουν υποστεί σοβαρές συνέπειες της κρίσης, αποτελούν

ένα σημαντικό κομμάτι του επιχειρηματικού κόσμου, απασχολούν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων της ελληνικής αγοράς εργασίας και υπάρχει και αυτή η διάσταση που θα μας επιτρέψετε να μπορούμε να την ασκούμε και να τη χρησιμοποιούμε.

Διευκρινίζω το εξής: Η συγκεκριμένη δράση σε αντίθεση με όλες τις υπόλοιπες δράσεις, δεν αντιμετωπίζεται με τη λογική των οριζόντιων δαπανών, των ολοκληρωμένων επενδυτικών σχεδίων, γύρω από συγκεκριμένους ΚΑΔ. Η δράση αναπτύσσεται γύρω από συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών και αυτή είναι μια διαφορά. Ο εκσυγχρονισμός του λιανικού εμπορίου, το οποίο δε μπορούμε να ξαφνικά να το ακυρώνουμε ή να μην αναγνωρίζουμε την αξία του ακόμη και στην αλυσίδα παραγωγής.

Οτιδήποτε και να ενισχύσουμε σε επίπεδο καινοτομικής παραγωγής προϊόντος ή υπηρεσίας, με κάποιο τρόπο αργά ή γρήγορα θα συνδεθεί και μ' αυτό τον κλάδο. Αν αυτός λοιπόν ο κλάδος δεν είναι προετοιμασμένος να δεχτεί, να προωθήσει στη συνέχεια αυτό το πολύ καινοτομικό προϊόν δεν έχουμε κάνει τίποτα, σταματάμε στο στάδιο της παραγωγής.

Θα ήθελα να υπάρχει και κάποιος από το εμπόριο να συνεχίσει, ίσως αν θέλει ξανά στο δεύτερο γύρο να το συζητήσουμε, αλλά είναι μια κουβέντα την οποία νομίζω ότι δεν την κάναμε ούτε αβασάνιστα ούτε με μία λογική υπερβολικού ανοίγματος αλλά συνεχίζει και έχει μια στόχευση. Και ακριβώς λοιπόν επειδή είπαμε και θα ισχύσει ότι αυτή η δράση και η πρόσκληση θα συνδιαμορφωθεί τόσο με τη συμβολή του ΣΕΠΕ όσο και της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, νομίζω θα έχει μια στόχευση και αποτελέσματα που θα σας εκπλήξουν.

Ο κ. Σαμπανιώτης έχει το λόγο.

**Θ. ΣΑΜΠΑΝΙΩΤΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, οι δικές μου ερωτήσεις είναι λίγο πιο συγκεκριμένες και δεν είναι γενικές.

Αναφέρθηκε, επειδή κι εμείς όπως και ο Γιώργος είδαμε πολύ σύντομα στην παρουσίαση τις δράσεις οπότε υπάρχουν κάποιες ερωτήσεις που προφανώς μπορεί να καλύπτονται από το Έγγραφο της Εξειδίκευσης, να είναι μέσα αλλά δεν το έχω μπροστά μου οπότε πρέπει να ρωτήσω



δημοσίως: Υπάρχει μια δράση όπως είπε ο Γιώργος για τα franchising. Υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος που επελέγησαν τα franchising;

Δε μιλάω μόνο γενικά γιατί εκπροσωπούν το λιανικό εμπόριο, ποιο είναι το πρόβλημα που θα χρειαστεί δημόσιο χρήμα για να υποστηριχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες έτσι κι αλλιώς ανήκουν σε κάποια –δεν ανήκουν, το franchising δεν είναι ακριβώς ανήκω σε μια αλυσίδα μιας μεγάλης εταιρείας, αλλά εν πάση περιπτώσει είμαι κομμάτι αυτής της αλυσίδας της μεγάλης εταιρείας.

Το δεύτερο είναι μια αντίστοιχη δράση που υπήρχε για την αναβάθμιση κινηματογραφικών αιθουσών, αιθουσών εικαστικών τεχνών. Πάλι η λογική ποια είναι; Γιατί επικεντρωνόμαστε εκεί; Έχει αναδειχθεί κάτι από την επιχειρηματική ανακάλυψη, υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος που πάμε σ' αυτή τη συγκεκριμένη κατηγορία; Και μιλάμε γενικά κι αόριστα για οπουδήποτε ή υπάρχει κάποια στόχευση γεωγραφική;

Θα μου πείτε αυτά είναι θέματα που θα τα δούμε αργότερα στα κριτήρια βέβαια και εδώ μιλάμε για την εξειδίκευση, αλλά προφανώς υπάρχει κάτι από πίσω, κάποια δουλειά που έχει βρεθεί για να βγει αυτή η πρόσκληση, η εξειδίκευση.

Και το τρίτο αφορά τη δράση που αναφέρθηκα για τα spin out και τα spin off και την αξιοποίηση την εμπορική των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ποια η λογική να επιλέγουμε να δοθούν σε μορφή επιδότησης σε μια επιχείρηση χρήματα για να στηθεί, που συμφωνούμε, είναι κάτι που θέλουμε να το υποστηρίξουμε, αλλά γιατί να δοθούν σαν επιδότηση, η επιχείρηση αυτή να φτιαχτεί, μπορεί ν' αποτύχει, μπορεί να πετύχει, μπορεί να έχει κέρδη, μπορεί να μην έχει, και τα χρήματα αυτά να δοθούν μια κι έξω και να μην τα ξαναδούμε ποτέ.

Γιατί από τη στιγμή που φτιάχνεται κι ένα equity fund, ένα κεφάλαιο δηλαδή συμμετοχών, και δε μιλάω για δάνεια, συγκεκριμένα, γιατί καταλαβαίνω ότι όταν μιλάμε για spin off και spin out δε μπορούμε να μιλάμε για δανειοδότηση, εξ ορισμού αυτού του είδους οι επιχειρήσεις είναι πολύ δύσκολο να προσεγγίσουν δανειοδότηση υπό οποιαδήποτε μορφή, γιατί να μη δοθούν σε μια μορφή συμμετοχής, που να συμμετέχει το Δημόσιο μέσω

του fund σ' αυτή την επιχείρηση, ώστε αν επιτύχει, να έχει κάποια ρευστά χρήματα πίσω να τα δώσει στην επόμενη επιχείρηση.

Και ποιοσείναι και ο διαχωρισμός μεταξύ του υπό σχεδίαση fund of funds για τις συμμετοχές και της συγκεκριμένης σχεδιαζόμενης πρόσκλησης, εδώ είναι εξειδίκευση, δεν είναι πρόσκληση. Αυτά τα τρία σημεία είχα, ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ωραία, δεδομένου ότι οι εκπρόσωποι των φορέων που έχουν καταθέσει τις δυο πρώτες προτάσεις δεν είναι εδώ, θ' απαντήσω εγώ, για την τρίτη θα δώσω το λόγο στην κα Σπηλιώτη.

Ξεκινάμε από το franchise και γιατί: Μέσα από τη δουλειά που έγινε και την επαφή με τους εκπροσώπους των franchise, έχει αναδειχθεί το εξής: Ότι η κρίση άλλαξε αυτό που είχαμε στο μυαλό μας ή που μπορεί να λειτουργεί σ' όλο τον υπόλοιπο κόσμο για το τι είναι το franchise. Δηλαδή ένα κομμάτι ενός μεγαλύτερου ομίλου για το οποίο κανείς αναρωτιέται όντως τη σκοπιμότητα για την ενίσχυσή του.

Στην Ελλάδα της κρίσης το franchise μεταλλάχθηκε, άλλαξε. Θα παρατηρήσετε κι έχει καταγραφεί, ότι υπάρχει μια λογική αυτοοργάνωσης όλων εκείνων των επιχειρήσεων οι οποίες ανήκαν σ' έναν πολύ μεγάλο όμιλο ο οποίος για κάποιους λόγους είτε αποφάσισε να φύγει και να μη δραστηριοποιείται, οπότε να δώσει επιπλέον άδειες στη χώρα, είτε δημιουργήθηκαν διάφορα οικονομικά προβλήματα, διαλύθηκαν.

Και αυτό που παρατηρείται είναι μια bottom up σύσταση των franchise. Ουσιαστικά δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο έχουν συσταθεί, έχει τα χαρακτηριστικά ώριμου cluster.

Συζητώντας λοιπόν μ' αυτούς, εκτός από το bottom up δηλαδή και με μια συνεργατική τελείως λογική ανάμεσά τους, στον τρόπο με τον οποίο έχουν καταθέσει προτάσεις, αφορούν και προτάσεις οι οποίες ως προς την επιδότηση, λογικής ενίσχυσης και επιδότησης παρεμβάσεων, οι οποίες επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας γι' αυτό το άτυπο cluster. Οπότε το έχουμε δει μ' αυτή τη λογική και θα το δείτε όταν θ' αποτυπωθεί και με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες.

Το δεύτερο που θέσατε αφορούσε το κομμάτι της πολιτιστικής βιομηχανίας και πώς συνδέεται και γιατί. Σε συναντήσεις που έχουν γίνει και

με το κομμάτι του τουρισμού αλλά και με τους επιχειρηματίες του είδους, έχει καταγραφεί μια τάση και ένα εγχείρημα, του να εντάξουμε το πολιτιστικό προϊόν στο τουριστικό προϊόν μιας πόλης.

Πίσω λοιπόν απ' αυτή τη λογική υπάρχει μια σκέψη αναβάθμισης των θεάτρων των μεγάλων πόλεων, με τη λογική των παρεμβάσεων εκείνων οι οποίες θα τους επιτρέψει να προσελκύσουν και ξένους θεατές.

Δηλαδή οι παρεμβάσεις μπορεί ν' αφορούν π.χ. σε υιοθέτηση και ενσωμάτωση υπέρτιτλων όπου θα παίζεται μια θεατρική παράσταση το καλοκαίρι και θα μπορεί ο ξένος τουρίστας όπως πηγαίνει στο Λονδίνο να δει μια θεατρική παράσταση, να έρχεται στην Αθήνα και να μπορεί να παρακολουθεί μια παράσταση στην οποία θα ήταν σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση εμπόδιο η γλώσσα μέσω των υπότιτλων και των υπέρτιτλων να μπορεί να το παρακολουθήσει, οπότε είναι ένα τέτοιο matching.

Κυρία Σπηλιώτη έχετε το λόγο.

**A. ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Ευχαριστώ. Να ξεκινήσω από το πού προέκυψε η ανάγκη για μια τέτοια δράση.

Κατ' αρχήν η Γενική Γραμματεία Έρευνας είχε υλοποιήσει αντίστοιχες δράσεις σε δυο διαδοχικές προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Να θυμίσω ότι στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ υπήρχε η περίφημη δράση «ΠΡΑΞΕ Α, ΠΡΑΞΕ Β», που ακριβώς ήταν grants για τη δημιουργία spin off επιχειρήσεων.

Αυτή η δράση αποτιμήθηκε, ήταν ένα από τα best practices που αναδείχθηκαν μαζί με το CORALLIA, πρώτο βέβαια ήταν το cluster CORALLIA σαν η καλύτερη πρακτική, αλλά τ' αποτελέσματα που είχαμε από την αποτίμηση της εφαρμογής αυτής της δράσης, έδειξε ότι πραγματικά ήταν μια δράση που υπήρχε μεγάλη ανάγκη, υπήρχε μεγάλη ζήτηση να υλοποιηθεί.

Υπήρχαν ερευνητικά αποτελέσματα που μπορούσαν ν' αξιοποιηθούν. Στη συνέχεια η αδελφή Υπηρεσία της ΓΓΕΤ, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ υλοποίησε τη δράση spin off- spin out μέσα στο πλαίσιο του προηγούμενου ΕΣΠΑ και πάλι αυτή η δράση έχει παρακολουθηθεί από κάποιες έρευνες πεδίου που εφήρμοσε, προκήρυξε και υλοποίησε η ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ και από κει έδειξε πάλι η έρευνα αυτή ότι η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων που είχαν

ιδρυθεί με αυτό τον τρόπο και στόχευαν στην αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, ο τζίρος τους, η εξαγωγική τους δραστηριότητα και γενικά όλες οι επιδόσεις, ήταν πολύ καλές και πολύ καλύτερες από μια αντίστοιχη δράση start ups που δεν είχε αν θέλετε αυτό το χαρακτήρα της καινοτομίας και της αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Απ' την άλλη μεριά, η προσφυγή σε χρηματοδοτικά εργαλεία από ερευνητές είναι πιο δύσκολη, είναι πιο επιφυλακτικοί αν θέλετε στο να μοιραστούν τις ιδέες τους σε επίπεδο VCs από το να πάρουν απευθείας ένα grant. Ωστόσο έχετε δίκιο και αυτό είναι κάτι το οποίο θα το επεξεργαστούμε, να μπορέσει να γίνει συνδυασμός εργαλείων.

Δηλαδή να μπορούν κεφάλαια να μοχλεύονται και από τη μία μορφή επιδότησης και μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων. Ευχαριστώ.

**Θ. ΣΑΜΠΑΝΙΩΤΗΣ:** Απλώς μια παρατήρηση είναι ότι θα μπορούσατε για παράδειγμα να δείτε στη στρατηγική αν θα ήταν καλό να δώσετε grant σ' ένα πρώτο στάδιο, με τη λογική όμως ν' ακολουθηθεί αργότερα από ένα χρηματοδοτικό εργαλείο. Όχι μόνο τόσο για την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων, όσο και για την ίδια την επιχείρηση.

Καταλαβαίνουμε όλοι ότι μια επιχείρηση που θα συνηθίσει ότι θα πάρουμε την επόμενη επιδότηση στο επόμενο στάδιό μας, ποτέ δε θα γίνει επιχείρηση.

**Α. ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Δεν πάμε έτσι και άλλωστε και στο μυαλό μας είναι λίγο το μοντέλο SMEs Instrument το οποίο φαίνεται να δουλεύει καλά.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ωραία, συνεχίζουμε με τοποθετήσεις των φορέων. Έχει ζητήσει το λόγο η εκπρόσωπος του ΤΕΕ.

**Λ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ:** Γεια σας κι από μένα. Είμαι εκπρόσωπος του ΤΕΕ Ελλάδος.

Κατ' αρχήν τα πιο θετικά μας σχόλια στη Γραμματεία και στις Υπηρεσίες για όλη τη λίστα που μας παρουσιάστηκε σήμερα με τις νέες δράσεις 2<sup>ης</sup> Εξειδίκευσης, βέβαια πήραμε μεγάλο όγκο πληροφοριών σε λίγο χρονικό διάστημα γιατί ούτε εμείς είχαμε το χρόνο, αφού χτες το βράδυ ανέβηκαν στο site, δεν είχαμε το χρόνο να μελετήσουμε όλη τη λίστα.

Από αυτά που έχω σημειώσει όμως θέλω να κάνω κάποιες παρατηρήσεις. Κατ' αρχήν είναι πολύ θετικό το γεγονός ότι οι περισσότερες από αυτές τις δράσεις θα καταλήξουν τελικά στα μέλη μας να τις υλοποιήσουν, έχει πάρα πολλά κομμάτια τεχνικού αντικειμένου, ενεργειακά, ΤΠΕ, όλες οι ειδικότητες των μηχανικών νομίζω θα βοηθήσουν πάρα πολύ στο να υλοποιηθούν αυτές οι δράσεις, κτιριακά κτλ.

Είδαμε όμως ότι έχει γίνει μια κατάτμηση γενικά στην παροχή της υπηρεσίας, όπως π.χ. στις δράσεις εξωστρέφειας υπάρχουν προσκλήσεις διαφορετικές. Άλλη πρόσκληση εξωστρέφειας για την διεθνοποίηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, άλλη δράση help desk εξωστρέφειας, διασύνδεση με Πληροφοριακά Συστήματα Εξαγωγικής Δραστηριότητας με το Agora το Υπουργείου Εξωτερικών.

Εμείς είμαστε περισσότερο σε μια νοοτροπία της ολοκληρωμένης παροχής υπηρεσίας προς τις επιχειρήσεις και προς τα μέλη γενικώς και θεωρούμε ότι αυτός ο κατακερματισμός ίσως να μη βοηθήσει στον τελικό μας στόχο, στο να γίνεται σωστή ενημέρωση στις επιχειρήσεις και να μπορούν μετά από την ενημέρωση που θα παίρνουν κι από τις δράσεις αυτές, να έχουν κι αυτές το αντίστοιχο καλό τελικό αποτέλεσμα.

Και στο πλαίσιο αυτό θα ήθελα να ενημερώσω ότι γενικά το ΤΕΕ είναι σε μια βάση να κάνει πολλές ενέργειες για να βοηθήσει την εξωστρέφεια των μελών του, άλλωστε παραδοσιακά το κάνει, αλλά ειδικά το τελευταίο χρονικό διάστημα και με το πρόβλημα που υπάρχει στη χώρα προσπαθεί να βοηθήσει τα μέλη του, και φυσικά και νομικά πρόσωπα, για την εξωστρέφειά τους, οπότε με αυτό το δεδομένο καταλήγω και στην άλλη παρατήρηση.

Η πρόσκληση για την αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης για την υποστήριξη του επιχειρησιακού περιβάλλοντος και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, που απευθύνεται σε φορείς της γενικής κυβέρνησης, μας βρίσκει βασικά αν όχι αντίθετους, τουλάχιστον επιφυλακτικούς. Γιατί θεωρούμε ότι οι φορείς της γενικής κυβέρνησης έχουν να κάνουν πάρα πολλά πράγματα και τα Επιμελητήρια έχουν να κάνουν τη δική τους τη δουλειά και σίγουρα μπορεί να είναι πολύ πιο κοντά στα μέλη τους για να βοηθήσουν τέτοιες δράσεις.

Και το ν' αποκλείονται τα Επιμελητήρια και το Τεχνικό αλλά και τα υπόλοιπα όπως είπε ο κ. Μαΐστρος, νομίζω ότι δε θα βοηθήσει την κατάσταση. Άκουσα βέβαια την απάντηση της Προέδρου προς τον κ. Μαΐστρο για μνημονιακή υποχρέωση, θα ήθελα μεγαλύτερη εξήγηση γιατί υπάρχει αυτός ο αποκλεισμός και αν υπάρχει δυνατότητα να τροποποιηθεί αυτό γιατί πιστεύω ότι θα βοηθήσει γενικότερα την ανάπτυξη των επιχειρήσεων αν τα Επιμελητήρια εμπλακούν ενεργά σ' αυτό και ειδικά στο κομμάτι της Δημόσιας Διοίκησης. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ν' απαντήσω πολύ σύντομα χωρίς να θέλω να μονοπωλώ: Ως προς την πρώτη επισήμανσή σας σχετικά με τις δύο προτεινόμενες δράσεις που αφορούν την εξωστρέφεια, πρόκειται για δύο τελείως διαφορετικά θέματα αντιμετώπισης της εξωστρέφειας και σε θεματική και σε δικαιούχο.

Η πρώτη δράση, η οποία αφορά την πλατφόρμα της ενημέρωσης, έχει δικαιούχους τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης και τους εποπτευόμενους φορείς όπως είναι το Enterprise Greece, οι οποίοι είναι οι αποκλειστικοί πάροχοι από το κομμάτι της κεντρικής κυβέρνησης σχετικά με την πληροφόρηση για την εξωστρέφεια.

Άρα η μία δράση αφορά το πλαίσιο ενημέρωσης και συγκέντρωσης συνόλου της πληροφορίας που αφορά την εξωστρέφεια και η δεύτερη δράση είναι μια δράση κρατικών ενισχύσεων η οποία είναι στη λογική των δυο πρώτων κύκλων με τροποποιήσεις που αν θέλετε μπορείτε να μπειτε σε λεπτομέρειες από τον Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας, που αφορά σε ενίσχυση των επιχειρήσεων για την εξωστρέφειά τους.

Δηλαδή είναι δυο διαφορετικά, το πρώτο αφορά δράση του κράτους για να ενισχύσει και ν' αναβαθμίσει όλο το περιβάλλον της εξωστρέφειας και το δεύτερο βλέπει επιχειρήσεις. Εδώ λοιπόν να πω, γιατί είναι και ο Γενικός Γραμματέας, ότι αυτή είναι η μοναδική δράση ΤΠΕ, είναι στην Επενδυτική Προτεραιότητα 3δ η οποία εξειδικεύεται, αποτελεί το αποτέλεσμα και την εκροή των εργασιών της Διυπουργικής, Υπουργείο Εξωτερικών και Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο συνεπικουρείται από ένα steering committee μιας ομάδας η οποία είναι θεσμοθετημένη ως ομάδα εξωστρέφειας. Η τρόικα όταν μιλάει για θέματα εξωστρέφειας και κατατίθεται το στρατηγικό πλάνο για το τι θα κάνει η χώρα για να ενισχύσει την εξωστρέφεια, βασίζει πάνω σ' αυτό το στρατηγικό.

Άρα αυτή η δράση έχει προβλεφθεί στο στρατηγικό το οποίο έχει εγκριθεί από τη Διυπουργική και το οποίο αποτελεί δέσμευση της χώρας απέναντι στο κομμάτι των διαπραγματεύσεων και της αξιολόγησης με την τρόικα. Εννοείται πάλι ότι όλο αυτό το κομμάτι των τεχνικών χαρακτηριστικών της πρόσκλησης θα περάσει από τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής και θα διαμορφωθεί κατάλληλα.

Η δεύτερη επισήμανση αφορά την επενδυτική προτεραιότητα 11.i. Δικαιολογημένα βλέπετε μια τροποποίηση, εξειδικεύσαμε στην προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης τη συγκεκριμένη δράση με μια ευρύτητα δικαιούχων, που περιελάμβανε από τα Επιμελητήρια, επιστημονικούς φορείς, αναγνωρίζοντας το ρόλο που λέτε και δεν έχουμε σταματήσει να το αναγνωρίζουμε.

Έγινε σαφές ότι αυτή αποτελεί μια πρώτη δράση που θα καλύψει πολύ συγκεκριμένες ανάγκες, πολύ άμεσες όπως έχουν αποτυπωθεί, επιτρέψτε μου και πολύ περιορισμένου χαρακτήρα, και είτε μέσω γραπτής διαδικασίας σε περίπτωση που μας δώσει ένα σήμα ωριμότητας και εκκίνησης η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, μια δράση κάτω από την ομπρέλα, μια πρόσκληση ομπρέλας στην οποία θα μπορούν να συμμετέχουν οι δικαιούχοι τους οποίους ουσιαστικά θ' αναδείξει μέσα από μια λογική backwards.

Δηλαδή αφού ελέγξει τα έργα, αυτά τα έργα θ' αντιστοιχούν είτε σε προτάσεις δικαιούχων είτε σε Φορέα Υλοποίησης που θ' αντιστοιχεί σε δικαιούχο, άρα έτσι θα διαμορφωθεί αυτή.

Συνεχίζουμε με τον κ. Μπαλτά.

**M. ΜΠΑΛΤΑΣ:** Καλό μεσημέρι κι από μένα. Είμαι Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος.

Ανεξαρτήτως των μικρών ή μεγαλύτερων προβλημάτων που αναδεικνύονται στη συζήτηση, έχω την εντύπωση ότι πάμε σε μια γονιμοποίηση θετικών πραγμάτων. Δηλαδή θ' άθροιζα στον κ. Μαϊστρο και στη συναδέλφισσά μου από το ΤΕΕ τη γκρίνια μου για τα Επιμελητήρια, αλλά με κάλυψε πλήρως η τελευταία σας τοποθέτηση που αναφέρεται σε μια εξουσιοδότηση αν κατάλαβα καλά, για να εισηγηθείτε με τη γραπτή διαδικασία την επίλυση ενός προβλήματος πάνω σε πολύ συγκεκριμένες αναφορές ή

προγράμματα που μπορούν να επινοηθούν ως πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και των επιχειρήσεων.

Το γεγονός ότι έχω μια αισιοδοξία βασίζεται και σε μια διαπίστωση, ότι πράγματα που είχαν ειπωθεί στην περσινή Επιτροπή Παρακολούθησης ως κενά αναφορικά με το σχεδιασμό πολιτικών, σιγά-σιγά αρχίζουν να παίρνουν σάρκα και οστά κι εγώ με τη σειρά μου θέλω να επιβεβαιώσω την πολύ καλή δουλειά που γίνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, κάτι το οποίο φαίνεται τελικά να μετασχηματίζεται σε πολιτική ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας με αιχμή, παίρνω αφορμή από αυτά που είπε ο κ. Γενικός Γραμματέας, την υπόθεση της οργάνωσης των επιχειρήσεων μέσα σε επιχειρηματικά Πάρκα και υποδοχείς πολιτισμένων. Θα πω τη λέξη «πολιτισμένους» για να μην πω τα γνωστά, ανταγωνιστικότητα, περιβάλλον κτλ.

Η Ένωσή μας έχει περίπου 7 χρόνια που προσπαθεί να λύσει αυτό το ζήτημα και τώρα πια αρχίζουμε να βλέπουμε σάρκα και οστά σ' αυτή την προσπάθεια και υπάρχει ένα πρόγραμμα σ' εξέλιξη που μιλάει για κάποια επιχειρηματικά Πάρκα τοπικής εμβέλειας στη μεταποίηση και την εφοδιαστική.

Η αλήθεια είναι ότι δεν αντιλαμβάνομαι τι σημαίνει τοπικής εμβέλειας και αυτό θα μπορούσαμε να το έχουμε κατανοήσει αν είχαμε μια συμμετοχή σε μια Τεχνική Επιτροπή Προετοιμασίας.

Μιλώντας στη γενικότητα της συζήτησης, γιατί ήθελα να μείνω στην ατζέντα αλλά εφ' όσον η συζήτηση γενικεύθηκε δε μπορώ παρά κι εγώ να γενικεύσω την τοποθέτησή μου, ιχνηλατώ τις παρατηρήσεις μου εδώ και συγγώμη για τη σκόρπια διατύπωση των νοημάτων.

Θα έλεγα το εξής: Ότι αν αυτή η δράση δε συνδυαστεί με μια επιτυχία μιας άλλης προσπάθειας που κάνετε, που είμαστε πάρα πολύ χαρούμενοι, για την εξαίρεση από το χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων της δέσμευσης που υπάρχει για μεγάλες επιχειρήσεις- Φορείς Υλοποίησης και χαίρομαι που ξέρω ότι επίσης με τη γραπτή διαδικασία επιτέλους προχώρησε μια πρόταση που πολιτικά τουλάχιστον έχει διατυπωθεί 6 χρόνια και με τεχνική ακρίβεια με τη βοήθεια της κας Γεωργοπούλου, την οποία ευχαριστώ, πριν από 3 χρόνια και αυτό βρίσκει σάρκα και οστά, αν αυτό δεν ολοκληρωθεί, νομίζω ότι στην προκήρυξη για τα Πάρκα δε θα δείτε πελάτες.



Και δε θα δείτε πελάτες στην Αττικοβοιωτία που έχει το μεγαλύτερο πρόβλημα, που έχει το 2,42% της πολεοδομημένης γης στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας για ν' αναπτύξει το 45% της μεταποιητικής οικονομίας. Αυτό είναι ένα θετικό σχόλιο που θέλω να κάνω, ενισχύοντας τις προσπάθειες που κάνετε. Γνωρίζω και το ενδιαφέρον της κας Πουλάκη που έχει δουλέψει πολύ γι' αυτό και το δικό σας κα Φωτονιάτα.

Θα τελειώσω όμως με τη γκρίνια μου. 10,8% είναι η εισφορά του κλάδου της Εφοδιαστικής στην ελληνική οικονομία. Παίρνω πορίσματα, συμπεράσματα και μελέτες που έρχονται από το Εθνικό Συμβούλιο Εφοδιαστικής Αλυσίδας, του οποίου νομίζω τις προτάσεις κανείς θα πρέπει να μελετάει και να αξιοποιεί.

Εξάλλου αρκετές από τις προηγούμενες προτάσεις προέρχονται από το φόρουμ βιομηχανίας και την αποδοχή τους από το Κεντρικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής. Σ' αυτό το 10,5%, 10,7% της Εφοδιαστικής, λέγεται ότι περίπου το 9% το εισφέρουν τα οδικά μεταφορικά μέσα.

Γνωρίζω το πρόβλημα της αδυναμίας όσον αφορά τη χρηματοδότηση για την ανανέωση του οδικού στόλου των μεταφορικών επιχειρήσεων, αλλά έχω την εντύπωση ότι και εδώ αξίζει τον κόπο μια προσπάθεια εξαίρεσης κατά το 107, 3γ ή αξίζει μια προσπάθεια να επιχειρήσετε μια διατύπωση μιας έξυπνης, θα το έλεγα, πρόσκλησης, η οποία να συνδυάζει δυνατότητα αλλαγής του στόλου σε συνδυασμό με εφαρμογές Πληροφορικής ή εφαρμογές προτύπων ISO και για την οδική ασφάλεια και για το περιβάλλον.

Μια τέτοια πρόσκληση θα μπορούσε ν' απευθύνεται στον κλάδο των μεταφορών, θα μπορούσε να αφορά περίπου 300 με 400 επιχειρήσεις μ' ένα ποσοστό ενίσχυσης της τάξεως του 40%, να έχει το κάτω όριο την αξία ενός μεγάλου αυτοκινήτου που είναι περίπου 100.000 ευρώ και να ενισχύσει σημαντικά και να πάρει σάρκα και οστά και η πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος δια της μείωσης των ρύπων.

Θυμίζω, ή εν πάση περιπτώσει, επικαλούμαι το Ν. 4302 για την Εφοδιαστική Αλυσίδα που ζητά δευτερεύουσα νομοθεσία για την Πράσινη Εφοδιαστική. Ποια Πράσινη Εφοδιαστική και με ποια μέσα; Άρα ένα ζήτημα

λοιπόν είναι να δούμε ότι ενίσχυση στο περιβάλλον υπάρχει πολύ σημαντική απ' αυτό αλλά υπάρχει κι ένα δεύτερο πολύ σημαντικό, άμεσα συναρτημένο με το ΕΠΑνΕΚ που είναι η εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των μέσων της οδικής μεταφοράς και των επιχειρήσεων μεταφοράς και των logistics.

Διότι σε λίγο καιρό, πολύ κοντά μας, νομίζω ότι τα ελληνικά Μέσα Οδικής Μεταφοράς, θα αποκλείονται από τις ευρωπαϊκές χώρες και πρωτεύουσες λόγω της τεχνολογικής τους πεπαλαιωμένης υποδομής.

Τελειώνω παρακαλώντας σας να δείτε επίσης με τη γραπτή διαδικασία μια συζήτηση επ' αυτού, μήπως θα μπορέσουμε να βρούμε μια λύση και μια και είχε και το λόγο ο κ. Κολυβάς, θα ενισχύσω κάθε προσπάθεια η οποία ενδεχομένως αναλαμβάνετε για τη δημιουργία οργάνων και Ταμείων μόχλευσης.

Παρακαλώ καταθέτοντας μια όχι ιδιαίτερα ευχάριστη εμπειρία, εσείς οι ίδιοι φροντίσατε ν' απαντήσετε σε κάποια πιθανή δική μας γκρίνια, ότι ΟΚ, θα το διαχειριστούν οι Τράπεζες με ό,τι σημαίνει αυτό, οι Τράπεζες να δουν το bankability αλλά να εφαρμόζουν την ελληνική νομοθεσία αναφορικά με τη θεσμική υποδομή και χειραφέτηση διεργασιών, αδειοδοτήσεων, ή άλλων πραγμάτων. Να μην αμφισβητούνται.

Θα πρότεινα παρ' ότι ξέρω ότι δε μπορεί να γίνει δεκτό, να εξετάσετε αυτά τα εργαλεία διαχείρισης να ελέγχονται, να υλοποιούνται και να εφαρμόζονται από μικτές οργανωτικές δομές. Οι Τράπεζες, τα bankabilities και οι δομές της Διοίκησης, όπως είναι αυτές με τις οποίες τώρα συζητάμε, τα λοιπά θέματα του Ελληνικού Δημοσίου και της πρακτικής του, της επιλεξιμότητας, της εφαρμογής των νόμων και κανονισμών, αυτό που ονομάζουμε Διαχειριστική Αρχή, Υλοποίηση, Παρακολούθηση, Παραλαβή Έργου. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε πολύ. Επειδή με πιέζουν πάρα πολύ, παρατηρώ βέβαια ότι δεν έχει φύγει κανείς, δεν έχουμε κάνει διάλειμμα, αν έχετε παρατηρήσει από τις 10 παρά που ξεκίνησε και είναι μια πολύ ζωντανή κουβέντα. Υπάρχει η πρόταση γιατί ήδη είμαστε εκτός προγράμματος με βάση την οργάνωση εδώ και δεν ξέρω κατά πόσο ρισκάρω με το να σας αφήνω μέσα στην αίθουσα νηστικούς για πάρα πολλή ώρα.

Μου έχει επιβληθεί με κάποιον τρόπο ότι θα πρέπει να περάσουμε σε διάλειμμα. Αν συμφωνείτε όλοι, να κάνουμε ένα διάλειμμα για φαγητό, δεν έχουμε κάνει κανένα διάλειμμα από αυτά που είχαν προβλεφθεί στο αρχικό σχέδιο, και να επιστρέψουμε. Έχει ζητήσει ήδη το λόγο και θα ξεκινήσουμε με τη Ζωή Γεωργοπούλου από την ΕΥΚΕ και με οποιαδήποτε άλλη τοποθέτηση θέλουμε για να κλείσουμε αυτόν, τον πολύ ζωντανό διάλογο.

### **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Τα επόμενα θέματα μπορεί να μην έχουν ίσως τόσο εκτενή κύκλο συζητήσεων αλλά υπάρχει μια πληθώρα παρουσιάσεων που θα γίνουν από τα στελέχη οπότε σίγουρα χρειαζόμαστε κάποιες ώρες ακόμη.

Περνάμε σ' έναν δεύτερο κύκλο τοποθετήσεων. Να υπενθυμίσω ότι με βάση το σχέδιο της ημερήσιας διάταξης, βρισκόμαστε στη θεματική ενότητα 5.3. Παρουσιάστηκαν οι νέες δράσεις προς εξειδίκευση, ακολούθησε ένας πρώτος γύρος συζητήσεων, ξεκινάμε όπως είπαμε με εισήγηση της κας Γεωργοπούλου από την ΕΥΚΕ.

**Ζ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ:** Καλησπέρα. Επειδή είναι μετά το φαγητό, θα προσπαθήσω να τα πω πολύ σύντομα και εύπεπτα για να τα χωνέψετε μαζί με το γλυκό που μόλις έχετε φάει.

Θέλω να πω ότι είναι πολύ θετικό ότι το ΕΠΑνεΚ έχει προχωρήσει σε αυτό το βαθμό εξειδίκευσης, ομολογώ ότι δεν προλάβουμε σαν Υπηρεσία να το μελετήσουμε όπως θα έπρεπε οπότε θεωρούμε ότι είναι θετική εξειδίκευση με την προϋπόθεση ότι θα τηρούνται όλοι οι κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, κατ' αρχήν όπου μπορούμε στην Εξειδίκευση και στη συνέχεια θα πρέπει να το εξετάζουμε σε βάθος τόσο σε επίπεδο προσκλήσεων όσο και σ' επίπεδο έργων.

Γι' αυτό και η Διαχειριστική Αρχή που κάνει εξαιρετική δουλειά είναι σε συνεργασία με την Υπηρεσία και το βλέπουμε κι έχουμε διαμορφώσει μια σειρά από κείμενα και οδηγίες για να μπορούν αυτές οι δράσεις που εξειδικεύονται σήμερα ή που εξειδικεύτηκαν στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, να καταλήξουν τελικά σε πράξεις συμβατές, γιατί έτσι

όπως έχει διευρυνθεί η έννοια της κρατικής ενίσχυσης και είναι από Δράσεις Πολιτισμού μέχρι Δράσεις Ενέργειας ή Διαχείρισης Απορριμμάτων, πρέπει λίγο να βρούμε έναν τρόπο να νομιμοποιούμε και να κάνουμε συμβατά αυτά που χρηματοδοτούμε.

Τελειώνοντας θα ήθελα να θυμίσω την παραίνεση της Επιτροπής να χρησιμοποιούμε τον Γενικό Απαλλακτικό αντί για de minimis, κάτι που με το Υπουργείο Εργασίας, όπως είπε και η κα Χαλικιά βρήκαμε μια φόρμουλα να το κάνουμε. Θέλαμε όσο το δυνατό να χρησιμοποιούμε Απαλλακτικό, ιδιαίτερα κάποια άρθρα τους είναι πάρα πολύ εύκολα στη χρήση.

Γιατί μπορεί αυτή τη στιγμή να είναι παραίνεση από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ότι θα επιθυμούσαμε, αλλά το θέμα είναι ότι βάζουν δείκτες στα κράτη μέλη για να δουν κατά πόσο τηρούν αυτά που στην αρχή είναι επιθυμία γι' αυτούς και στο τέλος καταντάει σα δείκτης επίδοσης.

Αυτά για μετά το φαγητό, ευχαριστώ πολύ τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής για τη συνεργασία με την Υπηρεσία, θεωρώ ότι μαζί και με τους υπόλοιπους φορείς, έχουμε κάνει μια εξαιρετική δουλειά όλοι μαζί για μια σειρά οδηγιών και εγκυκλίων που ξεκινούν κυρίως από τη RIS και που στο άμεσο μέλλον θα φτάσουν σε όλο το πεδίο εφαρμογής των Προγραμμάτων. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ την κα Γεωργοπούλου. Ο κ. Νταής έχει το λόγο.

**Π. ΝΤΑΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ. Είμαι από την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Τομέας Πολιτισμού.

Τρία θέματα πολύ σύντομα. Κατ' αρχήν να εκφράσω κι εγώ την ικανοποίηση γιατί μία συνεργασία περίπου ενός χρόνου κατέληξε σήμερα σ' ένα δεύτερο στάδιο εξειδίκευσης που μπορεί να προχωρήσει αρκετά πράγματα. Να δηλώσω εδώ ότι όπως αποδείχθηκε και μέχρι τώρα οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού έχουν την ετοιμότητα και ωριμότητα να καταθέσουν άμεσα προτάσεις.

Να θυμίσω εδώ και για την πληρότητα της ενημέρωσης της Επιτροπής ότι στις προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί από τη Διαχειριστική Αρχή έχει ανταποκριθεί το Υπουργείο με την κατάθεση Τεχνικών Δελτίων για

4 έργα και νομίζω αν λυθεί κι ένα τεχνικό πρόβλημα θα μπορούμε πολύ σύντομα να καταθέσουμε ακόμα δύο Τεχνικά Δελτία για το Μουσείο Χανίων και τον αρχαιολογικό χώρο της Δήλου.

Άρα είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε Τεχνικά Δελτία για τους χώρους UNESCO κυρίως αλλά και για τις άλλες δράσεις. Να επισημάνω εδώ ότι επειδή μεγάλο μέρος των έργων του Υπουργείου Πολιτισμού εκτελούνται με τη μέθοδο της αυτεπιστασίας, αυτό σημαίνει ότι μπορεί να μεταφραστούν τα έργα αυτά και σε γρήγορες δαπάνες, κάτι που απ' ό,τι καταλαβαίνουμε είναι αρκετά σημαντικό.

Να πω ένα δεύτερο σχόλιο για τις δύο Εξειδικεύσεις που ανέφερε ο Μηνάς Διακολιός, των 6σ, για το κτιριακό απόθεμα που έχει και πολιτιστικό ενδιαφέρον αλλά και για το θρησκευτικό τουρισμό, θα θέλαμε λίγο να συζητήσουμε αν θα πρέπει να είναι δυνητικοί δικαιούχοι και οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Όχι για ν' ανταγωνιστούμε τους ΟΤΑ ή τις μητροπόλεις ή όποιον άλλον ενδιαφερθεί να συμμετάσχει σ' ένα τέτοιο πλαίσιο διεκδίκησης έργων, αλλά για να βοηθήσουμε.

Να φέρω ένα παράδειγμα: Αν για ένα Πρόγραμμα Θρησκευτικού Τουρισμού πρέπει να γίνουν και κάποιες υποδομές σε χώρους λατρευτικούς που είναι χαρακτηρισμένοι ως μνημεία όμως, η Μητρόπολη που τα λειτουργεί μπορεί να μην έχει την τεχνική ικανότητα να κάνει το έργο υποδομής. Άρα εδώ μπορεί το Υπουργείο να έρθει με τις Υπηρεσίες του και να λύσει αυτό το πρόβλημα.

Το ίδιο μπορεί να γίνει και μ' έναν Δήμο. Γι' αυτό καταθέτω μια πρόταση να τη δούμε ίσως στη συνέχεια και με την ευκαιρία της έκδοσης των προσκλήσεων.

Τέλος, να συμπληρώσω σ' αυτά που ανέφερε η κα Ειδική Γραμματέας για την ενίσχυση των θεάτρων, κινηματοθεάτρων και αιθουσών τέχνης, ότι πέρα από όλα αυτά, είναι από τις έρευνες που έχουμε κάνει, ο χώρος αυτός είναι ο πιο δυναμικά αναπτυσσόμενος στο χώρο των πολιτιστικών βιομηχανιών. Με μεγάλη δυνατότητα προσφοράς και στην απασχόληση και στο εισόδημα αλλά και με δράσεις εξωστρέφειας.

Άρα ήταν και αυτός ένας λόγος που επελέγη ο συγκεκριμένος κλάδος ας πούμε, υποκλάδος να πω καλύτερα των πολιτιστικών βιομηχανιών

για να δοκιμάσουμε αυτό τον οδηγό εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε.

**B. ΛΑΝΤΖΗ:** Καλησπέρα κι από μένα, εκπροσωπώ το Σύνδεσμο Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος, παρά την επωνυμία μας και την έδρα στη Θεσσαλονίκη είμαστε πανελλαδικής εμβέλειας.

Ήταν πολύ ενδιαφέροντα όσα είδαμε σήμερα κα Ειδικέ και μάλιστα σε θέματα επιχειρηματικότητας κατ' εξοχήν, τόσο όσον αφορά τις παραμέτρους ενίσχυσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, αναφέρομαι σε θέματα έρευνας, καινοτομίας, παραγωγής κτλ., όσο και σε θέματα αμιγώς της εξωστρέφειας.

Ειδικότερες παρατηρήσεις δεν έχω να κάνω σ' αυτή τη φάση, είμαι σίγουρη ότι η εξαιρετική συνεργασία που έχουμε θα συνεχιστεί και περαιτέρω, και στην επόμενη φάση της ωρίμανσης των έργων και της περαιτέρω εξειδίκευσης. Ήθελα μόνο να επισημάνω δυο πράγματα αν μου επιτρέπετε.

Το πρώτο έχει να κάνει με το ότι έχουμε την αίσθηση ότι θα μπορούσατε ν' αξιοποιήσετε περισσότερο την εξειδίκευση, τη μακροχρόνια εξειδίκευση και την εμπειρία συλλογικών φορέων όπως προφανώς υπάρχουν κι άλλοι κι είναι και ο Σύνδεσμός μας, που από το 1975 ασχολείται αποκλειστικά με τις εξαγωγές και αυτό γιατί βεβαίως ο ρόλος του Δημοσίου εκεί είναι διακριτός όσον αφορά την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας.

Υπάρχει βέβαια ο ρόλος των θεσμικών φορέων, αλλά εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι είναι αναξιοποίητο εργαλείο, υπάρχει μια ανισορροπία εγώ θα έλεγα στην όλη προσέγγιση αν μου επιτρέπετε, χωρίς να παρεξηγηθώ, τη λέξη αυτή και θα ήθελα να σας παρακαλέσω σε συνεργασία μαζί μας, οι όποιες προσκλήσεις να λαμβάνουν υπ' όψιν ότι υπάρχουν σε κάποιο βαθμό γιατί προφανώς σε κάποια θέματα έχουμε το δικαίωμα να συμμετέχουμε, να χρησιμοποιείτε τους φορείς που έχουν μεγάλη εμπειρία, πανελλαδική εμβέλεια, τεχνογνωσία και προσωπικό, ώστε αυτοί να είναι σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις.

Οι επιχειρήσεις είναι μέλη τους, τις γνωρίζουν πολύ καλά, γνωρίζουν τις ανάγκες, μπορούν νομίζω να παίξουν έναν καταλυτικό ρόλο, να

συντονίσουν, να είναι πιο αποτελεσματικές οι δράσεις και να υπάρχει καλύτερη διαχείριση των πόρων. Π.χ. σε θέματα εξωστρέφειας ένα πλήρες action plan που κάθε φορέας μπορεί προφανώς να υποβάλλει και στη βάση αυτή να γίνεται η έγκριση.

Από κει και πέρα εμείς έχουμε ως ΣΕΒΕ μιλήσει, το ξέρετε πολύ καλά νομίζω κα Φωτονιάτα στα πλαίσια των δυνατοτήτων και των κοινοτικών δεδομένων, το θέμα της εξωστρέφειας και το κριτήριο να λαμβάνεται γενικότερα υπ' όψιν κατά το δυνατόν, ή της διεθνούς ανταγωνιστικότητας στα Προγράμματα και του ΕΠΑνΕΚ και του ΕΣΠΑ γενικότερα, με τη νομίζω, εν πολλοίς κοινή πεποίθηση, ότι οι εξαγωγές μαζί βεβαίως με τον τουρισμό, τις επενδύσεις και τη ναυτιλία αποτελούν την κατ' εξοχήν διέξοδο από την κρίση και την προοπτική διασφάλισης βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Άρα σίγουρα θα παρακαλούσαμε και πάλι, είναι κάτι το οποίο να το έχετε υπ' όψιν σας, στο σχεδιασμό των όποιων προσκλήσεων καταρτίζονται από την Υπηρεσία σε συνεργασία με τους υπόλοιπους. Και να κλείσω, ειδικά για το «Εξωστρέφεια» και απευθύνομαι τώρα στον κ. Γενικό Γραμματέα της Βιομηχανίας, του οποίου να θυμίσω ότι ο ΣΕΒΕ ήταν ο κατ' εξοχήν εμπνευστής, ότι είμαι σίγουρη ότι ανάλογα με την προσέγγιση και την επικοινωνία που θα κάνετε με τους Κεντρικούς και Περιφερειακούς φορείς στα θέματα Βιομηχανίας κ. Γενικέ, είμαστε στη διάθεσή σας να συζητήσουμε από κοντά, διεξοδικά τη νέα version του Προγράμματος «Εξωστρέφεια». Ευχαριστώ πάρα πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε. Πριν δώσω το λόγο στον κ. Παππά και με αφορμή το ότι θα μιλήσει για μια δράση, θα ήθελα να διορθώσω κάτι το οποίο διατυπώθηκε στην αρχική μου εισήγηση παρουσιάζοντας τη δράση για το λιανικό εμπόριο, παρουσιάζοντας ότι είναι μια δράση της ΕΣΕΕ.

Όπως πολύ σωστά με διόρθωσε η εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου η οποία αν θέλει μπορεί να τοποθετηθεί, δεν ξέρω αν είναι στην αίθουσα, είναι μια δράση η οποία ήρθε ως πρόταση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου αφού συνδιαμορφώθηκε με το βασικό συνομιλητή της εταίρο που είναι η ΕΣΕΕ.

Κύριε Παππά έχετε το λόγο.

**Γ. ΠΑΠΠΑΣ:** Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Ζήτησα το λόγο γιατί καταλαβαίνω ότι υπάρχουν κάποιες ενστάσεις από την πλευρά των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ό,τι αφορά την επιλεξιμότητα ή την ανάγκη ενίσχυσης μικρών ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων του εμπορίου.

Δε θ' αναφερθώ λίγο δογματικά ότι πρέπει να ενισχυθεί το λιανικό εμπόριο γιατί ας πούμε έχει υψηλή συνεισφορά στο ΑΕΠ ή γιατί έχει μεγάλη συνεισφορά στην απασχόληση ή ότι δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας ή ότι είναι μαζί με τον Τουρισμό οι τομείς εκείνοι που υποδέχονται το μεγαλύτερο αριθμό νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας. Αυτά είναι γνωστά.

Αυτό που ήθελα να πω είναι ότι ίσως πρέπει να ξαναδούμε λίγο αυτό το παράδοξο, το να θέλουμε ας πούμε να ενισχύσουμε το ηλεκτρονικό εμπόριο αλλά όχι το εμπόριο. Δηλαδή εάν δεν ενισχύσουμε τις εμπορικές επιχειρήσεις, πώς θα φτάσουν αυτές σ' ένα σημείο ν' ανταγωνίζονται ισότιμα στο νέο περιβάλλον της Ψηφιακής Οικονομίας, αυτού του γνωστού digital market, του single digital market σε ευρωπαϊκό επίπεδο;

Επίσης ήθελα να τονίσω ότι ένας μεγάλος αριθμός καινοτομιών έχει προέλθει από τον κλάδο του λιανικού εμπορίου, όπως για παράδειγμα η στρατηγική του ECR – Efficient Consumer Response από πολύ παλιά. Και δεν ήταν μεγάλες οι επιχειρήσεις αυτές οι οποίες ακολούθησαν πρώτες την καινοτομία αυτή. Με τα ευρωπαϊκά δεδομένα μιλάμε για μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις που το ξεκίνησαν στο ελληνικό τουλάχιστον επίπεδο.

Ένα επίσης σημαντικό σημείο είναι ότι υπάρχουν έντονες πιέσεις προς τις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου από προμηθευτές του εξωτερικού στο να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες ώστε να υπάρχει μια ταχύτερη ροή δεδομένων, προϊόντων, να επέλθει μια καλύτερη διαχείριση της αλυσίδας αξίας όλων των κλάδων. Το εμπόριο ουσιαστικά όπως είπατε κι εσείς κα Πρόεδρε συμμετέχει σε όλες τις αλυσίδες αξίας.

Να θυμίσω επίσης την ηλεκτρονική τιμολόγηση που ως καινοτομία ξεκίνησε από τον κλάδο του εμπορίου. Άρα λοιπόν θα έλεγα ότι ίσως θα πρέπει να το ξαναδούμε λίγο αυτό το κομμάτι με δεδομένο ότι το εμπόριο είναι εδώ και πολλά χρόνια αποκλεισμένο από τις ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας και γνωρίζοντας ότι και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα



επίσημα κείμενά της αναγνωρίζει το στρατηγικό ρόλο του εμπορίου στη νέα εποχή, να δούμε λίγο πιο θετικά το κομμάτι τουλάχιστον εκείνων των επιχειρήσεων που μας αποδεικνύουν ότι είναι βιώσιμες, ότι είναι δυναμικές, ότι μπορούν να δείξουν εξωστρέφεια και μπορούν να υιοθετήσουν καινοτομία, στο να συμμετέχουν κι εκείνες ισότιμα σε τέτοια προγράμματα. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε. Νομίζω ότι ακριβώς εδώ φάνηκαν οι πραγματικές αδυναμίες που βγαίνουν από το πολύ μικρό χρονικό διάστημα που είχαν να επεξεργαστούν τις προτάσεις και η Επιτροπή, νομίζω ότι αν έχει το χρόνο και κατά τη διάρκεια μέχρι το τέλος της διαδικασίας όπου θα ψηφιστούν τα συμπεράσματα και οι αποφάσεις και θα τεθεί προς έγκριση και η Εξειδίκευση, βλέποντας τα ειδικά χαρακτηριστικά αυτής της δράσης, ουσιαστικά δομείται και αναπτύσσεται γύρω από δύο κατηγορίες παρεμβάσεων οι οποίες έχουν σα στόχο ακριβώς να ενισχύσουν αυτό που λέτε.

Και κατά τη δική μου προσέγγιση, επειδή συμμετείχα σε συζητήσεις και με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και με την ΕΣΕΕ, δίνει μια πολύ πιο ολοκληρωμένη εικόνα και νομίζω ότι αξιοποιεί όλα τα παραδείγματα και τις αποτυχίες προηγούμενων δράσεων, ακόμη και τις πολύ στοχευμένες του Digital Retail, καταθέτοντας πολύ ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που ξεπερνάνε λίγο αυτό το κομμάτι που λέει ένα απλό e-shop, το οποίο απ' ό,τι φαίνεται τις περισσότερες φορές ήταν ένα κενό κουτί το οποίο δε συνεχίστηκε.

Ο κ. Περουλάκης έχει το λόγο.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Πολύ σύντομα, η αντίθεση που εκφράσαμε σε σχέση με συγκεκριμένες δράσεις, τουλάχιστον όπως παρουσιάστηκαν σαν τίτλοι, έχουν να κάνουν με το ότι δυστυχώς τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν είναι ο Ιησούς εν Κανά. Δε μπορούμε να μοιράσουμε κρασί και ψωμί για όλους, είναι αδύνατο.

Πρέπει να έχουμε συγκεκριμένους Άξονες. Και όλες οι δράσεις οι οποίες έχουν συμφωνηθεί να χρηματοδοτηθούν μέσα από το ΕΠΑνΕΚ πρέπει να έχουν ένα νήμα καθοδηγητικό. Κι αυτό είναι συγκεκριμένοι Άξονες πάνω

στους οποίους έχουμε συμφωνήσει ότι θα κατευθύνουμε τις ενέργειές μας. Θα τους πω πολύ σύντομα:

- Προώθηση της καινοτομίας και κυρίως συνεργασίας Πανεπιστημίου και επιχειρήσεων.
- Με τη χρήση των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, ανασυγκρότηση του Δημοσίου, ανασυγκρότηση της παραγωγής και προώθηση των εξαγωγών.
- Εκμετάλλευση των συνεργειών μεταξύ των Ταμείων και επίσης μεταξύ των μέσων πολιτικής που είναι τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής και οι άμεσες ενισχύσεις που έχουμε.

Λοιπόν, μέσα σ' αυτή τη λογική, μπορεί να βρεθεί ένας τρόπος να υποστηρίξουμε μικρομεσαίες επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου, αν και εφ' όσον συνάδουν με τους υπόλοιπους στρατηγικούς σχεδιασμούς του Προγράμματος. Αλλά έτσι όπως παρουσιάστηκε στον τίτλο, η Επιτροπή, και θα ήθελα να καταχωρηθεί στα πρακτικά, εκφράζει τις επιφυλάξεις της για τη σκοπιμότητα αυτών των δράσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Χαίρομαι που επιμένει ο κ.Περουλάκης λέγοντας «έτσι όπως παρουσιάστηκε στον τίτλο». Και θα συμφωνήσω μαζί του, διότι ίσως ο τίτλος αδικεί και υποτιμά τη στόχευση και αυτής της δράσης και της δράσης του franchise και ειδικά για τη δράση του franchise νομίζω ότι έχει πολλά καινοτόμα χαρακτηριστικά και δεν είναι απλώς μια οριζόντια δράση, επειδή τα franchise μπορεί να μην ήταν επιλέξιμα στις ήδη δράσεις που βγάλαμε, τα κάνουμε τώρα με μια λογική «χρήματα σε όλους».

Δεν είναι αυτό. Και γι' αυτό είμαι σίγουρη ότι, όταν θα δοθούν ή μπορούν να συμπληρωθούν σα στοιχεία απαραίτητα ως δικλείδα ασφαλείας στο χαρακτήρα που θέλουμε να διασφαλίσουμε για τις δράσεις, θεωρώ ότι δε θα υπάρχει κανένα πρόβλημα και θα γίνουν πλήρως αποδεκτά.

Προχωράμε στην επόμενη θεματική ενότητα. Θα γίνει μια παρουσίαση από την κα Κρητικού η οποία αφορά τη Μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων. Έχει ένα νόημα, θα ήθελα να γίνει τώρα, είναι και οι θεσμικοί κοινωνικοί εταίροι εδώ, αφορά και την πρόσκληση η οποία είναι ενεργή.

**Π. ΠΑΠΑΡΙΔΟΥ:** Όχι, απλώς εγώ δεν έκανα τοποθέτηση γιατί και την πρώτη φορά επί της διαδικασίας μίλησα και θα ήθελα να πω ορισμένα πράγματα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ζητήστε τώρα το λόγο, δε σας είδα.

**Π. ΠΑΠΑΡΙΔΟΥ:** Ναι, τον ζήτησα, γι' αυτό σας λέω. Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να πω, όσον αφορά στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής που ως ΣΕΠΕ πάντα το στηρίζαμε, πιστεύουμε ότι είναι ό,τι πιο σωστό για τη χώρα μας, ότι μέχρι να λυθούν όλα τα θέματα Αιρεσιμότητας κτλ., θα πρέπει να φροντίσουμε να υπάρχουν διαθέσιμα κονδύλια ώστε να μπορέσουν να γίνουν κάποια θέματα από τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής.

Γιατί υπάρχουν πάρα πολλά πράγματα που έχουν ενταχθεί στο ΕΠΑΝΕΚ, μιλούσαμε για ένα μικρό ποσό που υπήρχε στον Άξονα το συγκεκριμένο, αυτή τη στιγμή βλέπω ότι ήδη έχουν προχωρήσει κι έχουν ενταχθεί κι άλλα πράγματα. Ελπίζουμε όταν θα αρθεί η αιρεσιμότητα να έχουν μείνει κονδύλια για να γίνουν κάποια πράγματα για το Δημόσιο όπως είπε και ο κ. Ταφύλλης και για την Τεχνική Βοήθεια.

Ένα δεύτερο θέμα που πιστεύουμε ότι κι αυτό θα πρέπει να το δείτε κάποια στιγμή, είναι μέσα σε όλα και η χρηματοδότηση από την Τεχνική Βοήθεια της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.. Εφ' όσον η Κοινωνία της Πληροφορίας εξακολουθεί και είναι φορέας ο οποίος έχει έργα phasing, φαίνεται και στην Εξειδίκευση σε κάποιο σημείο του ΕΠΑΝΕΚ, θα πρέπει με κάποιον τρόπο να λυθεί και το θέμα της χρηματοδότησής της. Διότι αυτή τη στιγμή είναι στον αέρα.

Ή λοιπόν θα χρησιμοποιηθεί σαν φορέας και θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί με κάποιον τρόπο, ή διαφορετικά θα πρέπει να βρεθεί κάποια άλλη λύση για όλα αυτά τα έργα τα οποία υλοποιεί.

Να πω κάτι σε σχέση με αυτό που είχε αναφέρει ο κ. Αχιλλόπουλος προηγουμένως νομίζω, να επιμείνω λίγο σε αυτό. Όσον αφορά την εμπλοκή των Τραπεζών σε οποιοδήποτε θέμα συγχρηματοδοτούμενου Προγράμματος, ό,τι έχει γίνει μέχρι στιγμής ήταν μια αποτυχία.

Και ν' αναφερθώ στο JEREMIE επειδή αφορούσε τον κλάδο μας, από τα 85 εκατομμύρια με το ζόρι απορροφήθηκαν 4,5 εκατομμύρια έχοντας απορρίψει όλες τις προτάσεις οι Τράπεζες τις οποίες υποβάλλανε και

όπως είναι και το καθεστώς στην Ελλάδα, παρ' όλο που είχαμε κάνει πολλές τοποθετήσεις εμείς, χωρίς καμία αιτιολόγηση.

Λοιπόν, πιστεύουμε ότι δεν είναι ο κατάλληλος φορέας οι Τράπεζες για να κάνουν κάτι τέτοιο, διότι χρηματοδοτούν όποιον θέλουν και αν παρ' ελπίδα κάτι τέτοιο προχωρήσει. Επαναφέρουμε το αίτημα που έχουμε κάνει πολλές φορές μέχρι τώρα, ν' απαιτήσουμε απ' αυτούς τους φορείς, εφ' όσον τους δίνουμε χρήματα να διαχειριστούν, να τοποθετούνται εγγράφως και να αιτιολογούν τις οποιεσδήποτε απορρίψεις.

Δεν απαιτούμε να παραβούν τις διαδικασίες τους, απαιτούμε όμως, όπως συμβαίνει και σε όλες τις υπόλοιπες χώρες, να αιτιολογούν εγγράφως την οποιαδήποτε απόρριψη για να μη δίνουν τα χρήματα όπου θέλουν. Οι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως ξέρουμε όλοι, δε στηρίζονται από τον τραπεζικό τομέα καθόλου, άρα πρέπει με κάποιο τρόπο να λυθεί αυτό το θέμα.

Ένα άλλο θέμα επίσης που είναι πάρα πολύ σημαντικό είναι το θέμα των ανέργων. Άνεργοι στην Ελλάδα είναι οι απολυμένοι του ΙΚΑ. Ούτε ΟΑΕΕ, ούτε ΤΣΜΕΔΕ, ούτε τίποτα. Είμαστε σε μια χώρα που υπάρχει πάρα πολύς κόσμος αυτή τη στιγμή που είναι χωρίς εργασία και ήταν σε κάποιο σημείο, είχε έναν ΟΑΕΕ γιατί είχε μια ατομική επιχείρηση, είχε ένα ΤΣΜΕΔΕ που δε μπορεί να το πληρώσει, άρα θα πρέπει να βρούμε κάποιον τρόπο και αυτοί οι άνθρωποι να ενταχθούν στους ανέργους και να μην είναι μόνο οι άνεργοι του ΙΚΑ.

Πηγαίνοντας λίγο γρήγορα τα σημεία της Εξειδίκευσης, είδα ότι σε διάφορα σημεία, γιατί τα πήγα τρέχοντας, ο κλάδος ΤΠΕ δεν είναι στους επιλέξιμους τομείς για χρηματοδότηση. Όπως π.χ. στη νεοφυή επιχειρηματικότητα. Δε μπορώ να είμαι πιο συγκεκριμένη, γιατί το πήγα λίγο γρήγορα, πιστεύω ότι σα φορέας ο οποίος μπορεί να δώσει ανάπτυξη στη χώρα, οι ΤΠΕ είναι μέσα στους φορείς ανάπτυξης που μπορούν να φέρουν έσοδα στη χώρα μας. Άρα θα έπρεπε λίγο να το δούμε και απ' αυτή την πλευρά.

Κι ένα ακόμη σημείο: Επειδή υπάρχουν διάφορα θέματα για δράσεις στρατηγικής ανάπτυξης ερευνητικών, τεχνολογικών φορέων κτλ., θα πρότεινα οποιαδήποτε χρηματοδότηση δοθεί γι' ανάπτυξη ή για υποστήριξη

ερευνητικού έργου, να δοθεί με την προϋπόθεση ότι με την ολοκλήρωση του έργου θα βγει και κάποια πατέντα.

Σ' αυτό το σημείο υστερούμε πάρα πολύ ως χώρα. Ξέρουμε ότι κάνουμε πάρα πολύ ερευνητικό έργο και είμαστε μάλιστα και αρκετά ψηλά σ' επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κονδύλια που απορροφούμε στην Έρευνα, είμαστε όμως τελευταίοι στις πατέντες. Άρα, προτείνουμε, αν επιδοτείται κάποιος για κάτι τέτοιο, αυτό να καταλήγει σε κάποια πατέντα. Και αν υπάρχουν προβλήματα, γιατί υπάρχουν νομοθετικά προβλήματα, καλό θα είναι να τα λύσουμε.

Κι ένα τελευταίο σχόλιο στον κύριο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προσπάθησα στο διάλειμμα να κάνουμε μια συζήτηση αλλά δε μπορούσαμε: Έκανε μια πρόταση για τα spin off και τα start ups ότι φυσικά και δεν τους χρηματοδοτεί κανείς, εδώ δε χρηματοδοτεί άλλες επιχειρήσεις. Αλλά το να υπάρξει κάποια συμμετοχή του Δημοσίου στην εταιρεία τους, αυτό θα ήταν καταστροφή.

Πιστεύω θα ήταν καταστροφή σε οποιαδήποτε χώρα, πολύ περισσότερο σε μια χώρα σαν την Ελλάδα. Δεν είναι δυνατό να μπορέσει να προχωρήσει έτσι. Και όσον αφορά τη χρηματοδότηση αυτών των επιχειρήσεων για ν' αναπτύξουν εφαρμογές για το Ελληνικό Δημόσιο, αυτό θα πρέπει να το δούμε πάρα πολύ προσεκτικά διότι έχει πολλά προβλήματα.

Το πρώτο πρόβλημα είναι ότι θα τους βάλουμε να κάνουν κάτι το οποίο στη χώρα μας με τις υφιστάμενες συνθήκες δε μπορούν να το προωθήσουν, γιατί θέλει κάποια προϋπηρεσία. Δεύτερον, δεν έχει τη δυνατότητα μια μικρή επιχείρηση να διαγωνιστεί σ' ένα έργο, να κατέβει σ' ένα έργο Δημοσίου, είναι αδύνατο, ούτε οι Τράπεζες θα τη στηρίξουν και το Δημόσιο θα την πληρώσει όποτε θέλει.

Οπότε το να τη βάλουμε ν' αναπτύξει κάτι στοχευμένο το οποίο δεν θα ξέρει μετά τι να το κάνει και θα είναι και κρατική ενίσχυση, πιστεύω ότι δεν είναι σωστό. Είναι καλό να τους στηρίξουμε, αλλά να τους δώσουμε την ελευθερία να μπορούν ν' αναπτύξουν αυτό που πιστεύουν ότι θα είναι βιώσιμο για την επιχείρησή τους. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε πολύ. Να πω κλείνοντας ίσως αυτό το κομμάτι, συμμερίζομαι απόλυτα την αγωνία που εξέφρασε ο ΣΕΠΕ στην

αρχική του τοποθέτηση και τη συμμερίζομαι απόλυτα διότι ο ΣΕΠΕ αποτελεί έναν βασικό, πολύ αξιόπιστο συνομιλητή σε όλο αυτό το κομμάτι της συνδιαμόρφωσης των Προγραμμάτων, όλον αυτό τον καιρό μας έχει τροφοδοτήσει είτε μ' ενημερωτικά δελτία που στέλνει είτε με συγκεκριμένες παρατηρήσεις που κάνει πάνω στις δράσεις ή σε οτιδήποτε σχεδιάζεται με πολύ στοχευμένα σχόλια.

Και γι' αυτό θέλω λίγο να τον κάνω να νιώσει και να σας κάνω να νιώσετε μια εμπιστοσύνη για την εμπλοκή που θα έχετε στο κομμάτι της κατάρτισης των προσκλήσεων, γιατί αυτή την εμπλοκή τη θεωρώ μονόδρομο όπως τα έχουμε πει και σε κατ' ιδίαν συναντήσεις.

Θέσατε κάποια θέματα, απαντώ μόνο σε αυτά στα οποία μπορώ πολύ άμεσα. Δεν ξέρω αν ο κ. Ταφύλλης μετά θέλει να πάρει το λόγο για τις ΤΠΕ πιο συγκεκριμένα. Θέσατε το θέμα των ανέργων. Έχετε δίκιο, η ομάδα στόχου που τέθηκε στις προσκλήσεις μας είχε ένα πρόβλημα, διότι υπήρχε μια αντίφαση, από τη μία ομάδα στόχος ήταν αυτή ομάδα επαγγελματική ή ομάδα υψηλών προσόντων, η οποία όμως δεν καταγράφεται με τη λογική του ανέργου στον ΟΑΕΔ, ή οποιουδήποτε ανέργου στο ΙΚΑ.

Είτε έχει άλλες πιο ευέλικτες μορφές απασχόλησης είτε ένας Μηχανικός λόγω αυτοαπασχόλησης δε μπορεί να καταγραφεί ως άνεργος ή οποιαδήποτε άλλη τέτοια ειδικότητα. Οπότε αυτό έχει προβλεφθεί ειδικά στον επανασχεδιασμό των δεύτερων δράσεων, το τόνισα και για τη νεοφυή αλλά θα ισχύσει και για τους τριτοβάθμιους. Αυτό το κομμάτι της ανεργίας ή του τί θεωρείς ως άνεργο, δεν είναι σωστό, δε θα είναι αυτή η ομάδα στόχος και αυτοί οι δικαιούχοι.

Το σχόλιο για τη νεοφυή επιχειρηματικότητα για να είμαι ειλικρινής δεν το κατάλαβα γιατί ήταν επιλέξιμος ο κλάδος των ΤΠΕ και αν δεν κάνω λάθος, φέρνοντας στο μυαλό μου τ' απολογιστικά στοιχεία του 1<sup>ου</sup> κύκλου, πρέπει να είναι η δεύτερη κατηγορία σε ποσοστό υποβολών, που έχουν υποβάλλει στη νεοφυή επιχειρηματικότητα.

Ο λόγος στον κ. Μπαλτά.

**M. ΜΠΑΛΤΑΣ:** Δε θέλω κάτι κα Ειδικέ αλλά επειδή ήμουν ο τυχερός άτυχος που σας οδήγησα για φαγητό, στα πρακτικά δεν άκουσα την άποψή σας

κυρίως για τα ζητήματα της Εφοδιαστικής και θα ήθελα μια γνώμη επ' αυτών, όσο πιο σύντομα νομίζετε. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ναι, όπως σας εξήγησα, αυτή τη στιγμή αυτό που παρουσιάζουμε είναι η εκροή μιας συνδιαμόρφωσης προτάσεων μεταξύ της εμπλοκής του Οικονομίας, μέσω της Ειδικής Γραμματείας, και του Φορέα Πολιτικής.

Ο φορέας Πολιτικής για τα θέματα των logistics είναι δίπλα μου, είναι η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, νομίζω ότι από συζητήσεις που έχουν γίνει είναι στο κομμάτι της προτεραιότητας των επόμενων δράσεων που θα έρθουμε να συζητήσουμε και να εξειδικεύσουμε, όπως νομίζω ότι τα είπαμε και κατ' ιδίαν. Χρειαζόταν αυτός ο χρόνος ωρίμανσης διαδικασιών, οργάνων τα οποία φαίνεται ότι λειτουργούν, μόλις αυτά έχουν μια πρώτη εκροή, είμαι σίγουρη ότι θα βρεθούμε οι τρεις μας.

**Ε. ΖΑΦΕΙΡΗΣ:** Εξάλλου λειτουργεί το Συμβούλιο των logistics, περιμένουμε μια πρόταση από θεσμικό όργανο που θα διευκολύνει πάρα πολύ και θα ξέρουμε ότι η πρόταση αυτή εκφράζει ευρύτερα τον επιχειρηματικό τομέα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Επειδή δε θα ήθελα να θέσω σ' αυτή τη φάση το κομμάτι της Εξειδίκευσης απλώς υπό έγκριση, θεωρώντας ότι πολλοί από τους φορείς οι οποίοι μίλησαν θα θέλουν ν' αποτυπωθούν οι ενστάσεις τους, οι αγωνίες τους, κάποια πράγματα στα πρακτικά, θα ήθελα αυτό το κομμάτι της έγκρισης να μείνει στο τέλος οπότε διαβάζοντας τα πρακτικά να νιώσω ότι είμαστε όλοι καλυμμένοι και υπάρχει μια ομοφωνία σε αυτό που θα εγκριθεί τελικά.

Περνώντας λοιπόν στη θεματική ενότητα 5.4 θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων. Έλεγα και προηγουμένως ότι ερχόμαστε εδώ και θα περάσουμε μια τροποποίηση απαραίτητη και με βάση τα σχόλια που κατατέθηκαν και αφορούν την ενεργή πρόσκληση 24 για το κομμάτι της κατάρτισης.

Η παρουσίαση θα γίνει από την Προϊσταμένη της Α2, την Ελένη Κρητικού.

**«Μεθοδολογία και Κριτήρια επιλογής πράξεων: Παρουσίαση, συζήτηση και έγκριση»**

**E. ΚΡΗΤΙΚΟΥ:** Καλησπέρα κι από μένα. Πέραν αυτής της τροποποίησης, επειδή άλλα κριτήρια δεν έχουν εξειδικευθεί για την παρούσα Εξειδίκευση, όπως βλέπετε είναι τεράστιος ο όγκος και είναι αδύνατο να γίνει σε μια Επιτροπή όλη η εξειδίκευση των κριτηρίων.

Έχω ετοιμάσει μια παρουσίαση για το τι κριτήρια παρουσιάστηκαν συνολικά τόσο στην 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης όσο και στις γραπτές διαδικασίες που έγιναν μετά και φυσικά έχουμε και τη διόρθωση - τροποποίηση σε ένα κριτήριο, σε μια κλίμακα τιμών του κριτηρίου της πρόσκλησης 024 και θ' αναφερθώ αναλυτικά παρακάτω.

Θυμίζω και πάλι ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης σύμφωνα με τον κανονισμό το 1303, το άρθρο 110, πρέπει να εξετάσει και να εγκρίνει τόσο τη μεθοδολογία όσο και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων. Συνολικά, για να έχετε μια εικόνα, αν και έχουν περάσει από σας όλες οι γραπτές διαδικασίες και ήσαστε παρόντες και στην 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης, έχουν εγκριθεί κριτήρια για 26 δράσεις πλην κρατικών ενισχύσεων και κριτήρια για 6 δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Αναλυτικά, μπορεί να θυμάστε, να σας θυμίσω ότι στην 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίθηκαν τα κριτήρια κυρίως για τις πράξεις της Τεχνικής Βοήθειας και για άλλες πράξεις πλην κρατικών ενισχύσεων, που κυρίως ήταν phasing. Συγκεκριμένα ήταν τα κριτήρια για το Πράσινο Νησί, τη Ρεβυθούσα, για προσκλήσεις δηλαδή που έχουν ήδη βγει, για τη διασύνδεση των Κυκλάδων την 1<sup>η</sup> φάση, τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας για τη σύνδεση του ΚΥΤ Λαγκαδά με το ΚΥΤ Φιλίππων, το πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης. Όλες αυτές οι προσκλήσεις έχουν βγει.

Κριτήρια για το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων που θα πάει στο ΠΕΠ πλέον, κριτήρια για το Αχίλλειο της Κέρκυρας που ελπίζουμε ότι θα είναι με μεγαλύτερο προϋπολογισμό των 5 εκατομμυρίων, οπότε μπορεί να πάει στη ρύθμιση αργότερα, που λέει ο κ. Φίρμπας.

Έχουμε κριτήρια για το Μουσείο Ναυπηγικών Τεχνών Αιγαίου, έχει βγει η πρόσκληση και έχει κατατεθεί το Τεχνικό Δελτίο, είναι υπό αξιολόγηση. Αντίστοιχο με το Αχίλλειο είναι και οι εγκαταστάσεις του Δυρού στη Λακωνία. Είχαν εγκριθεί τα κριτήρια αλλά η πρόσκληση δεν έχει βγει. Το



Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου, τα κριτήρια είχαν εγκριθεί στην 1<sup>η</sup> Επιτροπή, έχει βγει η πρόσκληση και είμαστε σε διαδικασία υποβολής Τεχνικού Δελτίου.

Ακολουθούν τα κριτήρια για τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία και τις πολιτιστικές υποδομές. Έχει βγει η πρόσκληση, είναι η 022. Οι πηγές Καϊάφα πέρασαν τα κριτήρια μεν αλλά δεν υπήρχε η αντίστοιχη Εξειδίκευση. Ακολουθεί το έργο των Rural, θα είμαστε στην επόμενη φάση σε διαδικασία πρόσκλησης, την επόμενη περίοδο.

Για το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο θα περιμένουμε τα θέματα της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, την προτεραιοποίηση των έργων. Το ίδιο και για τα επόμενα κριτήρια που είχαν περάσει από την πρώτη Επιτροπή. Θυμίζω επίσης ότι σε μη ονοματισμένα έργα έχουμε τα κριτήρια της Τεχνικής Βοήθειας με την οποία έγιναν όλες αυτές οι εντάξεις και είδατε την ενεργοποίηση και τις εντάξεις στον Άξονα αυτόν.

Είχαν περάσει τότε και τα κριτήρια για την κατάρτιση και πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, αλλά τα κριτήρια αυτά με άλλη γραπτή διαδικασία, τροποποιήθηκαν τον Ιούνιο του 2016 και έτσι βγήκε η πρόσκληση 024.

Ακολουθούν τα κριτήρια, είχαν περάσει πέρυσι και τα κριτήρια για τις συστημικές παρεμβάσεις, μηχανισμούς για την παρακολούθηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με δικαιούχους τους θεσμικούς κοινωνικούς εταίρους. Αυτή η πρόσκληση βγήκε χτες, ολοκληρώθηκε και η ανάρτησή της στη «Διαύγεια».

Θέλω να διευκρινίσω ότι οι δράσεις των κρατικών ενισχύσεων, τα κριτήριά τους υποβάλλονται στην Επιτροπή μόλις ολοκληρωθεί η επεξεργασία των οδηγιών εφαρμογής ή όταν είμαστε κοντά στην έκδοση, έχουν ωριμάσει αρκετά οι οδηγοί εφαρμογής. Με τον τρόπο αυτό δουλέψαμε και τις άλλες δράσεις κρατικών ενισχύσεων που πέρασαν από την Επιτροπή με γραπτή διαδικασία όπως τα ERA-NETs και οι διμερείς συνεργασίες.

Ανατρέχοντας λοιπόν στις γραπτές διαδικασίες θυμίζω ότι στην πρώτη γραπτή είχαν περάσει οι Οδηγοί των κρατικών ενισχύσεων που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΚΤ, που ήταν οι πτυχιούχοι και η νεοφυής επιχειρηματικότητα, στη δεύτερη γραπτή ακολούθησαν τα κριτήρια για την αναβάθμιση και τις τουριστικές επιχειρήσεις, στην 5<sup>η</sup> γραπτή, κάπου αρχές

Ιουνίου πέρασαν τα κριτήρια για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6c, «Διατήρηση, προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς».

Επίσης η νέα έκδοση των κριτηρίων που είπαμε, κατάρτιση και πιστοποίηση γνώσεων, η πρόσκληση 024 που βγήκε στο τέλος Ιουνίου με δικαιούχους θεσμικούς κοινωνικούς εταίρους, Συνδέσμους επιχειρήσεων, κλαδικούς φορείς που έχει τεράστιο ενδιαφέρον απ' ό,τι προκύπτει από τα τηλέφωνα που δεχόμαστε και τα e-mails.

Στην 6<sup>η</sup> γραπτή διαδικασία πέρασαν τα κριτήρια για τις δράσεις της στρατηγικής ανάπτυξης ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, το νέο ΚΡΗΠΙΣ όπως τ' ονομάζουμε. Η πρόσκληση έληξε πρόσφατα, στις 28 Σεπτεμβρίου και είναι σε διαδικασία αξιολόγησης. Έχουμε συγκριτική αξιολόγηση εδώ. Και ακολουθεί, λήγει στις 21, αλλά πήρε μια παράταση για 31 Οκτώβρη η πρόσκληση για την ενίσχυση των υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας.

Τέλος, στην 6<sup>η</sup> γραπτή διαδικασία πέρασαν τα κριτήρια για την Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτό στο Άγιο Όρος, το αυτοδιοίκητο, είναι έργο phasing, μεταφερόμενο.

Στην 7<sup>η</sup> γραπτή διαδικασία πέρασαν κριτήρια για έργα του ΙΓΜΕ, το έργο του ΙΓΜΕ με τις μελέτες και τις έρευνες του ενεργειακού τομέα. Πέρασαν τα κριτήρια για το έργο του ΕΔΕΤ, για τον εκσυγχρονισμό, τη σύνδεση όλων των ΑΕΙ και των Ερευνητικών Κέντρων της χώρας.

Πέρασαν επίσης με την 7<sup>η</sup> γραπτή τα κριτήρια για το Εθνικό Κτηματολόγιο, το έργο όμως για τις ψηφιακές ορθοεικόνες και αεροφωτογραφίες, ένα έργο που πήρε εξαίρεση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο οποίο έχει γίνει η πρόσκληση και η υποβολή της πρότασης επειδή το έργο έχει ολοκληρωθεί και είμαστε κοντά στην ένταξη του εφ' όσον απενταχθεί από την Ψηφιακή Σύγκλιση.

Και πέρασαν και τα κριτήρια για τα έργα ERA-NETs, είναι συνεργασίες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και επιχειρήσεων που είχαν συμμετάσχει επιτυχώς σε κοινές προκηρύξεις υποβολής προτάσεων στα ευρωπαϊκά δίκτυα ERA-NETs, είναι και αυτά κρατικές ενισχύσεις. Αντίστοιχα κρατικές ενισχύσεις είναι και οι διμερείς και πολυμερείς συνεργασίες. Είναι μια δράση γύρω στα 40 εκατομμύρια, στην αρχή θα βγει,

τώρα άμεσα, μόλις δημοσιευθεί σε ΦΕΚ η εκχώρηση θα προκηρυχθεί η δράση για την Ελλάδα – Γερμανία, προϋπολογισμού 9 εκατομμυρίων ευρώ.

Ήθελα να πω ότι η προηγούμενη δράση για τα ERA-NETs είναι 16 εκατομμύρια συνολικά αλλά ξεκινάμε με μια πρώτη προκήρυξη για τα 4, 4,5 εκατομμύρια που είναι για τις 6 πρώτες κοινές ευρωπαϊκές προκηρύξεις που έχουν γίνει. Ακολουθούν τα κριτήρια για το Κτηματολόγιο, το κανονικό έργο του Κτηματολογίου.

Τέλος μετά από μια παρατήρηση της ΕΥΚΕ, τροποποιήθηκαν τα κριτήρια για τα ERA-NETs για ένα θέμα που είχε σχέση με τις άδειες λειτουργίας. Και έρχομαι σ' αυτό που ανέφερε η Ειδική Γραμματέας, υποβάλλουμε σήμερα για έγκριση, μέχρι τώρα έκανα μια αναδρομή στο τι πέρασε στις Επιτροπές και στις γραπτές διαδικασίες.

Τώρα ερχόμαστε στη σημερινή Επιτροπή, τη σημερινή συνεδρίαση, να θέσουμε υπό έγκριση τη διόρθωση των κριτηρίων αξιολόγησης για την πρόσκληση 024. Είναι κατάρτιση και πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα με δικαιούχους είπαμε, τους θεσμικούς κοινωνικούς φορείς και τους άλλους συλλογικούς φορείς.

Συγκεκριμένα διορθώνεται η κλίμακα τιμών ενός συγκεκριμένου κριτηρίου που ονομάζεται αποτελεσματικότητα. Το κριτήριο αυτό, η αποτελεσματικότητα είναι το πηλίκο του δείκτη εκροής για την πράξη προς το σύνολο του δείκτη που έχουμε στην πρόσκληση. Η πρόσκληση έχει το δείκτη 10601 που είναι συμμετέχοντες απασχολούμενοι, αυταπασχολούμενοι και εποχικά εργαζόμενοι, ο στόχος μας είναι να φτάσουμε τους 24.000 εργαζομένους.

Εκεί πέρα η κλίμακα τιμών είχε από το 0,55 έως το 1 είχαμε την τιμή 7 έως 10. Το 0,55 διαπιστώθηκε ότι οδηγούσε σε λανθασμένα αποτελέσματα, οπότε άλλαξε η τιμή αυτή και έγινε από 0,7 έως 1. Παίρνει την τιμή 7 έως 10. Αντίστοιχα ο δείκτης αυτός, αν είναι από 0,4 έως 0,7 παίρνει την τιμή 4,6 ενώ παλιά ήταν 0,2 έως 0,55.

Επίσης ο δείκτης εάν είναι από 0,1 έως 0,4 παίρνει την τιμή 1 έως 3. Οι παλιές τιμές ήταν 0 και 0,2. Τέλος, εάν ο αντίστοιχος δείκτης είναι 0, ή είναι μικρότερος του 0,1 παίρνει την τιμή 0. Παλιότερα ήταν αν ο αντίστοιχος

δείκτης είναι 0. Αυτή είναι η μόνη διόρθωση η οποία τίθεται σε έγκριση σήμερα.

Θέλω ν' αναφέρω ότι στην πρόσκληση 024 θα γίνει μια σχετική τροποποίηση με προσθήκη εκπαιδευτικών όρων, δεδομένου ότι νέο ΕΣΔΕΚ δεν υπάρχει και δεν έχει εκδοθεί μέχρι τώρα, οπότε προχωρήσαμε σε μια καταγραφή εκπαιδευτικών όρων που θα βοηθήσουν στη σύνταξη φανταζόμαστε των προτάσεων.

Επίσης θα επισυναφθούν στην πρόσκληση υποδείγματα των συμφωνητικών συνεργασίας των φορέων, επομένως θεωρούμε ότι πολλές ερωτήσεις απ' όσες έχουν τεθεί για την πρόσκληση 024, θα μπορούν ν' απαντηθούν μέσα απ' όλη αυτή την τροποποίηση που θα γίνει άμεσα. Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ την κα Κρητικού, έγινε ένας απολογισμός σε σχέση με όλη αυτή τη διαδικασία των γραπτών Επιτροπών Παρακολούθησης που έχουν γίνει κατά τη διάρκεια της χρονιάς σ' αυτή τη λογική της εμβάθυνσης και της εξειδίκευσης των κριτηρίων.

Παρουσιάστηκε λίγο πιο ειδικά το θέμα του δείκτη που ουσιαστικά είναι ένα τεχνικό θέμα το συγκεκριμένο, καθώς τρέξαμε διάφορα σενάρια για να δούμε στη σωστή στάθμιση αλλά η λογική και η στόχευση των κριτηρίων δεν αλλάζουν με τις τροποποιήσεις που παρουσίασε η κα Κρητικού.

Νομίζω ότι οι τροποποιήσεις της πρόσκλησης, που ουσιαστικά είναι επεξηγήσεις με βάση τα ερωτήματα που έχουν τεθεί από τους ενδιαφερομένους και θ' ανέβει αύριο, θα έχει ένα συνολικό βοηθητικό υλικό για όλες αυτές τις καινούργιες έννοιες που έχουν εισαχθεί μέσα στην πρόσκληση.

Έχει γίνει μια πάρα πολύ σοβαρή δουλειά και νομίζω ότι έχουν δημιουργηθεί εργαλεία τα οποία θα επιταχύνουν και θα βοηθήσουν πάρα πολύ οποιαδήποτε άλλη πρόσκληση κατάρτισης βγει στο μέλλον, είτε από μας είτε από το Εργασίας με το οποίο νομίζω ότι κινούμαστε στην ίδια λογική για το κομμάτι της κατάρτισης και της πιστοποίησης.

Επειδή είναι ένα εξειδικευμένο θέμα και επειδή έχω δει ότι έχουν μείνει και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, τουλάχιστον μέρος αυτών, για την

πρόσκληση 024, δεν ξέρω αν θέλει κάποιος να τοποθετηθεί ή να ρωτήσει κάτι. Δεν υπάρχει.

**Άρα η μεθοδολογία και τα κριτήρια της επιλογής πράξεων τίθεται προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν παρατηρήσεις, εγκρίνονται ομόφωνα.**

Περνάμε τώρα σε μια κατηγορία παρεμβάσεων οι οποίες αφορούν παρουσιάσεις τεχνικών θεμάτων, είτε αυτές έχουν να κάνουν με πρωτοβουλίες που πολλάκις αναφέρθηκαν από τις εισηγήσεις μας και διέτρεξαν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων, είτε τεχνικά θέματα που αφορούν την εξέλιξη των Αιρεσιμοτήτων, πολύ σημαντικά για το μέλλον, θα κρίνουν το μέλλον των προσκλήσεων και βέβαια στόχους δαπανών.

Είμαστε αρκετά εκτός χρόνου, ξέρω ότι όλοι οι συνάδελφοι έχουν δουλέψει πολύ κι έχουν κάνει πολύ ωραίες παρουσιάσεις, κάποιες εξ αυτών αρκετά μεγάλες. Θα παρακαλούσα θερμά να μείνουμε στην ουσία των παρουσιάσεων, να μην κουράσουμε το ακροατήριο. Έχει σημασία να μείνουμε στα κομβικά σημεία γιατί έχουν ένα ενδιαφέρον.

Θα ξεκινήσουμε με τον κ. Δρίτσα, στέλεχος της Μονάδας Α1 ο οποίος θα παρουσιάσει και θα διατρέξει πολύ γρήγορα αυτό που ειπώθηκε στην αρχή, τη δημιουργία του Μητρώου Καταγραφής των Δομών Στήριξης της Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας, παρουσιάζοντας λίγο αυτή τη βάση και τα κελιά. Αυτή η βάση διαμορφώθηκε και οριστικοποιήθηκαν τα κελιά της μετά από μια διαβούλευση που έτρεξε με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στο κομμάτι αυτών των δομών.

#### **Πρωτοβουλίες για την υλοποίηση των δράσεων»**

**«Μητρώο δομών ενεργού Στήριξης της Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας (Start ups) (ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ)»**

**Μ. ΔΡΙΤΣΑΣ:** Ευχαριστώ πολύ, καλησπέρα σας. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτή η πρωτοβουλία είναι κι αυτή μια start up από μόνη της, δηλαδή είναι κάτι καινοτόμο, δεν έχει ξαναγίνει στην Ελλάδα και δε βρήκαμε και κάτι

ανάλογο στο εξωτερικό για ν' αντιγράψουμε. Οπότε είναι κι αυτή μια start up όπως είπα και πριν.

Είναι μια πρωτοβουλία που εντάσσεται στη Στρατηγική για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα με στόχο ουσιαστικά να υποστηριχθεί ένα σύγχρονο οικοσύστημα που περιλαμβάνει αξιόπιστους φορείς για τη στήριξη, την ενθάρρυνση και την πύκνωση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τους.

Όταν αναφερόμαστε ουσιαστικά σε αυτό που λέμε δομές ενεργούς στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, αναφερόμαστε ουσιαστικά σε 5: Είναι οι θερμοκοιτίδες των νεοφυών επιχειρήσεων, είναι τα προγράμματα επιτάχυνσης που είναι πάλι θερμοκοιτίδες, αλλά πιο σύντομης χρονικής διάρκειας, είναι οι χώροι συνεργασίας, είναι τα τεχνολογικά πάρκα που έχουν όπως το λέει και ο τίτλος τους ένα τεχνολογικό προσανατολισμό και είναι συνδεδεμένα με τα Πανεπιστήμια και τα Πολυτεχνεία και είναι και οι μονάδες της καινοτομίας.

Έχουμε λοιπόν αυτές τις 5 κατηγορίες. Υπήρχαν στην Ελλάδα και πριν, υπάρχουν και σήμερα και αυτό που χρειάζεται να γίνει είναι μία οργανωμένη καταγραφή αυτών για να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να δουν πού μπορούν ν' απευθυνθούν.

Άρα οι στόχοι του Μητρώου που έχει την ηλεκτρονική διεύθυνση [www.startup.incubator.gov.gr](http://www.startup.incubator.gov.gr), είναι η δυναμική καταγραφή του οικοσυστήματος που υποστηρίζει τις νεοφυείς επιχειρήσεις, σε επόμενο στάδιο θα είναι η πιστοποίηση αυτών των δομών και η ενσωμάτωση του οικοσυστήματος αυτού στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων σαν αυτά που τρέχει το ΕΠΑνεΚ αλλά πιθανό να χρειάζεται και σε άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Ποια είναι τα οφέλη από τη δημιουργία αυτού του Μητρώου; Πρώτη φορά θ' αποτυπωθούν επιτέλους αυτές οι δομές ενεργούς στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Τονίζω τη λέξη «ενεργούς», γιατί δομές υπάρχουν γενικά, απλά πρέπει να είναι και ενεργές. Η δυνατότητα εξαγωγής στοιχείων και στατιστικών αναλύσεων, πού βρίσκονται ποιες εταιρείες ή ποια σχήματα έχουν υποστηρίξει, από πότε μέχρι πότε, τι έχουν πετύχει.

Έτσι υποστηρίζεται και η διάχυση της πληροφόρησης μ' έναν ενιαίο και δομημένο τρόπο, ενισχύεται η διαφάνεια και η αξιοπιστία ίσως της αξιολόγησης από τους ωφελούμενους, και αυτό είναι μια καινοτομία που δεν την είδαμε κάπου και συνδέεται επίσης και με την επιλεξιμότητα δαπανών για υπηρεσίες που παρέχουν αυτές οι δομές σε Προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα.

Η εικόνα, το look and feel αν θέλετε της ιστοσελίδας είναι αυτό που βλέπετε εδώ. Έχει τρία βασικά πεδία. Το κάτω - κάτω είναι για την απογραφή των δομών, ουσιαστικά αυτή τη στιγμή έχουν ξεκινήσει οι δομές και απογράφονται οπότε βλέπουμε, σιγά - σιγά θ' αναρτηθούν και θα δούμε ποιες από αυτές είναι ενεργές αυτή τη στιγμή.

Το δεύτερο είναι η αξιολόγηση της δομής από τους ωφελούμενους μέχρι τώρα και το τρίτο είναι η αναζήτηση των δομών από αυτούς που ενδιαφέρονται να ενταχθούν σε κάποια από τις δομές.

Εδώ είναι η πρώτη σελίδα για την απογραφή των δομών και θα δούμε πολύ γρήγορα τα πεδία που βλέπουν. Εδώ παίρνει τον κωδικό ο χρήστης για να το συμπληρώσει.

Στο επόμενο αρχίζει και περνά τα βασικά στοιχεία και τη χωροθέτηση με στοιχεία GIS αυτής της δομής οπότε θα μπορούμε να τη βλέπουμε και σ' ένα χάρτη. Μετά παρουσιάζει ποια είναι η κατηγορία της δομής από τις 5 κατηγορίες που σας περιγράψαμε προηγουμένως και σε ποιους τομείς είναι εξειδικευμένη. Βλέπετε έχουμε τους 9 τομείς του ΕΠΑνΕΚ αλλά έχουμε αφήσει κι ένα άλλο πεδίο που λέει «άλλη εξειδίκευση».

Επίσης έχουμε χωρίσει ιδιωτική επιχειρηματικότητα, κοινωνική επιχειρηματικότητα, ή και τα δύο. Αυτά προέκυψαν από τη διαβούλευση που κάναμε με τις δομές αυτές γιατί υπήρχε ζητούμενο. Μετά περιγράφουν το χώρο και τον εξοπλισμό, πόσους χώρους έχουν, τι χρήση έχουν, τετραγωνικά μέτρα, τι εξοπλισμό διαθέτουν.

Στη συνέχεια παρουσιάζουν τις υπηρεσίες και το κόστος αυτών και ποια είναι η μέγιστη διάρκεια που μπορεί κάποιος να παραμείνει σε μια δομή για να γνωρίζει από πριν ο χρήστης, πριν απευθυνθεί σ' αυτούς. Πολύ ενδιαφέρον πεδίο επίσης είναι η απογραφή του ανθρώπινου δυναμικού. Έχουμε τους συντονιστές, έχουμε τους coaches, έχουμε τους μέντορες,

λοιπούς εξωτερικούς συνεργάτες για τους οποίους υπάρχουν δύο γραφικά και για κάποιους απ' αυτούς ζητείται επίσης και πιστοποίηση ότι υπάρχει μια συγκεκριμένη συνεργασία μαζί τους. Μην το μάθουν από τα κανάλια που λέμε..

Επίσης, παρουσιάζουν μετά ποιες ήταν οι υποστηριζόμενες επιχειρήσεις ή επιχειρηματικά σχέδια. Από το παρελθόν, από τα 3 τελευταία χρόνια μέχρι και σήμερα.

Το επόμενο πεδίο παρουσιάζει τις ιστορίες επιτυχίας. Δηλαδή κάποιες απ' αυτές τις ομάδες, τις επιχειρήσεις, έχουν συσταθεί, έχουν δημιουργηθεί και προφανώς θα έχουν και κάποια καλά αποτελέσματα τα οποία είναι καλό να προβληθούν για να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι.

Έχοντας καταχωρήσει όλα αυτά τα στοιχεία, μπορεί ο χρήστης πλέον να κάνει αναζήτηση των δομών με διάφορα κριτήρια. Τί ψάχνει, σε ποια Περιφέρεια, σε ποιους τομείς εξειδίκευσης, ποιές είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες που αυτός ενδιαφέρεται να πάρει απ' αυτή τη δομή και αυτό θα του δώσει κάποια αποτελέσματα, τις οποίες δομές αυτές μετά μπορεί να τις δει και αναλυτικά και επάνω σ' ένα χάρτη.

Είναι δηλαδή πολύ χρηστικό το περιβάλλον εργασίας. Εδώ είναι ο χάρτης που σας έλεγα προηγουμένως. Και εδώ βλέπετε ταξινομημένα και οργανωμένα πλέον όλα τα πεδία τα οποία περιγράφουν μια δομή, είναι ένα ενδεικτικό παράδειγμα αυτό που βλέπετε, δεν είναι πραγματικά τα στοιχεία, απλά και μόνο έτσι για να καταλάβουμε τι και πώς.

Εδώ βλέπουμε τις παροχές και τη μέγιστη διάρκεια. Εδώ βλέπουμε το μηνιαίο κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών ανά πακέτο. Στην επόμενη διαφάνεια βλέπουμε ποιοι είναι οι συντελεστές στο ανθρώπινο δυναμικό με τα βιογραφικά τους, που μπορεί κάποιος να τα κατεβάσει και να δει ποιοι συνεργάζονται μαζί τους.

Στο επόμενο βλέπουμε τις επιχειρήσεις, ή επιχειρηματικά σχέδια που έχουν υποστηριχθεί. Εδώ βλέπουμε τα success stories. Όλες αυτές οι επιχειρήσεις ή οι ομάδες που έχουν συνεργαστεί μ' αυτές τις δομές λαμβάνουν ένα ερωτηματολόγιο ανώνυμο και το συμπληρώνουν. Και απ' αυτό προκύπτει ένα διάγραμμα αξιολόγησης μέσα από το οποίο θα μπορούμε να συγκρίνουμε τις δομές αυτές, ένα radar diagram και να μπορούμε γρήγορα



να βγάλουμε κάποια αξιόπιστα συμπεράσματα και να δούμε ποια δομή μας ταιριάζει, ποια θεωρείται καλύτερη ή χειρότερη από τους ίδιους τους χρήστες και όχι από κάποιο υποκειμενικό κριτήριο.

Κλείνοντας, έχουν γίνει διάφορες ενέργειες σχετικά με τη δημοσιότητα, έχει φτιαχτεί μια ειδική εταιρική ταυτότητα γι' αυτό, έχουν αναρτηθεί δελτία Τύπου, τόσο στο site μας όσο και στα social media. Έχει σταλεί direct mail σε όλες τις δομές που εμείς γνωρίζαμε μέχρι στιγμής και φανταζόμαστε ότι θα το μάθουν και υπόλοιποι φυσικά, αυτοί που δε γνωρίζουμε.

Έχουν πάρει direct mail και όλος ο κόσμος που είναι γραμμένος στο e-newsletter, παρουσιάστηκε στην 81<sup>η</sup> ΔΕΘ μια σύντομη παρουσίαση και στο έντυπο εκεί πέρα, έχουν εκπαιδευθεί τα στελέχη της Υπηρεσίας μας για να δίνουν αντίστοιχες πληροφορίες και κάποιες ενέργειες στο μέλλον έχουν σχέση πάλι με την ηλεκτρονική προβολή και δημοσιότητα.

Εδώ βλέπετε ενδεικτική εφαρμογή. Και να δούμε λιγάκι ποια είναι η τρέχουσα εικόνα. Αυτή τη στιγμή έχουν λάβει κωδικό περίπου 60 υποψήφιοι, είναι περισσότεροι απ' όσους περιμέναμε. Καταχωρούν αυτή τη στιγμή τα στοιχεία τους. Θ' ακολουθήσει μια βασική αξιολόγηση να δούμε ποιοι απ' αυτούς είναι επιλέξιμοι και ομολογούμε κι εμείς ότι σα start up που είμαστε, κι εμείς σαν πρωτοβουλία, είμαστε στα πρώτα βήματα και μαθαίνουμε όλοι παρέα. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δρίτσα για την παρουσίαση. Να πω λίγο κάτι για να προλάβω οποιαδήποτε παρεξήγηση και κρατώντας όλη αυτή την προσπάθεια η οποία είναι μια πρωτοβουλία στα όρια που έχει σε σχέση με το σήμερα.

Αυτό είναι μια αρχική πρωτοβουλία καταγραφής των δομών. Κρίθηκε ότι υπάρχει αυτή η ανάγκη, δεδομένου ότι κάποια στιγμή που προσπαθήσαμε να επικοινωνήσουμε με τις δομές, δεδομένου ότι δεν έχουν κάποιο συλλογικό φορέα εκπροσώπησης, δεν υπάρχει κανένα site που κανείς μπορεί να βρει έστω συγκεντρωμένα στοιχεία επικοινωνίας, ξεκινώντας λοιπόν απ' αυτή τη διαδικασία γεννήθηκε αυτή η ιδέα στο να τις καταγράψουμε αρχικά.

Είπα και στην αρχική μου εισήγηση ότι υπάρχει στρατηγική προσέγγιση σε σχέση με την ενσωμάτωση και στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των δράσεων όλων αυτών των δομών. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να γίνουν πολλά βήματα. Ήδη η παρουσίαση που σας έκανε ο κ. Δρίτσας σε πολύ πιο αναλυτικό επίπεδο, θα γίνει στο ΚΥΣΟΙΠ, στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής όπου εκεί θα πρέπει να παρθούν σ' ένα διυπουργικό, ή μάλλον περισσότερων Υπουργείων εμπλεκομένων σε σχέση με την προσέγγισή μας για το θέμα, πολύ σημαντικές αποφάσεις που μπορεί να έχουν να κάνουν από την τυπολογία των δομών, με όρους προδιαγραφών. Από το σύστημα πιστοποίησης αυτών των δομών, οτιδήποτε ξεκινά ως πρωτοβουλία αν δεν έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο προδιαγραφών καταλαβαίνετε ότι είναι πολύ ευάλωτο σε οποιαδήποτε στρέβλωση, οποιοσδήποτε μπορεί ξαφνικά να δηλώσει μια αλλαγή ταυτότητας και να μετονομαστεί μόνος του σε μια δομή ενεργούς στήριξης και σίγουρα ενός εξωτερικού φορέα που θα έχει την ευθύνη της διατήρησης και της αξιολόγησης αυτού του μητρώου και αυτών των δομών. Αυτές είναι ενέργειες που θα γίνουν το επόμενο διάστημα, απλώς αυτό απετέλεσε ένα πρώτο βήμα.

Η δεύτερη πρωτοβουλία που θέλω να παρουσιαστεί το ίδιο γρήγορα και ίσως και πιο γρήγορα γιατί το έχουμε αναφέρει πάρα πολλές φορές, είναι η δημιουργία του καταπιστευτικού λογαριασμού. Θα γίνει η παρουσίαση από την κα Πουρναρά, η οποία είναι επιστημονική συνεργάτης της Ειδικής Γραμματείας και έχει συμβάλλει καθοριστικά σε όλη αυτή τη δουλειά που έχει γίνει σε συνεργασία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

**«Δημιουργία ανοιχτού καταπιστευτικού λογαριασμού για τις δράσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΥΠΟΙΑΝΤ)»**

**Σ. ΠΟΥΡΝΑΡΑ:** Καλησπέρα σας. Θα θέλαμε εν συντομία να σας παρουσιάσουμε μια πρωτοβουλία που έχει ληφθεί από την Ειδική Γραμματεία και από το Υπουργείο. Είναι η δημιουργία του ανοιχτού καταπιστευτικού λογαριασμού η οποία θα είναι για διευκόλυνση των δικαιούχων και για την ενίσχυση της ρευστότητας της αγοράς.

Η σύσταση του λογαριασμού έχει ήδη προβλεφθεί στη σχετική Υπουργική Απόφαση η οποία είναι η 62550/2016. Σε πρώτη φάση είναι η ενεργοποίηση του λογαριασμού, θα γίνει με τους δικαιούχους των 4 δράσεων Επιχειρηματικότητας που έχουν ήδη βγει. Μέχρι το τέλος του Οκτωβρίου επίκειται η υπογραφή της σχετικής σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Ταμείου Παρακαταθηκών και του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Με τη σύμβαση αυτή θα δημιουργηθούν 4 ανοιχτοί καταπιστευτικοί λογαριασμοί, ένας για κάθε δράση. Κατ' αρχάς θα πρέπει να τονίσουμε ότι η χρήση του λογαριασμού αυτού δεν είναι υποχρεωτική για τους δικαιούχους, ο κάθε δικαιούχος θα μπορεί είτε ν' αξιοποιήσει το λογαριασμό αυτό είτε φυσικά ν' ακολουθήσει την παραδοσιακή διαδικασία λήψης προκαταβολής με εγγυητική ή και καταβολή της επιχορήγησης.

Σε κάθε περίπτωση θα μπορεί να κάνει χρήση του λογαριασμού σε μέρος της επένδυσης, όχι όμως στο ίδιο τιμολόγιο, μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης ο κάθε δικαιούχος με σχετικό αίτημά του το οποίο θα αποτελεί και δήλωση προσχώρησης στη σύμβαση, θα υποβάλλει το αίτημά του για χρήση και μετά θ' ανοίγεται στο σχετικό λογαριασμό, ο οποίος θα έχει συσταθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών, ο λογαριασμός μερίδας στ' όνομά του.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο δικαιούχος που θα έχει δηλώσει την πρόθεσή του για χρήση του λογαριασμού αυτού, δε θα μπορεί να κάνει χρήση προκαταβολής έναντι της εγγυητικής επιστολής και χρήση δανείου φυσικά με εκχώρηση της επιχορήγησης.

Η εκταμίευση : Αφού θα έχει ολοκληρώσει το μέρος του φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού του σχεδίου, το οποίο προβλέπεται στον οδηγό της κάθε δράσης, θα υποβάλλει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος το αίτημα επαλήθευσης καταβολής, συνυποβάλλοντας τα σχετικά τιμολόγια, μερικώς εξοφλημένα κατά το ποσοστό της ιδιωτικής συμμετοχής και τις λοιπές μη επιλέξιμες δαπάνες.

Το μη εξοφλημένο ποσό των τιμολογίων θα καταβληθεί στη συνέχεια από τον ανοιχτό καταπιστευτικό λογαριασμό. Στις δράσεις που προβλέπεται ότι η επιδότηση ανέρχεται στο 100%, τα τιμολόγια θα είναι μερικώς εξοφλημένα ως προς τη μη επιλέξιμη δαπάνη, δηλαδή το ΦΠΑ. Σε

κάθε περίπτωση ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

Μετά από έλεγχο όλων των προσκομισθέντων δικαιολογητικών από τον Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης, θα δίνεται εντολή στο Ταμείο, σε ηλεκτρονική μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένη, ν' αποδεσμεύσει, να εκταμιεύσει από τον υπολογαριασμό του δικαιούχου συγκεκριμένο ποσό υπέρ εκάστου παρόχου και μέχρι φυσικά το ανώτατο ύψος της δημόσιας δαπάνης.

Τα χρήματα δε θα πάνε στον δικαιούχο αλλά απευθείας στους προμηθευτές. Μετά την πληρωμή των προμηθευτών, ο δικαιούχος θα ενημερώνεται προκειμένου να προσκομίσει στον Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης εξοφλητικές αποδείξεις και τις λογιστικές εγγραφές, ώστε να ολοκληρωθεί το αίτημα επαλήθευσης και να δηλωθεί η σχετική δαπάνη στο ΟΠΣ.

Εδώ είναι οι ροές ενεργειών όπως σας τις ανέλυσα μόλις και μια σύντομη παρουσίαση των βημάτων μέχρι τη μεταφορά στο λογαριασμό του προμηθευτή. Ευχαριστούμε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Η ενεργοποίηση του καταπιστευτικού λογαριασμού ήταν ένα μεγάλο στοίχημα για μας, χαίρομαι πολύ που το βλέπω να υλοποιείται διότι όλο αυτό το διάστημα εισέπραξα μια δικαιολογημένη ή αδικαιολόγητη δυσπιστία. Θα ήθελα πάρα πολύ να ευχαριστήσω τις συνεργάτιδες μου, την κα Ζαραλίδου, την κα Πουρναρά, την κα Πουλάκη, οι οποίες το πίστεψαν και το υπερασπίστηκαν πολύ ξεφεύγοντας πολλές φορές από απλή ενασχόληση σαν ένα απλό επαγγελματικό αντικείμενο το οποίο το πίστεψαν πολύ και βλέπουμε να γίνεται και νομίζω ότι σ' ένα μεγάλο βαθμό οφείλεται και σ' αυτές.

Συνεχίζουμε λοιπόν με την παρουσίαση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠΑνΕΚ και θα προχωρήσουμε έπειτα στην έγκρισή του. Η Σοφία Λιάπα, στέλεχος της Μονάδας Α1 θα μας κάνει την παρουσίαση σχετικά με το σχέδιο.

#### **«Έγκριση του σχεδίου αξιολόγησης του ΕΠΑνΕΚ»**

**Σ. ΛΙΑΠΑ:** Το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠΑνΕΚ, το οποίο είναι ένα νέο στρατηγικό έγγραφο που συνοδεύει τα Επιχειρησιακά Προγράμματα σε όλη τη

διάρκεια της ζωής τους, σχεδιάστηκε από την Υπηρεσία μας το φθινόπωρο του 2015 και σας έχει υποβληθεί για διαβούλευση από 17/12/2015 μέχρι τα τέλη του Γενάρη 2016. Νομίζω ότι το είδατε, έχουμε λάβει και σχόλια, τα οποία έχουν ληφθεί υπ' όψιν.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης περιλαμβάνει όλες τις αξιολογήσεις που σχεδιάζονται για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μέχρι το τέλος του, το 2023. Βεβαίως δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ακριβώς μέχρι το 2023 ποιές ακριβώς θα είναι οι ανάγκες των αξιολογήσεων, οπότε υπάρχει η δυνατότητα αναθεώρησης.

Το σχέδιο αξιολόγησης υλοποιείται από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ η οποία προκηρύσσει, έχει την ευθύνη των προκηρύξεων, και την ευθύνη της πιστοποίησης της ποιότητας των αξιολογήσεων που διενεργούνται.

Το σχέδιο αξιολόγησης εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και παρακολουθείται από αυτήν. Μπορεί να επικαιροποιείται σε ετήσια βάση. Αν χρειαστεί και ο συντονισμός μεταξύ των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και η αποστολή οριζόντιων οδηγιών, γίνεται από την ΕΑΣ.

Ο σκοπός του είναι, με βάση τον ευρωπαϊκό Κανονισμό που το προβλέπει, τον 1303, η αποτίμηση τουλάχιστον της επίπτωσης κάθε επενδυτικής προτεραιότητας, τουλάχιστον μια φορά στη ζωή του Προγράμματος σε σχέση με τον ειδικό στόχο που έχει τεθεί και η συμβολή στους μακροσκοπικούς δείκτες αποτελέσματος που έχουν επιλεγεί, οι οποίοι δείκτες μπορούν να επηρεάζονται και από άλλες παραμέτρους όπως το οικονομικό περιβάλλον.

Μπορούν επίσης να εξετάζονται η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η βιωσιμότητα, ανάλογα με τη φύση των δράσεων που κάθε φορά κρίνεται απαραίτητο ν' αξιολογηθούν.

Ο Κανονισμός εισήγαγε τα Σχέδια Αξιολόγησης έχοντας σα σκοπό τη βελτίωση του προγραμματισμού των αξιολογήσεων ώστε να προκηρύσσονται την κατάλληλη στιγμή προκειμένου να γίνονται έγκαιρα, να συλλέγονται τα δεδομένα που απαιτούνται και επίσης αναμένεται και βελτίωση στην υλοποίηση, καθώς οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις μπορεί να τροφοδοτούν

με δεδομένα και συμπεράσματα για την εξέλιξή τους και τυχόν ανασχεδιασμό τους.

Αναμένεται να βελτιωθεί η ποιότητα των αξιολογήσεων που θα διενεργούνται και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση να στραφεί προς τ' αποτελέσματα και τις επιπτώσεις για την ανάδειξη ποιοτικών παραμέτρων υλοποίησης κι όχι μόνο στοιχείων παρακολούθησης. Απαιτείται για το καλύτερο αποτέλεσμα ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και η δημιουργία μιας κουλτούρας αξιολόγησης.

Το σχέδιο αξιολόγησης θα πρέπει να δημοσιοποιείται τόσο στην ιστοσελίδα του Επιχειρησιακού Προγράμματος όσο και στη ηλεκτρονική πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ καθώς και στο ΕΣΠΑ και στην ιστοσελίδα της ΕΥΣΕΚΤ, εφ' όσον η αξιολόγηση αφορά σε δράσεις του Κοινωνικού Ταμείου.

Σκοπός είναι η διάχυση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων ώστε ν' αξιοποιούνται, ειδικά στα ενδιαφερόμενα μέρη. Θα δημοσιεύονται επίσης και οι όροι προκήρυξης κάθε αξιολόγησης και οι επιμέρους αξιολογήσεις θα πρέπει ν' αναρτώνται μαζί με επιτελικές περιλήψεις τόσο στα Ελληνικά όσο και στ' Αγγλικά.

Το σύστημα αξιολόγησης περιλαμβάνει το Δίκτυο Αξιολόγησης Προγραμμάτων ΕΣΠΑ με συντονιστή την ΕΥΣΣΑ και επίσης υπάρχει και ειδική Υποεπιτροπή Αξιολόγησης Παρεμβάσεων ΕΚΤ της οποίας συντονιστής είναι η ΕΥΣΕΚΤ, οι οποίες δίνουν οδηγίες οριζόντιες προς τις Διαχειριστικές Αρχές που έχουν την ευθύνη υλοποίησης του Σχεδίου Αξιολόγησης και φυσικά οι Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής των Αξιολογήσεων που παίζουν ενεργό ρόλο και ο ρόλος τους είναι κρίσιμος για την παραλαβή ποιοτικών αξιολογήσεων.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης παρακολουθεί όλες τις αξιολογήσεις και παρεμβαίνει. Το Σχέδιο Αξιολόγησης διέπεται από κάποιες βασικές αρχές που πρέπει να τηρούνται και στις επιμέρους αξιολογήσεις, όπως είναι η διαφάνεια, μέσω της ευρείας δημοσιοποίησης ώστε να ενημερώνονται στο μέγιστο δυνατό όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και η διάχυση των συμπερασμάτων, η αντικειμενικότητα ώστε να μην υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των μερών που εμπλέκονται, οι εξωτερικοί αξιολογητές

να μπορούν να λειτουργούν ανεξάρτητα και αυτόνομα και να υπάρχει ελευθερία στη διατύπωση συμπερασμάτων.

Το ήθος αφορά στη σαφήνεια στους όρους προκηρύξεων, στην εχεμύθεια κατά την εκπόνηση μέχρι την τελική παραλαβή κάθε αξιολόγησης, στην ασφάλεια των πληροφοριών και στην προστασία προσωπικών δεδομένων. Γίνεται προσπάθεια διασφάλισης της ποιότητας με κατάλληλα κριτήρια επιλογής των αναδόχων στις προκηρύξεις και κριτήρια ελέγχου ποιότητας των παραδοτέων που έχουμε σκοπό να μπαίνουν σύμφωνα και με οδηγίες που περιμένουμε από την ΕΥΣΣΑ .

Η χρησιμότητα είναι προφανής, ότι μια αξιολόγηση για να γίνεται πρέπει ν' αποσκοπούμε σε κάποιο χρήσιμο συμπέρασμα το οποίο θα πρέπει να διαχέεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠΑνΕΚ που καταρτίστηκε από τη Μονάδα Α1 περιλαμβάνει 25 Αξιολογήσεις.

Η μία είναι η επικαιροποίηση της ex ante του «Εξοικονομώ κατ' οίκον», που έγινε in house, περιλαμβάνονται 10 Ενδιάμεσες Αξιολογήσεις για τις δράσεις που θα έχουν ήδη εξελιχθεί, οι οποίες θα είναι και in house και εξωτερικές, με εξωτερικό αξιολογητή, 13 επιπτώσεων που θα γίνουν από εξωτερικούς αξιολογητές και μία συνθετική, στην οποία θ' αξιολογηθεί και η Τεχνική Βοήθεια και θα βγαίνουν κάποια συμπεράσματα για το σύνολο του Προγράμματος.

Όπου είναι εφικτό, θα επιδιωχθεί η περιφερειακή και τομεακή ανάλυση των δράσεων που θ' αξιολογηθούν. Το ενδεικτικό συνολικό κόστος ανέρχεται σε 850.000 ευρώ εκτός ΦΠΑ, που κατανέμεται περίπου κατά 80% σε αξιολογήσεις που αφορούν σε δράσεις του ΕΤΠΑ και 20% το ΕΚΤ. Από αυτές, το 70% αφορούσε αξιολογήσεις επιπτώσεων, στις οποίες δίνεται και ιδιαίτερη βαρύτητα. Το Σχέδιό όπως είπαμε τέθηκε σε διαβούλευση.

Σχετικά με τις Ενδιάμεσες Αξιολογήσεις, η επικαιροποίηση της ex ante έχει ολοκληρωθεί, οι αξιολογήσεις εφαρμογής που σχεδιάζονται θ' αφορούν τόσο στη Στρατηγική Επικοινωνίας του Επιχειρησιακού που θα γίνει σε τρεις φάσεις, σε δράσεις ενίσχυσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων που ενδιαφέρει πάρα πολύ για να δούμε τα πρώτα αποτελέσματα, σε δράσεις ενίσχυσης έρευνας και καινοτομίας καθώς και σε δράσεις επιχειρηματικότητας και ανθρώπινου δυναμικού.

Το χρονοδιάγραμμα εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος, είχε ξεκινήσει φυσικά από την ex ante του Προγράμματος και θα ολοκληρωθεί με την τελική έκθεση, εδώ φαίνονται και οι ενδιάμεσες εκθέσεις. Πρέπει ν' αναφέρουμε ότι οι αξιολογήσεις που σχεδιάζονται, ειδικά οι ενδιάμεσες, αναμένουμε να δώσουν στοιχεία και για τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης της Ετήσιας Έκθεσης 2018 και γενικώς αναμένεται να τροφοδοτούν με στοιχεία τις Ετήσιες Εκθέσεις.

Υπάρχει αναλυτικός πίνακας με τις Αξιολογήσεις, οι οποίες είναι αυτές που αναφέραμε. Δεν ξέρω αν θέλετε να τις πούμε μία μία, καλύτερα όχι. Άλλωστε η παρουσίαση είναι στη διάθεσή σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

**Μ. ΓΚΟΥΜΑΣ:** Μια συμπληρωματική ενημέρωση δυο λεπτών. Κατ' αρχήν ένα σχόλιο αν μου επιτρέπετε: Έχω διαβάσει μέχρι τελευταίας τελείας το Σχέδιο Αξιολόγησης, είναι μια εξαιρετική δουλειά των συναδέλφων που ξέρω ότι έγινε κάτω από πολύ πιεστικές συνθήκες χρόνου κτλ. Είναι πράγματι εξαιρετική δουλειά.

Από τη μεριά της ΕΥΣΣΑ απλώς θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ για τα θέματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, προγραμματίζεται μια σειρά σεμιναρίων επιμόρφωσης των Διαχειριστικών Αρχών και των Συντονιστικών Υπηρεσιών σε θέματα Αξιολόγησης, ήδη έχει γίνει ένα σεμινάριο που θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίζαμε «γενική εισαγωγή» αλλά πρέπει σίγουρα να υπάρξει επιμόρφωση σε ειδικά θέματα και σε νέες, πιο απαιτητικές, μεθόδους αξιολόγησης, ότι θα προσπαθήσουμε στο πλαίσιο του ρόλου μας να βοηθήσουμε στη βελτίωση των Σχεδίων Αξιολόγησης.

Εμείς απ' τη μεριά μας θα καταρτίσουμε το Εθνικό Σχέδιο Αξιολόγησης και θα συντονίσουμε οριζόντιες Αξιολογήσεις σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και ένα τελευταίο σημείο που θα πούμε σε ό,τι μας φορά τουλάχιστον, αλλά νομίζω αυτό ισχύει για όλα τα Σχέδια Αξιολόγησης όλων των Διαχειριστικών Αρχών, ότι θα δοθεί έμφαση στη διαφάνεια, οι αξιολογήσεις θ' αναρτώνται στον αντίστοιχο διαδικτυακό τόπο, για μας το ΕΣΠΑ 2014-20, ώστε να είναι προσβάσιμες στο ευρύ κοινό αλλά κυρίως στους ενδιαφερομένους. Αυτά, και είμαι στη διάθεσή σας. Ευχαριστώ.



**Γ. ΦΟΥΓΙΑΞΗΣ:** Παίρνοντας τη σκυτάλη από το συνάδελφο Μιχάλη Γκούμα, εκ μέρους της ΕΥΣΕΚΤ να κάνουμε κι εμείς μια μικρή παρέμβαση – ανακοίνωση σε σχέση με κάποιοι όμορο θέμα που έχει να κάνει με την Αξιολόγηση.

Αφορά το θέμα της ρύθμισης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων όσον αφορά στην παρακολούθηση του ΕΣΠΑ και ειδικότερα των δεικτών των δράσεων του Κοινωνικού Ταμείου. Όπως γνωρίζετε, σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις της νέας προγραμματικής περιόδου, όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Κοινωνικού Ταμείου οφείλουν να συγκεντρώνουν δεδομένα από τους άμεσα ωφελουμένους των δράσεών τους.

Αυτό περιλαμβάνει δυο κατηγορίες πληροφοριών που καταθέτουν, να το πούμε έτσι, από τη μεριά των ωφελουμένων. Έχει να κάνει με δεδομένα που χαρακτηρίζονται ως απλά δεδομένα και με κάποια κατηγορία δεδομένων που χαρακτηρίζονται ευαίσθητα.

Ακριβώς λόγω αυτής της ιδιαιτερότητας, έπρεπε και στα πλαίσια της εκπλήρωσης των κριτηρίων για τη γενική αιρεσιμότητα 7, να έρθουμε σε συνεργασία με την Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, έτσι ώστε να υπάρχει η κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση η οποία θα επιτρέπει σε όλες τις εμπλεκόμενες Αρχές να μπορούν να συλλέγουν τέτοιου είδους στοιχεία από τους ωφελούμενους των δράσεων του Κοινωνικού Ταμείου.

Η ενημέρωση λοιπόν από τη μεριά τη δική μας είναι ότι πράγματι οι Υπηρεσίες της ΕΑΣ, η ΕΥΘΥ και εμείς ως ΕΥΣΕΚΤ με επικεφαλής τη Μονάδα Αξιολόγησης, τη χρονιά που κυλά, το 2016, ήμαστε σε μια συνεχή συνεργασία με τους συναδέλφους από την Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, η οποία κατέληξε το καλοκαίρι, τον Ιούλιο του 2016, στην ψήφιση του σχετικού νόμου, του Ν. 4403 της 7/7/2016 όπου εκεί ουσιαστικά ρυθμίστηκαν τρία ζητήματα.

Επιγραμματικά να πω λοιπόν ότι εκεί ορίστηκε ποιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των εν λόγω δεδομένων, η δυνατότητα επεξεργασίας όλων των δεδομένων και ποιοι είναι οι σκοποί για τους οποίους θα πρέπει οι ωφελούμενοι να συμπληρώνουν τα σχετικά ερωτηματολόγια και να υποβάλλουν τα στοιχεία τους στον εκάστοτε δικαιούχο των δράσεων.

Πολύ σύντομα, να πω ότι οι ρυθμίσεις αυτές είναι πάρα πολύ σημαντικές και σχετίζονται και με το ζήτημα της μέτρησης των κοινών δεικτών των δράσεων του Κοινωνικού Ταμείου και τα πλεονεκτήματα επιγραμματικά είναι τρία: Κατ' αρχάς επιτρέπουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες να μπορούν να συγκεντρώνουν όλα τ' απαιτούμενα προσωπικά δεδομένα χωρίς κάθε φορά να είναι οι Υπηρεσίες αυτές υποχρεωμένες να ζητούν εκ νέου άδεια από την Ανεξάρτητη Αρχή.

Επίσης ως υπεύθυνος επεξεργασίας ορίστηκε το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού διότι το σύνολο σχεδόν των Υπηρεσιών που εμπλέκονται με την παρακολούθηση και το συντονισμό και τη διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του Κοινωνικού Ταμείου είναι κάτω από την ομπρέλα του Υπουργείου Οικονομίας.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα επεξεργασίας των δεδομένων αυτών χωρίς μια προηγούμενη συγκατάθεση από τους ωφελούμενους και τρίτο και τελευταίο, ο νόμος ορίζει ότι τα προσωπικά δεδομένα μπορούν να γίνουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες για σκοπούς Αξιολόγησης και δίνεται η δυνατότητα να διεξαχθούν βάσει αυτών διάφορες έρευνες και αξιολογήσεις των παρεμβάσεων εξασφαλίζοντας την πρόσβαση των αξιολογητών στα απαιτούμενα στοιχεία.

Τέλος, εκτός από αυτό που ανέφερε ο συνάδελφος Μιχάλης Γκούμας, για το σεμινάριο που επίκειται να γίνει με το τέλος των Επιτροπών Παρακολούθησης, από τη μεριά τη δική μας ως ΕΥΣΕΚΤ σκοπεύουμε να κάνουμε ένα σεμινάριο, δεν ξέρω αν θα είναι κοινό μ' αυτό που ανέφερε ο κ. Γκούμας ή θα είναι δυο διαφορετικά, όπου θ' αναφέρεται σε θέματα δεικτών και σε θέματα που έχουν να κάνουν πάλι με τα ζητήματα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που πρέπει να διαχειρίζονται οι εκάστοτε Αρχές των Προγραμμάτων. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε για την ενημέρωση και τα επιπλέον στοιχεία σε σχέση με το Σχέδιο Αξιολόγησης. Αν φύγουμε λίγο από το καθαρά τεχνικό, διότι η παρουσίαση ήταν πάρα πολύ τεχνική αναγκαστικά, η ουσία είναι ότι όλο αυτό το κομμάτι και οι εκροές όλης αυτής της διαδικασίας, θ' αποτελέσουν ένα χρήσιμο εργαλείο, που μελλοντικά, για τα επόμενα χρόνια στην ενεργοποίηση του Προγράμματος θ' αποτελούν ένα βασικό κείμενο τ' αποτελέσματα αυτά, που θα συζητιέται μεταξύ μας και με τα μέλη της

Επιτροπής και θ' αποτελούν έναν άξονα για το πόσο σωστά κινούμαστε , σχεδιάζουμε και υλοποιούμε.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης είχε τεθεί υπό διαβούλευση, η κα Λιάπα επεσήμανε ότι έγιναν κάποιες παρατηρήσεις οι οποίες έχουν ενσωματωθεί, οπότε νομίζω ότι είμαστε σε θέση που μπορούμε να το θέσουμε προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Ο κ. Περουλάκης έχει μια παρατήρηση.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Μια σύντομη παρατήρηση. Τ' αποτελέσματα των Αξιολογήσεων θα πρέπει ν' αξιοποιούνται επικοινωνιακά όχι μόνο απέναντι στους εμπλεκόμενους φορείς, αλλά και συνολικότερα για το ευρύτερο κοινό.

Πληροφορικά σας λέω μόνο ότι διάβασα πως σήμερα η Επίτροπός μου, η κα Κρέτσου, έκανε μια παρατήρηση στη διάρκεια της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας για τις Περιφέρειες και τις Πόλεις, ότι της έκανε φοβερή έκπληξη ότι στην Ελλάδα οι περισσότεροι αγνοούν τη συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων στην υλοποίηση έργων και δράσεων στον ευρύτερο ελλαδικό χώρο.

Αυτό είναι κάτι το οποίο δεν ξέρω εάν και κατά πόσον στην πραγματικότητα υπάρχουν Έλληνες που δεν έχουν δει τις μεγάλες ταμπέλες, αλλά μπορεί να υπάρχει και αυτό, και νομίζω ότι μια γενικότερη προσπάθεια επικοινωνιακή είναι χρήσιμη και θα πρέπει να την έχουμε ως μια διάσταση επιπλέον στο Σχέδιο Αξιολόγησης, την επικοινωνιακή αξιοποίηση των αποτελεσμάτων.

Και ένα τελευταίο, θα το πω στην πεθερά για να τ' ακούσει η νύφη: Μας χρωστάτε ακόμα το Σχέδιο Αξιολόγησης και Παρακολούθησης της RIS, της Εθνικής και των Περιφερειακών. Ευχαριστώ.

**Μ. ΓΚΟΥΜΑΣ:** Αυτό το είχε αναλάβει να το εκπονήσει η δική μας Υπηρεσία, είμαστε καθ' όλα έτοιμοι κ. Περουλάκη, ίσως αν η Επιτροπή Παρακολούθησης γινόταν μερικές μέρες αργότερα να μπορούσα να σας δώσω και ανεπισημώς ένα πρώτο τεύχος.

Είναι θέμα ημερών και θα είναι έτοιμο πολύ πριν το τέλος του έτους όπως είχαμε πει χθες στην Τεχνική Συνάντηση. Είμαστε έτοιμοι και το λέμε με βεβαιότητα. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ωραία, προχωράμε λοιπόν προς έγκριση μιας και δεν ολοκλήρωσα την πρότασή μου.

**Το Σχέδιο Αξιολόγησης εγκρίνεται ομόφωνα από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.**

Και πιανόμαστε από το σημείο που το άφησε ο κ. Περουλάκης για το κομμάτι της δημοσιότητας και το Επικοινωνιακό Σχέδιο σε σχέση με τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Η κα Γιαννουδάκου, Υπεύθυνη Δημοσιότητας της Ειδικής Υπηρεσίας θα μας παρουσιάσει εν τάχει την Υλοποίηση της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση .

**«Ενημέρωση για την υλοποίηση της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και επικοινωνία του ΕΠΑνΕΚ – Προγραμματισμός για το επόμενο έτος»**

**Π. ΓΙΑΝΝΟΥΔΑΚΟΥ:** Καλησπέρα, θα σας παρουσιάσουμε την πορεία υλοποίησης της επικοινωνιακής Στρατηγικής η οποία είχε εγκριθεί στο πλαίσιο της 1<sup>ης</sup> συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης και θα σας ενημερώσουμε για τις ενέργειες που προγραμματίζουμε για τον επόμενο χρόνο.

Την περίοδο αυτή που μεσολάβησε, είχαμε ν' αντιμετωπίσουμε αρκετές προκλήσεις. Αρχικά ήταν η γενικότερη προσμονή του κοινού για το νέο ΕΣΠΑ και τις νέες δράσεις, ήταν η ταυτόχρονη προκήρυξη 4 δράσεων που αποδείχθηκε ότι ήταν ιδιαίτερα δημοφιλείς και αφορούσαν πολλά και διαφορετικά κοινά, δηλαδή με διαφορετικά δημογραφικά χαρακτηριστικά, σε συνδυασμό με το ότι η επικοινωνία έγινε χωρίς να έχει ακόμη οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης των Δράσεων.

Έχει νόημα ν' αναφέρουμε εδώ ότι το κοινό το οποίο απευθυνόταν σ' εμάς, ήταν άνεργοι πτυχιούχοι αυταπασχολούμενοι, οι οποίοι δεν ήταν εξοικειωμένοι με ορολογία συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

ούτε πιθανότατα από επιχειρηματικά πλάνα. Συνεπώς έπρεπε να δίνουμε πολύ αναλυτική και πολύ φιλική πληροφόρηση.

Και ταυτόχρονα ήταν και οι άλλοι, επαγγελματίες έμπειροι, οι οποίοι είχαν πολύ εξειδικευμένες απορίες. Ο όγκος των ερωτημάτων ήταν πάρα πολύ μεγάλος, θα το δείτε αυτό και στη συνέχεια και η Υπηρεσία έλαβε τα κατάλληλα, ή τα μέτρα που έκρινε ώστε η πληροφόρηση να είναι όσο το δυνατόν γρηγορότερη και πληρέστερη.

Αποφασίσαμε, η Ειδική Γραμματεία και η Ειδική Υπηρεσία να εστιάσουμε στα Μέσα Πληροφόρησης που διαθέτει η Διαχειριστική Αρχή, εστιάζοντας, επικεντρώνοντας στα Ψηφιακά Μέσα τα οποία επιφέρουν και σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Σε συνέχεια της έγκρισης της Επικοινωνιακής Στρατηγικής, συγκροτήσαμε αρχικά την επικοινωνιακή ταυτότητα του ΕΠΑνΕΚ, σε συνέχεια της Οδηγίας της ΕΥΣΣΑ και της σύμφωνης γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν αποτελεί ένα λογότυπο, είπαμε ν' αποφεύγουμε τα λογότυπα και το θόρυβο αυτό των γραφημάτων, συνεπώς φτιάξαμε μια ταυτότητα στην οποία αποτυπώνεται η ονομασία του Προγράμματος.

Αυτό είχε στόχο να προστατεύσουμε κατά κάποιον τρόπο ή να καθοδηγήσουμε τους δικαιούχους και τους Ενδιάμεσους Φορείς στη χρήση της ονομασίας του Προγράμματος, στις διάφορες ενέργειες προβολής που θα κάνουν. Για την ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας, δημιουργήσαμε ένα συνοδευτικό γραφικό, τη ΔΙΕΣΗ που έχει διαδοθεί ευρέως από τα κοινωνικά δίκτυα και σε συνδυασμό με τα βέλη, συμβολίζει την άνοδο και την ανάπτυξη.

Σταδιακά η ταυτότητα αυτή εφαρμόστηκε σε όλα τα εργαλεία επικοινωνίας του Προγράμματος. Στην ιστοσελίδα, στους λογαριασμούς των κοινωνικών δικτύων και στην πρόσοψη του Γραφείου Πληροφόρησης που θα πρέπει να γίνεται άμεσα αντιληπτός ο ρόλος του και αποτελεί κι ένα σημαντικό σημείο προβολής του Προγράμματος.

Συνοπτικά εδώ αναφέρουμε τα εργαλεία πληροφόρησης που αξιοποιήσαμε όλη αυτή την περίοδο. Το Γραφείο Πληροφόρησης, τα Κοινωνικά Δίκτυα, συμμετείχαμε σε εκθέσεις, στην ιστοσελίδα μας, Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Δελτίο, Direct Mail, το Δίκτυο Πολλαπλασιαστών Πληροφόρησης, εκδηλώσεις και οπτικοακουστικό υλικό.

Ξεκινώντας από το Γραφείο Πληροφόρησης το οποίο αποτελεί και μια πολύ βασική δομή του μηχανισμού πληροφόρησης, σε συνέχεια της δημοσίευσης των δράσεων, το Γραφείο ενισχύθηκε και τώρα αποτελείται από 9 άτομα, διευρύνθηκε επίσης το ωράριο λειτουργίας του σε 8.30-7, από 9-5. Το Γραφείο εξυπηρετεί δια ζώσης τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά.

Εδώ βλέπουμε τ' αποτελέσματα της εξυπηρέτησης, πρέπει ν' αναφέρουμε ότι η ομάδα των στελεχών που ενημέρωναν τους υποψήφιους επενδυτές κατέβαλλαν κάθε προσπάθεια ώστε να εξυπηρετούν όσο το δυνατόν περισσότερους πολίτες. Συνολικά έχει εξυπηρετήσει 33.606 κλήσεις, 10.000 περίπου ηλεκτρονικές απαντήσεις και 5.500 επισκέψεις.

Υπάρχει η τηλεφωνική γραμμή 801 όπως βλέπετε με τη χρέωση μιας αστικής μονάδας. Σχεδιάστηκε η δημιουργία της νέας ιστοσελίδας, αξιοποιώντας τις τεχνικές δυνατότητες που μας έδινε η ιστοσελίδα [antagonistikotita.gr](http://antagonistikotita.gr). Δημιουργήσαμε μια ειδική σελίδα για το Πρόγραμμα, ενώ ταυτόχρονα επικαιροποιούμε και την ιστοσελίδα ΕΣΠΑ και την πλατφόρμα για τη Νεανική και Καινοτόμα Επιχειρηματικότητα «start up Greece».

Με τη δημοσίευση των δράσεων στην ιστοσελίδα δημιουργήσαμε ειδική ενότητα για κάθε δράση όπου συγκεντρώνουμε εκεί όλο το ενημερωτικό επεξηγηματικό υλικό: Συνόψεις, τροποποιήσεις, παρατάσεις, φιλικές περιγραφές, συχνές ερωτήσεις.

Πρέπει να πω ακόμη όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού ότι ήταν πολύ σημαντικό στοιχείο ο συντονισμός και η απόλυτη οργάνωση που έπρεπε να υπάρξει μεταξύ και της Ειδικής Γραμματείας και των αρμόδιων Μονάδων της Διαχειριστικής Αρχής ώστε να διαχέεται η πληροφόρηση μεταξύ μας, να γίνεται ανατροφοδότηση των αποριών, να τροποποιούνται οι συχνές ερωτήσεις και να δίνουμε όσο το δυνατόν πληρέστερη απάντηση.

Η ιστοσελίδα ενδεικτικά δέχεται 4.000 επισκέψεις ημερησίως, ενώ ο χρόνος παραμονής μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η ιστοσελίδα αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο πληροφόρησης του κοινού εφ' όσον φαίνεται ότι κατεβάζει διάφορα αρχεία. Ο χρόνος παραμονής φαίνεται εδώ, είναι περίπου 20'.

Όσον αφορά τα κοινωνικά δίκτυα που προανέφερα ότι τ' αξιοποιήσαμε με ιδιαίτερη ένταση, πραγματοποιήσαμε από την προηγούμενη

Επιτροπή μέχρι σήμερα περισσότερες από 400 αναρτήσεις ανά κοινωνικό δίκτυο, ο λογαριασμός στο facebook έχει περισσότερα από 7.500 like, το twitter έχει 730 ακόλουθους, 560 μέλη έχει το linkedin.

Όσον αφορά το λογαριασμό στο facebook η Ανεξάρτητη Αρχή Μέτρησης του facebook μας ανέδειξε ως μια από τις καλύτερες σελίδες στην Ελλάδα, όσον αφορά το ποσοστό ανταπόκρισης στα μηνύματα, 100% και στο μέσο όρο απόκρισης στα μηνύματα ήταν 3 λεπτά. Οι κριτικές που δεχόμαστε στο facebook μας έδωσαν τη βαθμολογία 4,9, εκείνη την περίοδο ήταν 5 αστέρια, τώρα είναι 4.9.

Καταβάλλαμε πολύ μεγάλη προσπάθεια να ενημερώνουμε και να δίνουμε απαντήσεις μέσω του λογαριασμού του facebook κι εδώ απλά επειδή οι εικόνες μερικές φορές λένε περισσότερα, φαίνονται κάποια θετικά σχόλια των χρηστών, που φάνηκε ότι ήταν έκπληξη για εκείνους που ανταποκριθήκαμε τόσο άμεσα και τόσο ολοκληρωμένα, «συγχαρητήρια, ευχαριστούμε για την υποστήριξη, δεν το περιμέναμε ότι ένας υπάλληλος του Δημοσίου θ' ανταποκρινόταν έτσι, ευχαριστώ πολύ, πλησιάζει 1 η ώρα μετά τα μεσάνυχτα, θα το θυμάμαι πάντα» κτλ. Κάποια από αυτά φαίνονται γιατί είναι σχόλια στη σελίδα.

Εκείνη την περίοδο θέλω να σας πω ότι ο συνεργάτης των κοινωνικών δικτύων δούλεψε 24 ώρες και 7 ημέρες. Είχε απαντήσει και στις 5 η ώρα το πρωί. Φανταστείτε ότι το ενδιαφέρον απ' όλη την Ελλάδα που υπήρξε, που ήταν τεράστιο και θα έπρεπε εμείς να το ικανοποιήσουμε και να το εξυπηρετήσουμε, μας έκανε να σκεφτόμαστε συνέχεια όλη αυτή την εργασία που μας περιμένει και ουσιαστικά ήταν και το άγχος που είχαν οι ίδιοι οι πολίτες οι οποίοι θα ήθελαν να δουν αν μπορούν να μπουν σε κάποιο πρόγραμμα, γιατί είχαμε και πάρα πολλές τέτοιες ερωτήσεις.

Συνεχίζουμε ν' αποστέλλουμε το ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο κάθε Παρασκευή, έχουμε μέχρι τώρα 14.500 εγγεγραμμένους χρήστες, στις περιπτώσεις που έχουμε κάποιο έκτακτο νέο αυτόματα το στέλνουμε, δημιουργήσαμε ηλεκτρονικό banner προκειμένου ν' αναρτηθεί σε ιστοσελίδες πολλαπλασιαστών πληροφόρησης δικαιούχων κι ενδιάμεσων φορέων.

Συνεχίζουμε να προβάλλουμε καλές πρακτικές από το ΕΠΑΝ II εφ' όσον υπάρχει και η κανονιστική υποχρέωση τώρα που λέει να

προβάλλουμε καλά παραδείγματα, ώστε να προτρέψουμε το ενδιαφερόμενο επενδυτικό κοινό να μάθει περισσότερα για τα Προγράμματα. Κάποιες υποχρεωτικές επίσης ενέργειες, παρουσιάζει την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος και δημοσιοποιείται ο κατάλογος των πράξεων του Προγράμματος.

Μεγάλη σημασία δώσαμε επίσης και στη δια ζώσης ενημέρωση. Σε ένα road show σε 7 πόλεις που αποτελεί και το ετήσιο επικοινωνιακό γεγονός, σύμφωνα με τον Κανονισμό, συμμετείχαν συνολικά 1.250 ενδιαφερόμενοι, ενώ προκειμένου ν' απαντήσουμε πάλι για όλες τις δράσεις, γιατί έγινε αναλυτική παρουσίαση για όλες τις δράσεις, και να εξυπηρετήσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους ενδιαφερομένους, δημιουργήσαμε ένα σύστημα υποβολής ερωτήματος κατά τη διαδικασία εγγραφής τους στη Γραμματεία.

Γινόταν η σχετική επεξεργασία στη συνέχεια από την ομάδα, την αρμόδια, και οι απαντήσεις ακούγονταν κατά τη διάρκεια της παρουσίασης κάθε δράσης. Εδώ παρουσιάζονται κάποιες φωτογραφίες, σ' αυτές τις εκδηλώσεις συμμετείχαν στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής και της Ειδικής Γραμματείας. Υπήρξε για κάθε εκδήλωση επικοινωνία με τους τοπικούς φορείς για τη διάχυση της εκδήλωσης, υπήρξε στοχευμένη επικοινωνία όπως ήταν η αποστολή σε επιχειρήσεις που ήδη είχαν ενταχθεί σε πρόγραμμα του ΕΠΑΝ II ή ανήκαν σε κλάδους που η δραστηριότητά τους ήταν επιλέξιμη για τις δράσεις αυτές.

Επίσης, στελέχη της Υπηρεσίας και της Ειδικής Γραμματείας συμμετείχαν και σε άλλες εκδηλώσεις άλλων φορέων όπως τα Europe Direct, το Επιμελητήριο Κυκλάδων που έκανε live streaming την εκδήλωση σε άλλα 7 νησιά και επίσης για κάθε εκδήλωση δημιουργήθηκε ειδική σελίδα στο facebook, event page όπως τη λέμε.

Τέλος συμμετείχαμε στην ΔΕΘ όπου εκεί ενημερώναμε για όλες τις δράσεις του ΕΠΑνΕΚ, και για τους στόχους του και για τις δράσεις που αναμένεται να προκηρυχθούν το επόμενο διάστημα. Ενημερώσαμε ιδιαίτερα και για το Μητρώο δομών και για τον ανοιχτό καταπιστευτικό λογαριασμό και δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση και στις πηγές πληροφόρησης, να τους μάθουμε ότι μπορούν να έρθουν σ' επαφή μαζί μας και ότι έχουμε γραμμή 801 και μέσω των κοινωνικών δικτύων.



Όλη αυτή η επικοινωνία υποστηρίχθηκε από τη διανομή έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού. Εδώ είναι κάποια έντυπα που έχουμε βγάλει προβάλλοντας τους στόχους του ΕΠΑνΕΚ και την ενεργοποίηση του ΕΠΑνΕΚ αλλά και τις δράσεις που αναμένεται να προκηρυχθούν.

Όσον αφορά τις συνεργασίες μας, μετείχαμε στη συνάντηση του Ελληνικού Δικτύου Υπευθύνων Δημοσιότητας για το ΕΣΠΑ 2014-20. Παρουσιάσαμε σε Εσθονούς ομολόγους μας τη μεθοδολογία υλοποίησης της επικοινωνιακής στρατηγικής του ΕΠΑνΕΚ, επικοινωνούμε και υποστηρίζουμε τους δικαιούχους και τους Ενδιάμεσους Φορείς για την ορθή εφαρμογή των οδηγιών.

Επίσης με την ΕΥΣΕΚΤ συνεργαστήκαμε για την παρουσία της στην Ημέρα της Ευρώπης, στα Χανιά, με την υποστολή έντυπου υλικού του ΕΠΑνΕΚ. Συνεργαστήκαμε επίσης για την έκδοση τυποποιημένων οδηγιών για τις δράσεις του ΕΚΤ. Συνεχώς βγαίνουν δελτία Τύπου και ανακοινώσεις από το Υπουργείο.

Επίσης δεν ξεχνάμε να υποστηρίζουμε και τα ΑμΕΑ και ενδεικτικά εδώ αναφέρω ότι στην πρόσκληση για την εκδήλωση, σε όλες τις εκδηλώσεις που κάναμε, είχαμε ειδική αναφορά στη δήλωση συμμετοχής αν κάποιος είναι ΑμΕΑ και σε ποια κατηγορία ανήκει. Όσον αφορά τον προγραμματισμό μας, θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε επικοινωνιακά τις μελλοντικές δράσεις, θα λάβουμε υπ' όψιν και τη σημείωση του κ. Περουλάκη, σκοπεύουμε να προκηρύξουμε διεθνή διαγωνισμό για την πρόσληψη αναδόχου για τις ενέργειες ενημέρωσης και επικοινωνίας.

Θέλουμε να ενισχύσουμε τις συνεργασίες και τις συνέργειες με πολλαπλασιαστές πληροφόρησης, επίσης θέλουμε να κωδικοποιήσουμε και να τυποποιήσουμε τις οδηγίες και να εκπαιδεύσουμε, να κάνουμε συναντήσεις σεμιναριακού χαρακτήρα στους ΕΦΔ και στους δικαιούχους. Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ την κα Γιαννουδάκου. Όσο ετοιμάζεται ο Μάκης Κουτρούκης, Προϊστάμενος της Μονάδας Β1, που θα κάνει την ενημέρωση για την εκ των προτέρων αξιολόγηση των Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής -ξέρω ότι έχει ετοιμάσει μια συνοπτική παρουσίαση-, ο κ. Γκούμας θέλει το λόγο.

**M. ΓΚΟΥΜΑΣ:** Είχα ετοιμάσει μια παρέμβαση 5 σημείων, η κα Γιαννουδάκου με κάλυψε στα 4, ίσως και στο 5<sup>ο</sup> αλλά απλώς μια και πήρα το λόγο, να πω ότι η Πανευρωπαϊκή Εκστρατεία Επικοινωνίας, το Europe in my Region θα συνεχιστεί και τον επόμενο χρόνο, το 2017, επομένως προτείνεται από την Υπηρεσία μας σε όλα τα Προγράμματα να το εντάξουν στις επικοινωνιακές τους ενέργειες. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε. Το λόγο έχει ο κ. Κουτρούκης.

**«Ενημέρωση για την εκ των προτέρων αξιολόγηση των Μέσων  
Χρηματοοικονομικής Τεχνικής»**

**M. ΚΟΥΤΡΟΥΚΗΣ:** Θα είμαι εξαιρετικά σύντομος. Στην πράξη η παρουσίαση αυτή ξεκινά με το τελευταίο slide της παρουσίασης στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, έκτοτε συνέβησαν στο μακροοικονομικό περιβάλλον διάφορα γεγονότα όπως ήταν η τραπεζική αργία και τα capital controls.

Αυτό μας ώθησε, και με παραίνεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο να προχωρήσουμε στην επικαιροποίηση των ex ante και η Υπηρεσία μας ανέλαβε in house να επικαιροποιήσει την ex ante του «Εξοικονομώ» όπως προβλέπεται στον Κανονισμό. Εκτός από την τραπεζική αργία προφανώς υπήρξαν βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο με τα κείμενα της COESIF και βέβαια εμείς είχαμε πλέον μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα από την ολοκλήρωση του παλιού Προγράμματος «Εξοικονομώ».

Στην αρχική πρόταση που είχατε δει τον Ιούνιο πέρυσι, είχαμε τις εξής μεταβλητές που είχαμε χρησιμοποιήσει:

Καταλήγαμε η μέση άμεση επιχορήγηση να μην υπερβαίνει το 38%, το μέσο ποσοστό ενίσχυσης, το grant, που θα έπαιρνε ο κάθε ιδιώτης κατοικίας, είχαμε καταλήξει στο ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα δε μπορεί να υποστηρίξει μόχλευση πάνω από δύο, αυτό επιβεβαιώθηκε και στη συνέχεια.

Είχαμε θέσει ότι δε θα επιδοτήσουμε το επιτόκιο στο τμήμα του δανείου που θα έπαιρναν από τις Τράπεζες. Είχαμε πει ότι θα χρησιμοποιήσουμε πόρους από το παλιό «Εξοικονομώ» οι οποίοι επιστρέφονταν μ' ένα ρυθμό και είχαμε κάνει μια εκτίμηση της μόχλευσης των

δημόσιων πόρων, η αναλογία των οποίων έφτανε στο 2,62% από το 1,62% της προηγούμενης περιόδου.

Το σύνολο της δράσης έφτανε στα 495 εκατομμύρια. Απ' αυτό τον πίνακα που είναι ακριβώς ίδιος με την προηγούμενη παρουσίαση, κρατήστε το ότι το Ταμείο εδώ είναι 102 εκατομμύρια και φτάνουμε στις 45.000 κατοικίες με προϋπολογισμό 495 εκ.. Τι άλλαξε: Με βάση τις παραινέσεις όλων και κυρίως το ότι τελικά η δράση αυτή οφείλει να εξυπηρετήσει ένα χρηματοδοτικό κενό χάριν των φτωχότερων νοικοκυριών, προκρίθηκε το να κάνουμε ένα σκαλοπάτι και να περάσουμε από τη μέση ενίσχυση του 38% στο 50%.

Θα πρέπει να σας εξηγήσω με απλά λόγια, ότι όλο αυτό το σύστημα που είναι πολυμεταβλητό, τι κάνεις: Κρατάς σταθερή μια μεταβλητή *ceteris paribus* και παίζεις όλες τις υπόλοιπες. Βλέπεις αυτή η μεταβλητή σε ποιο σημείο σου κάθεται σωστά και συνεχίζεις τις υπόλοιπες.

Άρα λοιπόν για να μην πολυλογούμε, η μόχλευση παραμένει ίδια, δε μπορέσαμε να την αλλάξουμε, για να βοηθήσουμε τα φτωχότερα νοικοκυριά προβλέπουμε την επιδότηση του επιτοκίου, δεν υπολογίζουμε τις επιστροφές διότι με βάση το ενδιάμεσο Πρόγραμμα το οποίο έχετε υπ' όψιν σας, οι επιστροφές έχουν μια ροή η οποία κατευθύνεται προς το Ενδιάμεσο Πρόγραμμα και κυρίως, και αυτή είναι η βασική μεταβλητή που επηρέασε και τ' αποτελέσματα που θα δείτε, δεχτήκαμε το ότι τελικά υπάρχει περίπτωση κάποιιοι να μην πάρουν δάνειο. Δηλαδή να χρησιμοποιήσουν μόνο grants, να μη μετέχουν δηλαδή στο χρηματοδοτικό εργαλείο.

Με βάση αυτές τις μεταβλητές και μ' ένα υψηλό ποσοστό δηλαδή όσων δεν παίρνουν δάνειο, φτάνουμε στο δείκτη μόχλευσης 1,75% από 1,62%, δηλαδή είμαστε πάλι καλύτεροι από την προηγούμενη περίοδο. Και για να συγκρίνετε με την προηγούμενη, ενώ εκεί είχαμε Ταμείο 101 εκ. τώρα έχουμε 68 εκατομμύρια και οι κατοικίες είναι 38.500 με συνολικό προϋπολογισμό 100 εκατομμύρια λιγότερα.

Εδώ είναι ένας πίνακας, δεν ξέρω αν τον βλέπετε καθαρά, η μεσαία στήλη, η περίπτωση 3 είναι η στήλη στην οποία, σας δείχνω με βελάκι στην άκρη, είναι η μεταβλητή, η αναλογία των νοικοκυριών τα οποία παίρνουν grants και λέμε 50, 60, 70, 80, 90, κρατάμε σταθερά δηλαδή όλες τις άλλες

μεταβλητές και με το solver μας βγάζει τελικά το κίτρινο που είναι τα 38.500 νοικοκυριά τα οποία θα ενισχυθούν μέσα από αυτή τη δράση.

Στη διάθεσή σας για όποιες απορίες έχετε, αν και ελπίζω ότι δε θα έχετε πολλές. Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ.

**Θ. ΣΑΜΠΑΝΙΩΤΗΣ:** Μια πολύ σύντομη διευκρίνιση: Γιατί δεν υπολογίζονται τώρα στη νέα ex ante επιστροφές από το παλαιό Ταμείο; Δεν κατάλαβα.

**Μ. ΚΟΥΤΡΟΥΚΗΣ:** Οι επιστροφές αυτή τη στιγμή των δανείων, είχαν πάρει δηλαδή οι άνθρωποι δάνεια, επιστρέφουν το κεφάλαιο, οι επιστροφές αυτές αυτή τη στιγμή αναλώνονται στο ενδιάμεσο Πρόγραμμα ως grant. Οπότε αυτή τη στιγμή δε μπορούμε να βασιζόμαστε σε αυτό το κεφάλαιο. Αυτή είναι η βασική μεταβλητή.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Κλείνουμε μια μεγάλη θεματική που αφορούσε τα θέματα της ενεργοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Περνάμε σε μια πιο ειδική ενότητα που αφορά την παρουσίαση της Προόδου Κάλυψης των Αιρεσιμοτήτων.

Ο κ. Ταφύλλης έχει το λόγο.

### **«Ειδικά Θέματα υλοποίησης των Ε.Π. της Π.Π. 2014-2020»**

**Ι. ΤΑΦΥΛΛΗΣ:** Οι δράσεις που έπρεπε να υλοποιηθούν για την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας 2.1 σε αδρές γραμμές ομαδοποιούνται σε δυο μεγάλες κατηγορίες. Η μία κατηγορία έχει να κάνει με τη θεσμοθέτηση ενός σύγχρονου πλαισίου υλοποίησης – παραγωγής έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο.

Η δεύτερη κατηγορία των δράσεων για τις Αιρεσιμότητες έχει να κάνει με την επικαιροποίηση της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη και αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι σε ό,τι αφορά την πρώτη Ομάδα Δράσεων, έχει ολοκληρωθεί ήδη μια πρόταση κι έχει υποβληθεί από την προηγούμενη Παρασκευή στην Επιτροπή προκειμένου να πάρουμε τα πρώτα σχόλια.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να πω ότι τουλάχιστον σε ό,τι αφορά το πρώτο κομμάτι, δηλαδή την ανάγκη του να έχουμε ένα σύγχρονο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ, ξεχάσαμε ότι αυτό είναι απαίτηση της αιρεσιμότητας κι έπρεπε να το ξεχάσουμε για τον πάρα πολύ απλό λόγο ότι η χώρα μας είναι

η προτελευταία χώρα της Ευρώπης και έχω το φόβο ότι του χρόνου θα είμαστε η τελευταία σε ό,τι αφορά τη διείσδυση των ΤΠΕ σε όλες τις σφαίρες του δημόσιου χώρου.

Άρα λοιπόν έπρεπε, άσχετα αν υπήρχε ή δεν υπήρχε αιρεσιμότητα, έπρεπε λοιπόν να δούμε τα πράγματα μπροστά, να δούμε όλες τις αιτίες και τις παθογένειες που μας οδήγησαν μέχρι εδώ και να καταστρώσουμε ένα σχέδιο, το πώς θα ξεκολλήσουμε το κάρο από τη λάσπη. Αυτό είναι το πλαίσιο που υποβλήθηκε την προηγούμενη Παρασκευή εν αναμονή σχολίων και θα ήθελα συνοψίζοντας να πω τα εξής:

Μία από τις δράσεις ήταν η σύσταση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής η οποία υλοποιήθηκε όπως είπα προηγούμενα από τον προηγούμενο Μάιο, ήδη έχουμε έδρα ως Γενική Γραμματεία, βρίσκεται ήδη και στο τελικό στάδιο και η διαδικασία της στελέχωσης, πιστεύω μέχρι το τέλος του μήνα θα έχουμε στελεχωθεί τουλάχιστον με 25-30 ανθρώπους.

Είμαστε στην τελική διαδικασία επιλογής μετά από διαδικασία πρόσκλησης, είμαστε δηλαδή στη φάση αξιολόγησης βιογραφικών, πολύ σύντομα θα υπάρξει και τελική απόφαση. Άρα, η μία από τις δράσεις του 1<sup>ου</sup> πακέτου υλοποιήθηκε ήδη από το Μάιο.

Σε ό,τι αφορά τις υπόλοιπες, αυτό που κάναμε στην ουσία είναι ότι πήραμε όλες τις επιμέρους φάσεις του κύκλου ζωής των έργων ΤΠΕ, καταγράψαμε τις παθογένειες που έχουν εντοπισθεί και απέναντι σε κάθε μία από τις παθογένειες και τα προβλήματα αυτά προτάξαμε μια λύση και μια λογική η οποία να είναι σύγχρονη και με τις σύγχρονες πρακτικές με τις οποίες υλοποιούνται αντίστοιχα έργα και με τις καλές πρακτικές άλλων χωρών , αλλά με το σημαντικότερο, στη βάση των συμπερασμάτων τα οποία βγήκαν και από δικές μας αξιολογήσεις αλλά και από αξιολογήσεις της Επιτροπής για το τί πήγε στραβά τις προηγούμενες περιόδους.

Φιλοδοξούμε λοιπόν ότι θα γυρίσουμε σελίδα σε ό,τι αφορά την υλοποίηση έργων ΤΠΕ. Δε μπορεί να συνεχίσουμε με τον τρόπο που πηγαίναμε μέχρι σήμερα, ο κόσμος αλλάζει, οι τεχνολογίες από μόνες τους αλλάζουν, το τοπίο, όπως είπα προηγούμενα, η λογική του να υπάρχουν φορείς οι οποίοι να υποβάλλουν τις προτάσεις τους απομονωμένοι, προτάσεις τύπου σιλό οι οποίες να περιλαμβάνουν τα πάντα, αγνοώντας το τί

υπάρχει στους διπλανούς φορείς, αν υποσυστήματα, υποδομές, έχουν ήδη αγοραστεί κι έχουν αγοραστεί πολλαπλές φορές, ή αν υπάρχουν ήδη διαθέσιμα από άλλους φορείς, αυτό το πράγμα είναι πλέον παρελθόν.

Με τη διαδικασία που έχουμε προτείνει στην Επιτροπή, αυτό που στην ουσία καθιερώνεται είναι κεντρικός σχεδιασμός και κεντρική προτεραιοποίηση όλων των δράσεων ΤΠΕ. Από τη στιγμή που η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής με βάση το νόμο έχει την ευθύνη της έγκρισης όλων των δράσεων αυτών, έπρεπε να παρεμβληθεί και μια διαδικασία, εμείς την ονομάζουμε Διαδικασία του Ενιαίου Σχεδιασμού, έτσι ώστε από τις προτάσεις των φορέων, να καταλήγουμε σε τεχνικές εξειδικεύσεις, οι οποίες θ' απαντούν στο πώς οι προτάσεις αυτές θα εντάσσονται σ' έναν κεντρικό, συνολικό, ενιαίο σχεδιασμό ο οποίος να οδηγεί σε αποτελεσματικότητα, σε αποδοτικότητα, εκμεταλλευόμενοι στο μέγιστο δυνατό βαθμό όλους τους δημόσιους πόρους.

Αυτή είναι λίγο ως πολύ η λογική. Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι το μεγάλο πακέτο ήδη έχει αποσταλεί από την προηγούμενη Παρασκευή, μέχρι τέλος Οκτωβρίου θα στείλουμε και την επικαιροποιημένη έκδοση της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής.

Μία από τις ελλείψεις που είχε το προηγούμενο κείμενο που είχε μπει σε διαβούλευση είναι ότι δεν έβαζε προτεραιότητες. Με γνωστές τις ελλείψεις μας κι επαναλαμβάνω ότι είμαστε η προτελευταία χώρα στην Ευρώπη και με γνωστή επίσης τη στενότητα των πόρων που έχουμε σ' αυτή την περίοδο, η μαγική λέξη, η λέξη κλειδί που προκύπτει είναι η λέξη «προτεραιότητες».

Άρα λοιπόν, ένα κείμενο Στρατηγικής δεν πρέπει απλά ν' αναγνωρίζει τους τομείς της παρέμβασης, μέσα στην αναγνώριση των τομέων αυτών θα πρέπει να ορίσει επίσης και προτεραιότητες οι οποίες στην πορεία θ' αξιολογούνται. Σε ό,τι αφορά τη διαδικασία προτεραιοποίησης έχω ετοιμάσει μια παρουσίαση αλλά είναι αργά, δε θέλω να σας κουράσω με slides, θα ήθελα να πω με δυο λόγια τα εξής:

Θα είναι μια αντικειμενική και διαφανής διαδικασία με τα κριτήρια τα οποία θα είναι εκ των προτέρων γνωστά και λίγο ως πολύ θ' αξιολογούμε τ' ακόλουθα:

Είναι γνωστό σε ποιους τομείς υστερούμε, υπάρχει το σύστημα των δεικτών DESI της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο ομαδοποιείται σε 5 κατηγορίες, ξέρουμε ποια είναι η βαθμολογία μας με βάση την τελευταία αξιολόγηση, άρα είναι σαφές λοιπόν ότι ένα κείμενο στρατηγικής θα πρέπει να επιδιώξει οι δείκτες αυτοί να ξεκολλήσουν από το σημείο που βρίσκονται σήμερα. Άρα στην πρώτη φάση της Αξιολόγησης όλες οι προτάσεις των φορέων θ' αξιολογούνται αναφορικά με το κατά πόσο συμβάλλουν στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και ποια είναι η έκταση της συμβολής αυτής.

Σε δεύτερη φάση, το δεύτερο σκέλος της αξιολόγησης περιλαμβάνει επίσης κάποιους δείκτες οι οποίοι έχουν να κάνουν με παθογένειες που αντιμετώπισε το σύστημα παραγωγής έργων μέχρι σήμερα. Για παράδειγμα, υπάρχουν πολύ σοβαρές παρατηρήσεις στο κομμάτι της ιδιοκτησίας και το κομμάτι της βιωσιμότητας των έργων.

Μπορεί να έχουμε καταπληκτικές προτάσεις, εξαιρετικές λύσεις, εάν αυτές οι λύσεις δεν είναι βιώσιμες μετά την παρέλευση της 5ετίας ή ο φορέας δεν έχει πεισθεί να το αναλάβει, να το πάρει στην πλάτη του, δεν έχει αναλάβει αυτό που λέμε ιδιοκτησία της πρότασης και του έργου, συνήθως λοιπόν το αποτέλεσμα θα είναι αρνητικό και δυστυχώς τέτοιου είδους στατιστικές έχουμε μέχρι σήμερα.

Άρα μαζί με την αξιολόγηση των δεικτών, σε δεύτερο σκέλος εμείς θ' αξιολογούμε επίσης κατά πόσο ο φορέας έχει πάρει πολύ συγκεκριμένα μέτρα και έχει επίσης ενεργοποιήσει προβλέψεις σε ό,τι αφορά το κομμάτι της ιδιοκτησίας και σε ό,τι αφορά επίσης τη βιωσιμότητα των έργων. Σ' ένα τρίτο επίπεδο, οι προτάσεις θ' αξιολογούνται ως προς την πολιτική ή στρατηγική προτεραιότητα.

Είναι προφανές ότι οι δεσμεύσεις της κυβέρνησης με τους θεσμούς ή έργα τα οποία έχουν νομική δέσμευση, θα είναι έξω από τη διαδικασία. Έργα όμως τα οποία δεν έχουν νομική δέσμευση ή η νομική δέσμευση είναι της μορφής των συμβάσεων πλαίσιο, αλλά από τις συμβάσεις πλαίσιο αυτές είτε δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί υποέργα, είτε ακόμη δεν έχουν γίνει εκτελεστικές συμβάσεις, το φυσικό αντικείμενο και των εκτελεστικών συμβάσεων που δεν έχουν γίνει και των υποέργων που δεν έχουν γίνει, είναι αντικείμενο το οποίο υπόκειται σε έγκριση της Γενικής Γραμματείας.

Και μια τελευταία κατηγορία κριτηρίων είναι ο προϋπολογισμός των προτάσεων. Προφανώς για προτάσεις οι οποίες ισοβαθούν ως προς τα προηγούμενα κριτήρια, ο προϋπολογισμός θα είναι ένα από τα κριτήρια εκείνα τα οποία θα τους δώσουν μικρότερη ή μεγαλύτερη βαθμολογία. Άρα λοιπόν, η πρώτη φάση της διαδικασίας του ενιαίου σχεδιασμού είναι η διαδικασία έγκρισης, προτεραιοποίησης και τεχνικής εξειδίκευσης των προτάσεων.

Τι σημαίνει η λέξη «τεχνική εξειδίκευση»; Οι φορείς συνήθως, όπως είπα θα καταλήγουν με προτάσεις σιλό αρχίζοντας από τα δίκτυα, το hardware μέχρι και τον τελευταίο όροφο, μέχρι και το επίπεδο του πρωτοκόλλου. Τεχνική Εξειδίκευση για μας, και θέλω να το διαχωρίσουμε και να το προσέξουμε, δεν έχει ακριβώς την ίδια έννοια που έχει η εξειδίκευση που χρησιμοποιείται από το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Αυτό που εμείς εννοούμε «Τεχνική Εξειδίκευση» είναι η μετατροπή μιας πρότασης του Φορέα σε μια πρόταση διαφορετική ως προς την υλοποίησή της, που να υλοποιεί αυτό που θέλει ο Φορέας, αλλά αξιοποιώντας όμως στοιχεία και υποδομές που ήδη έχουμε. Να πω ένα πολύ απλό παράδειγμα:

Μπορεί να εμφανιστεί ένας Φορέας σ' ένα Υπουργείο που να έχει μια πρόταση Α και αυτή η πρόταση να περιλαμβάνει δίκτυα και data centers. Μέσα στη δική μας διαδικασία της Εξειδίκευσης, αυτό που θα προσδιοριστεί, είναι το ποιο δίκτυο χρειάζεται από πλευράς λειτουργικότητας, το οποίο τελικά αυτό θα είναι η εξειδίκευση της πρότασής του, γιατί ενδεχομένως αυτή η πρόταση θα φιλοξενηθεί στο cloud το οποίο θα είναι διαθέσιμο από το Δημόσιο, στο τέλος αυτού του χρόνου.

Άρα λοιπόν, οι Φορείς θα κάνουν προτάσεις Α και μέσα από τη διαδικασία που θα κάνει η Γενική Γραμματεία οι προτάσεις αυτές θα καταλήγουν ως Β, δηλαδή εξειδικευμένες προτάσεις ξεχωρίζοντας το πραγματικό Δίκτυο που θέλουν οι φορείς, το οποίο δε μπορούμε να το αξιοποιήσουμε από ήδη διαθέσιμες υποδομές και από ήδη διαθέσιμα συστήματα.

Η διαδικασία αυτή όπως αντιλαμβάνεστε έχει ως απαίτηση το να δημιουργήσουμε εκτός από ένα Μητρώο των Μητρώων, που εννοείται ότι



υπάρχει, να υπάρχει ένα επικυρωμένο inventario όλων των εφαρμογών που έχει το Δημόσιο και ιδιαίτερα των δομικών στοιχείων ΤΠΕ που έχει το Δημόσιο. Θα ξεκινήσουμε παίρνοντας υπ' όψιν όλα τα έργα που έχουν υλοποιηθεί την τελευταία προγραμματική περίοδο από την Ψηφιακή Σύγκλιση.

Άρα υπάρχει ένα μεγάλο σκέλος το οποίο είναι τεχνικό, όσον αφορά έγκριση, προτεραιοποίηση, εξειδίκευση, υπάρχει κι ένα δεύτερο σκέλος το οποίο θα μου επιτρέψετε να το πω τεχνικό και πολιτικό μαζί γιατί πρέπει ν' αξιολογήσουμε και πρέπει επίσης να πιστοποιήσουμε κατά κάποιον τρόπο ότι δεν επαναλαμβάνονται λάθη του παρελθόντος.

Να πω ένα πάρα πολύ απλό παράδειγμα: Πριν από την έγκριση του Τεχνικού Δελτίου, γιατί σύμφωνα με το συστατικό της νόμο η Γενική Γραμματεία θα προεγκρίνει τα Τεχνικά Δελτία, θα εξετάζουμε επίσης αν οι Φορείς θα έχουν πάρει όλα εκείνα τα μέτρα που πρέπει να πάρουν έτσι ώστε να είναι εγγυημένη η ένταξη των τελικών συστημάτων στο παραγωγικό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα, θα εξετάζουμε μέχρι τελευταίας κεραίας, αν έχουν δρομολογηθεί ή έχουν ξεκινήσει ήδη πρωτοβουλίες είτε για νομοθετικές πρωτοβουλίες που απαιτούνται είτε για αλλαγές στο επιχειρησιακό μοντέλο είτε για αλλαγές διαδικασιών.

Δυστυχώς έχουμε έργα τα οποία είναι έτοιμα, εγκατεστημένα, έργα που λειτουργούν, τα οποία δε μπορούν να ενταχθούν παραγωγικά, γιατί σήμερα ακόμα ο φορέας δεν έχει υλοποιήσει αυτό που θα έπρεπε να υλοποιήσει, αυτό που θα έπρεπε να υλοποιήσει απ' τη μεριά του.

Άρα μαζί με τα τεχνικά και μαζί με τα τεχνικά – πολιτικά, ολοκληρώνεται ένας κύκλος και μια διαδικασία που την ονομάζουμε Διαδικασία Ενιαίου Σχεδιασμού, που εξυπηρετεί έναν πάρα πολύ απλό σκοπό: Μέγιστη αξιοποίηση των δημοσίων πόρων, ό,τι διαθέτει δηλαδή το Δημόσιο σε ΤΠΕ, περιορισμός της σπατάλης, το οποίο ήταν δυστυχώς ένα φαινόμενο των προηγούμενων περιόδων, ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και ενίσχυση της αποδοτικότητας των έργων.

Εκτός από την αρχική φάση αυτή της έγκρισης, θα είναι επίσης στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, η έκδοση προτύπων και διαδικασιών έτσι ώστε να διευκολύνονται οι Φορείς και να

βοηθούνται οι Φορείς στην πορεία σε όλες τις επιμέρους φάσεις του κύκλου ζωής. Και η αρμοδιότητα αυτή φτάνει μέχρι και την υπόδειξη ή έκδοση προτύπων κοστολόγησης, ακόμα και προτύπων συμβάσεων και τευχών διακήρυξης.

Τέλος, η διαδικασία θα ολοκληρώνεται με την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων και θα είναι μια συμπληρωματική διαδικασία από αυτήν που ήδη έχει το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Οι Διαχειριστικές Αρχές παρακολουθούν την υλοποίηση, προφανώς η παρακολούθηση από μια πιο τεχνική σκοπιά η οποία είναι απαιτητή από την πλευρά της Γενικής Γραμματείας θα επιβάλλει και την παρακολούθηση κάποιων παραμέτρων, οι οποίες έχουν να κάνουν και με την εξέλιξη χρονοδιαγραμμάτων και με την εξέλιξη κόστους και ενδεχομένως και με την εξέλιξη του ρίσκου των έργων.

Άρα λοιπόν θα είναι μια ολοκληρωμένη διαδικασία συνολικά, μια νέα διαδικασία παραγωγής έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο, μια διαδικασία η οποία φιλοδοξεί να είναι πιο κοντά, τουλάχιστον στον τρόπο που υλοποιούν άλλες χώρες αντίστοιχα έργα, πολύ πιο κοντά σ' αυτό που η ίδια η τεχνολογία των ΤΠΕ επιβάλλει σήμερα, δηλαδή κοντά σ' ένα σύγχρονο μοντέλο υλοποίησης των έργων.

Αυτά ήθελα να πω σε απλές γραμμές και να επισημάνω ότι στην παρούσα φάση δεν έχει έννοια η έγκριση από τη Γενική Γραμματεία των εξειδικεύσεων, γιατί έτσι κι αλλιώς οι προτάσεις αυτές θα μπουν στον κύκλο και στη διαδικασία της Γενικής Γραμματείας, δηλαδή θα μπουν στον εξειδικευμένο κύκλο.

Όλες οι προτάσεις λοιπόν αυτές, όλες οι εξειδικεύσεις οι οποίες περιλαμβάνουν σκέλος ΤΠΕ, θα υποβληθούν μετά την πρόσκληση την οποία θ' ανοίξει η Γενική Γραμματεία έτσι ώστε να εγκριθούν, να προτεραιοποιηθούν, ν' αξιολογηθούν και να εξειδικευθούν.

Αυτά ήθελα να πω και κλείνω, είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν ερωτήσεις που είτε θα άνοιγαν το πεδίο περισσότερο είτε θα διευκρίνιζαν ζητήματα τα οποία ακόμα πιστεύετε ότι χρειάζονται παραπέρα διευκρίνιση. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Δεν ξέρω αν θέλει κάποιος το λόγο..

**Π. ΘΑΝΟΥ:** Είμαι από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής. Κύριε Ταφύλλη καλωσορίσατε στο ΕΣΠΑ και καλή επιτυχία.

Καλή επιτυχία σ' ένα εξαιρετικά δύσκολο έργο. Ένα έργο που έχετε πολλά μέτωπα και είναι εξαιρετικά δύσκολο. Ο ρόλος σας μέσα από το νόμο για τη σύσταση της νέας Γενικής Γραμματείας είναι ένας ρόλος όχι απλά συντονιστικός, θα τολμήσω να πω ότι θα είναι καταλυτικός. Εξαιρετικά ουσιαστικός και σημαντικός. Γίνεται μια νέα προσπάθεια, για ένα νέο πλαίσιο οργάνωσης της συνολικής διαχείρισης των ΤΠΕ στη χώρα.

Για ποιο λόγο; Ο λόγος είναι απλός: Ο απολογισμός τα τελευταία 15-20 χρόνια θα έλεγα, είναι για την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των κοινοτικών επενδύσεων, των κοινοτικών πόρων στη χώρα, θα έλεγα είναι μακράν των προσδοκιών μας. Με εξαιρέσεις βεβαίως.

Αναφερθήκατε στις παθογένειες, επιτρέψτε μου, πολύ επιγραμματικά ν' αναφέρω κάποιες από αυτές. Τι είχαμε παρατηρήσει μέχρι τώρα, εκτιμώ πολλοί από μας, που είμαστε μέλη αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης αλλά και στις προηγούμενες Επιτροπές Παρακολούθησης: Είχαμε μια επιχειρησιακή αδυναμία συντονισμένου σχεδιασμού, προγραμματισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων. Για ποιο λόγο; Λόγω θεσμικού ελλείμματος και ασυνέχειας πολιτικών.

Είχαμε ένα ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο σε συνεργασία με την αγορά :συμβάσεις πλαίσιο, πραγματικές συμφωνίες. Είχαμε μια φτωχή ανάδειξη των ΤΠΕ ως ένα όχημα για την ανάπτυξη της χώρας. Είχαμε μια απουσία ουσιαστικού ελέγχου και παρακολούθησης. Η επικέντρωσή μας ήταν σε μια καθαρά οικονομική διαχείριση, χωρίς να μπορούμε ν' αξιολογήσουμε το αποτέλεσμα και τη βιωσιμότητα των έργων στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Ταφύλλης.

Είχαμε την απουσία ενός κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου με δεσμευτικές, τυπικές διαδικασίες, πρότυπα και αρχές που αναφερθήκατε. Και κλείνω αυτή τη σύντομη αναφορά στις αδυναμίες και τις παθογένειες, αδυναμία των φορέων να σχεδιάσουν, να ωριμάσουν και να εκτελούν έργα. Έργα που θα κάνουν τι; Ν' απαντούν σε πραγματικές ανάγκες.

Το ζητούμενο λοιπόν τι είναι: Το ζητούμενο είναι ν' αλλάξει στο σύστημα παραγωγής και λειτουργίας έργων, ούτως ώστε οι κοινοτικοί πόροι

να έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Κύριε Ταφύλλη η σύσταση της νέας Γενικής Γραμματείας θα έλεγα είναι ένα πρώτο βήμα που φιλοδοξεί να καλύψει αυτό το κενό συντονισμού.

Έχουμε ζητήσει επίσης μια επικαιροποίηση της Στρατηγικής, ούτως ώστε να ξέρουμε ποιες είναι οι προτεραιότητες, πόσο στοιχίζουν, ποιες είναι οι δράσεις και πώς εξυπηρετούνται οι στόχοι αυτοί της νέας Στρατηγικής. Εκτιμώ ότι μέχρι τέλη Οκτωβρίου θα είμαστε σε θέση να έχουμε ένα νέο γύρο ανεπίσημης διαβούλευσης αν θέλετε όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα.

Ταυτόχρονα και παράλληλα να έχουμε ζητήσει ένα νέο πλαίσιο παραγωγής των έργων, στον κύκλο εργασιών του ΤΠΕ. Ίσως αυτή η διαδικασία αγαπητοί φίλοι, κ. Ταφύλλη, να απαιτεί και κάποιες ομαδικές ρυθμίσεις. Θα το δούμε, το αφήνουμε στη διακριτική ευχέρεια των Ελληνικών Αρχών.

Πολύ ενδεικτικά, τι θα μπορούσε να περιλαμβάνει αυτό το νέο πλαίσιο παραγωγής νέων έργων ; Εκτιμώ ότι συμφωνείτε όλοι, κάποιους κοινούς κανόνες κοστολόγησης των έργων. Ένα δεύτερο σημαντικό έργο, η ιδιοκτησία των έργων.

Χωρίς να φωτογραφίζω τίποτα, γνωρίζουμε ότι η ΚΤΠ εκτελεί συμβάσεις έργων κι όταν γίνεται υλοποίηση για εκτέλεση μιας σύμβασης, γίνεται παραχώρηση, η παραλαβή από κάποιον άλλο φορέα, μερικές φορές υπάρχουν δυσλειτουργίες στην παραλαβή και έχουμε και περιπτώσεις όπου τα έργα είτε εγκαταλείπονται είτε υπολειπوغούν.

Ένα άλλο κομμάτι, ένα άλλο στοιχείο που θα πρέπει να περιλαμβάνει κατά τη γνώμη μου χωρίς να έχω διατρέξει κ. Ταφύλλη αυτό το κείμενο το οποίο μας έχει σταλεί, μιλάμε για επιτάχυνση των διαδικασιών των διαγωνισμών. Και θα προσθέσω εδώ, και την προστασία των διαγωνισμών. Αναφέρομαι στις ενστάσεις. Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά το φαινόμενο των ενστάσεων σ' αυτό τον τομέα.

Επίσης ένα άλλο στοιχείο έχει να κάνει με τη διαχειριστική επάρκεια των Τελικών Δικαιούχων. Εκτιμώ ότι είναι ένα άλλο στοιχείο το οποίο σας απασχολεί.

Όσον αφορά την ικανότητα των δικαιούχων, τα καλά τα νέα είναι ότι στη διάρκεια του 2016 είχαμε την υιοθέτηση του νόμου για τη σύσταση

μέτρων υποστήριξης των Τελικών Δικαιούχων, μπορούμε να προσφύγουμε σ' αυτό το νόμο αλλά μπορούμε επίσης εάν έχετε σκεφτεί κ. Ταφύλλη, μέσα από την Τεχνική Βοήθεια, αναφερθήκατε στην εισαγωγική σας παρέμβαση το πρωί, μπορούμε να βρούμε πόρους είτε μέσα από το Πρόγραμμα της Τεχνικής Βοήθειας είτε μέσα από το ΕΠΑνΕΚ είτε μέσα από τη διαδικασία του άρθρου 25, είτε μέσα από πόρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σ' αυτή την προσπάθειά σας, μπορώ να σας μεταφέρω το μήνυμα της ιεραρχίας μου, ότι θα είμαστε αρωγοί ειδικά σε θέματα Τεχνικής Βοήθειας εάν χρειαστείτε.

Στην περσινή Επιτροπή Παρακολούθησης, σε μια αντίστοιχη Επιτροπή Παρακολούθησης στο πλαίσιο της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, τονίστηκε ότι η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. θα είναι ο νέος πυλώνας ή ο πυλώνας υλοποίησης της νέας Στρατηγικής για τη χώρα, 2014-20.

Εκτιμώ ότι εάν πράγματι είναι έτσι, με δεδομένες κάποιες επιφυλάξεις που έχουν ανακοινωθεί στις Ελληνικές Αρχές γραπτώς αλλά δεν έχουμε πάρει απάντηση ακόμη, πρέπει να καθοριστεί και αυτή η νέα σχέση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής απέναντι σ' έναν πυλώνα ο οποίος συστάθηκε το 2000, αν πράγματι ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και στις απαιτήσεις τις σημερινές, να προχωρήσουμε. Εάν όχι, νομίζω ότι κάτι άλλο πρέπει να σκεφτούμε.

Έχουμε κάνει πάρα πολλά πράγματα, κ. Ταφύλλη ξέφυγα λίγο κι από το χώρο της Αιρεσιμότητας, κάλυψα κάποια γενικότερα θέματα που γνωρίζω ότι είστε ενήμερος, έχουμε ένα εξαιρετικά κρίσιμο εξάμηνο μπροστά μας. Χαίρομαι που είπατε ότι προχωράτε στη στελέχωση, θα έλεγα αυτό είναι καθοριστικής σημασίας, η στελέχωση και η πλήρης λειτουργία της νέας Γενικής Γραμματείας, ίσως θα ήταν καλό να έχουμε κι ένα χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης αυτής της διαδικασίας.

Δεν είναι μόνο η στελέχωση, είναι ένα job description, είναι εσωτερικές διαδικασίες οι οποίες πρέπει να τεθούν σ' εφαρμογή και ούτω καθ' εξής. Άρα λοιπόν, ίσως να χρειαστεί να κάνουμε ένα χρονοδιάγραμμα για το πότε αυτό θα ολοκληρωθεί γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό. Διότι εάν προχωρήσουμε και εκτιμώ ότι πρέπει να προχωρήσουμε, σ' ένα kind of screening της διαδικασίας της Εξειδίκευσης, πρέπει να έχετε το κατάλληλο προσωπικό στη διάθεσή σας.

Αναφέρομαι στην Εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Διοικητικής Μεταρρύθμισης το οποίο φτάνει ένα ποσοστό Εξειδίκευσης του 94%. Εάν παρ' ελπίδα, καταλαβαίνω πως ναι, προχωρήσετε σ' αυτή την screening αυτής της Εξειδίκευσης, κατ' επέκταση θα έλεγα πρέπει να γίνει κι ένα screening των προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί και ίσως κάποιων ενταγμένων έργων που μένουν εκτός του πλαισίου των ανελαστικών υποχρεώσεων θα έλεγα.

Για να γίνουν όλα αυτά, όχι μόνο η υλοποίηση της στρατηγικής αυτή καθαυτή αλλά των διαφόρων επιμέρους δράσεων που προβλέπονται μέσα στο κείμενο το οποίο μας έχετε στείλει, ίσως θα ήταν καλό να σκεφτούμε ένα road map υλοποίησης αυτών των επιμέρους σταδίων. Αλλά εκτιμώ ότι σε κάποιο άλλο χώρο και φόρουμ θα μπορούμε να επεκταθούμε πιο πολύ επί αυτών.

Κάποια επιμέρους θέματα: Θα ήθελα να τονίσω τη σημασία του συντονισμού που καταλαβαίνω βεβαίως, είναι ένα κεντρικό θέμα, στο νόμο. Θα ξεκινήσω από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠΑΝΕΚ με τη Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Διοικητικής Μεταρρύθμισης και με την Επιτελική Μονάδα που βρίσκεται εκεί. Με τα 13 ΠΕΠ, όπου χοντρικά έχουμε περίπου 120 εκατομμύρια.

Νομίζω ότι πράγματι πρέπει να πιάσουν τόπο αυτή τη φορά τα χρήματα στα Περιφερειακά, ακόμα και αν ο επικεφαλής, the master αν θέλετε, είναι ο κάθε Περιφερειάρχης εκεί.

Απαιτείται θα έλεγα κ. Ταφύλλη, ένας ισχυρός συντονισμός με τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού της κυβέρνησης, όπου μέσα από το άρθρο 25 υπάρχουν δράσεις που αφορούν e-justice, δικαιοσύνη, τουρισμό, δεξιά αριστερά. Όλα αυτά, αναφερθήκατε το πρωί, πρέπει να μπουν σ' ένα ενιαίο πλαίσιο σχεδιασμού.

Αναφέρθηκα για την Εξειδίκευση, εκτιμώ ότι θα προχωρήσετε σ' ένα screening. Θα ήθελα να τονίσω ότι ένα από τα χαρακτηριστικά της νέας προγραμματικής περιόδου, και είπατε πάρα πολύ σωστά το πρωί ότι απαιτείται μια προτεραιοποίηση μεταξύ άλλων, θα έλεγα εγώ, διότι τα χρήματα αυτή τη φορά είναι εξαιρετικά λίγα.

Το συνολικό πακέτο δημόσιας δαπάνης, περίπου μιλάμε για 1 δισ. εάν βγάλουμε κάποιες ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας, αν μπορώ να τ' ονομάσω έτσι, μπορεί να μην είναι όρος δόκιμος, αλλά ν' αναφερθώ χωρίς ποσά σ' αυτές τις ανελαστικές υποχρεώσεις, θ' αναφερθώ στα έργα τα οποία είναι είτε phasing , είτε μεταφερόμενα, θ' αναφερθώ στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ, έχω να κάνω και κάποια σχόλια αργότερα γι' αυτό, θ' αναφερθώ ότι ένα ποσό ίσως έχει προγραμματιστεί και έχει προγραμματιστεί για το Κτηματολόγιο και βεβαίως ένα ποσό περίπου της τάξεως των 350 με 400 εκατομμύρια το οποίο αφορά την υλοποίηση του NGA Plan και εκεί θα ήθελα ν' ακούσω αν πράγματι έχει γίνει κάποια πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση των έργων.

Άρα λοιπόν εάν πάρουμε αυτές τις ανελαστικές υποχρεώσεις, οι διαθέσιμοι πόροι είναι λίγοι και θα έλεγα επιβάλλεται η προτεραιοποίηση για τον απλό λόγο ότι πρέπει να κάνουμε πιο πολλά αυτή τη φορά απ' ό,τι κάναμε στο παρελθόν.

Τελειώνω με το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» δυό λόγια. Αυτές τις μέρες οι Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προχωρούν και έρχεται η έκδοση απένταξης του έργου, της τάξεως περίπου στα 170 εκατομμύρια. Άρα λοιπόν για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την περίοδο 2007-13 το έργο δεν υπάρχει. Καταλαβαίνω βεβαίως ότι οι Ελληνικές Αρχές προτίθενται να τρέξουν το έργο. Αυτό σημαίνει ότι θα ξεκινήσει μια διαδικασία από το μηδέν, αυτό να το τονίσω, θα είναι από το μηδέν η όλη διαδικασία η οποία θα ξεκινήσει.

Θα πρότεινα να μην υπάρξει σαλαμοποίηση του έργου, να είναι ένα κομμάτι δεξιά, ένα κομμάτι αριστερά, αν θα κατατεθεί σα μεγάλο έργο πρέπει να κατατεθεί σαν ένα ενιαίο έργο όπως ήταν στο παρελθόν. Θα είναι μια διαδικασία επίμονη, δεδομένου ότι αυτή τη φορά μέσα σε όλο τον κύκλο έκδοσης της απόφασης υπάρχει και το λεγόμενο Independent Quality Review, μια διαδικασία αξιολόγησης του έργου.

Απλά το αναφέρω, ότι εάν πράγματι προτίθεστε να υποβληθεί το νέο έργο, θα είναι μια διαδικασία που θα πάρει κάποιο χρόνο λόγω διαδικασιών στις Βρυξέλλες, θα χρειαστούμε ένα IQR (Independent Quality Review), δεύτερον και τρίτον, σα καλή πρακτική, δε θα σπάσουμε το έργο σε διάφορα στοιχεία δεξιά και αριστερά, διότι θα έχουμε εξαιρετικές δυσκολίες στις Βρυξέλλες ν' αμυνθούμε όταν χτες είχαμε ένα έργο ενιαίο, μεγάλο έργο και αύριο το πρωί το βλέπουμε να έχει σπάσει σε δυο τρία κομμάτια.

Πού βρισκόμαστε σήμερα και στο αύριο: Ο κ. Ταφύλλης έτρεξε πολύ γρήγορα τις απαιτήσεις του action plan που είχαμε βάλει στην Αιρεσιμότητα, βεβαίως έχει γίνει μια πρόοδος, θα επαναλάβω κι εγώ ότι η σύσταση είναι πάρα πολύ σημαντικό βήμα, μπορώ να μεταφέρω και δημοσίως κ. Ταφύλλη ότι η σύσταση καλύπτει και την απαίτηση που έχει να κάνει με την ύπαρξη ενός διυπουργικού μνημονίου, άρα επισήμως μπορώ να σας μεταφέρω με μεγάλη σιγουριά ότι αυτό καλύπτεται μέσα από τη σύσταση.

Άρα λοιπόν μιλάμε από εκκρεμότητες αν θέλετε, έχουμε το πλαίσιο της παραγωγής των έργων και ένα fine tuning της Στρατηγικής, η οποία δε θα καλύπτει μόνο τα ευρυζωνικά δίκτυα, δε θα καλύπτει μόνο το e-government strategy, αλλά βεβαίως πρέπει να έχει και στοιχεία της επιχειρηματικότητας. Δηλαδή πρέπει να έχει και στοιχεία του RIS.

Άρα λοιπόν όλο αυτό πρέπει να γίνει ένα fine tuning με την έννοια αν θέλετε ότι πρέπει να έχουμε ένα συνεκτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτά τα τρία στρατηγικά έγγραφα, οι τρεις στρατηγικές προτεραιότητες θα κινούνται. Καταλαβαίνω, έχουμε επίγνωση, ότι τρέχουμε πίσω από το χρόνο, ότι έχουμε την καταληκτική ημερομηνία 31/12/2016 όσον αφορά την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας, αλλά χαίρομαι που είπατε ότι αυτή η άσκηση και το διακύβευμα ξεφεύγει από την αιρεσιμότητα, δεν είναι μόνο η ικανοποίηση της Αιρεσιμότητας αλλά είναι κάτι ευρύτερο για τη χώρα.

Μ' αυτές τις σκέψεις σας ευχαριστώ πάρα πολύ, καλή επιτυχία και οτιδήποτε χρειαστείτε, όπου μπορούμε, είμαστε εδώ να σας βοηθήσουμε. Ευχαριστώ πολύ.

**Π. ΝΤΑΗΣ:** Μπορώ να κάνω μια ερώτηση; Είπατε ότι όσα είναι συμβασιοποιημένα, εξαιρούνται της διαδικασίας αξιολόγησης ως περιγράψατε κ. Γενικέ.

Το ερώτημα είναι: Για τα έργα phasing, δυο έργα συγκεκριμένα του Υπουργείου Πολιτισμού που είναι phasing στο ΕΠΑνΕΚ, που είναι συμβασιοποιημένα και υλοποιούνται, μπορούν ν' αποδεσμευτούν από την αιρεσιμότητα και να βγουν προσκλήσεις και να ενταχθούν γιατί εδώ και αρκετό καιρό κινούνται μ' ένα μεταβατικό στάδιο, κάτι που προκαλεί αβεβαιότητα ως προς τη συνέχεια;



Και καταλαβαίνετε ότι αν είχαμε οριστικές αποφάσεις ένταξης θα δρομολογούνταν, θα προωθούνταν και ο ρυθμός υλοποίησης σε πολύ υψηλότερα επίπεδα. Αυτό είναι το ερώτημα που θέλω να θέσω, δεν ξέρω και ο κ. Γενικός και η κα Ειδική αν μπορούν να δώσουν μια απάντηση, ένα χρονοδιάγραμμα ενδεχομένως.

**I. ΤΑΦΥΛΛΗΣ:** «συμβασιοποιημένα» έχουμε με την έννοια ότι δε μπορεί κανείς να παρέμβει στη φάση που βρίσκεται ένα έργο, υποτίθεται να το επαναπροσδιορίσει ως το πούμε αν η κατεύθυνσή του δεν είναι σωστή και ούτω καθ' εξής. Υπό αυτή την έννοια λοιπόν θα επανεξετασθούν κάποια έργα στα οποία η νομική τους δέσμευση είναι σύμβαση πλαίσιο αφήνουν κάποια τέτοια περιθώρια. Θα σας έλεγα λοιπόν, το πρώτο στάδιο, να τα δούμε αναλυτικά και να δούμε σε τι φάση βρίσκονται και ποιο είναι το φυσικό αντικείμενο του έργου. Διότι ενδεχομένως μπορεί να υπάρχουν κάποια περιθώρια βελτιώσεων. Αν υπάρχουν τέτοια ζητήματα που απαιτούν βελτίωση.

Δυστυχώς εντάσσονται στη γενικότερη ομπρέλα με την άρση της Αιρεσιμότητας, πιστεύω αυτό δε μπορεί να το απαντήσει η Γενική Γραμματεία και τι θα γίνει μ' αυτά τα έργα, έχω την αίσθηση ότι θα ακολουθήσουν το γενικό κανόνα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Δεν έχω να συμπληρώσω κάτι, η αντιμετώπιση των έργων phasing γίνεται ad hoc σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής οπότε σ' αυτή τη λογική μπορούμε ν' αντιμετωπίσουμε και αυτά στα οποία αναφέρατε και με τη λογική όμως της εκπλήρωσης της Αιρεσιμότητας σε συνεργασία με την Επιτροπή.

Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι περνάει η ώρα και νιώθω μια ανησυχία για το πόσοι θα παραμείνουν, σε περίπτωση που τα πρακτικά είναι έτοιμα και δεδομένου ότι η συνέχεια των παρουσιάσεων αφορά θέματα ενημέρωσης και όχι θέματα τα οποία θα πρέπει να τεθούν προς έγκριση, προτείνω αν δεν υπάρχει αντίρρηση από τα μέλη της Επιτροπής, συνεχίζοντας στη ροή των παρουσιάσεων όταν έχουμε από τα στελέχη που έχουν αναλάβει να γράψουν τα πρακτικά το σήμα ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία και δεδομένου ότι όσοι θέλουν να καταγραφούν κάποιες παρατηρήσεις, μπορούν να το κάνουν, μπορούμε να το θέσουμε προς

έγκριση σε οποιοδήποτε στάδιο από δω και πέρα, αν δεν υπάρχει κάποια διαφωνία.

Δεν υπάρχει, οπότε όποτε είμαστε έτοιμοι μου καταθέτετε και το βλέπουμε για να διαβαστούν και να ψηφιστούν.

Δίνω το λόγο στην κα Σπηλιώτη η οποία ήταν πρώτη για την παρουσίαση στο θέμα των Αιρεσιμοτήτων, η οποία θα μας παρουσιάσει την πορεία της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και την πρόοδο σχετικά με την κάλυψη της Αιρεσιμότητας 1.2

**«Παρουσίαση της πορείας υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και της πρόόδου κάλυψης της αιρεσιμότητας 1.2 (ΓΓΕΤ)»**

**A. ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Ευχαριστώ. Θα προσπαθήσω να μη σας κουράσω γιατί είναι περασμένη η ώρα.

Θα σας δώσω μερικές σημαντικές πληροφορίες για το πώς έχει προχωρήσει η υλοποίηση της Έξυπνης Εξειδίκευσης κυρίως μέσω της διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης και στη συνέχεια θα παρακαλούσα τους συναδέλφους μου από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας, την κα Χριστούλα, να σας ενημερώσει για την πρόοδο στη διαδικασία κάλυψης της Αιρεσιμότητας 1.2 και τον κ. Χατζηπαραδείση να δώσει δυο τρεις πληροφορίες σχετικά με το πώς σκοπεύουμε ν' αξιοποιήσουμε τα ευρήματα μιας μεγάλης μελέτης αποτίμησης που προκηρύξαμε και εκπονήσαμε, αναφορικά με τα έργα που έχουν τρέξει, μεγάλες δράσεις που έχουν τρέξει στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ.

Όπως προφανώς γνωρίζετε, η διαδικασία αυτή της επιχειρηματικής ανακάλυψης, ξεκίνησε ήδη από το 2013 όταν η Γενική Γραμματεία Έρευνας ενεργοποίησε τις περίφημες «πλατφόρμες καινοτομίας» στους 8 Τομείς Προτεραιότητας της RIS. Εδώ να διευκρινίσουμε ότι 8 Τομείς Προτεραιότητας της RIS ουσιαστικά ταυτίζονται με του Τομείς Προτεραιότητας του ΕΠΑνΕΚ και γενικά τους τομείς τους κρίσιμους για την ανάπτυξη της χώρας.

Είναι 8 και όχι 9, απλά γιατί ο Τομέας Τουρισμός, Πολιτισμός, Δημιουργική Βιομηχανία είναι ένας και όχι όπως στο ΕΠΑνΕΚ, δεν έχουμε

ξεχωρίσει τον Τουρισμό από τον Πολιτισμό γιατί πιστεύουμε ότι τουλάχιστον στο θέμα της Έρευνας και της Καινοτομίας, αυτοί οι τρεις τομείς έχουν πάρα πολύ μεγάλη συνοχή μεταξύ τους και δεν υπήρχε λόγος να τους διαχωρίσουμε.

Έτσι λοιπόν, τα πορίσματα αυτής της πρώτης επιχειρηματικής ανακάλυψης μέσω των πλατφορμών καινοτομίας και του πρώτου κύκλου της επιχειρηματική ανακάλυψης, ενσωματώθηκαν στη στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης που έχει ήδη εγκριθεί από τον περασμένο Αύγουστο.

Συγκεκριμένα η θεματική εξειδίκευση, η στρατηγική για κάθε έναν απ' τους τομείς καθώς και κάποιες αδρές Προτεραιότητες Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, περιλαμβάνονται στο παράρτημα 2 της Στρατηγικής το οποίο βέβαια είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα μας.

Στη συνέχεια και με βάση κάποιες επείγουσες ανάγκες που προέκυψαν για την ενεργοποίηση και εξειδίκευση συγκεκριμένων δράσεων, κυρίως κρατικών ενισχύσεων που θέλαμε να προκηρύξουμε άμεσα, υπήρξε η ανάγκη, διαπιστώθηκε η ανάγκη μιας καλύτερης οργάνωσης των πλατφορμών καινοτομίας έτσι ώστε να είναι πιο αποτελεσματικές ως προς την περαιτέρω εμβάθυνση και εξειδίκευση προτεραιοτήτων οι οποίες ταιριάζουν με τα target groups τα οποία απευθύνονται οι προκηρύξεις μας.

Κι έτσι λοιπόν αποφασίσαμε να οργανώσουμε ένα δεύτερο κύκλο επιχειρηματικής ανακάλυψης, ξεκίνησε το 2015, οι πλατφόρμες καινοτομίας οργανώθηκαν καλύτερα με τον ορισμό κατ' αρχήν ενός συντονιστή κάθε πλατφόρμας με το κατάλληλο επιστημονικό υπόβαθρο που ήταν είτε στέλεχος της Γραμματείας μας είτε κάποιος ερευνητής από εποπτευόμενο ερευνητικό μας Φορέα.

Επίσης ορίστηκε μια σχετικά ολιγομελής συμβουλευτική ομάδα, μια Γνωμοδοτική Επιτροπή που αποτελεί αν θέλετε και το διοικητικό ή εισηγητικό γνωμοδοτικό όργανο κάθε πλατφόρμας έτσι ώστε να είμαστε πιο αποτελεσματικοί στη συγγραφή συγκεκριμένων εισηγήσεων, οι οποίες τίθενται προς διαβούλευση σε κάθε πλατφόρμα και βέβαια τα κύρια παραδοτέα αυτού του κύκλου επιχειρηματικής ανακάλυψης, είναι κατ' αρχήν όπως είπαμε να εξειδικευθεί το θεματικό περιεχόμενο των προκηρύξεων αλλά και να φτιαχτεί

ένα διετές Σχέδιο Δράσης με μέσα εφαρμογής και προτεραιότητας για την ερχόμενη διετία.

Για τη θεματική εξειδίκευση των δράσεων, η διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε από την Υπηρεσία μας, κατ' αρχήν ξεκίνησε με τις συνεδριάσεις των συμβουλευτικών ομάδων.

Να διευκρινίσουμε εδώ ότι οι συμβουλευτικές ομάδες απαρτίζονται από εκπροσώπους όλου του οικοσυστήματος καινοτομίας που χαρακτηρίζει κάθε Τομέα, δηλαδή φυσικά από τις επιχειρήσεις όπως ανέφερε και ο κ. Χατζαντώνης προηγουμένως υπήρξε εκπρόσωπος του ΣΕΒ σε κάθε μία από τις πλατφόρμες αλλά και άλλων δυναμικών επιχειρήσεων σε κάθε Τομέα, εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας αλλά και εκπρόσωποι άλλων Οργανισμών ή χρηματοδοτικών φορέων που συνιστούν αν θέλετε το συνολικό οικοσύστημα καινοτομίας.

Και να διευκρινίσουμε πάλι ότι η συμμετοχή στις πλατφόρμες δεν ήταν ως εκπρόσωποι κάποιων συγκεκριμένων χώρων αλλά ως εμπειρογνώμονες που είχαν πραγματικά μια βαθιά γνώση και είχαν συνεισφέρει και σε προηγούμενο κύκλο επιχειρηματικής ανακάλυψης με μια ενεργό συμμετοχή και συγκεκριμένες προτάσεις.

Στη συνέχεια, κάθε συμβουλευτική ομάδα διαμόρφωσε μια πρόταση θεματικών προτεραιοτήτων, οι οποίες παρουσιάζονταν στην Ολομέλεια της πλατφόρμας. Οργανώσαμε εκδηλώσεις, ημερίδες όπου τα πορίσματα, η εισήγηση της συμβουλευτικής ομάδας παρουσιαζόταν σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εκπροσώπηση του χώρου.

Στη συνέχεια υπήρξε κι ένα στάδιο ηλεκτρονικής διαβούλευσης για περίπου ένα δεκαήμερο ίσως και παραπάνω οι εισηγήσεις αυτές ήταν ανοιχτές για διατύπωση προτάσεων και ηλεκτρονικά, με στόχο να καταλήξουμε στη διαμόρφωση και οριστικοποίηση του θεματικού περιεχομένου των προκηρύξεων.

Πού βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή ως προς τη διαδικασία αυτή: Έχει ολοκληρωθεί η επιχειρηματική ανακάλυψη του δεύτερου κύκλου για όλες τις πλατφόρμες εκτός από την τελευταία που αφορά τον πολιτισμό, τον τουρισμό και τη δημιουργική βιομηχανία, έληξε η προθεσμία για την ηλεκτρονική διαβούλευση, ωστόσο περιμένουμε ακόμα την ενσωμάτωση των

σχολίων ή των προτάσεων που διαμορφώθηκαν κατά την ηλεκτρονική διαδικασία στις οριστικές προτεραιότητες των προκηρύξεων.

Σε ό,τι αφορά την ενεργοποίηση τώρα των ανθρώπων που συμμετείχαν σ' αυτές τις Ολομέλειες, δεν μιλώ για της συμβουλευτικής ομάδας, αλλά μιλώ για τις ανοιχτές εκδηλώσεις, είχαμε συνολικά συμμετοχή 854 ατόμων, από τους οποίους οι 300, περίπου, 273, προήλθαν από επιχειρήσεις, οι 434 από ερευνητικούς φορείς, Πανεπιστήμια κι Ερευνητικά Κέντρα και οι 147 από Περιφέρειες και άλλους φορείς.

Νομίζω ότι η φυσική παρουσία εκπροσώπων περίπου 300 επιχειρήσεων, είναι μια σημαντική επιτυχία της όλης διαδικασίας, αν σκεφτεί κανείς ότι ο πυρήνας των επιχειρήσεων που παίρνουν μέρος στη συλλογή των στοιχείων για δαπάνη έρευνας και καινοτομίας στον τομέα των επιχειρήσεων, είναι περίπου 700 με 750 επιχειρήσεις.

Βλέπουμε λοιπόν ότι περίπου το 1/3 συμμετείχε στην όλη διαδικασία, φυσική παρουσία. Δεν καταγράφουμε εδώ τις απόψεις που ήρθαν ηλεκτρονικά.

Σε ό,τι αφορά τους Τομείς, μεγάλη συμμετοχή είχαμε στον Τομέα των Υλικών και των κατασκευών, επίσης στον Πολιτισμό, Τουρισμό και τη Δημιουργική Βιομηχανία όπου ήταν ένας αχαρτογράφητος χώρος και για πρώτη φορά ενσωματώνονται θέματα που αφορούν αυτό τον τομέα σε δράσεις Έρευνας και Καινοτομίας αλλά και πιο παραδοσιακοί αν θέλετε τομείς, όπως η Αγροδιατροφή, η Υγεία, το Φάρμακο, η Ενέργεια, οι Μεταφορές και τα Logistics.

Η διαδικασία αυτή έχει ήδη καταλήξει στη διαμόρφωση του θεματικού περιεχομένου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων (Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ). Είναι μια δράση η οποία ήδη είχε εξειδικευθεί στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης και τώρα θεωρούμε ότι είναι αρκετά ώριμη προς προκήρυξη ελπίζουμε το συντομότερο δυνατό. Δε θα σας κουράσω με άλλες δράσεις που ήδη αναφέρθηκαν προηγουμένως.

Επίσης η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης, κατέληξε στο να εξειδικευθούν άλλες τρεις δράσεις σε πολύ συγκεκριμένους τομείς, οι οποίες ήδη είναι προδημοσιευμένες στο site μας.

Ο ένας τομέας είναι η υδατοκαλλιέργεια, αυτή η διαβούλευση είχε ξεκινήσει πραγματικά πολύ νωρίς αλλά τώρα θεωρούμε ότι η δράση θα προκηρυχθεί επιτέλους μετά από μια πολύ μακρά περίοδο προετοιμασίας, μία επίσης ειδική δράση για τα βιομηχανικά υλικά και τέλος κάποιες εμβληματικές πρωτοβουλίες σε ό,τι αφορά τη δράση για την Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό.

Μια μεγαλύτερη ανάλυση σε ό,τι αφορά τη θεματική εξειδίκευση της μεγάλης προκήρυξης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ», της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων. Εδώ έχουμε μία κατηγοριοποίηση της Εξειδίκευσης σε τρία επίπεδα. Πρώτα - πρώτα ο ευρύτερος τομέας ο οποίος αναλύεται σε περιοχές παρέμβασης και αυτές οι περιοχές παρέμβασης με τη σειρά τους, αναλύονται σε περαιτέρω προτεραιότητες, topics που τροφοδοτούν την προκήρυξή μας.

Ένα παράδειγμα θα σας δώσω από τον Τομέα της Ενέργειας. Εδώ ο Τομέας είναι η Ενέργεια, οι περιοχές παρέμβασης είναι αυτές που βλέπετε, φαντάζομαι ότι τις βλέπετε και δε χρειάζεται ίσως να τις διαβάσω. Μία από αυτές τις περιοχές παρέμβασης είναι οι Τεχνολογίες του Υδρογόνου και στη συνέχεια στο επόμενο επίπεδο, οι Τεχνολογίες του Υδρογόνου αναλύονται σε τρία topics.

Η μία Προτεραιότητα την ανάπτυξη και επίδειξη τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας που βασίζονται σε ηλεκτρόλυση και κυψελίδες καυσίμου, η δεύτερη Προτεραιότητα την ανάπτυξη τεχνολογιών ανάκτησης, καθαρισμού και αποθήκευσης υδρογόνου από βιοαέριο ή ηλεκτρόλυση νερού για χρήσεις κυψελίδας καυσίμου και στον τομέα των μεταφορών και τέλος, η ανάπτυξη μονάδας παραγωγής ενέργειας ηλεκτρισμού και συμπαραγωγής από κυψελίδες καυσίμου με ενσωμάτωση έξυπνων διαγνωστικών συστημάτων.

Εδώ βλέπω ότι δυστυχώς δεν έχω την παρουσίαση που σας έστειλα την τελευταία στην οποία είχα ενσωματώσει και κάποιες φωτογραφίες από τη διαβούλευση. Καθίσαμε χτες το απόγευμα μετά την υπόδειξη του Γιώργου Περουλάκη και φτιάξαμε μία νέα παρουσίαση με κάποιες εικόνες και στιγμιότυπα από τις συνεδριάσεις των πλατφορμών, αλλά δυστυχώς την έχουμε περάσει κι εδώ. Δεν πειράζει, τέλος πάντων.

Τα επόμενα βήματα της επιχειρηματικής ανακάλυψης περιλαμβάνουν όπως είπαμε το σχεδιασμό του διετούς Προγράμματος Δράσης για κάθε Τομέα. Σ' αυτές κυρίως θα δοθεί έμφαση στη θεματική εξειδίκευση των προκηρύξεων για τα clusters, τα competent centers αλλά και τις νεοφυείς επιχειρήσεις, spin offs, spin outs και start ups.

Εδώ θα τελειώσει η δική μου παρέμβαση και θα παρακαλούσα την κα Χριστούλα να συνεχίσει με την πρόοδο ως προς την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας 1.2 για τις υποδομές.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Να κάνω μια παρέμβαση πριν από τη δεύτερη τοποθέτηση: Θα ήθελα να καταγραφεί στα πρακτικά γιατί δυστυχώς το κοινό έχει αραιώσει πάρα πολύ, ότι η άποψη της Επιτροπής είναι πως για την ώριμη πια δράση όπως είπατε, το «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ» το οποίο θα προχωρήσει σε δημοσίευση και το οποίο δεν έχει συζητηθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης, τα κριτήρια επιλογής των δράσεων, κατά την άποψη της Επιτροπής η στάθμιση των βασικών παραμέτρων αξιολόγησης των προτάσεων θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στο κριτήριο «επίπτωση των δράσεων».

Κατά την άποψή μας από τα τρία βασικά κριτήρια, δηλαδή την αριστεία, την υλοποίηση και την επίπτωση αυτών των δράσεων, το κριτήριο της επίπτωσης πρέπει να είναι το κεντρικό, ειδικά όσον αφορά τις δράσεις οι οποίες αξιοποιούν τ' αποτελέσματα της έρευνας για επιχειρηματικές δραστηριότητες. Αλλιώς χάνουμε το παιχνίδι εις όφελος της αριστείας, το οποίο δεν είναι το ζητούμενο της RIS. Ευχαριστώ.

**Α. ΦΕΤΣΗ:** Θέλουμε ν' αναφερθεί ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα να πούμε στην επίπτωση, κάπως έτσι; Να είναι ο μεγαλύτερος ο συντελεστής;

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Ναι, να είναι στις δράσεις της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, το κριτήριο «επίπτωση» να έχει το μεγαλύτερο δυνατό συντελεστή. Δηλαδή αν είναι δυνατό να είναι 50 σε σχέση με 40 που είναι τώρα. Επίσης το ζήτημα της αξιοποίησης των Περιφερειακών Προτεραιοτήτων να είναι ένα βασικό ζητούμενο στις καταρτίσεις των προσκλήσεων και της αξιοποίησης των προτάσεων..

**Α. ΦΕΤΣΗ:** Αυτό θέλει μια διατύπωση. Μια διευκρίνιση, το 50% ισχύει στην περίπτωση του «Ερευνώ» που αφορά αξιοποίηση ερευνητικών

αποτελεσμάτων, όχι στην περίπτωση που αφορά βιομηχανική έρευνα ας πούμε; Στην υποπερίπτωση;

**A. ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Να διευκρινίσουμε ότι το «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ» έχει τρεις παρεμβάσεις. Η πρώτη είναι μία δράση, μια παρέμβαση που αφορά μικρομεσαίες επιχειρήσεις και έρευνα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εκεί νομίζω ότι ο συντελεστής βαρύτητας για το impact είναι 40%, είναι μία δράση που έχει αναπτύξει η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Η δεύτερη παρέμβαση που αφορά το «Συνεργασία», δηλαδή είναι συνεργατικά έργα ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων, εκεί νομίζω ότι ο συντελεστής βαρύτητας που δίνεται είναι 30%, η πρόταση δηλαδή που έχει διαμορφώσει η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ γι' αυτή τη συγκεκριμένη παρέμβαση είναι 30% ενώ στην τρίτη παρέμβαση που αφορά αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, είναι 40% πάλι το impact. Πού θέλετε ν' ανέβει; Σε όλα;

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Από τη μεριά της Επιτροπής δεχόμαστε τη στάθμιση στο δεύτερο, αλλά στο πρώτο και στο τρίτο θεωρούμε ότι το πιο ενδεδειγμένο είναι το 50. Νομίζω ότι είναι καλό να καταγραφεί στα πρακτικά.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Συμφωνούμε, δεν υπάρχει θέμα.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Όπως επίσης και η λήψη υπ' όψιν των προσκλήσεων των Προτεραιοτήτων των Περιφερειακών RIS.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Η κα Χριστούλα έχει το λόγο.

**M. ΧΡΙΣΤΟΥΛΑ:** Θα σας δώσω πολύ σύντομα, γιατί καταλαβαίνω ότι όλοι είστε κουρασμένοι, το πού βρισκόμαστε με την Αιρεσιμότητα των Ερευνητικών Υποδομών. Απλά για την ιστορία, το ιστορικό των ενεργειών της ΓΓΕΤ για την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας:

Οι προσπάθειές μας ξεκίνησαν ήδη από το 2013 με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ερευνητικές υποδομές στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκαν πάνω από 130 προτάσεις, αξιολογήθηκαν και ως προς την επιστημονική τους αριστεία και στη συνέχεια ακολούθησε στρατηγική προτεραιοποίηση και αυτό οδήγησε στη δημοσίευση του Χάρτη των ερευνητικών υποδομών το 2014.

Στη συνέχεια μετά κι από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έγινε ένα περαιτέρω screening των 26 αυτών υποδομών ως προς



τη συμβατότητά τους με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης και μετά το screening αυτό προχώρησαν 20 από τις υποδομές αυτές για χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και στο πλαίσιο μιας πρόσκλησης η οποία εκδόθηκε από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ, είναι σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή και η προθεσμία για υποβολή προτάσεων γι' αυτές τις 20 ερευνητικές υποδομές, λήγει στις 21 του μήνα, με παράταση όμως μέχρι τις 31.

Για τις υποδομές αυτές, ο προϋπολογισμός είναι 73 εκατομμύρια ευρώ. Στη συνέχεια μετά και από την περαιτέρω διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας, προχωρήσαμε σε μια δεύτερη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για νέες προτάσεις ερευνητικών υποδομών, προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες σε τομείς της RIS που δεν είχαν καλυφθεί από τον πρώτο κύκλο και συγκεκριμένα στον Τομέα της Αγροδιατροφής, των Μεταφορών και Logistics και του Τουρισμού.

Μετά την πρόσκληση αυτή, η οποία έκλεισε στο τέλος Ιουλίου, πήραμε 30 προτάσεις, οι οποίες τώρα βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης πάλι με την ίδια διαδικασία όπως και στον πρώτο κύκλο, δηλαδή με Peer review και στη συνέχεια Στρατηγική Προτεραιοποίηση, προκειμένου να επιλεγούν ποιες από αυτές θα προχωρήσουν για χρηματοδότηση, να συμπληρωθεί ο οδικός χάρτης και να εκπληρωθεί η Αιρεσιμότητα.

Μερικά περισσότερα στοιχεία για το δεύτερο κύκλο της εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Όπως σας είπα, υποβλήθηκαν 30 προτάσεις συνολικού προϋπολογισμού περίπου 93 εκατομμυρίων ευρώ. Από αυτές, νέες προτάσεις είναι 17, οι 14 στον τομέα της Αγροδιατροφής, 3 στον τομέα των Μεταφορών και καμία στον τομέα του Τουρισμού.

Επανυποβλήθηκαν επίσης οι 13 προτάσεις από το reserve list και όσες δεν προχώρησαν για χρηματοδότηση από τον προηγούμενο οδικό χάρτη. Αυτές είναι 13 τον αριθμό και ζητούν προϋπολογισμό περίπου 42 εκατομμύρια ευρώ.

Στη δεύτερη πρόσκληση, όπως ανέφερα και πριν, βρισκόμαστε τώρα στο στάδιο που γίνεται Peer review. Κάθε πρόταση θ' αξιολογηθεί από δυο ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, στη συνέχεια από θεματική Επιτροπή και θ' ακολουθήσει Στρατηγική Προτεραιοποίηση με βάση κυρίως και τις Προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, προκειμένου να

καταλήξουμε σε μια τελική ιεράρχηση των υποδομών αυτών και να διαμορφωθεί ο τελικός κατάλογος των υποδομών που θα προχωρήσουν προς χρηματοδότηση.

Τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση είναι όπως και αυτά του πρώτου κύκλου, είναι δυο κατηγορίες κριτηρίων: Η μία κατηγορία είναι on-off, σε σχέση δηλαδή με το αν η μια πρόταση ευθυγραμμίζεται πλήρως με τη Στρατηγική RIS και επίσης για το αν αποτελεί πρόταση ερευνητικής υποδομής και δεν είναι απλά ένα project και στη συνέχεια μια σειρά κριτηρίων ιεράρχησης, τα οποία αφορούν την επιστημονική και τεχνολογική ποιότητα, την ποιότητα της δικτύωσης, την πολιτική πρόσβασης των χρηστών στην υποδομή αυτή, τη διακυβέρνηση της υποδομής και κατά κάποιον τρόπο την οικονομική της βιωσιμότητα στο μέλλον. Καθώς επίσης και η συνεισφορά της στην προώθηση της καινοτομίας και στην ενίσχυση της καινοτομίας και στον ιδιωτικό τομέα, καθώς επίσης βεβαίως και τη συμμετοχή της, τη συνεισφορά της, την αναμενόμενη, στην Εθνική και Περιφερειακή Ανάπτυξη.

Παράλληλα τρέχει και η πρόσκληση για τις 20 υποδομές του 1<sup>ου</sup> κύκλου, όπως σας είπα η προθεσμία υποβολής είναι μέχρι τις 31 Οκτωβρίου και τα κριτήρια αξιολόγησης έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης με γραπτή διαδικασία. Οι 20 υποδομές που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από αυτό τον τίτλο είναι αυτές, δε θα τις αναφέρω μία - μία.

Αυτό που ενδιαφέρει πιο πολύ είναι το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών για την εκπλήρωση της Αιρεσιμότητας. Βρισκόμαστε τώρα στο σημείο 7 μετά από μια αρκετά μακριά και επίπονη διαδικασία όπου γίνεται η αξιολόγηση των υποδομών που υποβλήθηκαν στο 2<sup>ο</sup> κύκλο, με στόχο να διαμορφωθεί ο τελικός κατάλογος προς χρηματοδότηση, να ολοκληρωθεί ο οδικός χάρτης ερευνητικών υποδομών και να υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για εκπλήρωση της αιρεσιμότητας μέχρι το τέλος Νοεμβρίου. Ευχαριστώ πολύ.

**A. ΦΕΤΣΗ:** Σε συνέχεια της χθεσινής Τεχνικής Συνάντησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχε ζητηθεί από τους συναδέλφους από τη ΓΓΕΤ να παρουσιάσουν λίγα στοιχεία για την αποτίμηση που έκανε η ΓΓΕΤ για τα clusters και για άλλες δράσεις, η πρόσφατη αποτίμηση που έγινε η οποία βρίσκεται στο δικτυακό τόπο όπως αναφέρθηκε ήδη σήμερα, αλλά ειπώθηκε

ότι καλό θα ήταν να γίνει και κάποια μικρή αναφορά, δεδομένου ότι αυτό συσχετίζεται λίγο και με το νέο σχεδιασμό και το θεωρούμε σαν εργαλείο για τον τρόπο που δουλεύουμε τα νέα προγράμματα, ειπώθηκε ν' αναφερθεί σ' αυτή την ενότητα.

Να ακούσουμε τον κ. Χατζηπαραδείση.

**A. ΧΑΤΖΗΠΑΡΑΔΕΙΣΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, καλησπέρα σας. Κατ' αρχήν θέλω να συγχαρώ τους παλιούς μου συναδέλφους από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ για την εξαιρετική δουλειά που έχουν κάνει, από την Προϊσταμένη μέχρι όλα τα στελέχη και την υποστήριξη κτλ.. Είναι ευχαρίστησή μου πάντα να έρχομαι , να τους βλέπω και να συνεργάζομαι μαζί τους.

Μπαίνοντας στο θέμα αυτό της αποτίμησης, τ' ονομάσαμε αποτίμηση γιατί είναι ex post αξιολόγηση, εκ των υστέρων, και για λόγους συντομίας τ' ονομάσαμε έτσι. Είναι μια μεγάλη μελέτη η οποία αφορά 6 δράσεις, της Συνεργασίας, τα ΠΑΒΕ (Προγράμματα Ανάπτυξης Βιομηχανικής Έρευνας), τους Τεχνοβλαστούς, όπως λέμε στα Ελληνικά τις εταιρείες spin off, τις Θερμοκοιτίδες, τους Περιφερειακούς Πόλους Καινοτομίας και το Cluster Μικροηλεκτρονικής.

Πέραν αυτών, ζητήσαμε από τον ανάδοχο, έγινε μετά από διαγωνιστική διαδικασία από εξωτερικό ανάδοχο, ζητήσαμε κι άλλα θέματα όπως η αποτίμηση της διαχείρισης της έρευνας από τη ΓΓΕΤ, συγκριτικές αναλύσεις μεταξύ των δράσεων για να δούμε ποιες είναι αυτές που τραβούν περισσότερο και άλλες λιγότερο κτλ., διεθνείς πρακτικές που υπάρχουν, μελέτες περιπτώσεων, μέχρι 150 μελέτες περιπτώσεων ζητήσαμε, επιχειρήσεις ή εργαστήρια τα οποία εξέθεσαν πώς συμμετείχαν κτλ.

Προφανώς όλα αυτά τ' αποτελέσματα δεν είναι δυνατό να τα παρουσιάσω, ούτε να τα θυμάμαι απ' έξω. Θυμάμαι όμως αρκετά επειδή την παρακολούθησα καλά οπότε αν έχετε κάποιο ερώτημα μπορούμε να το συζητήσουμε. Αυτό το οποίο ήθελα να πω σαν μια γενική προσέγγιση, είναι ότι τα προγράμματα αυτά, Έρευνας και Καινοτομίας, ενισχύουν ουσιαστικά την ανταγωνιστικότητα των εταιρειών και αυτό μπορούμε να το δούμε, για παράδειγμα, στις εταιρείες spin off.

Οι εταιρείες spin off, από το Γ' ΚΠΣ χρηματοδοτήθηκαν 32 εταιρείες, από το ΕΣΠΑ 39, μικρός αριθμός αλλά το γεγονός ότι όλες αυτές οι

εταιρείες παρά την κρίση εξακολουθούν και επιβιώνουν, δείχνει μια ανθεκτικότητα αυτών, όσον αφορά την κρίση που περάσαμε και περνούμε ακόμα.

Λοιπόν, αν δούμε τώρα στα υπόλοιπα προγράμματα, Συνεργασιών, ΠΑΒΕ, κτλ., αυτό το οποίο βγαίνει επάνω, είναι ότι προσπαθούν να φτιάξουν νέα ή βελτιωμένα προϊόντα, περίπου στα 2/3 των έργων δηλώνεται ότι δημιουργήθηκε κάποιο νέο ή βελτιωμένο προϊόν.

Αυτά τα προϊόντα βέβαια άμα πάμε πιο χαμηλά, γιατί η έρευνα πήγε πολύ βαθιά στις συνεντεύξεις, έγιναν συνεντεύξεις με τους υπευθύνους κτλ., βλέπουμε ότι απευθύνονται μάλλον στην ελληνική αγορά, διότι η συνεισφορά τους στις εξαγωγές σπάνια είναι πολύ μεγάλη. Συνήθως είναι για την εσωτερική αγορά.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό επίσης που μας έδωσε ο αξιολογητής, είναι και πάλι η ανθεκτικότητα αυτών των επιχειρήσεων στην κρίση. Δηλαδή κάνοντας μερικές στατιστικές δειγματοληψίες σε σχέση με τις επιχειρήσεις που έκλεισαν, μ' αυτές που χρηματοδοτήθηκαν από μας, κτλ., βρήκε ότι βοηθούν πάρα πολύ την ανταγωνιστικότητα αυτών.

Επίσης βοηθούν στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού τους, του ερευνητικού δυναμικού το οποίο έρχεται σε επαφή με το state of the art της τεχνολογίας και μ' αυτό τον τρόπο μπορεί και υποστηρίζει καλύτερα την επιχείρηση.

Δε θα σας πω άλλα γιατί είναι πάρα πολλά τ' αποτελέσματα, θα σας πω μόνο ορισμένα πράγματα τα οποία μας πρότεινε ο αξιολογητής να τα ενσωματώσουμε στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο και τα οποία όπως θα δείτε, τα περισσότερα τα έχουμε κάνει. Π.χ., μας πρότεινε ο σχεδιασμός των δράσεων θα πρέπει να γίνεται με μεγαλύτερη συνεργασία με τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις.

Η κα Σπηλιώτη σας έδειξε προηγουμένως ότι υπήρξε πολύ ευρεία συμμετοχή επιχειρήσεων στο σχεδιασμό των δράσεων, άλλωστε το απαιτεί και η RIS. Δεύτερη suggestion: Κατά τη φάση σχεδιασμού του Προγράμματος, θα πρέπει να μελετάται και ο σχεδιασμός της διαχείρισής του, μείωση του γραφειοκρατικού βάρους. Ποιος διαφωνεί με τη μείωση του γραφειοκρατικού βάρους; Πώς αυτό μειώνεται είναι το ζητούμενο.

Και εδώ πρέπει και οι Διαχειριστικές και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εμείς βέβαια στο μέτρο που μπορούμε, πρέπει να σκεφτούμε πολύ πάνω σ' αυτό. Εγώ επειδή είμαι από πολύ παλιά, ας μην πω από τα ΜΟΠ, αλλά εν πάση περιπτώσει από το Β' ΚΠΣ, επειδή είχα μια θέση υπεύθυνη, κάθε φορά προσθέτουμε πολυπλοκότητες. Και αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει. Και η Commission προσθέτει και εμείς προσθέτουμε από δω. Αυτό πρέπει να το δούμε και να προσπαθήσουμε όλοι.

Ο σχεδιασμός των δράσεων, μας προτείνει ο αξιολογητής να ολοκληρώνεται στην αρχή της κάθε προγραμματικής περιόδου. Εδώ διαφωνούμε εμείς και ο αξιολογητής δεν είναι αλάθητος ούτε είμαστε υποχρεωμένοι να συμφωνήσουμε με όλους. Δεν είναι δυνατό να σχεδιάσουμε στην αρχή μιας 7ετίας το τι θα γίνει στην 7ετία. Πρέπει να έχουμε τις δυνατότητες να κάνουμε και αναθεωρήσεις, να επανασχεδιάσουμε, να βελτιώσουμε κτλ.

Άλλη πρόταση: Σύνθετα Προγράμματα με πλήθος δράσεων συμμετεχόντων στρατηγικών στόχων, θα πρέπει να έχουν μια πιο ευέλικτη προσέγγιση στην αποχώρηση, ένταξη νέων φορέων, αποχώρηση φορέων κτλ. Αυτή η δυνατότητα θα υπάρχει και στις επόμενες προκηρύξεις.

Στα Προγράμματα τύπου spin off, start up, χρειάζονται οπωσδήποτε παράλληλες δράσεις υποστήριξης των συμμετεχόντων με εξειδικευμένους συμβούλους για ετοιμασία επιχειρηματικών σχεδίων, marketing, business plan, IPR, κτλ. Νομίζω ο κ. Δρίτσας έδειξε ένα μητρώο το οποίο φτιάχνεται για υποστήριξη όλων αυτών των καινούργιων, αλλά πρέπει να σκεφτούμε και άλλου είδους υποστηρίξεις πιο εξατομικευμένες οι οποίες θα τους βοηθήσουν.

Χρηματοδότηση Προγράμματος σαν το SMEs Instrument, το HORIZON 2020. Εδώ εμείς έχουμε υιοθετήσει ήδη αυτούς οι οποίοι δε μπόρεσαν να χρηματοδοτηθούν από το 2020, άρα πηγαίνουμε ένα βήμα πιο μπροστά από την άποψη ότι δε θα χρειάζεται να κάνουμε ούτε προκήρυξη αλλά ούτε και αξιολόγηση. Και με όλες τις καθυστερήσεις και τους πόρους που αυτά συνεπάγονται.

Πέρα από τους ακαδημαϊκούς να συμπεριλαμβάνονται αξιολογητές και εκπρόσωποι ιδιωτικού τομέα για εντόπιση εμπορικά

εκμεταλλεύσιμων αποτελεσμάτων. Προφανώς και υπάρχουν, στο μητρώο μας υπάρχουν και άνθρωποι από τη Βιομηχανία, στο μητρώο έχουμε πλέον βάλει, ενώ στην παλιά βάση είχαμε από διδακτορικό και πάνω, σαν τυπικά προσόντα, έχουμε βάλει και μεταπτυχιακό αλλά με ερευνητική εμπειρία στη Βιομηχανία ή γενικά στις επιχειρήσεις.

Κατά συνέπεια θα έχουμε τη δυνατότητα αυτού του είδους, να εφαρμόσουμε δηλαδή αυτό το οποίο λέει ο αξιολογητής. Μηχανογράφηση όλων των φάσεων στη διαχείριση ενός χρηματοδοτικού προγράμματος, έχει γίνει ήδη αυτό. Έγκαιρη αξιολόγηση των προτάσεων, έχει δίκιο απόλυτο, αρκετές δράσεις καθυστέρησαν πάρα πολύ και για την έρευνα αυτό είναι crucial, όταν θέλει κανείς να βγάλει ένα προϊόν δε μπορεί να περιμένει ένα χρόνο μετά για να τελειώσει η αξιολόγηση. Έχουν τεθεί στόχοι τώρα, δυο μήνες, τέσσερις μήνες, δε θα επαναλάβω, αλλά πάντως στις προκηρύξεις τίθενται και τέτοιοι στόχοι.

Δε θέλω να σας κουράσω και με άλλες, υπάρχουν αρκετές προτάσεις οι οποίες γίνονται. Μπορείτε όπως είπαμε να τις δείτε στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ και θα δείτε ότι αρκετές από αυτές, τις υιοθετούμε και θα τις εφαρμόσουμε στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε, αν έχετε κάποια σημειακή ερώτηση πολύ ευχαρίστως ν' απαντήσω.

**A. ΦΕΤΣΗ:** Κι εμείς ευχαριστούμε και για την παρουσίαση και για τα καλά λόγια του κ. Χατζηπαραδείση για την Υπηρεσία. Θέλει κάποιος να ρωτήσει κάτι; Η κα Σπηλιώτη θέλει να μας δώσει το link.

**A. ΣΠΗΛΙΩΤΗ:** Θα ήθελα να επανορθώσω γιατί βρέθηκε και περάστηκε η παρουσίαση, η καινούργια παρουσίαση, γιατί είχε εμφανιστεί η παλιότερη, εδώ όπως είπαμε είναι κάποια στιγμιότυπα από τις Ολομέλειες των πλατφορμών στον τομέα των ΤΠΕ και του Πολιτισμού - Δημιουργικών Βιομηχανιών, αλλά το πιο σημαντικό είναι κατ' αρχήν να δείτε πού μπορείτε να βρείτε τα πορίσματα αυτής της όλης διαδικασίας.

Εμφανίζονται όπως είπαμε τρία επίπεδα Εξειδίκευσης και υπάρχουν κείμενα με την ανάλυση αυτή αναρτημένα στο site μας. Στη διάθεσή σας θα είναι αυτή η παρουσίαση, αν πατήσετε στο link που είναι σημειωμένο με κίτρινο, θα πάτε κατευθείαν γιατί η διαδρομή είναι κάπως

πολύπλοκη από το site, θα πάτε κατευθείαν στην ανάλυση των διαφόρων τομέων, των 8 τομέων όπου μπορείτε να βρείτε τις θεματικές προτεραιότητες που εξειδικεύθηκαν μέσω του 2<sup>ου</sup> κύκλου επιχειρηματικής ανακάλυψης. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Ακολουθεί μια παρουσίαση της προόδου κάλυψης των Αιρεσιμοτήτων από τον κ. Γκούμα.

### **«Παρουσίαση της προόδου κάλυψης των αιρεσιμοτήτων (ΕΑΣ)»**

**Μ. ΓΚΟΥΜΑΣ:** Θα μιλήσω από δω και χωρίς διαφάνειες για να κερδίσουμε χρόνο και θα είμαι επιγραμματικός και σαν αντάλλαγμα θέλω ν' αφιερώσω δυο λεπτά σε συμπλήρωση των όσων ειπώθηκαν για την «Έξυπνη Εξειδίκευση». Το όλον θα είναι 5 λεπτά.

Ήθελα συμπληρωματικά να σας ενημερώσω ότι υπάρχει αξιόλογη κινητικότητα και στο περιφερειακό επίπεδο, δηλαδή οι Περιφέρειες μέσω των ΠΕΠ έχουν προχωρήσει αρκετά στον τομέα της Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Συγκεκριμένα 11 Περιφέρειες έχουν κάνει 65 συναντήσεις επιχειρηματικής ανακάλυψης σε τομείς όπως η Αγροδιατροφή, ο Τουρισμός, τα Υλικά, η Υγεία, η Ενέργεια, το Περιβάλλον και η Ένδυση. Αύριο γίνεται η πρώτη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης στο 1<sup>ο</sup> Εργαστήριο και στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, οπότε γίνονται 12 οι Περιφέρειες. Το θέμα της θα είναι το μέταλλο.

Μία Περιφέρεια, η Δυτική Ελλάδα προχώρησε στην έκδοση μιας πρόσκλησης και αυτό ήταν ένα κομβικό σημείο γιατί υπήρχε μια δυστοκία και μια καθυστέρηση από τις Περιφέρειες να εκδώσουν προκηρύξεις στον τομέα της RIS, της Έξυπνης Εξειδίκευσης, οι οποίες να είναι συμβατές με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

Σ' αυτό τον τομέα βοήθησε πάρα πολύ η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου μας, η οποία συνέδραμε τις Περιφέρειες και λύθηκαν τα όποια προβλήματα. Η Δυτική Μακεδονία επίσης προχώρησε στην έκδοση μιας πρόσκλησης για την ενίσχυση της ερευνητικής υποδομής και ενώ άλλες δύο Περιφέρειες, το Βόρειο Αιγαίο και η Ανατολική Μακεδονία -Θράκη είναι έτοιμες για να εκδώσουν προσκλήσεις.

Επίσης θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι έχει συγκροτηθεί επισήμως και το Δίκτυο Συντονισμού για τη Στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης που σκοπό έχει την ανταλλαγή ιδεών, τη διάχυση καλών πρακτικών, την ανάδειξη προτεραιοτήτων, συμπληρωματικότητας και συνεργειών.

Τέλος, θα ήθελα να σας πω ότι στο ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχει μια πολύ έντονη κινητικότητα κυρίως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ιδιαίτερα από το Joint Research Center της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτή η δραστηριότητα έχει να κάνει με τη λειτουργία της Ψηφιακής Πλατφόρμας Έξυπνης Εξειδίκευσης, το S3 platform που εκεί κανείς μπορεί να βρει οδηγούς, έγγραφα εργασίας, διαδραστικά εργαλεία.

Επίσης να πούμε ότι λειτουργούν 4 πλατφόρμες συνεργασίας στους τομείς της Αγροδιατροφής, της Ψηφιακής Ανάπτυξης, της Ενέργειας και του Βιομηχανικού Εκσυγχρονισμού και μάλιστα η πλατφόρμα του βιομηχανικού εκσυγχρονισμού, αυτές είναι φυσικές πλατφόρμες, δεν είναι ψηφιακές, θα κάνει την πρώτη της συνάντηση 16 με 17 αν θυμάμαι καλά Νοεμβρίου στη Βαρκελώνη.

Έχουν γίνει επίσης και μια σειρά άλλες εκδηλώσεις οι οποίες πιστεύω ότι είναι πάρα πολύ χρήσιμες για τους ελληνικούς φορείς και εθνικούς και περιφερειακούς για δικτύωση, απόκτηση γνώσεων και προώθηση συνεργασιών με άλλες χώρες ή Περιφέρειες.

Τώρα να σας πω και δυο λόγια για τις Αιρεσιμότητες. Οι Αιρεσιμότητες που αφορούν το Πρόγραμμα ανέρχονται σε 19. Όταν υποβλήθηκε το Πρόγραμμα 9 από τις 19 εκπληρώνονταν, σήμερα έχουμε βελτιώσει τις επιδόσεις μας, είμαστε στις 13. Οι 13 λοιπόν από τις 19 Αιρεσιμότητες εκπληρώνονται, από τις υπόλοιπες 6 οι 5 εκπληρώνονται μερικώς και η μία δεν εκπληρώνεται.

Αυτή όμως που φαίνεται ότι δεν εκπληρώνεται είναι αυτή των Ερευνητικών Υποδομών για την οποία έχει γίνει πολύ σημαντική δουλειά και έχει υψηλό επίπεδο ωριμότητας, όπως σας είπε και η κα Χριστούλα, άρα λοιπόν και εκεί η κατάσταση είναι καλή.

Να σας πω τις άλλες Αιρεσιμότητες που δεν εκπληρώνονται, σε τίτλους. Η μία είναι της Ψηφιακής Ανάπτυξης για την οποία έγινε πολλή



κουβέντα τώρα, η δεύτερη είναι για την τροποποίηση του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων, η τρίτη είναι για την προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, η άλλη αφορά τις δημόσιες συμβάσεις και συγκεκριμένα την επέκταση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ.

Τέλος είναι μια Αιρεσιμότητα που αφορά τα στατιστικά συστήματα και τους δείκτες που υπάρχουν στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, είναι μια Αιρεσιμότητα, για την εκπλήρωση της οποίας εργάζονται τα στελέχη της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ σε συνεργασία με τις Διαχειριστικές Αρχές.

Προσδοκούμε στις 31/12 να εκπληρώνονται όλες οι Αιρεσιμότητες ώστε να μην έχουμε τις δυσάρεστες συνέπειες της μη εκπλήρωσης. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Κλείνει αυτή η ενότητα με παρουσίαση από την κα Πρεβέντα, στέλεχος της Μονάδας Δ' ,σχετικά με την εφαρμογή των επιλογών απλοποιημένου κόστους από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ.

**Π. ΘΑΝΟΥ:** Να πω δυο κουβέντες; Συγνώμη, απλά θα ήταν αδικία εκ μέρους μας να φύγουμε από αυτή την Επιτροπή Παρακολούθησης χωρίς να ευχαριστήσω θερμά τα στελέχη και την Κεντρική Υπηρεσία γι' αυτή την εξαιρετική δουλειά που έχουν κάνει για τις Αιρεσιμότητες. Τυχαίνει να παρακολουθώ το θέμα από τη μεριά των Βρυξελλών, αλλά ειλικρινά έχει γίνει μια καταπληκτική δουλειά, μια μεγάλη προσπάθεια και θα ήταν αδικία να μην εκφράσω τις ευχαριστίες και τα συγχαρητήριά μου δημοσίως. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

#### **«Εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ»**

**Μ. ΠΡΕΒΕΝΤΑ:** Καλησπέρα κι από μένα. Θα προσπαθήσω να κάνω μια σύντομη παρουσίαση για την εφαρμογή των επιλογών απλοποιημένου κόστους στις δράσεις του ΕΠΑνΕΚ στη νέα προγραμματική περίοδο, στην οποία προβλέπονται πλέον νέες και περισσότερες δυνατότητες σε σχέση με αυτές που είχαμε διαθέσιμες την περίοδο της 2007-13.

Η δυνατότητα εφαρμογής τους προβλέπεται κατ' αρχάς από τον Κανονισμό των κοινών διατάξεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, εξειδικεύεται

περαιτέρω με τους λοιπούς Κανονισμούς και στο εθνικό μας πλαίσιο έχει ενσωματωθεί στους κανόνες επιλεξιμότητας που ορίζει η νέα ΥΠΑΣΥΔ.

Θα περάσω λίγο εν τάχει τα σημεία με τα οφέλη των επιλογών απλοποιημένου κόστους: μειώνει σημαντικά τον κίνδυνο των σφαλμάτων για όλους τους δικαιούχους, τη Διαχειριστική Αρχή και φυσικά την Επιτροπή. Απλά να μείνω στην επισήμανση ότι με την εφαρμογή τους ο λογιστικός έλεγχος δεν περιλαμβάνει πια έλεγχο των παραστατικών για τις δαπάνες που δηλώνονται με εφαρμογή κάποιας ΕΑΚ.

Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι δεν ελέγχεται η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, εφ' όσον για την επιλογή που επιλέχθηκε υπάρχει αυτή η προϋπόθεση, και φυσικά ελέγχεται το φυσικό αντικείμενο και το αποτέλεσμα που επιδιώκεται. Εξακολουθούν να διενεργούνται οι οριζόντιοι θεματικοί έλεγχοι και πρέπει φυσικά να τηρούνται όλοι οι κανόνες, όπως αυτοί της τήρησης των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων, των κρατικών ενισχύσεων, δημοσιότητας κτλ.

Όσον αφορά τώρα στην εφαρμογή τους στις δράσεις του ΕΠΑνΕΚ, από τα τρία είδη των απλουστευμένων δαπανών, κατ' αποκοπή χρηματοδότηση, κατ' αποκοπή ποσά και το μοναδιαίο κόστος, αυτό που έχει γίνει μέχρι σήμερα είναι να προβλεφθεί σε προσκλήσεις δράσεων του ΕΠΑνΕΚ η εφαρμογή κάποιων από τις άμεσα διαθέσιμες επιλογές. Αυτές δηλαδή για τις οποίες δε χρειάζεται υπολογισμός και τεκμηρίωση των ποσοστών και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται.

Είναι η τυποποιημένη κλίμακα για τον υπολογισμό του μοναδιαίου κόστους των δαπανών προσωπικού και η δεύτερη επιλογή που έχει προβλεφθεί είναι η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση των έμμεσων δαπανών. Και οι δύο αυτές επιλογές αφορούν σε πράξεις που υλοποιούνται με ίδια μέσα, είτε στο σύνολό τους είτε μέρος αυτών.

Όσον αφορά στην πρώτη επιλογή, σε όλες τις προσκλήσεις όπου προβλέπονται επιλέξιμες δαπάνες ή αμοιβές προσωπικού, υφιστάμενου προσωπικού του δικαιούχου, εφαρμόζεται υποχρεωτικά βάσει της ΥΠΑΣΥΔ η τυποποιημένη κλίμακα για τον υπολογισμό των δαπανών, των επιλέξιμων δαπανών που δηλώνονται για τις αμοιβές τους, και ο τρόπος υπολογισμού βασίζεται στις τελευταίες ακαθάριστες αποδοχές της τελευταίας διαχειριστικής

χρήσης, διαιρούμενες με τις 1.720 παραγωγικές ώρες που προβλέπει ο Κανονισμός 1303 και φυσικά η ΥΠΑΣΥΔ.

Γι' αυτή τη μέθοδο δεν απαιτείται τεκμηρίωση της μεθόδου υπολογισμού, απαιτείται βεβαίως τεκμηρίωση για το ποιες είναι οι τελευταίες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης.

Η επόμενη επιλογή που έχει προβλεφθεί είναι η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση έμμεσων δαπανών, έχει συμπεριληφθεί σε 7 προσκλήσεις δράσεων του ΕΠΑνΕΚ από τις οποίες οι 6 αφορούν σε δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, μία από το ΕΚΤ. Στον πίνακα αυτόν, ο οποίος φαντάζομαι δε διαβάζεται εύκολα, είναι όμως στο υλικό που σας έχει δοθεί, αποτυπώνονται οι 7 προσκλήσεις, το ποσοστό που έχει χρησιμοποιηθεί, ο τρόπος δηλαδή υπολογισμού του και η νομική βάση για την εφαρμογή του.

Απλά επισημαίνω ότι όλες αφορούν σε δράσεις μη κρατικών ενισχύσεων. Κάποιες από αυτές μπορεί να ενέχουν και κρατικές ενισχύσεις, αλλά το ποσοστό των έμμεσων δαπανών δεν εφαρμόζεται σ' αυτές, μόνο στις μη κρατικές.

Πριν κλείσω απλά να κάνω μια πολύ σύντομη αναφορά σε μια προσπάθεια που γίνεται για την εφαρμογή ΕΑΚ σε εθνικό επίπεδο, υπό το συντονισμό της ΕΥΘΥ, και ειδικά για το ΕΚΤ, και τη δυνατότητα που δίνεται από το άρθρο 14.1 του Κανονισμού του Ταμείου για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης με την οποία προσδιορίζονται μοναδιαία κόστη ή κατ' αποκοπή ποσά για την επιστροφή των δαπανών από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη.

Στα πλαίσια των διαδικασιών απλοποίησης λειτουργεί το Διακρατικό Δίκτυο Απλοποίησης ESF Simplification Thematic Network, έργο του είναι να διαμορφωθούν ΕΑΚ σε ευρωπαϊκό επίπεδο και έχει ζητηθεί από τις χώρες, από τα κράτη μέλη, που συμμετέχουν σ' αυτό, να υποβάλλουν προτάσεις ανά θεματικό αντικείμενο πράξεων ΕΚΤ.

Από την πλευρά της Ελλάδας έχει διαμορφωθεί κι έχει υποβληθεί μια πρόταση η οποία αφορά σε δράσεις, στη δημιουργία Unit Cost, μοναδιαίου κόστους, για δράσεις κατάρτισης εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα και αυτή είναι πρόταση του ΕΠΑνΕΚ, καθώς και σε δράσεις

εξειδικευμένης εκπαίδευσης δημοσίων υπαλλήλων, είναι πρόταση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μεταρρύθμισης του Δημοσίου Τομέα.

Η πρόταση του ΕΠΑνΕΚ έχει συμπεριληφθεί στο θεματικό αντικείμενο Lifelong Learning, δηλαδή κατάρτιση εργαζομένων και πιστοποίηση, μαζί με άλλες 8 προτάσεις του ίδιου θεματικού αντικειμένου. Όλες ωστόσο οι προτάσεις των κρατών μελών είναι υπό επεξεργασία και στην επόμενη συνάντηση του Διακρατικού Δικτύου θα συζητηθούν τα επόμενα βήματα για την προσπάθεια αυτή. Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Ο λόγος στον κ. Δημητρίου.

**Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Καλησπέρα κι από μένα, από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης.

Πραγματικά ένα λεπτό όσον αφορά τα κόστη αυτά, ήθελα να τονίσω για ακόμη μια φορά, αλλά πρώτη φορά σ' αυτό εδώ το φόρουμ, ότι η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης δίνει πραγματικά πολύ μεγάλη βαρύτητα στη χρήση του απλουστευμένου κόστους. Έχει πάρει και πολιτική δέσμευση, όχι νομικά δεσμευτική, αλλά είναι πολιτική η δέσμευση της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης ότι μέσα στο 2017 το 50% των δαπανών που δηλώνουν τα κράτη μέλη θα είναι μέσω των επιλογών αυτών.

Αυτή τη στιγμή είμαστε αρκετά μακριά απ' αυτό το στόχο αλλά η πολιτική δέσμευση υπάρχει, η πίεση υπάρχει και θα υπάρξει και είναι πολύ ενθαρρυντικές όλες αυτές οι προσπάθειες που γίνονται.

Εγώ θέλω να δηλώσω με κάθε επισημότητα ότι η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης πέρα από τη Γεωγραφική Μονάδα, πέρα από την Ελεγκτική Μονάδα, έχει και Ειδική, την οριζόντια Μονάδα όπως το λέμε, με 3 άτομα που ασχολούνται μόνο με αυτά τα κόστη και είμαστε, το επαναλαμβάνω, πραγματικά στη διάθεσή σας και όχι μόνο του ΕΠΑνΕΚ, αλλά όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΚΤ, να δούμε τη χρήση των κοστών αυτών και σε επίπεδο πρόσκλησης.

Είμαστε πραγματικά και το τονίζω και μπορεί να καταγραφεί, εφ' όσον θέλετε, σε κάθε πρόσκληση μπορούμε να πούμε τη γνώμη μας, ή αν έχετε εσείς μια πρόταση να τη δούμε, όλες αυτές, οι τρεις μονάδες οι διαφορετικές, και να κάνουμε κάτι το οποίο να σας δώσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βεβαιότητα ότι δε θα υπάρξει πρόβλημα στο μέλλον σε τυχόν

ελέγχους είτε από την Commission είτε από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ, πολύ σημαντική αυτή η παρατήρηση, νομίζω θα πρέπει να καταγραφεί και στα πρακτικά που ετοιμάζονται γιατί είναι ένα θέμα που έχει απασχολήσει όλες τις Υπηρεσίες μας. Είναι λίγο δύσκολο αυτό το κομμάτι, το αντιλαμβάνεστε, αλλά σίγουρα είναι και μέσα στη δική μας πρόθεση υιοθέτησης, οπότε οποιαδήποτε προσφορά βοήθειας και τόσο εξειδικευμένης βοήθειας, θα είναι πάρα πολύ χρήσιμη.

Οπότε με όλες αυτές τις σημαντικές προσθήκες που μπαίνουν στα συμπεράσματα και στις αποφάσεις, δεν είμαστε ακόμη σε θέση να τ' ανακοινώσουμε, γιατί κάποια στιγμή είχα πει ότι ίσως θα μπορούσαμε να το κάνουμε σε κάποιο άλλο σημείο της ημερήσιας διάταξης, έχει σημασία όμως να καταγραφούν είτε σ' επίπεδο σχολίων είτε σ' επίπεδο παρατηρήσεων.

**Β. ΛΟΥΝΤΖΗ:** Χίλια συγνώμη, πάρα πολύ σύντομα, επειδή δυστυχώς θα πρέπει ν' αποχωρήσω, αν ήξερα θα έβαζα την πτήση για Θεσσαλονίκη, αλλά νομίζω ότι σχέση με φορείς Αθήνας, δώσαμε το «παρών» περισσότερο από τους άλλους, ζητώ την κατανόησή σας.

Ένα δευτερόλεπτο μόνο, πηγαίνοντας σε θέματα που έχουν ήδη αναφερθεί θέλω πραγματικά κι εγώ να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ για το θέμα του καταπιστευματικού λογαριασμού, μία ιδέα που είχε ξεκινήσει και από το Σύνδεσμό μας, δουλέψαμε και με τους υπηρεσιακούς του Υπουργείου σε πρώτη φάση και με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και χαίρομαι πάρα πολύ που αυτό πλέον υλοποιείται έστω με κάποια καθυστέρηση.

Νομίζω ότι είναι ένα κλασικό παράδειγμα ότι όταν υπάρχει η αναγκαιότητα, η βούληση, η συνεργασία, μπορεί να υπάρχει ένα καλό αποτέλεσμα. Και τελικά, απ' ό,τι κατάλαβα, ήταν και γυναικεία υπόθεση. γιατί αναφερθήκατε σ' εσάς και τις συνεργάτιδές σας, τις οποίες επίσης ευχαριστώ.

Κλείνοντας, θέλω πάλι να σας πω αυτό που νομίζω είχαμε την ευκαιρία και λίγο έξω να πούμε, ότι σχετικά με τις συγκεκριμένες δράσεις που ανακοινώθηκαν σήμερα στη δεύτερη εξειδίκευση, νομίζω και εμάς όπως ήδη κατατέθηκε και από τους υπόλοιπους, αυτός ο διαχωρισμός και αυτός ο αποκλεισμός εν πάση περιπτώσει όλων των άλλων που δεν ανήκουν στους φορείς της γενικής κυβέρνησης, θα έλεγα ότι λίγο καταργεί την προσδοκία

που είχε δημιουργηθεί, φαντάζομαι ότι αυτό δεν είναι αναστρέψιμο απ' ό,τι μου εξηγήσατε, αλλά εν πάση περιπτώσει θα ήθελα να το έχετε και εκ μέρους του ΣΕΠΕ στο μυαλό σας.

Καλή συνέχεια για το υπόλοιπο, καλό βράδυ σε όλους. Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Σας ευχαριστούμε, καλή επιστροφή. Την επόμενη φορά που θα εκπροσωπείτε το Σύνδεσμο θα πρέπει να βγάλετε εισιτήριο με την τελευταία πτήση διότι μάλλον επιβεβαιώνουμε ότι οι Επιτροπές Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΕΚ όπως και η περσινή αν θυμάμαι καλά είχε κλείσει σχεδόν 11-12 ώρες. Δεν ξέρω αν είμαστε κοντά σ' αυτό, ελπίζω να τελειώσουμε νωρίτερα φέτος.

Έλεγα λοιπόν ότι κλείνει αυτή η ενότητα με την πρόοδο της κάλυψης των αιρεσιμοτήτων, παίρνοντας και τα εύσημα οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης και παρακολούθησης των Αιρεσιμοτήτων.

Μπαίνουμε σε άλλη μια ενότητα η οποία ονομάζεται «Άλλα θέματα». Η πρώτη παρουσίαση θα γίνει από την κα Γρηγορίου, Προϊσταμένη της Μονάδας Δ' Οριζοντίων Θεμάτων της ΕΥΔ, αφορά στην καταπολέμηση της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

**Ε. ΖΑΦΕΙΡΗΣ:** Θυμάμαι πριν 10 χρόνια και κάτι είχαμε κάνει ένα συνέδριο στο ΤΕΕ για τα δημόσια έργα. Ήταν μια εισήγηση η οποία ασχολείτο με τα θέματα διαφθοράς στα δημόσια έργα, την είχε κάνει ο Καθηγητής Θεοδόσης Τάσσιος και χρησιμοποίησε μια ωραία λέξη: Η ετεροδοσοληψία στα δημόσια έργα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Politically correct..

### **«Άλλα θέματα»**

**Π. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ:** Καλησπέρα κι από μένα. Χαίρομαι που ο Γενικός Γραμματέας έδωσε τώρα μια χιουμοριστική διάσταση στο θέμα γιατί κι εγώ κάπως έτσι θα ξεκινούσα τέτοια ώρα που τίθεται αυτό το θέμα, θα έλεγα «τέτοια ώρα, τέτοια λόγια».

Επίσης θα μπορούσατε να μου πείτε ότι είναι ίσως λίγο νωρίς ν' ασχοληθούμε μ' αυτό το θέμα ενώ βρισκόμαστε ακόμα στην έναρξη της ενεργοποίησης του Προγράμματος. Όμως η θωράκιση του Συστήματος Διαχείρισης απέναντι σε τέτοιες συμπεριφορές, είναι κρίσιμη και η εμπειρία από τη διαχείριση των προηγούμενων περιόδων, ανέδειξε την ανάγκη να δημιουργηθούν σε κάθε κράτος μέλος, όχι μόνο σ' εμάς, μηχανισμοί πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, και μάλιστα, κυρίως, πρόληψης της απάτης.

Τώρα θα διατρέξω στα γρήγορα την εισήγηση. Η καταπολέμηση της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα θεσμοθετήθηκε με τον Κανονισμό 1303/2013, συμπεριελήφθη επίσης και στο δικό μας, τον εθνικό νόμο, τον 4314 για το ΕΣΠΑ, και στο πλαίσιο αυτό η χώρα ήδη από το 2014 έχει εκπονήσει Εθνική Στρατηγική κατά της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις.

Και μάλιστα μέσα στη Στρατηγική αυτή έχει θέσει έναν μηχανισμό συνέργειας και συντονισμού των αρμόδιων φορέων που ανάμεσα σ' αυτούς είναι νέες δομές, όπως είναι η AFCOS, μια Υπηρεσία στη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς, που ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Επίσης με τον Οικονομικό Εισαγγελέα και το ΣΔΟΕ.

Βασικός πυρήνας λοιπόν της Στρατηγικής αυτής είναι το Σύστημα Διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις Αρχές και τους Φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση, πιστοποίηση, στον έλεγχο των Προγραμμάτων και σε όλες τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται ώστε να διασφαλίζεται χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΕΣΠΑ.

Στο σύστημα αυτό προσαρμόστηκαν και ενσωματώθηκαν συγκεκριμένες διαδικασίες και μέτρα που αποσαφηνίζουν διάφορες λειτουργικές ροές και μηχανισμούς.

Οι διαδικασίες αυτές είναι η διαδικασία αξιολόγησης των κινδύνων απάτης, οι διαδικασίες προληπτικών ελέγχων για τις δημόσιες συμβάσεις, κυρίως όλα αυτά τα σημεία αναφέρονται σε κατευθυντήριες οδηγίες που ξεκινάνε από την OLAF, τον Οργανισμό Καταπολέμησης της Απάτης και έχουν χαρακτηριστεί ως red flags, κόκκινες σημαίες, στα διάφορα σημεία της διαχείρισης και της υλοποίησης των έργων.

Επίσης οι διαδικασίες επαληθεύσεων και η διαδικασία επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης και η διαδικασία εξέτασης των ενδείξεων απάτης και αναφοράς υπονοιών απάτης.

Στο Σύστημα Διαχείρισης έχει εκπονηθεί και συγκεκριμένη Οδηγία που εμπεριέχει όλους τους ορισμούς για τις παρατυπίες και τα θέματα απάτης ώστε να έχουμε ένα κοινό λεξιλόγιο, ας το πούμε, εννοιών, όσον αφορά αυτά τα θέματα και η διαδικασία υποδοχής και εξέτασης των καταγγελιών, η οποία κυρίως έχει σα φορείς υποδοχής και τις Διαχειριστικές Αρχές, αλλά κυρίως την Υπηρεσία αυτή, την AFCOS που είπαμε, στη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς.

Βασικό προληπτικό μέτρο που έχει ενσωματωθεί στο νέο ΣΔΕ είναι η πολιτική μη σύγκρουσης συμφερόντων. Και αυτή εκδηλώνεται με την υποχρέωση στις Διαχειριστικές Αρχές αλλά και στους Ενδιάμεσους Φορείς που θ' αναλάβουν, θα τους εκχωρηθεί αρμοδιότητα διαχείρισης, καθώς και στους εξωτερικούς συνεργάτες των Διαχειριστικών Αρχών, να υπογράφουν μία δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων, κυρίως τα στελέχη που ασχολούνται με την αξιολόγηση πράξεων, τις επαληθεύσεις και τις πληρωμές.

Οι ενέργειες τώρα που έχουν γίνει από τη Διαχειριστική Αρχή της Ανταγωνιστικότητας, αλλά και από όλες τις Διαχειριστικές Αρχές, σε συντονισμό από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης: Μια πρώτη υποχρέωση ήταν να ορίσουμε τον υπεύθυνο για τα θέματα της απάτης και επίσης μια ομάδα Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης εντός της Διαχειριστικής Αρχής.

Η ομάδα αυτή στη δική μας Διαχειριστική είναι μια επταμελής ομάδα η οποία αποτελείται, έχει σα μέλη της στελέχη από όλες τις Μονάδες, τα οποία έχουν την υποχρέωση να δίνουν στοιχεία, δεδομένα, από την όλη εξέλιξη της διαχείρισης του Προγράμματος.

Συντονίστηκε από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, δημιουργήθηκε ένα δίκτυο όλων των υπευθύνων για την απάτη όλων των Διαχειριστικών Αρχών, έγιναν συναντήσεις το Φεβρουάριο μεταξύ των μελών του Δικτύου, στις συναντήσεις αυτές έγινε η προσπάθεια να ομογενοποιηθεί και να βελτιωθεί το εργαλείο που αφορά στην αξιολόγηση των κινδύνων απάτης, το οποίο είναι ένα εργαλείο που συμπληρώνεται κάθε χρόνο, αν



χρειαστεί όμως και ενδιάμεσα, στην πορεία της εξέλιξης της διαχείρισης, από τον υπεύθυνο της Καταπολέμησης της Απάτης σε κάθε Διαχειριστική Αρχή.

Τρέξαμε αυτό το εργαλείο το οποίο βλέπετε, είναι με τη μορφή ερωτηματολογίου, έχουμε βάλει μια εικόνα του τέλους πάντων που δε μπορείτε να τη δείτε και πολύ ευκρινώς. 31 Μαρτίου τρέξαμε αυτό το εργαλείο και εμείς και όλες οι υπόλοιπες Διαχειριστικές Αρχές.

Η επόμενη κίνησή μας ήταν να γίνει εκπαίδευση μέσα πάλι από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης στο επίπεδο των υπευθύνων της καταπολέμησης της απάτης σε κάθε Διαχειριστική Αρχή και σε συνεργασία με τη ΜΟΔ και επίσης προσπαθήσαμε, προσπάθησε η ΕΥΘΥ να παρουσιάσει τις διάφορες έννοιες σε σχέση ειδικά με τις προσπάθειες να καταφέρουμε να έχουμε περισσότερο πρόληψη και λιγότερο μετά ανίχνευση και μετά έγκαιρη απόκριση στις περιπτώσεις απάτης.

Μια υποχρέωση δε που έχουμε από τους Κανονισμούς είναι να δημοσιοποιούμε το μηχανισμό των καταγγελιών και πράγματι, έχουμε ένα banner ειδικό στην ιστοσελίδα μας, το βελάκι δείχνει εδώ το σημείο του banner, το οποίο μας συνδέει με την ιστοσελίδα της AFCOS που είναι αυτή που είπαμε και προηγουμένως, η Υπηρεσία στη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, όπου εκεί μπορούν να κατατίθενται καταγγελίες είτε επώνυμες, είτε ανώνυμες όταν πληρούν κάποιες συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Τέλος στη δήλωση αυτή που είπαμε, που συμπληρώνουν όλα τα στελέχη περί μη σύγκρουσης συμφερόντων, είχαμε την υποχρέωση να την κοινοποιήσουμε στη ΜΟΔ, τη διαβιβάσαμε με τη συγκεκριμένη επιστολή που βλέπετε εδώ.

Η εισήγηση τελείωσε, θα ήθελα όμως να πω ότι ειδικά στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων ο οποίος καλύπτει και το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού του Προγράμματός μας αλλά και το μεγαλύτερο σε πληθυσμό έργων του Προγράμματος, εφ' όσον η διαχείρισή του γίνεται μέσα από ένα σύστημα πληροφοριακό, το ΠΣΚΕ, το οποίο έχει θεσπιστεί από το νόμο ως το Σύστημα Διαχείρισης, το οποίο σύστημα έχει πάρα πολλές πληροφορίες σχετικά με τα έργα που υλοποιούν οι δικαιούχοι, έχουμε προσπαθήσει ν' αξιοποιήσουμε αυτό το σύστημα ώστε να μπορέσουμε να

κάνουμε κάποιες διασταυρώσεις στοιχείων που έχει το σύστημα σε σχέση με δικαιούχους, με τα ΑΦΜ τους, με προμηθευτές τους, για να μπορούμε να προλαμβάνουμε ανιχνεύοντας περιπτώσεις που μπορεί να υπάρχει κάποια ένδειξη ότι μπορεί κάτι να συμβαίνει και μετά να μπορούμε να παρέμβουμε σ' ένα επίπεδο πριν δηλωθούν αυτές οι δαπάνες στο Πληροφοριακό Σύστημα.

Σχετικά λοιπόν μ' αυτά τα εργαλεία που έχουμε αναπτύξει και τα οποία θα επεκτείνουμε στην καινούργια προγραμματική περίοδο, ούτως ώστε αυτά να επικοινωνούν και με άλλα συστήματα βάσης δεδομένων που διαθέτει η χώρα, ας πούμε το TAXIS ή το ΓΕΜΗ, το Μητρώο των Επιχειρήσεων ή τον ΟΑΕΔ, για να μπορούμε να βλέπουμε τους ανέργους και την εικόνα τους μέσα από το σύστημα του ΟΑΕΔ σχετικά με την περίοδο κατά την οποία ήταν άνεργοι, να επαληθεύουμε την περίοδο της ανεργίας.

Όλα αυτά προσπαθούμε ν' αναπτύξουμε, κάποια εργαλεία για να μπορέσουμε να τα θέσουμε σ' εφαρμογή στη νέα προγραμματική περίοδο. Θα μπορούσε να σας δώσει μια μικρή εικόνα αν δεν καταχραστούμε το χρόνο σας, ο συνάδελφος κ. Τσαλτάκης, ο οποίος είναι το δεξί μας χέρι για την ανάπτυξη τέτοιων πολύ σημαντικών εργαλείων, αν θέλετε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Θέλετε κύριε Τσαλτάκη να κάνετε μια πολύ γρήγορη αναφορά;

**Π. ΤΣΑΛΤΑΚΗΣ:** Πολύ γρήγορη αναφορά: Η Πληροφορική δεν είναι ούτε αυτοσκοπός ούτε τεχνολογία για την τεχνολογία, είναι εργαλείο που μας βοηθά να κάνουμε τη δουλειά μας που αλλιώς δε θα την κάναμε ίσως στο ίδιο επίπεδο ποιότητας ή δε θα την κάναμε τόσο παραγωγικά.

Παράδειγμα: Ένα από τα σημεία ελέγχου που τρέξαμε, είχαμε να διαχειριστούμε 29.000 ενισχύσεις αρχικά ενταγμένες μαζί με τις εκχωρήσεις των ΠΕΠ στην περίοδο που έκλεισε, το 2007-13. Από αυτές, αυτή τη στιγμή είναι ενεργές περίπου 24.000 με 25.000 και αντιστοιχούν σε 20.000 διαφορετικά ΑΦΜ. Ένα από τα σημεία ελέγχου που είναι και στα πλαίσια μακροχρόνιων υποχρεώσεων και στην πρόληψη παρατυπίας και ενδεχόμενης απάτης, γιατί το «απάτη» σημαίνει πρόθεση, το παρατυπία είναι αυτό που διερευνούν οι Διαχειριστικές Αρχές. Ένα από τα σημεία ελέγχου ήταν ότι λειτουργεί η επιχείρηση. Η ελάχιστη απαίτηση από τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις. Μία απαίτηση είναι αυτή, μία ότι δε μετακόμισε εκτός και το ότι δεν άλλαξε σημαντικά τη δραστηριότητα. Οπότε εδώ η Γενική Γραμματεία

Πληροφοριακών Συστημάτων εδώ και καιρό, φαντάζομαι είναι και στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενου έργου της προηγούμενης περιόδου, διέθεσε ένα web service, μια Υπηρεσία για τους πολίτες και για τις επιχειρήσεις και για ιδιώτες

Πιστοποιούνται οι πολίτες μετά από παρέμβαση της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και κάθε πιστοποιημένος χρήστης όπως στους δημόσιους φορείς υπάρχει αυτή η δυνατότητα, πιστοποιηθήκαμε δυο στελέχη από την Υπηρεσία και αναπτύξαμε μια εφαρμογή Πληροφορικής σε 4 μέρες και σε άλλες 10 μέρες χτυπήσαμε και πήραμε πληροφόρηση για τα 20.000 διαφορετικά ΑΦΜ.

Και έτσι με βεβαιότητα έχουμε ότι λειτουργούν αυτές οι επιχειρήσεις. Προέκυψαν κάποιες διακοπές, περί τις 1.000, αλλά οι διακοπές υπό διερεύνηση, γιατί δεν ήταν επαληθευμένη παρατυπία, ήταν μόνο 110. Αυτές δόθηκαν για διερεύνηση στον ΕΦΔ και όπου χρειαζόταν, γιατί υπήρχαν και μεταβιβάσεις επιχειρήσεων ή απορροφήσεις, συγχωνεύσεις, ήταν ελάχιστες οι διορθώσεις που τελικά έγιναν. Απλώς ήταν ένα από τα σημεία ελέγχου.

Ένα άλλο σημείο ήταν η μη διπλή τιμολόγηση. Γι' αυτό τα Πληροφοριακά Συστήματα, και το λέω για τη νέα περίοδο που ασχολούμαστε, είναι μια τεράστια βάση που αυτοί οι έλεγχοι μπορούν να γίνουν μηχανογραφικά. Ήδη χτίσαμε ένα τέτοιο μοντέλο και μια βάση, μετά από αντίστοιχη ανάλυση, οπότε το μοντέλο μάθησης, τα δεδομένα μάθησης για το μοντέλο ήταν ή περίοδος 2007-13.

Κι αυτό γίνεται πρόληψη για την περίοδο 2014-20, τέτοια πρόληψη είναι όλοι οι έλεγχοι μη σύγκρουσης συμφερόντων. Έχουμε σε μια τεράστια βάση αξιολογητές, εμπλεκομένους στη διαχείριση, ενισχυόμενους, μετόχους ενισχυομένων, προμηθευτές τους. Δεν είναι πλέον μαύρο κουτί οι προμηθευτές, οπότε μπορεί να φανεί και συμπαιγνία επιχειρήσεων, κυκλικές συναλλαγές που πάντα, οποιοδήποτε μηχανογραφικό σύστημα βγάζει ρίσκο για ενδεχόμενη παρατυπία, πριν και από τη κόκκινη σημαία. Δε σημαίνει ότι υπάρχει απάτη, απλώς βοηθά τα στελέχη που είναι αρμόδια γι' αυτό το έργο και εξουσιοδοτημένα να μπορούν να το κάνουν πιο παραγωγικά. Ένας τέτοιος έλεγχος που κάναμε και στην τρέχουσα περίοδο ήταν η μη διπλή τιμολόγηση, που πάλι από αυτή τη βάση βρήκαμε αν τυχόν το ίδιο τιμολόγιο υπήρχε σε πάνω από δύο επενδυτικά σχέδια.

Ελάχιστες περιπτώσεις βρέθηκαν και διορθώθηκαν αντίστοιχα. Άλλοι έλεγχοι ήταν μη σύγκρουση συμφερόντων, δε βρέθηκαν, αλλά όλοι οι έλεγχοι που βγάλαμε σα λογική, σα business logic, μεταφέρθηκαν σαν προληπτικοί έλεγχοι και μεταφέρονται συνεχώς στο νέο σύστημα. Δηλαδή στο σχεδιασμό δράση – δράση στο ΠΣΚΕ για τις νέες ενισχύσεις, όλα τα controls μεταφέρονται πλέον σαν ανάλυση απαιτήσεων και υλοποιούνται για να γίνει πρόληψη και όχι διόρθωση.

Δε χρειάζεται να σας κουράσω με πολλά στοιχεία, απλώς θέλω να πω ότι η Πληροφορική είναι χρήσιμη και μπορεί, ειδικά όπου έχουμε μεγάλο όγκο δεδομένα, ν' αξιοποιηθεί. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε πολύ. Τελευταία εισήγηση από το στέλεχος της ΕΥΣΕ την κα Διαβολίτση η οποία θα μας μιλήσει για την πρόοδο της κάλυψης του στόχου των δαπανών 7% που έχουν τα προγράμματα μέχρι το τέλος του Δεκεμβρίου αυτού του έτους.

**Β. ΔΙΑΒΟΛΙΤΣΗ:** Καλησπέρα κι από μένα. Τελευταία παρουσίαση, δε θα σας κουράσω καθόλου. Η παρουσίασή μου έχει ως θέμα κυρίως τις υποχρεώσεις όπως αυτές απορρέουν για όλες τις Αρχές που εμπλέκονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της νέας προγραμματικής περιόδου, όπως αυτές απορρέουν από τους νέους χρηματοδοτικούς κανονισμούς.

Στο σύνολο του ΕΣΠΑ έχουμε πόρους που ανέρχονται σε 18 δισ. ευρώ. Αυτοί προέρχονται από το ΕΤΠΑ κατά 9,8 δισ. ευρώ ενώ από το ΕΚΤ προέρχονται πόροι της τάξεως των 4,6 δισ. ευρώ. Το Ταμείο Συνοχής συνεισφέρει με πόρους της τάξης των 3,6 δισ. ευρώ.

Μέχρι στιγμής η ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 ως έχει, για το σύνολο του ΕΣΠΑ και στο σύνολο της χώρας, μέχρι στιγμής έχουν εξειδικευθεί δράσεις οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό 67,3%. Αυτό αντιστοιχεί σε νομικές δεσμεύσεις που ανέρχονται μέχρι στιγμής στο 9,1% του συνόλου των πόρων του ΕΣΠΑ, ενώ οι δαπάνες μέχρι στιγμής έχουν ανέλθει στο 2,5%.

Για τα τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα η εξειδίκευση έχει προχωρήσει στο 69,4%, οι νομικές δεσμεύσεις στο 8,9%, δεν ξέρω αν μπορείτε να τα θυμηθείτε τα νούμερα όπως σας τα λέω, καλό θα ήταν να το

βλέπατε σε εικόνες, ενώ οι δαπάνες έχουν ανέλθει στο 2,3%. Στα Περιφερειακά τα νούμερα είναι αντίστοιχα.

Αυτό κυρίως για να πω ποιοι είναι οι δυο πολύ άμεσοι στόχοι τους οποίους πρέπει να πετύχουμε όλοι μας και οι οποίοι τρέχουν ταυτόχρονα και καταδεικνύουν και τη νευραλγικότητα της παρούσας περιόδου αλλά και τη μεγάλη ένταση εργασίας που υπάρχει κυρίως για τις Διαχειριστικές Αρχές. Οι δύο προτεραιότητες αυτές είναι βεβαίως η επίτευξη των στόχων δαπανών που έχουμε θέσει για το έτος 2016 και ταυτόχρονα υπάρχει και η άμεση προτεραιότητα για το ασφαλές κλείσιμο του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Στις άμεσες προτεραιότητες λοιπόν, η επίτευξη των στόχων δαπανών την οποία θ' αναλύσω λίγο περισσότερο αλλά και πολύ σύντομα: ο πρώτος και πολύ βασικός στόχος που έχουμε για το έτος 2016 είναι η επίτευξη του στόχου του 7% της πρόσθετης προχρηματοδότησης προκειμένου να μην επιστραφούν οι πόροι οι οποίοι μας έχουν ήδη χορηγηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Φυσικά η μεγιστοποίηση των δαπανών για την αύξηση της εισροής των κοινοτικών πόρων, ενώ παρακολουθούμε και δυο πολύ σημαντικούς στόχους για το έτος 2017, το στόχο n+3 και το στόχο του αποθεματικού επίδοσης για το έτος 2018.

Για το στόχο των δαπανών του 7% της πρόσθετης χρηματοδότησης να πω ότι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2016 θα πρέπει να καλυφθεί το συνολικό ποσό της πρόσθετης αρχικής προχρηματοδότησης το οποίο αντιστοιχεί στο 7% της ενίσχυσης από τα Ταμεία, το οποίο καταβλήθηκε ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και ανά Ταμείο.

Σε επίπεδο ΕΣΠΑ 2014 - 2020, το συνολικό ποσό της πρόσθετης αρχικής προχρηματοδότησης ανέρχεται σε 994 εκατομμύρια ευρώ σε όρους κοινοτικής συνδρομής ή σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, σε 1,2 δισ.. Επισημαίνεται ότι το ποσό αυτό θα πρέπει κατ' ελάχιστον να καλυφθεί από τις αιτήσεις πληρωμής που θα έχουν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 31/12/2016.

Σε διαφορετική περίπτωση η Ελλάδα υποχρεούται να επιστρέψει στην Επιτροπή το σύνολο του ποσού της πρόσθετης αρχικής προχρηματοδότησης που καταβλήθηκε από το εν λόγω Ταμείο στο

συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Αυτό χωρίς να σημαίνει ότι θα πρέπει να θυσιάσουμε την ποιότητα των έργων που θα επιλέγονται και θα υλοποιούνται.

Προκειμένου να παρακολουθήσουμε το πώς πάμε στις δαπάνες μας, ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και ανά Ταμείο συνεργαζόμαστε πολύ στενά με τις Διαχειριστικές Αρχές οι οποίες μας υποβάλλουν σε τριμηνιαία βάση Σχέδια Δράσης με προβλέψεις των δαπανών τους. Μέχρι σήμερα, μέχρι το τελευταίο Σχέδιο Δράσης το οποίο μας έχει υποβληθεί φαίνεται ότι προβλέπεται στο σύνολο του ΕΣΠΑ ότι θα δαπανήσουμε μέχρι τέλος του χρόνου 1,8 δισ. ευρώ.

Από το ΕΤΠΑ θα δαπανηθούν πόροι 638 εκατομμύρια ευρώ, από το ΕΚΤ 900 εκατομμύρια ευρώ, ενώ για το Ταμείο Συνοχής το ποσό ανέρχεται στα 280 εκατομμύρια ευρώ. Παρ' όλα αυτά οι δαπάνες μέχρι στιγμής δίνουν μια διαφορετική εικόνα, μέχρι λοιπόν τις 30/9 σε επίπεδο ΕΣΠΑ έχουν δαπανηθεί 440,9 εκατομμύρια ευρώ, σε επίπεδο ΕΤΠΑ έχουν δαπανηθεί τα 164 εκατομμύρια, σε επίπεδο ΕΚΤ δαπανήθηκαν 256 εκατομμύρια και σε επίπεδο Ταμείου Συνοχής 20 εκατομμύρια ευρώ.

Τι κάνει η ΕΥΣΕ προκειμένου να συντονίσει και να παρακολουθήσει την πορεία εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων: Το πρώτο και κύριο είναι ότι εκδίδει οδηγίες και κατευθύνσεις προς τους εμπλεκόμενους φορείς. Όπως είπαμε, συνεργάζεται πολύ στενά με τις Διαχειριστικές Αρχές οι οποίες υποβάλλουν σε τριμηνιαία βάση τα Σχέδια Δράσης όπου προβλέπουν και τις δαπάνες που πρόκειται να πραγματοποιήσουν.

Γίνονται πολύ συχνές τεχνικές συναντήσεις με τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Επιτελικές Δομές και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς. Έχουμε πολύ στενή συνεργασία με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων προκειμένου να παρακολουθούμε την ομαλή χρηματοδότηση των έργων.

Έχουμε το συντονισμό της Τεχνικής Βοήθειας από την ομάδα JASPERS στην υποστήριξη των Τελικών Δικαιούχων. Συμμετέχουμε και αναπτύσσουμε δίκτυα ανταλλαγής καλών πρακτικών. Και τέλος αναπτύσσουμε διαρκώς νέα εργαλεία για την παρακολούθηση του φυσικού αντικείμενου και του αποθεματικού επίδοσης.

Ο κεντρικός στόχος βέβαια πάντα είναι η προώθηση της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με γνώμονα πάντα την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων.

Οι πολύ συγκεκριμένες ενέργειες που κάνουμε στην παρούσα φάση προκειμένου να επιταχύνουμε την εφαρμογή των Προγραμμάτων είναι η εξειδίκευση βέβαια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με την ένταξη νέων έργων, η ολοκλήρωση του διαχωρισμού των έργων που εκτελούνται κατά τμήματα και η υποβολή των φακέλων μεγάλων έργων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δε θ' αναφερθώ στα μεγάλα έργα, πολύ επιγραμματικά στο «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» υπάρχουν ήδη, περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, 5 μεγάλα έργα και προβλέπονται άλλα 3. Ως προς την υποστήριξη των δικαιούχων έχει εκδοθεί Υπουργική Απόφαση τον Απρίλιο του 2016 που ορίζει το θεσμικό πλαίσιο υποστήριξής τους ενώ η ΕΥΣΕ συμμετέχει ως συντονιστής σε Ομάδα Εργασίας σε επίπεδο ΕΑΣ, για την παρακολούθηση οριζόντιων μέτρων και ενεργειών υποστήριξης των δικαιούχων, ενώ συνεργάζεται πολύ στενά και με τη ΜΟΔ Α.Ε. για το συντονισμό των εξειδικευμένων μέτρων υποστήριξης των δικαιούχων.

Πολύ επιγραμματικά για το ασφαλές κλείσιμο του ΕΣΠΑ 2007-2013, εκτός από τις εγκυκλίους και τις οδηγίες που εκδίδει η ΕΑΣ, έχουμε τις ασκήσεις κλεισίματος, τα λεγόμενα screening και βέβαια τις πολύ συχνές τεχνικές συναντήσεις με τις Διαχειριστικές Αρχές και τους ΕΦΔ.

Οι δυο πιο πρόσφατες εγκυκλίου που έχουν εκδοθεί και αναφέρονται στο ασφαλές κλείσιμο το ΕΣΠΑ, είναι η εγκύκλιος της Αρχής Πιστοποίησης που εκδόθηκε το Σεπτέμβριο του 2016 και αφορά την επιβολή αιτήσεων πληρωμής Οκτωβρίου 2016 και η εγκύκλιος της ΕΑΣ για την τελική Έκθεση Υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, με στόχο πάντα αυτών των εγκυκλίων ν' απορροφήσουμε το 100% της συνδρομής εντός του 2016, να περιορίσουμε στο ελάχιστο την επιβάρυνση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και να πετύχουμε βέβαια την εμπρόθεσμη υποβολή των εγγράφων κλεισίματος.

Θα κλείσω με τις πολύ σημαντικές ημερομηνίες που πρέπει να έχουμε όλοι στο μυαλό μας προκειμένου να κλείσουμε επιτυχώς τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013.

Η πρώτη είναι η 30/10/2016 οπότε θα πρέπει να έχουν κλείσει και όλες οι εκκρεμότητες και να έχουν καταχωρισθεί οι αποφάσεις ολοκλήρωσης των έργων στο ΟΠΣ. Μέχρι τις 13/1/2017 θα πρέπει να έχει υποβληθεί το σχέδιο της Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης στην ΕΑΣ, την ΕΥΣΕ για τα ΠΕΠ, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην ΕΔΕΛ.

Εντός του Φεβρουαρίου του 2017 θα πρέπει οι Επιτροπές Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων να εγκρίνουν τις τελικές εκθέσεις και το Μάρτιο του 2017 να γίνει η αίτηση αποπληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η σταδιακή υποβολή των εγγράφων κλεισίματος στο σύστημα SFC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Να πω μόνο ένα πολύ τελευταίο, να προσθέσω κάτι για το ρόλο της ΕΥΣΕ. Εκτός από την παρακολούθηση και το συντονισμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων η ΕΥΣΕ λειτουργεί και ως εθνικό σημείο επαφής για τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών, Ενέργειας και Τηλεπικοινωνιών, που χρηματοδοτούνται από το μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Και αυτό το λέω διότι αναφέρθηκε πολλές φορές σ' αυτό το τραπέζι το περιορισμένο των πόρων που διατίθενται μέσω ΕΣΠΑ. Να υπενθυμίσω ότι υπάρχει και αυτός ο μηχανισμός ο οποίος βέβαια λειτουργεί σε ανταγωνιστικό πλαίσιο.

Όποιος επιθυμείτε, είτε δημόσιος φορέας μέσω της Γραμματείας που τον εποπτεύει, είτε βέβαια και ως ιδιώτης με κάποια διαφορετική διαδικασία, μπορεί ν' απευθυνθεί στην ΕΥΣΕ προκειμένου να πάρει πληροφορίες και να καταθέσει την πρότασή του προς συγχρηματοδότηση από το μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», επαναλαμβάνω τους τομείς ενδιαφέροντος: είναι η ενέργεια, οι μεταφορές και οι τηλεπικοινωνίες.

Βρισκόμαστε πάντα στη διάθεσή σας. Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.



**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Ευχαριστούμε. Θα περάσουμε στην ανάγνωση του Σχεδίου Απόφασης και Συμπερασμάτων από την κα Φέτση, προκειμένου να τεθεί προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής.

**«Συμπεράσματα – Αποφάσεις»**

**«Έγκριση των Αποφάσεων και Συμπερασμάτων της 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020»**

**Α. ΦΕΤΣΗ:** Το κείμενο της απόφασης θα αναγνωσθεί, όπου είναι δεδομένο το τι λέμε θα το κάνουμε λίγο πιο γρήγορα για να επικεντρωθούμε στα σημεία που περιγράφουμε τι αποφασίζουμε.

*«Δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία.»*

Αθήνα 13 Οκτωβρίου 2016

*Αποφάσεις – συμπεράσματα*

1) Σύγκλιση της Επιτροπής Παρακολούθησης - Ημερήσια διάταξη. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος κτλ., η οποία συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμόν ΚΥΑ κτλ., συνήλθε σε 2<sup>η</sup> συνεδρίαση στην Αθήνα σήμερα 13 Οκτωβρίου 2016, σε συνέχεια της υπ' αριθμόν πρόσκλησης της Προέδρου της Επιτροπής κας Ευγενίας Φωτονιάτα, Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής με τ' ακόλουθα θέματα της ημερήσιας διάταξης:

Ακολουθεί όλη η ημερήσια διάταξη και καταλήγουμε στο 10 «Συμπεράσματα – Αποφάσεις»

**Συμπεράσματα – Αποφάσεις:**

1. Διαπίστωση απαρτίας, έναρξη συνεδρίασης, έγκριση της ημερήσιας διάταξης της 1<sup>ης</sup> συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ. Στη 2<sup>η</sup> συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ παρέστηκαν 42 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 52 μελών και 21 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου σύμφωνα με το συνημμένο κατάλογο των συμμετεχόντων. Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, μετά από

πρόταση της Προέδρου της, εγκρίθηκε ομόφωνα από τα μέλη η ημερήσια διάταξη της 2<sup>ης</sup> συνεδρίασης.

2. Έγκριση των πρακτικών της 1<sup>ης</sup> συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε ομόφωνα τα πρακτικά της 1<sup>ης</sup> συνεδρίασης.
3. Σύντομοι χαιρετισμοί. Ο παρευρισκόμενος Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας κ. Ζαφείρης και η Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού κα Βλαζάκη απηύθυναν χαιρετισμό προς τους παρισταμένους και έκαναν σύντομες τοποθετήσεις για θέματα αρμοδιότητάς τους και σχετικά με το ρόλο του ΕΠΑνΕΚ ως προς αυτά.
4. Εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας η εκπρόσωπός του στην Επιτροπή απηύθυνε χαιρετισμό και έκανε σύντομη αναφορά στις εξελίξεις του Τομέα. Ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής κ. Ταφύλλης αναφέρθηκε στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας του σχετικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή της Εθνικής Ψηφιακής Πολιτικής και στη διαδικασία έγκρισης των προτεινόμενων για χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ έργων των φορέων.
5. Ο Γενικός Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης κ. Τζιάλας, στην εισήγησή του αναφέρθηκε στις Προτεραιότητες της Τουριστικής Πολιτικής και στο πώς αυτές αποτυπώνονται στις προτάσεις εξειδίκευσης νέων δράσεων.
6. Ο εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ ενημέρωσε ότι το όριο των 5 εκατομμυρίων για χρηματοδότηση υποδομών Πολιτισμού και Τουρισμού αναμένεται στη συνέχεια συνεργασίας με Ευρωπαϊκή Ένωση να αρθεί από τους κανονισμούς.

(Φωνές εκτός μικροφώνου)

**A. ΦΕΤΣΗ :** Να βάλουμε ενδέχεται εδώ, ίσως, αναμένεται, ας το βάλουμε ενδέχεται. Να αφαιρεθεί ; Συμφωνούμε; Θα μπορούσαμε να βάλουμε ότι το ανέφερε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** Δεν πειράζει ας περιμένουμε το αποτέλεσμα

**A. ΦΕΤΣΗ :** να περιμένουμε το αποτέλεσμα, τώρα . Να μην μπει καθόλου ; Ωραία, συμφωνούμε .

7. Ο εκπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, αναφέρθηκε στο δύσκολο έργο της υλοποίησης ενός πολυτομεακού προγράμματος όπως το ΕΠΑνΕΚ με ταυτόχρονο κλείσιμο του ΕΣΠΑ 2007-2013. τόνισε ότι στο στόχαστρο πρέπει να είναι η καινοτομία, η στήριξη της επιχειρηματικότητας καθώς και η συνέργειες μεταξύ των ΕΔΕΤ και με τη στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης, καθώς και με τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα HORIZON, COSME κτλ.»

**ΜΕΛΟΣ:** (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Μην το συμπληρώσουμε, θα το συμπληρώσετε μετά, φαντάζομαι ότι δεν υπάρχει κάποιο θέμα.

**Α. ΦΕΤΣΗ:** Εντάξει, το ακούσατε και οι υπόλοιποι, μια γενική πρόταση.

«Στην εισήγησή της η Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ, Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών, του ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής, αναφέρθηκε στη στόχευση του Προγράμματος και αναλυτικά στις 4 δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας που έχουν ήδη προκηρυχθεί και βρίσκονται σε φάση αξιολόγησης, με έμφαση στα ιδιαίτερα καινοτόμα χαρακτηριστικά κατά το σχεδιασμό τους. Έγινε ενημέρωση για ρυθμίσεις που αφορούν σε θέματα επιχειρηματικότητας, π.χ, δομές στήριξης».

Εδώ είχαμε βάλει Μητρώο Στήριξης Νεοφυών, έτσι το λέμε, νεοφυούς επιχειρηματικότητας, τον πλήρη τίτλο, το «Μητρώο Στήριξης Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας».

«Καταπιστευτικός λογαριασμός, επόμενες δράσεις, επόμενες δράσεις επιχειρηματικότητας με συγκεκριμένη στόχευση κτλ. Σχετικά με τη διαδικασία εξειδίκευσης των νέων δράσεων επισημάνθηκε ότι προηγήθηκε της Τεχνικής Εξειδίκευσης η συνεργασία της Ειδικής Γραμματέως Τομεακών Επιχειρησιακών του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής με τους πολιτικούς εκπροσώπους των τομέων παρέμβασης του Προγράμματος (Γενικές Γραμματείες και Επιτελικές Δομές) εξασφαλίζοντας την αναγκαία συνέργεια και συμπληρωματικότητα.

Σημείο 5 : Πρόοδος υλοποίησης του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020: Η Διαχειριστική Αρχή ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος μέχρι σήμερα. Αναφέρθηκε στα

βασικά στοιχεία ενεργοποίησης του Προγράμματος. Επίσης ενημερώθηκαν τα μέλη για την πορεία εφαρμογής της εγκεκριμένης εξειδίκευσης του προγράμματος, με στοιχεία για την ενεργοποίηση των δράσεων ανά τομέα πολιτικής καθώς και ανά Άξονα Προτεραιότητας, θεματικό στόχο, επενδυτική Προτεραιότητα.

Αναφέρθηκαν οι δυσκολίες που υπήρξαν για την ενεργοποίηση των δράσεων λόγω Αιρεσιμοτήτων και αυτοδεσμεύσεων. Οι δυσκολίες προκειμένου να καταστεί δυνατό να ενεργοποιηθούν οι νέες δράσεις.

Τέλος, η Διαχειριστική ενημέρωσε την Επιτροπή για την κατάρτιση, υποβολή και έγκριση από τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος για τα έτη 2014-2015.

### 5.3 Νέες δράσεις προς εξειδίκευση: Έγκριση της 2<sup>ης</sup> έκδοσης του εγγράφου εξειδίκευσης.

Εδώ θέλει περισσότερη προσοχή, είναι η Εξειδίκευση.

Παρουσιάστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή προς έγκριση συνοπτικά η εξειδίκευση νέων δράσεων του ΕΠΑνΕΚ ανά Άξονα Προτεραιότητας, θεματικό στόχο κι επενδυτική προτεραιότητα καθώς και ο προγραμματισμός ενεργοποίησής τους (προσκλήσεις, εντάξεις).

Ακολούθησαν τοποθετήσεις των μελών και αναπτύχθηκε γόνιμος διάλογος για τις δράσεις που παρουσιάστηκαν και ιδίως για τη στόχευση της πολιτικής, τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, την ανάγκη διασύνδεσής της με τους ερευνητικούς φορείς καθώς και την ανάγκη για δράσεις ΤΠΕ στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 11 και την επέκταση σε φορείς του ευρύτερου Δημοσίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκφράζει επιφυλάξεις ως προς το σχέδιο Εγγράφου Εξειδίκευσης που παρουσιάστηκε στη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης της 13/10/2016 όσον αφορά στην άμεση ενίσχυση ειδικά αναβάθμισης franchising, αναβάθμισης ΜΜΕ στο χώρο του λιανικού εμπορίου και της εστίασης, ως μη συνάδουσες με τους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επιπλέον τα όποια σχέδια άμεσων κρατικών ενισχύσεων, θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν τους και να μην ανταγωνίζονται τα υπό έγκριση σχέδια συγκρότησης εργαλείων χρηματοδοτικής τεχνικής».

Αυτό είναι το κείμενο που ζήτησε ακριβώς ο κ. Περουλάκης, αυτολεξεί . Και ολοκληρώνοντας:

*Η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ μετά από εισήγηση της Προέδρου της ενέκρινε ομόφωνα το περιεχόμενο της 2<sup>ης</sup> Έκδοσης της Εξειδίκευσης Εφαρμογής του ΕΠΑνΕΚ και ενέκρινε τον Προγραμματισμό των προσκλήσεων και εντάξεων όπως περιελήφθησαν στο φάκελο και παρουσιάστηκαν στη 2<sup>η</sup> συνεδρίαση με την προϋπόθεση της τήρησης των όρων κρατικών ενισχύσεων που θα εξετάζονται στη συνέχεια σε επίπεδο προσκλήσεων και έργων.*

*Επισυνάπτεται στο παράρτημα των συμπερασμάτων όλη η Εξειδίκευση.*

Αυτό ζητήθηκε από την ΕΥΚΕ να μπει, είναι ένας αυτονόητος βέβαια κανόνας, αλλά εδώ έκριναν οι συνάδελφοι ότι το βάζουμε να αναφέρεται απ' όλη την Επιτροπή. Η Διαχειριστική Αρχή πάντα διασφαλίζει ότι τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις που οι νόμοι επιβάλλουν για να μπορέσουν να προχωρήσουν οι δράσεις. Είναι υπεύθυνη γι' αυτό.

*«Μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής πράξεων – παρουσίαση, συζήτηση και έγκριση: Παρουσιάστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή συνοπτικά η μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια επιλογής πράξεων μέσω των προηγούμενων γραπτών διαδικασιών 1 έως και 8 για όλες τις προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα.*

*Επίσης, υποβλήθηκαν για έγκριση από τα μέλη η τροποποίηση των κριτηρίων αξιολόγησης για την πρόσκληση 24 ως προς την κλίμακα τιμών του κριτηρίου αξιολόγησης «Αποτελεσματικότητα» της ομάδας κριτηρίων Β3 «Σκοπιμότητα πράξης» καθώς και η σχετική μεθοδολογία αξιολόγησης.*

*Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε ομόφωνα τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων της πρόσκλησης 24 όπως αναφέρθηκαν στην εισήγηση της Διαχειριστικής Αρχής και τα οποία επισυνάπτονται στο παράρτημα 2 των Συμπερασμάτων.*

*5.5.Πρωτοβουλίες για την υλοποίηση των δράσεων:*

*1) Παρουσιάστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή ο στόχος της δημιουργίας και οι προσφερόμενες υπηρεσίες από το Μητρώο Δομών Ενεργούς Στήριξης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας (start ups) μιας*

καινοτόμου πρωτοβουλίας της Ειδικής Γραμματείας Επιχειρησιακών ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής και της Διαχειριστικής Αρχής.

2) Έγινε παρουσίαση από εκπρόσωπο του ΥΠΟΙΑΝ των ειδικότερων όρων λειτουργίας του ανοιχτού καταπιστευτικού λογαριασμού που δημιουργήθηκε για τη διευκόλυνση των δικαιούχων δράσεων ενίσχυσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

5.6 Έγκριση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠΑνΕΚ, επόμενες ενέργειες: Παρουσιάστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή το Σχέδιο Αξιολόγησης όπως διαμορφώθηκε μετά από τη διαδικασία της διαβούλευσης που ξεκίνησε στις 17 Δεκεμβρίου 2015 και ολοκληρώθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2016.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για τους στόχους της Σχεδίου Αξιολόγησης, τα θέματα τα οποία πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο αξιολόγησης σύμφωνα με τους κανονισμούς και την ανάγκη για ποιοτικά συμπεράσματα.

3) Το σύστημα αξιολόγησης: Η Διαχειριστική Αρχή ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης σχετικά με τον προγραμματισμό των ενεργειών για την εφαρμογή του Σχεδίου Αξιολόγησης σύμφωνα με τις ανάγκες του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε συνοπτικά από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ σχετικά με τις ενέργειες που προγραμματίζονται να υλοποιηθούν με στόχο το συντονισμό της αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο.

Ο εκπρόσωπος της ΕΥΣΕΚΤ ενημέρωσε σχετικά με τις ενέργειες που έχουν γίνει και αφορούν τα θέματα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, θέματα που συνδέονται άμεσα και με την παρακολούθηση των δεικτών αποτελέσματος ΕΚΤ και τη συγκέντρωση των microdata.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει το Σχέδιο Αξιολόγησης ήτοι τα παραπάνω σημεία 1, 2 και 3 το οποίο επισυνάπτεται στο παράρτημα 3 των Συμπερασμάτων.

Ενημέρωση για την υλοποίηση της Στρατηγικής για την πληροφόρηση και επικοινωνία του ΕΠΑνΕΚ. Προγραμματισμός για το επόμενο έτος: Παρουσιάστηκαν αναλυτικά από τη Διαχειριστική Αρχή οι δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που υλοποιήθηκαν από την έγκριση της

στρατηγικής επικοινωνίας του ΕΠΑνΕΚ ως σήμερα, καθώς και αυτές που προγραμματίζονται για το επόμενο έτος στο πλαίσιο της.

Η Επιτροπή ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ ότι η πανευρωπαϊκή εκστρατεία επικοινωνίας *Europe in my region* σχεδιάζεται να οργανωθεί και το 2017 και προτείνεται να συμπεριληφθεί στο σχεδιασμό των επικοινωνιακών ενεργειών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

6. Ενημέρωση για την εκ των προτέρων αξιολόγηση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής: Παρουσιάστηκε από τη Διαχειριστική Αρχή η αναθεώρηση και επικαιροποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης του προτεινόμενου Ταμείου «Εξοικονομώ κατ' οίκον» που είχε παρουσιαστεί στην 1<sup>η</sup> Επιτροπή Παρακολούθησης τον Ιούνιο του 2015.

Η επικαιροποίηση της *ex ante* εκπονήθηκε εσωτερικά από την Υπηρεσία προκειμένου να ληφθούν υπ' όψιν οι νέες συνθήκες της αγοράς που διαμορφώθηκαν κυρίως με την αργία των Τραπεζών και τα *capital controls*.

7. Ειδικά θέματα υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων:

- 1) Παρουσίαση της προόδου κάλυψης της Αιρεσιμότητας 2.1. Σχετικά με την κάλυψη της Αιρεσιμότητας 2.1 ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής, ενημέρωσε τα μέλη ότι ως τέλος Οκτωβρίου αναμένεται να υποβληθεί η επικαιροποιημένη εθνική στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη με αναφορά στις 5 κατηγορίες κριτηρίων ( *DESI* ), για την κατηγοριοποίηση των έργων.

Το σχέδιο έχει ήδη υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για σχόλια. Ο εκπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, έκανε αναφορά στο σημαντικό ρόλο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, στο χρονοδιάγραμμα των ενεργειών και στην ανάγκη συντονισμού όλων των εμπλεκόμενων, ΕΠΑνΕΚ, Επιχειρησιακό ΜΔΤ, ΠΕΠ.»

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

**Α. ΦΕΤΣΗ:** Λοιπόν, αναμένεται να υποβληθεί η επικαιροποιημένη εθνική στρατηγική με αναφορά στις 5 κατηγορίες για την κατηγοριοποίηση έργων.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Αυτό ισχύει.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

**A. ΦΕΤΣΗ:** Να γράψουμε λοιπόν, «το μέρος του που αφορά στο πλαίσιο επιλογής έργων»; Μπορώ να το βάλω έτσι ;Το μέρος του που αφορά στο πλαίσιο παραγωγής έργων έχει υποβληθεί για σχόλια.

*7.2 «Παρουσίαση της πορείας της εθνικής στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και της προόδου κάλυψης της Αιρεσιμότητας 1.2 - ΓΓΕΤ : Τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν αναλυτικά από αρμόδιο στέλεχος της ΓΓΕΤ για την πρόοδο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.*

*Επίσης παρουσιάστηκε στα μέλη η πρόοδος εκπλήρωσης της Αιρεσιμότητας 1.2 αρμοδιότητας της ΓΓΕΤ και το χρονοδιάγραμμα ενεργειών. Ο τελικός κατάλογος των ερευνητικών υποδομών και το ενδεικτικό επενδυτικό σχέδιο χρηματοδότησής τους αναμένεται να υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τέλος Νοεμβρίου».*

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Σ' αυτό το σημείο έκανα μια πολύ συγκεκριμένη παρατήρηση και ζήτησα να καταγραφεί στα πρακτικά σας παρακαλώ πάρα πολύ, πρέπει να καταγραφεί: Επειδή η παρουσίαση της εκπλήρωσης της 1.1, της RIS εμπεριέχει κάτι που είχε εξειδικευθεί πέρυσι..

**A. ΦΕΤΣΗ:** Το λέμε παρακάτω, για το 50%.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Εντάξει.

**A. ΦΕΤΣΗ:** *«Επιπλέον έγινε παρουσίαση της αποτίμησης των αποτελεσμάτων προηγούμενων δράσεων ΕΤΑΚ. Παρουσιάστηκαν προτάσεις για τη βελτίωση του πλαισίου και της εφαρμογής ανάλογων δράσεων στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.*

*Ο εκπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής έκανε αναφορά στην ώριμη δράση «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ» και συγκεκριμένα στις παρεμβάσεις 1 και 3 και πρότεινε το κριτήριο επίπτωσης να έχει τη μέγιστη δυνατή βαρύτητα, 50%. Επίσης ανέφερε ότι στις προσκλήσεις πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν οι προτεραιότητες και των περιφερειακών RIS».*

Θέλετε να συμπληρώσω προτάσεις που έγιναν δεκτές; Συμφωνήσαμε όλοι σ' αυτό, δε χρειάζεται.



7.3 «Παρουσίαση της προόδου κάλυψης των Αιρεσιμοτήτων. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ της ΕΑΣ για τις 19 εκ των προτέρων Αιρεσιμότητες, 7 γενικές και 12 θεματικές, που εφαρμόζονται στο ΕΠΑνΕΚ καθώς επίσης και για την πορεία υλοποίησης των σχεδίων δράσης που αφορούν στις 6 Αιρεσιμότητες, 2 γενικές και 4 θεματικές, που έχουν αξιολογηθεί ως μη ή μερικώς εκπληρούμενες στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Οι υπόλοιπες 13 Αιρεσιμότητες, 5 γενικές και 8 θεματικές έχουν αξιολογηθεί ως εκπληρούμενες καθώς ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των επιμέρους κριτηρίων.

Ειδικότερα αναφέρθηκε η πρόοδος εκπλήρωσης που παρουσιάζουν οι θεματικές Αιρεσιμότητες 1.2, 2.1 και η γενική Αιρεσιμότητα 7 με βάση τις ενέργειες που έχουν περιγραφεί στα επιμέρους σχέδια δράσης. Σε σχέση με τη γενική Αιρεσιμότητα 7 «Στατιστικά συστήματα», έγινε συνοπτική αναφορά στην πρόοδο ικανοποίησης των απαιτήσεων των επιμέρους ενεργειών του Σχεδίου Δράσης που έχει ενσωματωθεί στα εγκεκριμένα Προγράμματα.

7.4 Εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ. Έγινε παρουσίαση για τη μέχρι σήμερα εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους σε δράσεις του ΕΠΑνΕΚ. Παρουσιάστηκαν οι προσκλήσεις στις οποίες προβλέπεται εφαρμογή ΕΑΚ, το απλοποιημένο κόστος που έχει επιλεγεί και ο τρόπος υπολογισμού.

Τέλος έγινε αναφορά στη συμμετοχή του ΕΠΑνΕΚ σε μια προσπάθεια εφαρμογής απλοποιημένου κόστους σε εθνικό επίπεδο, σε δράσεις κατάρτισης -πιστοποίησης, βάσει του άρθρου 14.1 του Κανονισμού ΕΚΤ. Αναφέρθηκε από τον εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μέσα στο 2017 το 50% των δαπανών ΕΚΤ να γίνεται με χρήση ΕΑΚ.

Άλλα θέματα: Η καταπολέμηση της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα : Έγινε παρουσίαση για τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με βάση το ΣΔΕ για το μηχανισμό καταπολέμησης της απάτης.

8.2 Πρόοδος κάλυψης στόχου δαπανών 7% - ΕΥΣΕ. Σε συνέχεια παρουσίασης της ΕΥΣΕ η Επιτροπή, εσείς όλοι δηλαδή, εξέφρασε την ανάγκη επιτάχυνσης των απαραίτητων ενεργειών απ' όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για την επίτευξη του στόχου 7% της προχρηματοδότησης, συμβάλλοντας επιπρόσθετα στην κάλυψη του ετήσιου δημοσιονομικού στόχου για τη μεγιστοποίηση εισροής κοινοτικών πόρων.

*Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξουσιοδοτεί την Πρόεδρό της κα Ευγενία Φωτονιάτα, Ειδική Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών του ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής, όπως υπογράψει τις αποφάσεις και τα συμπεράσματα της 2<sup>ης</sup> συνεδρίασης».*

Ακολουθεί η Πρόεδρος κι από κάτω είναι τα συνημμένα παραρτήματα, ο κατάλογος, ο εσωτερικός κανονισμός, ο φάκελος και τα κριτήρια που εγκρίναμε και φυσικά η Εξειδίκευση.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Νομίζω ότι αποτυπώθηκαν και όλες οι παρεμβάσεις που έγιναν και έδωσαν και το στίγμα της σημερινής συνεδρίασης.

Ήταν ένας πολύ ζωντανός διάλογος, νομίζω ότι και η παρουσία και των εκπροσώπων των οικονομικών και κοινωνικών φορέων που έχουν παραμείνει μέχρι αυτή την ώρα το αποδεικνύει.

Σας ευχαριστώ όλους πολύ, ευχαριστώ θερμά για άλλη μια φορά τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής για την ποιοτική δουλειά και για την έντονη δουλειά των τελευταίων μηνών προκειμένου να σας παρουσιάσουμε αυτή την Εξειδίκευση, αναγνωρίζοντας ότι σε θέματα συγχρονισμού και timing είμαστε λίγο εκτός αλλά θα πρέπει να βάλετε σ' όλη αυτή την εξίσωση αυτής της διαδικασίας της Εξειδίκευσης ότι δεν είμαστε μόνοι, ότι συνεργαζόμαστε με μια πληθώρα Υπουργείων και Επιτελικών Δομών και πολιτικών Προϊσταμένων σ' αυτό το κομμάτι.

**Γ. ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ:** Είμαστε και λίγο περίεργοι και πιεστικοί μερικές φορές.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Πιεστικοί είμαστε περισσότερο εμείς, γιατί εμείς κάθε φορά πρέπει να υπερασπιστούμε όλο αυτό το σύνολο της εξειδίκευσης.

Νομίζω ότι από αύριο αυτή η Εξειδίκευση η οποία με τα 39 νέα δελτία σημαίνει ένα καινούργιο κύκλο δουλειάς για μας, με τις δεσμεύσεις για τη συμμετοχή, τη διαβούλευση στην περαιτέρω εξειδίκευση πια σε επίπεδο πρόσκλησης όλων αυτών των δράσεων.

Σας ευχαριστώ όλους πολύ.

**ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**